

PRAKSISOVERSIGTER • SAMLET UDGAVE

Praksis fra *Udlændingenævnet*

*Klager over Udlændingestyrelsen og SIRI – ophold,
familiesammenføring, udvisning.*

OVERSIGTER

10

AFGØRELSE

312

PERIODE

2006–2026

10 OVERSIGTER

Indhold

01	Administrativ udvisning og indrejseforbud ved ulovligt ophold/arbejde	47 afg.
02	Au pair, praktikant og religiøse forkyndere	16 afg.
03	Bortfald af opholdstilladelse ved udlandsophold	10 afg.
04	EU-opholdsret og fri bevægelighed for unionsborgeres familiemedlemmer	58 afg.
05	Inddragelse og nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse	5 afg.
06	Opholdstilladelse efter ganske særlige grunde (§ 9 c) og udsendelseshindringer	11 afg.
07	Opholdstilladelse til studie- og uddannelsesophold	31 afg.
08	Tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse	75 afg.
09	Udlændingenævnets klagebehandling, opsættende virkning og genoptagelse	16 afg.
10	Visumafslag, immigrationsrisiko og karens (Udlændingenævnet)	43 afg.

Hver oversigt er et selvstændigt kapitel med introduktion, principper, gennemgang, lovgrundlag og citerede afgørelser. Titlerne er klikbare, og kapitlerne findes også som bogmærker i PDF-læseren.

01

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over administrativ udvisning og indrejseforbud ved ulovligt ophold/arbejde

Udlændingenævnets prøvelse af Udlændingestyrelsens og SIRI's afgørelser efter udlændingelovens §§ 25 a og 25 b

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 47 afgørelser · 2013-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Administrativ udvisning efter [udlændingelovens § 25 b](#) (ulovligt ophold) og [§ 25 a](#) (ulovligt arbejde, mindre kriminalitet, manglende midler) træffes af Udlændingestyrelsen uden domstolsmedvirken og udløser efter [§ 32, stk. 4, nr. 1](#) som udgangspunkt et indrejseforbud på 2 år, der efter udsendelsesdirektivet gælder hele Schengenområdet og indberettes i SIS efter [§ 58 g, stk. 1, nr. 8](#). Udlændingenævnet er klageinstans efter [§ 46 a, stk. 1](#) og foretager en fuld prøvelse af både udvisningsgrundlaget, proportionalitetsvurderingen efter [§ 26, stk. 1](#) og indrejseforbuddets varighed og geografiske udstrækning. Praksisoversigten kortlægger, hvad Udlændingenævnet gentagne gange lægger vægt på – herunder at selv få dages overstay begrunder udvisning, at en vedtaget bøde ikke afslutter sagen, og at nævnet af egen drift udvider nationale indrejseforbud til hele Schengen – samt hvordan byret, landsret og Højesteret har suppleret billedet på tilgrænsende områder.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Udlændingenævnet kræver ikke en minimumsvarighed af det ulovlige ophold: overskridelse af et Schengenvisum med blot 4 dage eller af et 15-dages visum med 7 dage er tilstrækkeligt grundlag for udvisning efter [§ 25 b](#).
- 02** Udlændingenævnet afviser konsekvent, at en fejllæsning eller misforståelse af visummet kan fritage for ansvar – det påhviler udlændingen selv at iagttage reglerne, og nævnet henviser til, at visumindehavere modtager en "Information sheet to visa holders".
- 03** Udlændingenævnet accepterer ikke, at en vedtaget udenretlig bøde for ulovligt ophold afslutter sagen; bøden er tværtimod et bevismoment, nævnet lægger vægt på ved fastlæggelsen af det ulovlige ophold.
- 04** Udlændingenævnet udvider af egen drift et nationalt indrejseforbud til hele Schengenområdet, når udvisningen sker efter [§ 25 b](#), idet udsendelsesdirektivet kræver, at forbuddet gælder alle medlemsstaters område, med efterfølgende SIS-indberetning efter [§ 58 g, stk. 1, nr. 8](#).

- 05** Udlændingenævnet lægger ved vurderingen af "arbejde" efter § 13, stk. 1, vægt på aktivitetens FAKTISKE karakter – ikke om der er udbetalt løn, om det kaldes en vennetjeneste, eller om modydelsen blot er gratis mad.
- 06** Udlændingenævnet kræver ved påberåbelse af EMRK artikel 8 og voksne slægtninge dokumentation for et særligt afhængighedsforhold ud over det, der følger af slægtskabet – relationen til voksne børn, forældre, onkler og tanter er som udgangspunkt ikke omfattet af den beskyttede familiekreds.
- 07** Udlændingenævnet kræver dokumentation for, at helbredsforhold er af en sådan karakter og et sådant omfang, at udvisningen bliver særligt belastende; udokumenterede oplysninger om angst, selvmordstanker eller sygdom hos pårørende fører ikke til en anden vurdering.
- 08** Nedsættelse af indrejseforbuddet efter § 32, stk. 5, nr. 2, forudsætter ganske særlige grunde – nævnet har nedsat til 1 år ved fire års samliv med herboende ægtefælle og til ½ år ved dokumenteret pleje af alvorligt syge forældre.
- 09** Udlændingenævnet undlader helt at fastsætte indrejseforbud efter § 32, stk. 3, når en mindreårig rejste sammen med sine forældre, idet ansvaret for at overholde visumreglerne da påhviler forældrene.
- 10** Klagefristen til Udlændingenævnet er 8 uger efter § 46 a, stk. 3, og nævnet dispenserer ikke, blot fordi klageren ikke har åbnet sin digitale post – heller ikke ved tre dages fristoverskridelse.
- 11** Udlændingenævnet prøver ikke gyldigheden af et andet Schengenlands SIS-indberetning; indsigelser herimod skal rettes til den indberettende medlemsstat.
- 12** Udlændingenævnet hjemviser, når førsteinstansen har tilsidesat officialprincippet eller partshøringspligten – men foretager i udvisningssagerne som hovedregel selv den fulde materielle prøvelse og ændrer afgørelsen i stedet for at hjemvise.

Retsgrundlaget: § 25 b, § 25 a og det automatisk følgende indrejseforbud

§ 1

Administrativ udvisning hviler på to hovedbestemmelser med hver sit anvendelsesområde.

Udlændingeloven § 25 b er efter sin nugældende ordlyd kort og kategorisk:

En udlænding kan udvises, hvis udlændingen opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse.

Bestemmelsen forudsætter alene ulovligt ophold – hverken opholdets varighed, graden af tilregnelser eller et forudgående strafbart forhold er betingelser. § 25 a rammer derimod udlændinge, som **ikke har haft lovligt ophold i længere tid end de sidste 6 måneder**, og opdeler sig i stk. 1 (mindre kriminalitet – tyveri, hæleri, vold, våben, euforiserende stoffer m.v.) og stk. 2 (formodning om ulovligt ophold eller arbejde, manglende midler til underhold, andre hensyn til den offentlige orden). Ulovligt arbejde forudsætter, at arbejdstilladelseskra- vet i § 13, stk. 1 er overtrådt, hvorefter arbejdstilladelse kræves for **både lønnet og ulønnet** beskæftigelse.

Sanktionssiden er langt hen ad vejen bunden. Efter [§ 32, stk. 1, nr. 1](#) fastsættes der indrejseforbud, når en udlænding er udvist, og efter [§ 32, stk. 4, nr. 1](#) meddeles forbuddet for 2 år ved udvisning efter §§ 25 a eller 25 b. Kun to ventiler findes: [§ 32, stk. 3](#) (undladelse i særlige tilfælde, herunder af hensyn til familiens enhed) og [§ 32, stk. 5, nr. 2](#) (kortere varighed ved ganske særlige grunde). Ved indrejse i strid med et tidligere indrejseforbud – dansk eller meddelt af en anden medlemsstat og opdateret i SIS – hæves varigheden til 5 år efter [§ 32, stk. 4, nr. 3](#). For udlændinge omfattet af EU-reglerne fastsættes der efter [§ 32, stk. 2](#) **alene** indrejseforbud, hvis udvisningen sker af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.

Den EU-retlige ramme er [udsendelsesdirektivet 2008/115/EF](#). Direktivets [artikel 11](#) blev implementeret i dansk ret ved ændringsloven fra marts 2011, hvis bemærkninger udtrykkeligt fastslår rækkevidden:

Indrejseforbuddet, der meddeles en tredjelandstatsborger i forbindelse med udvisning efter udlændingelovens § 25 b, er gældende i alle EU- og Schengenlande [...] Indrejseforbuddets geografiske rækkevidde skal fremgå af afgørelsen til tredjelandstatsborgeren.

Samme forarbejder angiver, hvilke grunde der kan begrunde undladelse af indrejseforbud – "navnlig [...] humanitære grunde eller på grund af Danmarks internationale forpligtelser", herunder tilfælde hvor udlændingen "pludselig er blevet meget alvorlig syg, eventuelt hospitalsindlagt, og derfor ikke har kunnet udrejse". Denne formulering går ordret igen i Udlændingenævnets afgørelser den dag i dag.

En strukturel ændring er værd at bemærke ved læsning af ældre afgørelser: den tidligere § 25 b, **stk. 2**, om udvisning af tredjelandstatsborgere, der ikke udrejste rettidigt, blev ophævet ved ændringsloven fra juni 2020 om forenkling af reglerne om bl.a. indrejseforbud og erstattet af et selvstændigt indrejseforbud efter [§ 32, stk. 1, nr. 2](#). Afgørelser fra før 2020, der henviser til "§ 25 b, stk. 1" og "§ 25 b, stk. 2", skal derfor læses i lyset heraf.

Retsgrundlaget bygger på [Betænkning nr. 1326/1997 om udvisning](#) fra Udvisningsudvalget. Udvalget konkluderede i [bind 2, s. 444](#), at "adgangen til udvisning på grund af ulovligt ophold bør opretholdes", og – efter en drøftelse af, om faste takster var forenelige med princippet om individuel prøvelse – at "en takstmæssig reaktionsfastsættelse er i overensstemmelse med lighedsbetragtninger i retsanvendelsen", hvorfor reglerne om udmåling af indrejseforbud burde skrives ind i selve lovteksten. Det er præcis den takstmodel, § 32, stk. 4, i dag udtrykker, og som forklarer nævnets stærkt skematiske praksis.

Bemærk kommende ændringer: [§ 32](#) er ændret ved [lov nr. 726 af 1. september 2026](#) med ikrafttræden 3. september 2026, hvorved der indsættes et nyt [§ 32, stk. 1, nr. 7](#), om indrejseforbud ved nægtet indrejse efter den nye asylgrænseprocedure i [§ 37 o](#), med konsekvensændringer i [stk. 3, stk. 4, nr. 1 og 3](#), samt [stk. 5, nr. 2](#). [§ 25 a, stk. 1, nr. 1](#) er desuden ændret ved [lov nr. 263 af 11. februar 2026](#), hvorved henvisningen til straffelovens [§ 119 b](#) udgår som konsekvens af bestemmelsens ophævelse.

LOV

[Udlændingeloven § 13, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 25b](#)[Udlændingeloven § 25a, stk. 1-2](#)[Udlændingeloven § 32, stk. 1-5](#)

§ 2 Udlændingenævnets prøvelseskompetence og prøvelsesintensitet

Udlændingenævnet er efter [§ 46 a, stk. 1](#) klageinstans for Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og SIRI's afgørelser efter udlændingeloven. Nævnet foretager i udvisningssagerne en **fuld prøvelse** – af

udvisningsgrundlaget, af § 26-afvejningen, af om indrejseforbud skal undlades, af varigheden og af den geografiske udstrækning. Prøvelsen er ikke begrænset til legalitetskontrol.

At prøvelsen er reel, ses af, at nævnet i praksis træffer fire forskellige typer afgørelser:

Udfald	Eksempel	Hvad nævnet gjorde
Ren stadfæstelse	VAU/2023/77	Stadfæstede "af de grunde, som Udlændingestyrelsen har anført"
Stadfæstelse med supplerende begrundelse	VAU/2023/115	Tilføjede en selvstændig EU-retlig analyse af udstationeringsspørgsmålet
Delvis ændring – skærpelse af rækkevidde	VAU/2024/66	Ændrede et nationalt indrejseforbud til Schengen-omfang
Delvis ændring – lempelse	VAU/2023/92	Nedsatte indrejseforbuddet fra 2 år til 1 år

Særligt bemærkelsesværdigt er, at nævnets prøvelse også kan gå klageren **imod**. I både [VAU/2024/66](#) og [Udlændingenævnets afgørelse af 11. februar 2025 om en libanesiske statsborgers visumoverskridelse](#) havde Udlændingestyrelsen meddelt et *nationalt* indrejseforbud, men nævnet ændrede det til at gælde alle EU-lande (undtagen Irland) samt Norge, Liechtenstein, Schweiz og Island – med efterfølgende SIS-registrering. Nævnet ser sig altså forpligtet til at korrigere en for lempelig førsteinstansafgørelse, når EU-retten kræver det.

Grænserne for kompetencen er til gengæld skarpt trukket. Nævnet prøver ikke opholdsret efter EU-retten, når kompetencen ligger hos en anden myndighed; i [Udlændingenævnets afgørelse af 12. februar 2016 om en pakistansk statsborger](#), hvor klageren påberåbte sig *Zambrano*- og *Chen*-praksis som primær omsorgsperson for et mindreårigt EU-barn, konstaterede nævnet, at det ikke har kompetence til at behandle sager om opholdsret efter EU-retten, og at rette myndighed allerede havde truffet afgørelse.

Tilsvarende prøver nævnet **ikke gyldigheden af et andet Schengenlands SIS-indberetning**. I [Udlændingenævnets afgørelse af 9. februar 2016 om et serbisk ægtepar](#) – deporteret fra henholdsvis Ungarn og Tyskland – bemærkede nævnet, at hvis klagerne ønskede at anfægte rigtigheden af indberetningerne, skulle de rette henvendelse til myndighederne i de respektive lande. Samme linje i [Udlændingenævnets afgørelse af 31. januar 2017 om en nigeriansk statsborger](#): nævnet fandt "intet grundlag for at anfægte gyldigheden af det andet Schengenlands indberetning". Konsekvensen er en SIS-indberetning fra ét land, der udløser 5 års dansk indrejseforbud, uden at den bagvedliggende afgørelse kan prøves her.

En SIS-indberetning har også afsmittende virkning på ansøgningssager: i [Udlændingenævnets afgørelse af 5. september 2024 om beløbsordningen](#) blev en indisk statsborger nægtet opholds- og arbejdstilladelse alene som følge af en norsk udvisningsafgørelse, der havde ført til indberetning som uønsket i SIS.

LOV	Udlændingeloven § 32, stk. 4	Udlændingeloven § 46a, stk. 1	Udlændingeloven § 58g, stk. 1
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for ulovligt ophold af britisk statsborger og ændring af indrejseforbud til Schengen-omfang 11.02.2025 Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området 11.02.2025 Udlændingenævnet · Afslag på opholds- og arbejdstilladelse under beløbsordningen grundet indberetning som uønsket i SIS 05.09.2024 Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for ulovligt arbejde og overstay i Danmark 17.04.2024		

Udlændingenævnet · Nedsættelse af indrejseforbud for kinesisk statsborger efter ulovligt arbejde som køkkenmedhjælper	21.03.2024
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for ulovligt arbejde som ansigtsmaler	29.01.2024
Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og fem års indrejseforbud grundet overtrædelse af Schengen-indberetning	31.01.2017
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for pakistansk statsborger efter ulovligt ophold	12.02.2016
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og femårigt indrejseforbud for overtrædelse af eksisterende Schengen-forbud	09.02.2016

§ 3 Hvad Udlændingenævnet lægger vægt på ved ulovligt ophold efter § 25 b

Praksis efter § 25 b er bemærkelsesværdigt konsekvent, og fem mønstre går igen på tværs af afgørelserne.

1. Varigheden af overskridelsen er stort set uden betydning for selve udvisningen. Nævnet har stadfæstet udvisning ved overstay på 4 dage ([Udlændingenævnets afgørelse af 24. april 2024 om en indisk statsborger med fransk Schengenvisum](#)), 7 dage ([afgørelse af 11. februar 2025 om en 15-årig indisk statsborger](#)), 4 dage ud over 30 dages visum ([afgørelse af 11. februar 2025 om overskridelse af visumperiode](#)), 47 dage ([VAU/2023/115](#)), 66 dage ([VAU/2023/82](#)), ca. 100 dage ([VAU/2025/2](#)), 296 dage ([VAU/2024/6](#)) og næsten fire år ([afgørelse af 12. marts 2015 om en israelsk statsborger](#)). Varigheden slår først igennem ved **indrejseforbuddets længde** – ikke ved spørgsmålet om, hvorvidt der overhovedet skal udvises.

2. Ansvar for at kende reglerne er udlændingens eget – og nævnet begrundet det konkret. Argumenter om misforståelse, fejllæsning af visumstickeren eller manglende forsæt afvises rutinemæssigt:

Udlændingenævnet har herved lagt vægt på, at det er en udlændings eget ansvar at iagttage de regler, der gælder for et udstedt Schengenvisum.

Nævnet tilføjer et konkret bevismoment: det er fast praksis på Schengenlandenes repræsentationer, at visumansøgere modtager en vejledning – "Information sheet to visa holders" – om, hvordan visumstickeren skal læses, herunder hvor mange dage visummet gælder. I [afgørelsen af 24. april 2024](#) vægtede nævnet endvidere skærpende, at klageren *jævnligt* rejste til Schengenlandene, hvorfor det måtte antages, at han gentagne gange var blevet gjort opmærksom på reglerne. Ved visumfrit ophold formuleres pligten parallelt: "det påhviler en udlænding at holde sig orienteret om, hvilke regler der gælder for indrejse og visumfrit ophold i Danmark, herunder at sikre sig, at det tilladte ophold ikke overskrides" ([VAU/2024/66](#)).

3. En vedtaget bøde afslutter ikke sagen. I samtlige lufthavns-/udrejsekontROLSager havde klageren erkendt forholdet og vedtaget en udenretlig bøde – typisk 1.500 kr. Nævnet behandler bødevedtagelsen som et **bevismoment til støtte for det ulovlige ophold**, ikke som en afsluttende sanktion. I [afgørelsen af 9. februar 2017 om en indisk statsborger](#) gjorde klageren udtrykkeligt gældende, at han havde vedtaget og betalt bøden, og at forseelsen var mindre alvorlig – nævnet fastslog, at dette ikke kunne føre til forkortelse af indrejseforbuddet efter § 32, stk. 5.

4. Praktiske hindringer for udrejse fritager ikke. At klageren ikke kunne fremskaffe en flybillet inden visummets udløb, ændrede intet i [afgørelsen af 11. februar 2025 om en libanesisk statsborger](#). Den lovlige vej er i stedet ansøgning om forlængelse efter [visumbekendtgørelsen § 22](#), som tillader forlængelse til i alt 90 dage ved

force majeure, humanitære hensyn eller dokumenterede alvorlige personlige årsager. Nævnet lægger systematisk vægt på, om der "foreligger oplysninger om, at klageren har søgt om eller har fået forlængelse af sit visum".

5. Det er visummets konkrete dagantal – ikke 90/180-reglen – der gælder. I [afgørelsen om den 15-årige indiske statsborger](#) gjorde familien gældende, at de ikke havde overtrådt 90/180-dages-reglen. Nævnet afviste dette: visummet var udstedt med i alt **15 dages** ophold, og overskridelsen heraf var afgørende. Omvendt gælder for visumfritagne (britiske, amerikanske) statsborgere 90-dages-grænsen efter [§ 3](#), og ophold derudover kræver tilladelse efter [§ 4 b](#).

Endelig gælder [§ 25 b](#) også, hvor det lovlige opholdsgrundlag *ophører*: ved manglende udrejse efter en fastsat udrejsefrist ([afgørelsen af 15. februar 2018 om en kinesisk statsborger](#)), og for EU-borgere der har opbrugt 3-månedersretten uden at være arbejdstagere, selvstændige eller reelt arbejdssøgende – flaskeindsamling er ikke reel beskæftigelse ([afgørelsen af 30. september 2016 om en litauisk statsborger](#)).

LOV	Udlændingeloven § 3	Udlændingeloven § 25b	Udlændingeloven § 32, stk. 5
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud for britisk statsborger efter overskridelse af visumfrit ophold i Schengen		
	21.05.2025		
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af en 15-årig indisk statsborger for overskridelse af visum og ophævelse af indrejseforbud på grund af alder		
	11.02.2025		
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for indisk statsborger efter overskridelse af visumperiode		
	11.02.2025		
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for ulovligt ophold af britisk statsborger og ændring af indrejseforbud til Schengen-omfang		
	11.02.2025		
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området		
	11.02.2025		
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for overskridelse af visumophold i Schengenområdet		
	24.04.2024		
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for ulovligt arbejde og overstay i Danmark		
	17.04.2024		
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud til amerikansk statsborger efter ulovligt ophold		
	20.03.2024		
	Udlændingenævnet · Udvisning og ét års indrejseforbud til britisk statsborger for ulovligt ophold i Schengenområdet		
	15.03.2024		
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud på to år efter ulovligt ophold i Danmark		
	15.02.2018		
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af indisk statsborger efter ulovligt ophold og manglende kontakt til herboende barn		
	09.02.2017		
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for EU-borger uden lovligt opholdsgrundlag		
	30.09.2016		
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud som følge af flerårigt ulovligt ophold		
	12.03.2015		

Ulovligt arbejde efter [§ 25 a, stk. 2](#) – aktivitetens faktiske karakter § 4 afgør alt

Udlændingenævnet anlægger et meget bredt arbejdsbegreb, forankret i [§ 13, stk. 1](#), hvorefter arbejdstilladelse kræves for at tage "lønnet eller ulønnet beskæftigelse" eller "mod eller uden vederlag at udføre tjenesteydelser her i landet". Den centrale formulering – som nævnet gentager næsten ordret på tværs af sager – er:

[D]et er en aktivitets faktiske karakter og ikke f.eks. det forhold, at der er tale om en vennetjeneste, eller om der udbetales løn herfor, der er afgørende for vurderingen af, hvorvidt der er tale om arbejde.

Mønstret træder tydeligt frem i fire sager:

- **Ansigtsmaling ved en gadefest.** I [VAU/2023/77](#) blev en haitisk statsborger observeret ved en bæk med malergrej, hvor han henvendte sig til forbipasserende og modtog betaling. Indsigelsen om, at der var tale om "en venlig gestus som tak for invitationen", blev afvist. Nævnet tilføjede: "det påhviler en udlænding at gøre sig bekendt med, hvilke regler der gælder i forbindelse med at udføre arbejde i Danmark, herunder hvad der anses for arbejde."
- **Kasser båret ind i en restaurant mod gratis mad.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 22. marts 2024](#) blev en nigeriansk statsborger med fransk opholdstilladelse antruffet i færd med at bære kasser fra vejkanterne ind i en restaurant. Den uformelle modydelse i form af mad var tilstrækkelig.
- **Rådgivning og sidemandsoplæring.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 13. marts 2025 om en specialist inden for vindmøllevedligeholdelse](#) anlagde nævnet en egentlig **output-betragtning**: når udlændingens aktivitet – også ren rådgivning og træning – bidrager til virksomhedens kerneaktivitet, er der tale om arbejde. Indsigelserne om, at ansvaret lå hos arbejdsgiveren, og at indrejseforbuddet ville ødelægge karrieren i Schengen, blev afvist.
- **Arbejde efter opholdstilladelsens udløb.** I [VAU/2023/92](#) havde en medfølgende ægtefælle arbejdet som køkkenmedhjælper i ca. to måneder efter tilladelsens udløb. Klagen om, at SIRI havde vejledt forkert, faldt på et notat, der viste det modsatte – nævnet lagde vægt på, at der ikke var "en situation, hvor en offentlig myndighed havde givet klageren en berettiget forventning om at kunne fortsætte sit arbejde efter udløbet af opholds- og arbejdstilladelsen".

Udstationeringsforsvaret prøves grundigt – men holder sjældent. Den mest udførlige EU-retlige analyse findes i [VAU/2023/115](#), hvor en indisk statsborger med portugisisk opholdstilladelse blev antruffet under lagerarbejde. Nævnet bekræftede med henvisning til **C-91/13 Essent Energie Productie**, præmis 37, at tilrådighedsstillelse af arbejdskraft mod vederlag er en tjenesteydelse efter [TEUF artikel 57](#), men fastslog dernæst:

I retspraksis sonderer EU-Domstolen mellem udstationering, hvor tilrådighedsstillelsen af arbejdskraft udgør selve tjenesteydelsen og udstationering med henblik på levering af en tjenesteydelse, hvor tilrådighedsstillelsen af arbejdskraften alene udgør et accessorium til tjenesteydelsen.

De konkrete forhold, nævnet lagde vægt på, udgør en brugbar tjekliste: klageren havde **ikke** udført faktisk og reelt arbejde for den udenlandske virksomhed forud for udsendelsen; der forelå **ingen dokumentation** for en specifik aftale om en tidsbegrænset tjenesteydelse med afgrænset omfang og aftalt modydelse; **instruktions- og ledelsesbeføjelsen** lå hos den danske virksomhed; og udstationeringen var fastsat til et helt år. Konklusionen: "der over for [klageren] med rette kan stilles krav om arbejdstilladelse". En gyldig portugisisk opholds- og arbejdstilladelse gav ikke ret til at arbejde i Danmark.

Arbejdstilladelseskravets nærmere udmøntning findes i [udlændingebekendtgørelsen § 25](#), der udtømmende angiver, hvilke opholdsgrundlag der giver eller kan give arbejdstilladelse.

LOV

[Udlændingeloven § 13, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 25a, stk. 2](#)[Udlændingeloven § 59, stk. 3](#)

PRAKSIS

Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af specialist for ulovligt arbejde ved rådgivning og sidemandsoplæring

13.03.2025

Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for ulovligt arbejde og overstay i Danmark	17.04.2024
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud for ulovligt arbejde udført som modydelse for mad	22.03.2024
Udlændingenævnet · Nedsættelse af indrejseforbud for kinesisk statsborger efter ulovligt arbejde som køkkenmedhjælper	21.03.2024
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud for britisk statsborger efter ulovligt arbejde	20.03.2024
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for ulovligt arbejde som ansigtsmaler	29.01.2024

§ 25 a, stk. 1 – mindre kriminalitet, EU-borgere og trusselsvurderingen

§ 5

Ved udvisning efter [§ 25 a, stk. 1](#) er kravet et andet: der skal foreligge dom, erkendelse over for politiet, pågribelse under eller i umiddelbar tilknytning til det strafbare forhold, eller – for euforiserende stoffer – en "særlig bestyrket mistanke". Nævnet er her mere tilbøjeligt til at citere konkrete beviser.

- **Butikstyveri.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 6. marts 2018 om en litauisk statsborger](#) begik klageren fire butikstyverier for i alt 2.148 kr. inden for 3-4 dage efter indreisen og vedtog en bøde på 4.400 kr. Nævnet lagde vægt på den tidsmæssige sammenhæng mellem indrejse og kriminalitet, gentagelsen, og klagerens egne oplysninger om ressourcemangel og hashforbrug som indikation for risiko for fortsat kriminalitet.
- **Gentagen berigelseskriminalitet.** [Udlændingenævnets afgørelse af 4. maj 2023 om en rumænsk statsborger](#) rummer en detaljeret oversigt over syv strafbare forhold fra 2017 til 2019 med bøder fra 500 kr. til 5.400 kr. Nævnet fandt "et fast mønster af kriminalitet, der truede den offentlige orden". Samme mønsterbetragtning i [VAU/2024/36](#) og [VAU/2024/68](#).
- **Enkeltstående butikstyveri.** I [VAU/2024/56](#) blev en amerikansk statsborger – gift med en finsk unionsborger og derfor bedømt efter EU-reglerne – udvist med 2 års indrejseforbud efter tyveri af en vare til 1.349 kr. i Københavns Lufthavn.
- **Besiddelse af euforiserende stoffer.** [Udlændingenævnets afgørelse af 11. februar 2025 om en marokkansk statsborger](#) – skunk fundet kort efter indreisen – er et rent § 25 a, stk. 1, nr. 2-tilfælde med 2 års indrejseforbud og SIS-indberetning efter [§ 58 g, stk. 1](#).
- **Manglende midler til underhold.** [VAU/2023/78](#) viser anvendelsen af § 25 a, stk. 2, nr. 2, over for en subsistensløs eritreisk statsborger – men bemærk, at denne grund efter bestemmelsens ordlyd **ikke** kan bruges over for udlændinge omfattet af [§ 2, stk. 1 eller 2](#).

For EU-borgere gælder et skærpet krav: adfærden skal udgøre en "reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel mod en grundlæggende samfundsinteresse", og indrejseforbud kan efter [§ 32, stk. 2](#) kun fastsættes, hvis udvisningen sker af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed. Konsekvensen ses direkte i [VAU/2023/122](#), hvor en ungarsk statsborger blev udvist efter § 25 b for overskridelse af den lovlige opholdsperiode, men **uden** indrejseforbud.

Rammen for arbejdsdelingen mellem administrativ udvisning og udvisning ved dom er beskrevet i [Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om udvisning ved dom, pkt. 2.3](#), der i skemaform angiver, at § 25 a, stk. 1, dækker "mindre grov kriminalitet (bøde/advarsel)" for udlændinge med maksimalt 6 måneders lovligt ophold, mens § 25 b dækker "udlændinge uden lovligt ophold" – og udtrykkeligt anfører, at "[a]fgørelser

efter § 25 b træffes af Udlændingestyrelsen". Om udvisning ved dom henvises til [udvisning-ved-straf](#) og [udvisning-og-integration-paragraf-26](#).

LOV

[Udlændingeloven § 25a, stk. 1-2](#)

[Udlændingeloven § 32, stk. 2](#)

[Udlændingeloven § 58g, stk. 1](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Udvisning af amerikansk statsborger for butikstyveri i lufthavnen trods familiemæssig tilknytning til EU-borger	11.02.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og to års indrejseforbud som følge af besiddelse af euforiserende stoffer	11.02.2025
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af EU-borger med to års indrejseforbud grundet gentagne krænkelser af den offentlige orden	06.02.2025
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af EU-borger efter gentagne butikstyverier og vurdering af familiens enhed	08.11.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af EU-borger efter overskridelse af den legale opholdsperiode uden indrejseforbud	24.04.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for subsistensløs udenlandsk statsborger	29.01.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af rumænsk statsborger grundet gentagen berigelseskriminalitet og trussel mod samfundsinteresser	04.05.2023
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af litauisk statsborger efter butikstyverier kort efter indrejse	06.03.2018

§ 26, stk. 1 og EMRK artikel 8 – hvornår er udvisningen "særlig belastende"?

§ 6

§ 26, stk. 1 opregner seks hensyn, der skal indgå ved udvisning efter §§ 25 a-25 c: tilknytning til det danske samfund, alder og helbred, tilknytning til herboende personer, konsekvenser for nære familiemedlemmer, manglende tilknytning til hjemlandet og risiko for overlast. Modsat § 26, stk. 2 om udvisning ved dom er der her tale om en **fakultativ afvejning**, ikke et krav om, at udvisning kun kan undlades, hvis den "med sikkerhed" strider mod internationale forpligtelser.

I praksis er § 26-vurderingen alligevel nærmest standardiseret. Nævnets typiske formulering lyder:

Udlændingenævnet har [...] lagt vægt på, at [klageren] er statsborger i [land], at [han] ikke har haft et længerevarende lovligt ophold i Danmark, og at der ikke foreligger oplysninger om væsentlig tilknytning til Danmark eller det danske samfund i form af herboende familie, lovlig beskæftigelse, eller oplysninger om alvorlige helbredsmæssige forhold.

Den beskyttede familiekeres er snæver. Nævnets mest præcise afgrænsning findes i [VAU/2024/6](#):

EMRK artikel 8, om retten til familieliv efter praksis primært beskytter den traditionelle kernefamilie – dvs. ægtefæller, faste samlivspartnere og deres mindreårige børn, og at der kun, hvor der foreligger et særligt afhængighedsforhold mellem et voksent barn og dets forældre, f.eks. hvor forælderen har været en del af det voksne barns husstand i en længere periode, af den grund ikke bør ske udvisning.

Dette udmøntes konsekvent:

Relation	Sag	Nævnets vurdering

Voksen datter i Danmark med angst	Afgørelse af 11. februar 2025 (libanesisk)	Datteren "er voksen og har stiftet egen familie"; ingen dokumentation for afhængighed → intet beskyttelsesværdigt familieliv
Ældre, plejekrævende forældre (82 og 90 år)	VAU/2024/6	Forældrene "er ikke en del af den beskyttede familiekreds" – men forholdet nedsatte indrejseforbuddet til ½ år
Onkler og tante	VAU/2024/66	Ikke omfattet af EMRK artikel 8
Voksne søskende	Afgørelse af 27. januar 2016 (irakisk)	"Ingen helt særlig tilknytning ud over normale voksenrelationer"
Herboende ægtefælle	VAU/2023/92	Omfattet, men familielivet kunne udøves i Kina → nedsættelse, ikke ophævelse
Ægtefælle og fællesbørn i tredjeland	VAU/2023/82 , VAU/2025/2	Familielivet kan udøves i hjemlandet; ingen "uoverstigelige hindringer"

Standardpræmissen om valgfrihed gentages ordret: EMRK artikel 8 "indebærer ikke en generel og ubetinget ret til familiesammenføring" og "giver [ikke] familier ret til at vælge, hvor de vil indrejse og tage ophold for at udøve deres familieliv". Nævnet tilføjer typisk, at den herboende kan **besøge** udlændingen i hjemlandet, så længe indrejseforbuddet gælder.

Familieliv etableret under ulovligt ophold nyder ringe beskyttelse. I [afgørelsen af 20. januar 2015 om en gambisk statsborger](#) fandt nævnet, at parret "ikke kunne have haft en berettiget forventning om at udøve familieliv i landet, da opholdet var ulovligt". Endnu skarpere i [afgørelsen af 9. februar 2017](#): man kan ikke opnå beskyttelse mod udvisning blot ved at få et barn under et ulovligt ophold – og nævnet lagde vægt på, at der hverken var kontakt eller samvær med barnet på anholdelses- og udsendelsestidspunktet.

Privatliv og erhverv beskyttes kun sparsomt. I [afgørelsen af 24. april 2024](#) afviste nævnet, at et toårigt indrejseforbud krænkede retten til privatliv i form af beskæftigelse og sociale relationer: forbuddet hindrer ikke adgangen til beskæftigelse generelt, arbejdsgiverens erklæring viste ikke, at klageren ville miste sit arbejde, og – afgørende – klageren havde **aldrig opholdt sig i Schengenområdet med et fast opholdsgrundlag**, hvorfor der ikke var etableret et beskyttelsesværdigt privatliv.

LOV	Udlændingeloven § 9c, stk. 1	Udlændingeloven § 26, stk. 1	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud for britisk statsborger efter overskridelse af visumfrit ophold i Schengen		21.05.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området		11.02.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for ulovligt ophold af britisk statsborger og ændring af indrejseforbud til Schengen-omfang		11.02.2025
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for overskridelse af visumophold i Schengenområdet		24.04.2024
	Udlændingenævnet · Nedsættelse af indrejseforbud for kinesisk statsborger efter ulovligt arbejde som køkkenmedhjælper		21.03.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud til amerikansk statsborger efter ulovligt ophold		20.03.2024
	Udlændingenævnet · Udvisning og ét års indrejseforbud til britisk statsborger for ulovligt ophold i Schengenområdet		15.03.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af indisk statsborger efter ulovligt ophold og manglende kontakt til herboende barn		09.02.2017

Indrejseforbuddets varighed, undladelse og udvidelse til hele

§ 7 Schengen

Udgangspunktet er ufravigeligt 2 år, jf. § 32, stk. 4, nr. 1. Nævnets standardformulering for afvisning af lempelse lyder:

[D]er er ikke grundlag for at undlade at fastsætte et indrejseforbud eller at indrejseforbuddet skulle have været fastsat for mindre end 2 år, jf. udlændingelovens § 32, stk. 3 og 5, idet der ikke er oplyst om sådanne særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, akut opstået sygdom eller andre konkrete grunde, der taler herfor.

De tre kriterier – **familiens enhed, akut opstået sygdom, andre konkrete grunde** – stammer direkte fra forarbejderne til 2011-implementeringen af udsendelsesdirektivet. Praksis viser, hvornår de faktisk slår igennem:

Udfald	Sag	Afgørende omstændighed
Indrejseforbud helt undladt	Afgørelse af 11. februar 2025 (15-årig indisk)	15 år, rejste med forældrene; ansvaret for visumreglerne påhvilede forældrene
Indrejseforbud helt undladt	VAU/2023/122	EU-borger, ikke udvist af hensyn til offentlig orden → § 32, stk. 2
½ år	VAU/2024/6	Dokumenteret (lægeerklæring) pleje af 82- og 90-årige indlagte forældre under flytning til plejehjem – trods 296 dages overstay
1 år	VAU/2023/92	Fire års lovligt ophold og samliv med herboende ægtefælle
1 år	VAU/2023/82	Forlovet og to mindreårige børn i Norge
2 år (afvist nedsættelse)	Afgørelse af 24. april 2024	Erhvervsmæssige konsekvenser og førstegangsforseelse er ikke ganske særlige grunde
5 år	Afgørelse af 9. februar 2016 (serbisk ægtepar) og afgørelse af 31. januar 2017 (nigeriansk)	Indrejse i strid med et bestående indrejseforbud fra et andet Schengenland
5 år (fastholdt)	VAU/2023/86	Gravid ægtefælle og tre børn i Sverige udgjorde ikke helt særlige grunde

Bemærk asymmetrien: ½ år blev givet ved 296 dages overstay, mens 2 år blev fastholdt ved 4 dages overstay. Det bekræfter, at det ikke er overtrædelsens grovhed, men de personlige forhold, der styrer varigheden.

Nævnet udvider af egen drift til hele Schengen. I to parallelle afgørelser af 11. februar 2025 – [om en libanesisk statsborger](#) og [VAU/2024/66](#) – havde Udlændingestyrelsen meddelt et *nationalt* forbud. Nævnet ændrede begge og begrundede det i én sammenhængende kæde:

Udlændingenævnet har lagt vægt på, at det af udlændingelovens § 32, stk. 1, nr. 1 direkte fremgår, at der fastsættes et indrejseforbud, når en udlænding er udvist. Det følger videre udlændingelovens § 32, stk. 4, nr. 1, at der meddeles indrejseforbud i 2 år, såfremt en udlænding udvises efter udlændingelovens § 25 b, vedrørende ulovligt ophold,

ligesom at det følger af udlændingelovens § 58 g, stk. 1, nr. 8, at udlændingemyndighederne indberetter en udlænding, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union i SIS, hvis udlændingen er udvist af landet efter § 25 b, og meddelt et indrejseforbud.

Udlændingenævnet har videre lagt vægt på, at det følger af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF [...] (udsendelsesdirektivet), at et indrejseforbud på baggrund af ulovligt ophold forbyder indrejse i og ophold på alle medlemsstaternes område.

Resultatet formuleres konkret: forbuddet gælder alle EU-lande (undtagen Irland) samt Norge, Liechtenstein, Schweiz og Island, og registreres i SIS. Indberetningen hviler på [§ 58 g, stk. 1, nr. 8](#), suppleret af [§ 58 g, stk. 3](#) om indberetning efter [SIS-tilbagesendelsesforordningen \(EU\) 2018/1860](#) ved afgørelser om tilbagesendelse.

Nævnet henviser rutinemæssigt til en ventil for den udviste: man kan ansøge de relevante nationale myndigheder om et **territoriant begrænset visum** til de lande, man ønsker at indrejse i, hvorefter disse myndigheder kan vurdere, om ganske særlige omstændigheder kan begrunde visum ([VAU/2023/77](#)). Om indrejseforbuddets længde ved strafudvisning se [indrejseforbud](#).

LOV	Udlændingeloven § 32, stk. 3-5, 2	Udlændingeloven § 58g, stk. 1, 3
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af en 15-årig indisk statsborger for overskridelse af visum og ophævelse af indrejseforbud på grund af alder	11.02.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området	11.02.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for ulovligt ophold af britisk statsborger og ændring af indrejseforbud til Schengen-området	11.02.2025
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af EU-borger efter overskridelse af den legale opholdsperiode uden indrejseforbud	24.04.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for overskridelse af visumophold i Schengenområdet	24.04.2024
	Udlændingenævnet · Nedsættelse af indrejseforbud for kinesisk statsborger efter ulovligt arbejde som køkkenmedhjælper	21.03.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og fem års indrejseforbud for montenegrinsk statsborger trods familiemæssig tilknytning til Sverige	21.03.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud til amerikansk statsborger efter ulovligt ophold	20.03.2024
	Udlændingenævnet · Udvisning og ét års indrejseforbud til britisk statsborger for ulovligt ophold i Schengenområdet	15.03.2024
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for ulovligt arbejde som ansigtsmaler	29.01.2024
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og fem års indrejseforbud grundet overtrædelse af Schengen-indberetning	31.01.2017
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og femårigt indrejseforbud for overtrædelse af eksisterende Schengen-forbud	09.02.2016

§ 8 Dokumentations- og beviskrav i udvisningssagerne

Bevistemaerne fordeler sig ulige mellem parterne, og Udlændingenævnets praksis viser et klart mønster.

Myndighedens bevisbyrde for det ulovlige ophold løftes typisk uden vanskelighed. Standardbeviserne er ind- og udrejsestempler i passet, politiets kontrolrapport fra udrejsekontrollen i lufthavnen, klagerens egen

erkendelse og den vedtagne udenretlige bøde. I [VAU/2025/2](#) blev opholdet fastlagt alene på grundlag af et indrejsestempel fra Malaga i februar og fraværet af et udrejsestempel frem til august – en negativ bevisførelse, som nævnet accepterede.

Udlændingen bærer bevisbyrden for alt, der skal føre til lempelse. Nævnet afviser gennemgående udokumenterede påstande:

- *Helbred*: "det ikke er dokumenteret, at klagers helbredsmæssige forhold er af en sådan karakter og et sådant omfang, at en udvisning må anses for særligt belastende" – om mentale sundhedsproblemer og selvmordstanker i [VAU/2023/82](#). Tilsvarende blev hjerteproblemer og psykisk belastning afvist i [afgørelsen om det serbiske ægtepar](#).
- *Afhængighedsforhold*: der var i [afgørelsen af 11. februar 2025 om den libanesiske statsborger](#) "ikke fremlagt dokumentation for, at datterens sygdom er af en sådan karakter og omfang, at hun er afhængig af sin mors pleje".
- *Afledt EU-opholdsret*: en vielsesattest er ikke nok. I [VAU/2025/2](#) krævede nævnet dokumentation for, at ægtefællen opfyldte betingelserne i [opholdsdirektivets artikel 7](#) som arbejdstager, studerende eller med tilstrækkelige midler – og lagde vægt på, at klageren ikke rejste i følgeskab med ægtefællen.
- *Udstationering*: kræver dokumentation for en konkret aftale med afgrænset omfang, tidsmæssig afgrænsning og aftalt modydelse samt for, at instruktionsbeføjelsen forbliver hos den udenlandske arbejdsgiver (- [VAU/2023/115](#)).
- *Erhvervsmæssige konsekvenser*: arbejdsgiverens udtalelse i [afgørelsen af 24. april 2024](#) bekræftede rejseaktiviteten, men viste ikke, at klageren ville *miste* sit arbejde – og var derfor utilstrækkelig.

Vejledningsindsigelse prøves mod myndighedens notater. I [VAU/2023/92](#) blev påstanden om, at SIRI havde oplyst, at selvstændig forlængelsesansøgning var unødvendig, modbevist af styrelsens eget notat, der viste den modsatte vejledning – og nævnet bemærkede, at der ikke var dokumenteret kontakt før den pågældende dato.

Sprog- og forkyndelsesindsigelse afvises, når det modsatte kan dokumenteres. I [afgørelsen af 20. januar 2015](#) blev indsigelsen om manglende forståelse af den danske afgørelse afvist, fordi afgørelsen var forkyndt på engelsk, og klageren havde bekræftet at forstå sproget og udtrykt sin uenighed.

Repræsentantens forsømmelser rammer klageren. I [afgørelsen af 15. februar 2018](#) fastslog nævnet, at en afgørelse anses for meddelt, når den er kommet frem til den valgte partsrepræsentant, og at manglende kommunikation mellem repræsentanten og klageren ikke suspenderer udrejsefristen.

LOV	Udlændingeloven § 26, stk. 1	Udlændingeloven § 40, stk. 1	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud for britisk statsborger efter overskridelse af visumfrit ophold i Schengen		21.05.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området		11.02.2025
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for overskridelse af visumophold i Schengenområdet		24.04.2024
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for ulovligt arbejde og overstay i Danmark		17.04.2024
	Udlændingenævnet · Nedsættelse af indrejseforbud for kinesisk statsborger efter ulovligt arbejde som køkkenmedhjælper		21.03.2024
	Udlændingenævnet · Udvisning og ét års indrejseforbud til britisk statsborger for ulovligt ophold i Schengenområdet		15.03.2024

Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud på to år efter ulovligt ophold i Danmark	15.02.2018
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og femårigt indrejseforbud for overtrædelse af eksisterende Schengen-forbud	09.02.2016
Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for gambisk statsborger efter ulovligt ophold	20.01.2015

§ 9 Klagebehandling, frister og sagsgang ved Udlændingenævnet

Klageadgang og frist. Efter § 46 a, stk. 1 kan Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og SIRI's afgørelser påklages til Udlændingenævnet. Klagefristen er efter § 46 a, stk. 3 **8 uger** fra meddelelsen af afgørelsen, men nævnets formand kan "i særlige tilfælde" beslutte, at en klage skal behandles trods fristoverskridelse.

Dispensationsadgangen udnyttes restriktivt. I [Udlændingenævnets afgørelse af 20. juni 2025 om afvisning af en klage over udvisning](#) blev en klage afvist, fordi den var indgivet **tre dage** efter fristens udløb; afgørelsen var digitalt forkyndt via "filkassen". I [afgørelsen af 11. november 2017 om en libanesisk statsborger](#) udbyggede nævnet begrundelsen: borgere har en personlig pligt til at gøre sig bekendt med post i e-Boks, og det er uden betydning for meddelelsens juridiske virkning, om adressaten faktisk har logget ind, så længe meddelelsen er gjort tilgængelig. Passivitet efter at have fået kendskab til afgørelsen ad anden vej tæller yderligere imod dispensation.

Ingen opsættende virkning i praksis. Udrejsepligten består under klagesagen, og klageren er som regel allerede udrejst, når nævnet træffer afgørelse. Højesteret har på det tilgrænsende område afvist opsættende virkning i [BS-49769/2021-HJR](#) under henvisning til den ugunstige procesprognose og "det klart tiltrængende behov for håndhævelse af udrejsepligtige afgørelser".

Nævnets afgørelser er bindende for førsteinstansen. Udlændingenævnet er en administrativ rekursinstans, hvis afgørelser Udlændingestyrelsen og SIRI skal efterleve – modsat visse private klagenævn er der ikke tale om henstillinger. Nævnets afgørelser kan indbringes for domstolene efter [grundlovens § 63](#), men prøvelsen er da begrænset til legalitetskontrol af det administrative skøn.

Sagsbehandlingsfejl fører til hjemvisning – også uden for udvisningssagerne. Nævnet håndhæver officialprincippet og partshøringspligten stramt over for førsteinstanserne:

Officialmaksimen i en ansøgningssag afskærer forvaltningsmyndigheden fra passivt at holde sig til de oplysninger, som parten forelægger myndigheden, og derpå afgøre sagen efter en bevisbyrderegel, hvis partens oplysninger er utilstrækkelige.

I [Udlændingenævnets afgørelse af 20. september 2023 om fratagelse af kontante ydelser](#) blev Hjemrejsestyrelsens afgørelse hjemvist, fordi klageren ikke var partshørt efter [forvaltningslovens § 19](#) om muligheden for at oplyse om særlige omstændigheder såsom alvorlig sygdom, og fordi begrundelsen ikke levede op til [forvaltningslovens § 24](#). Samme linje i [afgørelsen af 21. december 2023 om afslag på genoptagelse af en meldepligtssag](#), hvor styrelsen ikke havde inddraget nye lægelige oplysninger og dermed ikke havde handlet i overensstemmelse med officialprincippet. I selve udvisningssagerne træffer nævnet derimod som regel selv den materielle afgørelse frem for at hjemvise.

Forvaltningsretlig kontekst fra Ombudsmanden. Området er tidligere behandlet af Folketingets Ombudsmand. I udtalelsen [Udvisning på grund af ulovligt ophold](#) fandt ombudsmanden, at der forelå "en

sådan særlig formildende eller undskyldelig grund for varigheden af det ulovlige ophold", at der ikke burde være truffet afgørelse om udvisning, netop fordi forsinkelsen delvis skyldtes **en dansk myndigheds** lange sagsbehandlingstid. I udtalelsen [Udvisning af udlænding på grund af ulovligt arbejde. Oplysningsgrundlaget](#) blev oplysningsgrundlaget for en § 25 a, stk. 2, nr. 1-udvisning prøvet, hvor det var omtvistet, om klageren faktisk havde arbejdet i restauranten eller blot passet børn. Betænkning nr. 1326/1997 understregede tilsvarende, at Udlændingestyrelsen "inden sin afgørelse af udvisningsspørgsmålet [må] sørge for at tilvejebringe alle nødvendige oplysninger om udlændingens personlige forhold", og at der skal partshøres efter forvaltningslovens § 19 ([bind 1, s. 204](#)).

LOV	Forvaltningsloven § 19, stk. 1	Forvaltningsloven § 24	Udlændingeloven § 46a, stk. 1, 3
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afvisning af klage over udvisning grundet overskridelse af klagefrist ved digital forkyndelse 20.06.2025 Udlændingenævnet · Hjemrejsestyrelsens afslag på genoptagelse af sag om meldepligt hjemvist grundet mangelfuld belysning af helbredsforhold 21.12.2023 Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om fratagelse af kontante ydelser grundet mangelfuld sagsoplysning og partshøring 20.09.2023 Udlændingenævnet · Afvisning af klage over opholdstilladelse grundet overskredet klagefrist og udvisning med indrejseforbud 11.11.2017		

§ 10 Sammenhæng med domstolspraksis: hvor domstolene supplerer og korrigerer

Administrative udvisningsafgørelser efter §§ 25 a og 25 b indbringes sjældent direkte for domstolene – udlændingen er typisk udrejst, og sagerne er små. Domstolspraksis rammer derimod tre tilgrænsende områder, der er afgørende for at forstå retsstillingen.

1. Højesteret har sat EU-retlige grænser for administrativ udvisning af unionsborgere. I [Sag 319/2010](#) fandt Højesteret, at frihedsberøvelsen af en rumænsk statsborger med henblik på udvisning efter [§ 25 a, stk. 1](#) var **ulovlig**, fordi udvisningsgrundlaget ikke udgjorde en tilstrækkelig alvorlig trussel mod grundlæggende samfundsinteresser efter opholdsdirektivet. Dommen præciserede tillige intensiteten af domstolsprøvelsen af frihedsberøvelse efter udlændingeloven. I [Sag 170/2017](#) nåede Højesteret det modsatte resultat i en sag om en systematisk utryghedsskabende lejr i Ørstedsparken, hvor både overtrædelse, trussel og proportionalitet var opfyldt. Denne dobbelthed er præcis den, Udlændingenævnet arbejder med i sine EU-borgersager om gentagen berigelseskriminalitet.

2. Overtrædelse af det administrativt fastsatte indrejseforbud er en selvstændig og strengt sanktioneret kriminalitet. Her ligger langt hovedparten af domstolspraksis. [Udlændingeloven § 59 b, stk. 2](#) opstiller en minimumsstraf, der kun undtagelsesvis kan fraviges:

- I [SS-2293/2023-OLR](#) forhøjede Østre Landsret straffen til 9 måneders fængsel og indrejseforbuddet til 6 år, idet [straffelovens § 83](#) blev anvendt til at fravige minimumsstraffen på 1 år – overtrædelsen kunne alene tilregnes som uagtksom.
- I [SS-1217/2019-OLR](#) tog landsretten stilling til anvendelsen af de nye, skærpede minimumsstraffe for genindrejse, og i [S-169-24](#) tillod landsretten berigtigelse af tiltalen fra § 59 b, stk. 1, til stk. 2 under anken.
- I [S-0772-25](#) forhøjede landsretten straffen til 5 måneders fængsel ved tredjegangsovertrædelse begået med henblik på pantindsamling.

- Byretspraksis følger samme linje, jf. [SS-9417/2019-KBH](#) (4 måneders fængsel og nyt 6-årigt indrejseforbud).

Højesteret har i [SS-15/2022-HJR](#) fastslået, at en tidligere gennemført domstolsprøvelse af en udvisning ikke afskærer udlændingen fra at få prøvet en **ny** udvisningsbestemmelse, der er en konsekvens af overtrædelsen af det tidligere indrejseforbud. Det er en væsentlig retssikkerhedsgaranti i gentagelsestilfældene.

3. Byretten har afgrænset arbejdsbegrebet indskrænkende – hvor Udlændingenævnet udvider det.

[SS-2624/2021-NYK](#) er interessant, netop fordi den viser en grænse. Retten i Nykøbing F. **dømte** en russisk statsborger for ulovligt ophold efter visumudløb, men **frifandt** ham for ulovligt arbejde på en russisk slæbebåd i dansk indre søterritorium: [§ 13, stk. 1](#) kræver modsætningsvis ikke arbejdstilladelse for udenlandske besætningsmedlemmer på udenlandske skibe, og slæbning af pramme er ikke "arbejde på søterritoriet" i udlændingebekendtgørelsens forstand. Dommen viser, at det brede arbejdsbegreb ikke er ubegrænset – de særlige undtagelser i [§ 13, stk. 3](#) og bekendtgørelsen skal respekteres.

4. Frihedsberøvelse og bopælsbegrebet under udsendelsesfasen. Når udvisningen skal effektueres, tager Højesteret over. I [SS-67/2024-HJR](#) prøvede Højesteret betingelserne i [hjemrejselovens § 14, stk. 1, nr. 1](#) – herunder kravet om fast bopæl – og fandt varetægtsfængslingen **uproportional**, fordi fortsat fængsling frem til ankesdom ville medføre en samlet frihedsberøvelse, der væsentligt oversteg den idømte straf. I [SS-21/2022-HJR](#) fastslog Højesteret omvendt, at [hjemrejselovens § 15](#) tillader fortsat varetægtsfængsling efter endelig dom, når betingelserne er opfyldt, og at dette ikke strider mod EMRK. Sammen med [Sag 212/2018](#) og [sag 8/2019](#) – hvor Højesteret krævede en konkret og rimelig udsigt til, at udsendelsen faktisk kan gennemføres, for at opretholde frihedsberøvelse ud over 6 måneder – tegner disse afgørelser den proportionalitetskontrol, domstolene fører på udsendelsessiden, og som Udlændingenævnet ikke selv udøver.

Højesteret har endnu ikke direkte prøvet en administrativ udvisning efter § 25 b for kortvarigt overstay.

Højesterets udvisningspraksis i nyere tid – fx [SS-15/2024-HJR](#) om ophævelse af udvisning efter EMRK artikel 8 – angår udvisning ved dom efter §§ 22-24 og [§ 26, stk. 2](#), hvor afvejningsnormen er en helt anden. Retsstillingen på § 25 b-området hviler derfor i praksis alene på Udlændingenævnets egen linje.

LOV

[Hjemrejseloven § 14, stk. 1](#)
[Hjemrejseloven § 15](#)
[Udlændingeloven § 13, stk. 1, 3](#)
[Udlændingeloven § 25a, stk. 1](#)
[Udlændingeloven § 59b, stk. 1-2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om varetægtsfængsling efter hjemrejselovens § 14, stk. 1, nr. 1	04.02.2025
	Højesteret · Kendelse om prøvelse af udvisningsbestemmelse efter indrejse i strid med indrejseforbud	05.10.2022
	Højesteret · Højesteret stadfæster kendelse om varetægtsfængsling efter dom i sag om overtrædelse af opholdspligt efter Hjemrejseloven	07.07.2022
	Højesteret · Udvisning og frihedsberøvelse af EU-borger for utryghedsskabende lejr i det offentlige rum	19.12.2017
	Højesteret · Ulovlig administrativ frihedsberøvelse af EU-borger med henblik på udvisning efter mindre forseelse	31.03.2013
	Landsretten · Forhøjelse af straf for tredje gangs overtrædelse af indrejseforbud til 5 måneders fængsel	11.08.2025
	Landsretten · Overtrædelse af Indrejseforbud: Landsretten Skærper Straf og Indrejseforbud	11.03.2025
	Landsretten · Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter Udlændingeloven	28.06.2019
	Byretten · Russisk statsborger dømt for ulovligt ophold, men frikendt for ulovligt arbejde på slæbebåd i dansk søterritorium	29.06.2021
	Byretten · Dom for overtrædelse af udlændingeloven og ordensbekendtgørelsen med udvisning	17.04.2019

§ 11 Præcedens og linjeskift inden for nævnet

Udlændingenævnet citerer **ikke** udtrykkeligt sine egne tidligere afgørelser i afgørelsesteksterne. Præcedensvirkningen etableres i stedet gennem **næsten ordret gentagne standardpræmisser**, der kan spores år tilbage. Disse tekstblokke fungerer som nævnets reelle praksisnormer:

- "det er en udlændings eget ansvar at iagttage de regler, der gælder for et udstedt Schengenvisum" – genfindes i [afgørelsen af 24. april 2024](#) og [afgørelsen af 11. februar 2025](#).
- "EMRK artikel 8 [...] giver [ikke] familier ret til at vælge, hvor de vil indrejse og tage ophold" – genfindes i [VAU/2023/92](#), [VAU/2023/82](#) og [VAU/2025/2](#) – men også helt tilbage i [afgørelsen af 12. februar 2016](#) og [afgørelsen af 11. november 2017](#).
- Trippelkriteriet "hensynet til familiens enhed, akut opstået sygdom eller andre konkrete grunde" ved § 32, stk. 3 og 5.

Ledende afgørelser på området er efter praksissamlingens vidnesbyrd:

Spørgsmål	Ledende afgørelse
Arbejdsbegrebet – vennetjeneste	VAU/2023/77
Arbejdsbegrebet – output-betragtning ved rådgivning	Afgørelse af 13. marts 2025
Udstationering vs. arbejdstilladelseskrav	VAU/2023/115
Udvidelse af nationalt forbud til Schengen	Afgørelse af 11. februar 2025 (libanesisk) og VAU/2024/66
Afgrænsning af EMRK art. 8-kredsen	VAU/2024/6
Mindreårighed og undladelse af indrejseforbud	Afgørelse af 11. februar 2025 (15-årig)

To udviklingslinjer kan aflæses over tid. For det første er den **geografiske udstrækning** blevet skærpet: hvor ældre afgørelser fra 2015-2018 typisk blot omtaler "indrejseforbud i to år" uden nærmere angivelse, indeholder afgørelserne fra 2023 og frem en systematisk stillingtagen til Schengen-omfanget og SIS-indberetningen – og fra og med de to afgørelser af 11. februar 2025 korrigerer nævnet aktivt førstestansens nationale forbud. For det andet er **alderens betydning** blevet nuanceret: i [afgørelsen om den 15-årige](#) blev indrejseforbuddet helt undladt, mens en klager på 17 år og 9 måneder i [VAU/2024/66](#) blev mødt med det fulde toårige forbud, fordi han var "næsten myndig" og "var i stand til at rejse alene til Danmark og dermed kan tillægges en vis modenhed". Skæringspunktet ligger altså ikke ved myndighedsalderen, men ved den faktiske selvstændighed under rejsen.

LOV	Udlændingeloven § 26, stk. 1	Udlændingeloven § 32, stk. 3, 5
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud for britisk statsborger efter overskridelse af visumfrit ophold i Schengen 21.05.2025 Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af specialist for ulovligt arbejde ved rådgivning og sidemandsoplæring 13.03.2025 Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området 11.02.2025 Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for ulovligt ophold af britisk statsborger og ændring af indrejseforbud til Schengen-omfang 11.02.2025 Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af en 15-årig indisk statsborger for overskridelse af visum og ophævelse af indrejseforbud på grund af alder 11.02.2025 Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for overskridelse af visumophold i Schengenområdet 24.04.2024 Udlændingenævnet · Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for ulovligt arbejde og overstay i Danmark 17.04.2024	

Udlændingenævnet · Nedsættelse af indrejseforbud for kinesisk statsborger efter ulovligt arbejde som køkkenmedhjælper	21.03.2024
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og indrejseforbud til amerikansk statsborger efter ulovligt ophold	20.03.2024
Udlændingenævnet · Udvisning og ét års indrejseforbud til britisk statsborger for ulovligt ophold i Schengenområdet	15.03.2024
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for ulovligt arbejde som ansigtsmaler	29.01.2024
Udlændingenævnet · Afvisning af klage over opholdstilladelse grundet overskredet klagefrist og udvisning med indrejseforbud	11.11.2017
Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for pakistansk statsborger efter ulovligt ophold	12.02.2016

§ 12 Sammenfatning: den administrative udvisnings retsstilling i praksis

Administrativ udvisning efter §§ 25 a og 25 b fremstår i Udlændingenævnets praksis som et **stærkt takstpræget og lavt tærskelbelagt** system, hvor kun de personlige forhold – ikke overtrædelsens grovhed – reelt kan flytte resultatet.

På **udvisningssiden** er tærsklen meget lav. Fire dages overstay er tilstrækkeligt. Ansvar er objektiveret hos udlændingen: misforståelse, manglende forsæt, praktiske rejsehindre og påberåbt myndighedsvejledning fører ikke frem, medmindre vejledningsfejlen kan dokumenteres. En vedtaget bøde i lufthavnen er ikke sagens afslutning, men en del af beviset. Arbejdsbegrebet efter § 13, stk. 1 er tilsvarende bredt: aktivitetens faktiske karakter afgør, uanset om der er tale om en vennetjeneste, en modydelse i mad eller ren rådgivning, der understøtter virksomhedens kerneaktivitet.

På **proportionalitetssiden** efter § 26, stk. 1 er praksis restriktiv, men ikke mekanisk. Nævnet foretager en reel prøvelse – det ses af, at afgørelser faktisk ændres – men den beskyttede familiekreds efter EMRK artikel 8 er snæver og omfatter som udgangspunkt kun kernefamilien. Relationer til voksne børn, forældre, søskende, onkler og tanter kræver et **dokumenteret særligt afhængighedsforhold**, typisk i form af fælles husstand over længere tid. Et familieliv etableret under ulovligt ophold kan ikke skabe en berettiget forventning.

På **sanktionssiden** er 2 år normen, og nævnets standardformel om "familiens enhed, akut opstået sygdom eller andre konkrete grunde" markerer, hvad der skal til. Lempelserne fordeler sig i tre grupper: mindreårighed under forældres ansvar (forbud undlades helt), dokumenteret pleje af alvorligt syge nære pårørende (½ år) og etableret samliv/forældreskab (1 år). Skærpelse til 5 år indtræder, når der indrejses i strid med et bestående – også udenlandsk – indrejseforbud. Uanset varigheden gælder forbuddet hele Schengenområdet, og nævnet **udvider af egen drift** et for snævert nationalt forbud, fordi [udsendelsesdirektivet](#) kræver det, med SIS-indberetning efter § 58 g, stk. 1, nr. 8 til følge.

På **procesplan** er 8-ugersfristen i § 46 a, stk. 3 hård – tre dages overskridelse ved digital forkyndelse medfører afvisning – og der er i praksis ikke opsættende virkning. Nævnets afgørelser binder Udlændingestyrelsen og SIRI, og nævnet håndhæver officialprincippet og partshøringspligten over for førsteinstanser, men afgør selv udvisningssagerne materielt.

Den samlede retsstilling er derfor, at den enkelte udlænding bærer risikoen for enhver uklarhed om det lovlige opholds omfang, at konsekvensen er ensartet og indgribende på tværs af hele Schengen, og at lempelse kræver konkret, dokumenteret personligt behov – ikke undskyldelighed. Domstolene har ikke korrigeret denne linje

for § 25 b's vedkommende, men har på tilgrænsende felter – EU-borgeres trusselsvurdering i [Sag 319/2010](#), arbejdsbegrebets grænser i [SS-2624/2021-NYK](#) og proportionaliteten af frihedsberøvelse i [SS-67/2024-HJR](#) – vist, at der findes ydre grænser, som den administrative praksis skal holde sig inden for.

LOV	Udlændingeloven § 13, stk. 1	Udlændingeloven § 25b	Udlændingeloven § 26, stk. 1
	Udlændingeloven § 32, stk. 3-5	Udlændingeloven § 46a, stk. 3	Udlændingeloven § 58g, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om varetægtsfængsling efter hjemrejselovens § 14, stk. 1, nr. 1	04.02.2025	
	Højesteret · Ulovlig administrativ frihedsberøvelse af EU-borger med henblik på udvisning efter mindre forseelse	31.03.2013	
	Byretten · Russisk statsborger dømt for ulovligt ophold, men frikendt for ulovligt arbejde på slæbebad i dansk søterritorium	29.06.2021	

REFERENCE

Lovgrundlag

6 paragraffer

Udlændingeloven § 25b	Udlændingeloven § 25a	stk. 1-2
Udlændingeloven § 26	Udlændingeloven § 32	stk. 3-5
Udlændingeloven § 46a	Udlændingeloven § 58g	stk. 1

MATERIALE

Citerede afgørelser

47 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS			5
04.02.2025	Højesterets kendelse om varetægtsfængsling efter hjemrejselovens § 14, stk. 1, nr. 1		7150-8592
05.10.2022	Kendelse om prøvelse af udvisningsbestemmelse efter indrejse i strid med indrejseforbud		2612-3111
07.07.2022	Højesteret stadfæster kendelse om varetægtsfængsling efter dom i sag om overtrædelse af opholdspligt efter Hjemrejseloven		2523-3004
19.12.2017	Udvisning og frihedsberøvelse af EU-borger for utryghedsskabende lejr i det offentlige rum		170-2017
31.03.2013	Ulovlig administrativ frihedsberøvelse af EU-borger med henblik på udvisning efter mindre forseelse		319-2010
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS			3
11.08.2025	Forhøjelse af straf for tredje gangs overtrædelse af indrejseforbud til 5 måneders fængsel		S-0772-25
11.03.2025	Overtrædelse af Indrejseforbud: Landsretten Skærper Straf og Indrejseforbud		9676-11292
28.06.2019	Dom for overtrædelse af indrejseforbud efter Udlændingeloven		6529-7838
BYRETTEEN · FØRSTE INSTANS			2

29.06.2021 Russisk statsborger dømt for ulovligt ophold, men frikendt for ulovligt arbejde på slæbebåd i dansk søterritorium 3093-3672

17.04.2019 Dom for overtrædelse af udlændingeloven og ordensbekendtgørelsen med udvisning 6528-7837

UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 36

20.06.2025 Afvisning af klage over udvisning grundet overskridelse af klagefrist ved digital forkyndelse W20250952925

21.05.2025 Administrativ udvisning og indrejseforbud for britisk statsborger efter overskridelse af visumfrit ophold i Schengen VAU/2025/2

13.03.2025 Administrativ udvisning af specialist for ulovligt arbejde ved rådgivning og sidemandsoplæring

11.02.2025 Stadfæstelse af administrativ udvisning og to års indrejseforbud som følge af besiddelse af euforiserende stoffer

11.02.2025 Udvisning af amerikansk statsborger for butikstyveri i lufthavnen trods familiemæssig tilknytning til EU-borger

11.02.2025 Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området

11.02.2025 Administrativ udvisning af en 15-årig indisk statsborger for overskridelse af visum og ophævelse af indrejseforbud på grund af alder

11.02.2025 Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for indisk statsborger efter overskridelse af visumperiode

11.02.2025 Stadfæstelse af udvisning for ulovligt ophold af britisk statsborger og ændring af indrejseforbud til Schengen-omfang

06.02.2025 Administrativ udvisning af EU-borger med to års indrejseforbud grundet gentagne krænkelse af den offentlige orden

08.11.2024 Administrativ udvisning af EU-borger efter gentagne butikstyverier og vurdering af familiens enhed

05.09.2024 Afslag på opholds- og arbejdstilladelse under beløbsordningen grundet indberetning som uønsket i SIS

24.04.2024 Administrativ udvisning af EU-borger efter overskridelse af den legale opholdsperiode uden indrejseforbud

24.04.2024 Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for overskridelse af visumophold i Schengenområdet

17.04.2024 Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for ulovligt arbejde og overstay i Danmark

22.03.2024 Administrativ udvisning og indrejseforbud for ulovligt arbejde udført som modydelse for mad

21.03.2024 Administrativ udvisning og fem års indrejseforbud for montenegrinsk statsborger trods familiemæssig tilknytning til Sverige

21.03.2024	Nedsættelse af indrejseforbud for kinesisk statsborger efter ulovligt arbejde som køkkenmedhjælper
20.03.2024	Administrativ udvisning og indrejseforbud for britisk statsborger efter ulovligt arbejde
20.03.2024	Administrativ udvisning og indrejseforbud til amerikansk statsborger efter ulovligt ophold
15.03.2024	Udvisning og ét års indrejseforbud til britisk statsborger for ulovligt ophold i Schengenområdet
29.01.2024	Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for ulovligt arbejde som ansigtsmaler
29.01.2024	Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for subsistensløs udenlandsk statsborger
21.12.2023	Hjemrejsestyrelsens afslag på genoptagelse af sag om meldepligt hjemvist grundet mangelfuld belysning af helbredsforhold
20.09.2023	Hjemvisning af sag om fratagelse af kontante ydelser grundet mangelfuld sagsoplysning og partshøring
04.05.2023	Administrativ udvisning af rumænsk statsborger grundet gentagen berigelseskriminalitet og trussel mod samfundsinteresser
06.03.2018	Administrativ udvisning af litauisk statsborger efter butikstyverier kort efter indrejse
15.02.2018	Administrativ udvisning og indrejseforbud på to år efter ulovligt ophold i Danmark
11.11.2017	Afvisning af klage over opholdstilladelse grundet overskredet klagefrist og udvisning med indrejseforbud
09.02.2017	Administrativ udvisning af indisk statsborger efter ulovligt ophold og manglende kontakt til herboende barn
31.01.2017	Stadfæstelse af administrativ udvisning og fem års indrejseforbud grundet overtrædelse af Schengen-indberetning
30.09.2016	Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for EU-borger uden lovligt opholdsgrundlag
12.02.2016	Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for pakistansk statsborger efter ulovligt ophold
09.02.2016	Administrativ udvisning og femårigt indrejseforbud for overtrædelse af eksisterende Schengen-forbud
12.03.2015	Stadfæstelse af administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud som følge af flerårigt ulovligt ophold
20.01.2015	Stadfæstelse af administrativ udvisning og indrejseforbud for gambisk statsborger efter ulovligt ophold

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 1

17.03.2023	Kontrolafgift for parkering med fronten uden for opmærket bås ved Campusvej i Odense	park-3111
------------	--	-----------

FORARBEJDE Betænkninger

2 referencer

Udvisning - Betænkning nr. 1326 afgivet af Udvisningsudvalget, et ekspertudvalg nedsat af indenrigsministeren den 18. august 1995, Bind 1

nr. 1326 · 1997 · Indenrigsministeriet

Udvisning - Betænkning nr. 1326 afgivet af Udvisningsudvalget, Bind 2

nr. 1326 · 1997 · Indenrigsministeriet

02

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over au pair, praktikant og religiøse forkyndere

Udlændingenævnets prøvelse af SIRI-afgørelser efter udlændingelovens § 9 j, § 9 k og § 9 f

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 16 afgørelser · 2010-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt samler Udlændingenævnets praksis i klagesager om de tre særlige mindre opholdsordninger: au pair (udlændingeloven § 9 j), praktikanter og volontører (§ 9 k) samt religiøse forkyndere, missionærer og medlemmer af religiøse ordenssamfund (§ 9 f). Afgørelserne træffes i første instans af Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) – au pair-sager før 2019 dog af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og forkyndersager historisk af Udlændingestyrelsen – og kan påklages til Udlændingenævnet, der foretager en fuld prøvelse af både lovligheden og det udøvede skøn. Gennemgående lægger nævnet afgørende vægt på, om opholdets reelle formål svarer til ordningens (kulturudveksling, uddannelse eller religiøst virke), eller om der i virkeligheden er tale om adgang til arbejdsmarkedet eller varigt ophold. Oversigten inddrager desuden parallel domstolspraksis, hvor au pair-misbrug typisk viser sig som straffesager om ulovlig beskæftigelse.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 Udlændingenævnet afviser au pair-ophold, når ansøgerens egne udtalelser viser, at det afgørende formål er arbejde og forsørgelse frem for kulturel udveksling.
- 02 Udlændingenævnet lægger i au pair-sager vægt på, om opholdet har en naturlig sammenhæng med ansøgerens livsforløb – jo mere uddannet og erhvervsmæssigt etableret ansøgeren er i hjemlandet, jo stærkere formodning for et andet formål end kulturudveksling.
- 03 Udlændingenævnet kræver, at værtsfamilien har en sådan tilknytning til Danmark, at den kan formidle dansk sprog og kultur; en familie, der taler engelsk i hjemmet, opfylder ikke formålet, men fælles nationalitet mellem au pair og værtsforælder afskærer ikke i sig selv et kulturelt udbytte.
- 04 Udlændingenævnet accepterer ikke et afslag, der alene støttes på manglende forudgående kendskab mellem au pair og værtsfamilie – det er kun et delelement i den samlede formålsvurdering.
- 05 Religiøse forkyndere og missionærer kan som udgangspunkt kun få ophold i sammenlagt tre år; forlængelse ud over tre år kræver vielseskompetence meddelt af Ankestyrelsen til en forkynder tilknyttet folkekirken eller et anerkendt eller godkendt trossamfund.

- 06** Udlændingenævnet lægger i § 9 f-sager vægt på de reelle arbejdsopgaver – er tyngdepunktet administration, PR og praktiske funktioner, anses ansøgeren ikke for reelt at virke som forkynder eller missionær.
- 07** Udlændingenævnet afviser forlængelse til en forkynder, der billiger vold eller terror, idet værdighedskravet i § 9 f, stk. 8 er en selvstændig betingelse, der ikke forudsætter en straffedom.
- 08** Udlændingenævnet kræver for praktikanter en faglig og tidsmæssig sammenhæng mellem praktikopholdet og en uddannelse påbegyndt eller afsluttet i hjemlandet og afslår ved formodning om, at det afgørende formål er at skaffe ophold.
- 09** Værtsfamilien har ikke partsstatus i au pair-sager; rettighederne tilkommer alene udlændingen, og bevisbyrden for opholdets formål påhviler ansøgeren.
- 10** § 25 c giver en særlig, subsidieret adgang til at udvise § 9 f-personer ved dom, og selv en bøde for fx racisme eller tvang til religiøs vielse kan udløse udvisning.

§ 1 Tre mindre ordninger og Udlændingenævnets fulde prøvelse af SIRI

De tre ordninger administreres i første instans af **Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI)**. Au pair-sager blev før 2019 behandlet af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, og forkyndersager har historisk været behandlet af Udlændingestyrelsen. Afgørelserne kan påklages til **Udlændingenævnet**: au pair-afgørelser efter [udlændingeloven § 52 b, stk. 2, nr. 1](#) og afgørelser om praktikanter og forkyndere efter bl.a. [§ 46 a, stk. 1](#).

Udlændingenævnet foretager en **fuld prøvelse** af både retsanvendelsen og det administrative skøn. Nævnet stadfæster i langt de fleste sager, men kan også omgøre eller hjemvise, når SIRI's vurdering ikke er holdbar:

- I [Udlændingenævnets afgørelse af 21. januar 2016](#) blev et au pair-afslag hjemvist, fordi manglende forudgående kendskab til værtsfamilien ikke i sig selv kunne bære en formodning om misbrug.
- I [Udlændingenævnets afgørelse af 28. januar 2025](#) omgjorde nævnet et afslag og fastslog, at fælles nationalitet mellem au pair og værtsforælder ikke i sig selv afskærer kulturelt udbytte.
- I [Udlændingenævnets afgørelse af 21. marts 2024](#) blev et afslag på forlængelse af en forkynders opholdstilladelse omgjort, fordi det brudte selvforsørgelseskrav skyldtes mangelfuld myndighedsvejledning.

Bevisbyrden for, at betingelserne er opfyldt, påhviler udlændingen, jf. oplysningspligten i [§ 40, stk. 1](#). Det er fast praksis, at **værtsfamilien ikke har partsstatus** i au pair-sager – rettighederne efter [§ 9 j](#) tilkommer alene udlændingen (jf. [Udlændingenævnets afgørelse af 17. februar 2016](#)). Den nærmere fortolkningsramme følger af au pair-bekendtgørelsen og praktikantbekendtgørelsen. Oversigten afgrænser sig fra arbejdsophold på beløbs- og positivlistespor (arbejdsopholdstilladelse) og fra ordinære studieophold ([studie-uddannelsesophold](#)).

LOV

[Udlændingeloven § 9j](#)[Udlændingeloven § 9f, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 9k](#)[Udlændingeloven § 40, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 46a, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 52b, stk. 2](#)

PRAKSIS

Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på au pair-opholdstilladelse trods fælles nationalitet med værtsforælder

28.01.2025

Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på opholdstilladelse som religiøs forkynder grundet mangelfuld vejledning om SU	21.03.2024
Udlændingenævnet · Afslag på au pair-ophold for veluddannet sygeplejerske grundet manglende kulturelt formål	17.02.2016
Udlændingenævnet · Udlændingenævnets ophævelse af afslag på au pair-ophold begrundet i manglende forudgående kendskab til værtsfamilien	21.01.2016

§ 2 Au pair (§ 9 j): kulturudveksling eller skjult arbejdskraft?

Au pair-ordningen efter § 9 j og [au pair-bekendtgørelsens § 1](#) har til formål, at en ung udlænding indtager en familiær stilling i en værtsfamilie og gennem opholdet forbedrer sine sproglige og faglige kundskaber og opnår øget kulturel indsigt. Opholdet kan kun gives til en udlænding mellem 18 og 29 år, der ikke har børn, ikke venter barn og ikke har stiftet familie, jf. [bekendtgørelsens § 3](#).

Udlændingenævnet lægger afgørende vægt på, om opholdets reelle formål er kulturudveksling – eller arbejde og forsørgelse. To bevistemaer går igen på tværs af afgørelserne:

- **Ansøgerens egne udtalelser under formålsinterview.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 4. februar 2016](#) blev afslaget stadfæstet, fordi ansøgeren under interviewet beskrev planer om at gøre rent for naboer, vaske tøj, passe børn og samle flasker – oplysninger, der efterlod nævnet uden tvivl om et erhvervsmæssigt formål. I [Udlændingenævnets afgørelse af 13. november 2019](#) viste en chatkorrespondance, at ansøgeren før indrejsen havde accepteret at arbejde mindst otte timer dagligt for at forsørge sin familie.
- **Naturlig sammenhæng med livsforløbet.** Jo mere uddannet og erhvervsmæssigt etableret ansøgeren er, jo stærkere er formodningen mod kulturudveksling. I [Udlændingenævnets afgørelse af 21. januar 2016](#) (bachelor i økonomi og ansat som regnskabsmedarbejder) og [afgørelsen af 17. februar 2016](#) (29-årig sygeplejerske med flere års erhvervserfaring) blev ansøgerne anset for så veletablerede, at et au pair-ophold ikke var en naturlig forlængelse af deres liv.

Efter fast praksis må en au pair højst udføre pligter i 3-5 timer dagligt og 18-30 timer ugentligt; et tilsagn om at arbejde derudover indikerer et erhvervsmæssigt formål. Nævnet tillægger det vægt, at ansøgeren ved at underskrive ansøgningsskemaet på tro og love har erklæret sig bekendt med disse rammer (jf. afgørelsen af 13. november 2019). Vurderingen er konkret og samlet – at andre forhold måtte være ens i forskellige sager, medfører ikke nødvendigvis samme resultat.

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholdstilladelse med henblik på au pair-ophold § 1](#)

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholdstilladelse med henblik på au pair-ophold § 3](#)

[Udlændingeloven § 9j, stk. 1](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på au pair-opholdstilladelse grundet formodning om arbejdsmæssigt formål frem for kulturel udveksling	13.11.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på au pair-ophold for veluddannet sygeplejerske grundet manglende kulturelt formål	17.02.2016
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse som au pair grundet formodning om erhvervsmæssigt formål	04.02.2016
	Udlændingenævnet · Afslag på au pair-ophold som følge af ansøgers uddannelsesmæssige og erhvervsmæssige etablering i hjemlandet	21.01.2016

§ 3 Au pair: værtsfamiliens kulturformidling, kontrakt og fornyelse

En værtsfamilie skal bestå af mindst en forælder og et hjemmeboende barn under 18 år, og forælderen skal være dansk eller EU-statsborger eller på anden måde have en sådan væsentlig tilknytning til Danmark, at familien kan formidle dansk sprog og kultur, jf. [au pair-bekendtgørelsens § 2](#) og [§ 4](#). Familien må ikke modtage kontanthjælp, skal have passende bolig og forsikringer, må ikke være karensregistreret efter [§ 21 a](#) og skal betale et beløb til dækning af det offentlige udgifter til danskundervisning (for 2026 udgør beløbet 20.900 kr.).

Udlændingenævnet stiller krav om, at det er forældrene, der kan videreformidle dansk sprog og kultur. I [Udlændingenævnets afgørelse af 5. november 2020](#) blev en amerikansk værtsfamilie afvist, fordi forældrene talte engelsk i hjemmet og med myndighederne – at børnene talte dansk kunne ikke kompensere herfor. Omvendt fastslog nævnet i [afgørelsen af 28. januar 2025](#), at fælles nationalitet mellem au pair og en værtsforælder ikke i sig selv udelukker kulturelt udbytte, når familien primært taler dansk og har stærk tilknytning til Danmark; nævnet lagde tillige vægt på en berettiget forventning, fordi SIRI tidligere havde godkendt en au pair til samme familie.

Kontrakten skal være skriftlig og sikre lomme penge, fri kost og logi, mindst halvanden fast fridag om ugen og tilstrækkelig fritid til sprogkurser og kulturelle, religiøse og faglige interesser, jf. [§ 6](#) og [§ 7](#). Ved **fornyelse** lægger nævnet vægt på, at ordningen er tidsbegrænset og formålsbestemt: efter omkring halvandet års ophold formodes læringen allerede opnået. I [Udlændingenævnets afgørelse af 5. marts 2015](#) talte både opholdets varighed og et tidligere au pair-ophold i Østrig mod en tredje tilladelse, og i [afgørelsen af 8. februar 2018](#) udtalte nævnet:

"Ansøgeren måtte på afgørelsestidspunktet formodes allerede at have opnået den læring og personlige udvikling samt det kendskab til det danske sprog og kultur, som er tiltænkt au pair-ordningen."

De personlige omstændigheder bag fejlslagne familieforhold kunne ikke føre til et andet resultat. Et afslag kan derimod ikke alene bygges på, at au pair og familie ikke kendte hinanden på forhånd; det er kun et delelement (jf. [afgørelsen af 21. januar 2016](#)).

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholdstilladelse med henblik på au pair-ophold § 4](#)

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholdstilladelse med henblik på au pair-ophold § 6](#)

[Udlændingeloven § 9j, stk. 6](#)

[Udlændingeloven § 21a](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på au pair-opholdstilladelse trods fælles nationalitet med værtsforælder	28.01.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på au-pair ophold grundet udenlandsk værtsfamilies manglende danske sprogkunderskaber og kulturforankring	05.11.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på fornyet au pair-ophold da formålet om kulturel udveksling blev anset for opfyldt	08.02.2018
	Udlændingenævnet · Udlændingenævnets ophævelse af afslag på au pair-ophold begrundet i manglende forudgående kendskab til værtsfamilien	21.01.2016
	Udlændingenævnet · Afslag på fornyet opholdstilladelse som au pair grundet tidligere erfaring og opholdets varighed	05.03.2015

§ 4 Praktikanter og volontører (§ 9 k): krav om uddannelsessammenhæng og kontrol med misbrug

Opholdstilladelse som praktikant efter § 9 k gives i uddannelsesmæssigt øjemed. Efter [praktikantbekendtgørelsens § 1](#) skal ansøgeren være mellem 18 og 35 år, praktikstedet skal være egnet, og **praktikopholdet skal supplere en uddannelse, som udlændingen har påbegyndt eller afsluttet i hjemlandet, og have en faglig og tidsmæssig sammenhæng med denne uddannelse.** Løn- og ansættelsesvilkår skal være sædvanlige efter gældende overenskomster; er praktikken ulønnet, skal ansøgeren råde over egne midler svarende til SU-taksten. Tilladelsen gives for højst 18 måneder (24 måneder ved supplerende landbrugsskole), jf. § 9.

Det centrale misbrugsværn er **formodningsreglen** i § 8: SIRI kan give afslag, hvis der er en vis formodning om, at ansøgeren ikke reelt har en relevant uddannelse, at de faktiske vilkår ikke svarer til ansøgningen, eller at det afgørende formål er at skaffe et ophold, ansøgeren ellers ikke kunne opnå. I vurderingen kan bl.a. indgå:

- om ansøgeren har de nødvendige forudsætninger for praktikken,
- begrundet tvivl om dokumentationens rigtighed eller ansøgerens troværdighed,
- om der er et reelt læringsformål med opholdet,
- om praktikstedet tidligere er straffet for ulovlig beskæftigelse, jf. § 59, stk. 5, og
- tidligere ansøgninger om fx asyl eller familiesammenføring samt grov overtrædelse af tidligere tilladelser.

For det grønne område (landbrug, jordbrug, veterinær, skovbrug og gartneri) gælder skærpede krav i § 3: alder 18-30 år, bestået sprogpriøve på A2-niveau og løn under opholdet. Ved **væsentlig mangel på lærepladser** (mere end 5 pct. uden læreplads i branchen) er tilladelsen efter § 9 k, stk. 7 betinget af, at praktikstedet erklærer at have en elev/lærling ansat eller at have søgt sådanne via lærepladsportalen. Denne ordning blev indført ved lovændringen i 2022 (lovforslag L 187) for at modvirke social dumping og misbrug af praktikantordningen.

Udlændingenævnets offentliggjorte praksis på § 9 k-sporet er sparsom. Nævnets logik kan dog forventes at følge den samme linje som i au pair-sagerne om reelt formål: ansøgerens egne oplysninger og dokumentationens troværdighed er afgørende, jf. parallellen til formodningsvurderingen i [afgørelsen af 4. februar 2016](#) og [afgørelsen af 13. november 2019](#).

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til praktikanter og voluntører § 1](#)

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til praktikanter og voluntører § 8](#)

[Udlændingeloven § 9k, stk. 1, 7](#)

[Udlændingeloven § 59, stk. 5](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på au pair-opholdstilladelse grundet formodning om arbejdsmæssigt formål frem for kulturel udveksling	13.11.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse som au pair grundet formodning om erhvervsmæssigt formål	04.02.2016

Religiøse forkyndere, missionærer og ordenssamfund (§ 9 f):

§ 5 treårsgrænse, reelt virke og værdighedskrav

§ 9 f omfatter religiøse forkyndere (stk. 1, nr. 1), missionærer (nr. 2) og personer, der skal virke inden for et religiøst ordenssamfund (nr. 3). Et gennemgående tema i nævnets praksis er **treårsgrænsen og vielseskompetencen**. I [Udlændingenævnets afgørelse af 22. december 2015](#) refererede nævnet Udlændingestyrelsens praksisbeskrivelse:

"der i henhold til praksis sker forlængelse af opholdstilladelse ud over tre år efter udlændingelovens § 9 f, stk. 1, nr. 1, til religiøse forkyndere, såfremt ansøgeren er meddelt vielseskompetence, og at en religiøs forkynder, der ikke er meddelt vielseskompetence, ikke kan få forlænget sin opholdstilladelse ud over tre år – heller ikke ved at skifte opholdsgrundlag eller ved at være udrejst i en periode."

Vielseskompetence meddeles af Ankestyrelsen til en forkynder tilknyttet folkekirken eller et anerkendt eller godkendt trossamfund. En missionær efter nr. 2 kan ikke meddeles vielseskompetence og kan derfor ikke forlænges ud over tre år. For ordenssamfund (nr. 3 – typisk munke og nonner) kan der ske forlængelse ud over tre år, men kun ved et **vedvarende behov**: i [Udlændingenævnets afgørelse af 11. december 2020](#) fik en buddhistisk munk afslag efter tre års ophold, bl.a. fordi der gik 3½ år til den nye ansøgning, og fordi de korte besøg på visum samtidig udgjorde arbejde uden arbejdstilladelse i strid med [§ 13, stk. 1](#).

Udlændingenævnet lægger vægt på de reelle arbejdsopgaver. I [Udlændingenævnets afgørelse af 27. juni 2019](#) blev en missionærs forlængelse nægtet, fordi tyngdepunktet i de 37 ugentlige timer var fotografering, PR, kommunikation og events – ikke missionering. Hertil kommer et selvstændigt **værdighedskrav** i [§ 9 f, stk. 8](#): i [Udlændingenævnets afgørelse af 13. november 2019](#) blev en forkynders forlængelse afvist på grund af billigelse af vold og terror på Facebook; nævnet fastslog, at bestemmelsen kan anvendes uden en endelig straffedom (modsat inddragelse efter [§ 19](#)), og at ansøgeren bærer ansvaret for indholdet på sin egen profil.

Forlængelse er desuden betinget af et **selvforsørgelseskrav** og af danskkrav: forkyndere skal inden seks måneder bestå en indvandringsprøve og gennemføre et kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre (indført ved lovændringerne i 2010 og senest udvidet ved lovforslag L 50 i 2017). At selvforsørgelseskravet er objektivt betyder ikke, at det er undtagelsesfrit: i [Udlændingenævnets afgørelse af 21. marts 2024](#) blev kravet fraveget, fordi en forkynders søn havde modtaget SU efter fejlagtig vejledning fra sit gymnasium. Ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 f skal som udgangspunkt indgives fra hjemlandet.

LOV	Udlændingeloven § 9 f, stk. 1, 8	Udlændingeloven § 13, stk. 1	Udlændingeloven § 19
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på opholdstilladelse som religiøs forkynder grundet mangelfuld vejledning om SU		21.03.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af opholdstilladelse som munk efter ophold på tre år		11.12.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af opholdstilladelse til religiøs forkynder grundet billigelse af vold og terror på sociale medier		13.11.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af opholdstilladelse som missionær grundet administrative arbejdsopgaver		27.06.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse som religiøs forkynder ud over tre år grundet manglende vielseskompetence		22.12.2015

§ 6 § 25 c: den særlige udvisningsadgang for § 9 f-personer

Ud over nævnets administrative prøvelse findes en særlig **udvisningshjemmel ved dom** i [§ 25 c](#), der retter sig mod personer med opholdstilladelse efter § 9 f (forkyndere, missionærer og ordenssamfundsmedlemmer). Bestemmelsen er subsidær i forhold til de almindelige udvisningsregler i §§ 22-23 (før 2025 §§ 22-24) og omfatter kriminalitet, der er til skade for grundlæggende demokratiske principper: [straffelovens kapitel 12](#) og [kapitel 13](#) (forbrydelser mod staten og terror) samt [§ 136](#) (offentlig tilskyndelse til/billigelse af forbrydelser), [§ 243](#) (psykisk vold), [§ 260 a](#) (tvang til religiøs vielse uden borgerlig gyldighed), [§ 266](#) (trusler), [§ 266 a](#) og [§ 266 b](#) (racisme).

Bestemmelsen blev indsat ved **lov nr. 429 af 10. maj 2006**. Henvisningen til straffelovens § 140 (blasfemi) udgik i 2019 efter ophævelsen af blasfemibestemmelsen, mens §§ 243 og 260 a blev indsat i 2021 som led i bekæmpelsen af negativ social kontrol. Som beskrevet i Rigsadvokatmeddelelsen "[Udvisning ved dom](#)", afsnit [4.1.1.2](#) stiller § 25 c inden for krav til den konkrete forskyldte straf:

"Udlændingelovens § 25 c stiller ingen krav til den konkrete forskyldte straf. Der er grundlag for udvisning efter denne bestemmelse, hvis udlændingen dømmes for en af de kriminalitetsformer, som er nævnt i bestemmelsen. I modsætning til, hvad der gælder efter udlændingelovens §§ 22-24, er der derfor også grundlag for udvisning, hvis udlændingen alene bliver idømt en bøde."

Den strafferetlige udvisning af forkyndere behandles nærmere under [udvisning-ved-straf](#). I

Udlændingenævnets administrative spor er det nærmeste sidestykke værdighedskravet i § 9 f, stk. 8, som tillader afslag på forlængelse uden dom, jf. [Udlændingenævnets afgørelse af 13. november 2019](#).

LOV

[Straffeloven § 136](#)[Straffeloven § 243](#)[Straffeloven § 260a](#)[Straffeloven § 266b](#)[Udlændingeloven § 25c](#)

PRAKSIS **Udlændingenævnet** · Afslag på forlængelse af opholdstilladelse til religiøs forkynder grundet billigelse af vold og terror på sociale medier 13.11.2019

§ 7 Bevisbyrde, formålsinterview og dokumentation

Fælles for alle tre spor er, at **bevisbyrden for opholdets formål og betingelsernes opfyldelse påhviler ansøgeren**, jf. oplysningspligten i [§ 40, stk. 1](#). Udlændingenævnet bygger i vidt omfang sin formålsvurdering på ansøgerens **egne oplysninger** – afgivet i ansøgningsskemaet, ved formålsinterview på ambassaden eller i forudgående korrespondance:

- Konkrete udtalelser om planlagt arbejde uden for værtsfamilien blev tillagt afgørende vægt i [afgørelsen af 4. februar 2016](#).
- En chatkorrespondance om at arbejde mindst otte timer dagligt vejede tungere end senere påstande om kulturelle interesser i [afgørelsen af 13. november 2019](#).
- I [afgørelsen af 27. juni 2019](#) lagde nævnet de fremlagte kontrakter og arbejdsbeskrivelser til grund og fandt, at en efterfølgende revideret jobbeskrivelse ikke kunne ændre på det reelle indhold.

Nævnet stiller samtidig krav til dokumentationens **troværdighed og ægthed** – fx underskrift på tro og love og sammenhæng mellem oplysningerne. Sagsbehandlingsklager fører sjældent til omgørelse: ansøgerens egne oplysninger i skemaet kan være tilstrækkelige til at træffe afgørelse, og der er ikke pligt til fuldstændig oversættelse af afgørelser (jf. [afgørelsen af 17. februar 2016](#)). Omvendt kan en **forvaltningsretlig fejl** føre til omgørelse: i [afgørelsen af 21. marts 2024](#) henviste nævnet til vejledningspligten i [forvaltningslovens § 7, stk. 1](#). Endelig kan et afslag på en au pair- eller praktikantansøgning efter omstændighederne udløse karens efter visumreglerne, jf. [visumvejledningen](#).

LOV

[Forvaltningsloven § 7, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 40, stk. 1](#)

PRAKSIS **Udlændingenævnet** · Omgørelse af afslag på opholdstilladelse som religiøs forkynder grundet mangelfuld vejledning om SU

21.03.2024

Udlændingenævnet · Afslag på au pair-opholdstilladelse grundet formodning om arbejdsmæssigt formål frem for kulturel udveksling	13.11.2019
Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af opholdstilladelse som missionær grundet administrative arbejdsopgaver	27.06.2019
Udlændingenævnet · Afslag på au pair-ophold for veluddannet sygeplejerske grundet manglende kulturelt formål	17.02.2016
Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse som au pair grundet formodning om erhvervsmæssigt formål	04.02.2016

Sammenhæng med domstolspraksis: au pair-misbrug som ulovlig beskæftigelse

§ 8

Domstolene prøver kun sjældent selve opholdsafgørelserne på disse tre spor. Misbrug af au pair-ordningen viser sig i praksis i stedet som **straffesager om ulovlig beskæftigelse** efter § 59. I [SS-1176/2010-OLR](#) stadfæstede Østre Landsret, at en familie uagtensomt havde overtrådt § 59, stk. 4 ved at beskæftige en au pair, der havde opholdstilladelse hos en anden værtsfamilie – au pair-tilladelsen giver kun ret til at indgå i den konkrete værtsfamilie. Bøden blev dog nedsat fra det sædvanlige niveau på grund af særlige omstændigheder (akut behov for pleje af et svært hjerneskadet barn). Tilsvarende blev en virksomhedsejer i [SS-2115/2022-OLR](#) idømt bøde for at have beskæftiget en udlænding uden arbejdstilladelse som led i erhvervsvirksomhed.

Højesteret har derimod ikke prøvet afslag eller inddragelser på § 9 f-, § 9 j- eller § 9 k-sporet direkte; de udlændingeretlige højesteretsafgørelser på området angår andre spørgsmål (fx straf for overtrædelse af indrejseforbud og processuel forkyndelse). For religiøse forkyndere kan den strafferetlige udvisning efter § 25 c blive prøvet ved domstolene, men dette ligger uden for nævnets prøvelse og behandles under [udvisning-ved-straf](#).

LOV	Udlændingeloven § 25c	Udlændingeloven § 59, stk. 4, 5	
PRAKSIS	Landsretten · Dom for overtrædelse af udlændingelovens bestemmelser om beskæftigelse af udlænding uden arbejdstilladelse		28.06.2023
	Landsretten · Dom om ulovlig beskæftigelse af udlænding; nedsættelse af bøde grundet særlige omstændigheder		11.06.2010

§ 9 Sammenfatning: nævnets gennemgående linjer

På tværs af de tre ordninger tegner Udlændingenævnets praksis et klart mønster:

- **Formålet er det centrale bevistema.** For au pair (§ 9 j) skal opholdet reelt være kulturudveksling; for praktikanter (§ 9 k) skal det supplere en uddannelse i hjemlandet; for forkyndere (§ 9 f) skal ansøgeren reelt virke religiøst. Nævnet afviser, når ansøgerens egne oplysninger peger på et arbejds-, forsørgelses- eller opholdsformål.
- **Ansøgeren bærer bevisbyrden**, og egne udtalelser ved interview, i ansøgningsskemaet eller i korrespondance vejer tungt og kan ikke uden videre tages tilbage senere.
- **Værtsfamiliens og praktikstedets forhold prøves selvstændigt** – værtsfamilien skal kunne formidle dansk sprog og kultur, og praktikstedet skal være egnet og lovlydigt; værtsfamilien er dog ikke part i au pair-sagen.
-

Ordningerne er tidsbegrænsede: au pair-ophold fornyes ikke, når læringen må anses for opnået; forkyndere og missionærer er som udgangspunkt bundet af en treårsgrænse, der kun brydes ved vielseskompetence eller (for ordenssamfund) et vedvarende behov.

- **Nævnet udøver fuld prøvelse** og omgør eller hjemviser, når SIRI's skøn ikke er holdbart – fx ved et afslag bygget alene på manglende forhåndskendskab, ved fælles nationalitet uden konkret vurdering, eller hvor en myndighedsfejl har ført til, at en betingelse blev brudt.
- **De strengeste reaktioner mod forkyndere** følger af værdighedskravet i § 9 f, stk. 8 (afslag uden dom) og af den særlige strafferetlige udvisningsadgang i § 25 c, hvor selv en bøde for visse forbrydelser kan udløse udvisning.

LOV

Udlændingeloven § 9j

Udlændingeloven § 9k

Udlændingeloven § 9f, stk. 1

Udlændingeloven § 25c

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på au pair-opholdstilladelse trods fælles nationalitet med værtsforælder	28.01.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af opholdstilladelse til religiøs forkynder grundet billigelse af vold og terror på sociale medier	13.11.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på fornyet au pair-ophold da formålet om kulturel udveksling blev anset for opfyldt	08.02.2018
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse som religiøs forkynder ud over tre år grundet manglende vielseskompetence	22.12.2015

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Udlændingeloven § 9j	Udlændingeloven § 9k
Udlændingeloven § 9f	Udlændingeloven § 25c
Udlændingeloven § 46a	Udlændingeloven § 52b
stk. 1	stk. 2

MATERIALE Citerede afgørelser

16 afgørelser

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

2

28.06.2023	Dom for overtrædelse af udlændingelovens bestemmelser om beskæftigelse af udlænding uden arbejdstilladelse	4807-5790
11.06.2010	Dom om ulovlig beskæftigelse af udlænding; nedsættelse af bøde grundet særlige omstændigheder	3660-4383

UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

14

28.01.2025	Omgørelse af afslag på au pair-opholdstilladelse trods fælles nationalitet med værtsforælder	
21.03.2024	Omgørelse af afslag på opholdstilladelse som religiøs forkynder grundet mangelfuld vejledning om SU	

11.12.2020	Afslag på forlængelse af opholdstilladelse som munk efter ophold på tre år
05.11.2020	Afslag på au-pair ophold grundet udenlandsk værtsfamilies manglende danske sprogkunderskab og kulturforankring
13.11.2019	Afslag på forlængelse af opholdstilladelse til religiøs forkynder grundet billigelse af vold og terror på sociale medier
13.11.2019	Afslag på au pair-opholdstilladelse grundet formodning om arbejdsmæssigt formål frem for kulturel udveksling
27.06.2019	Afslag på forlængelse af opholdstilladelse som missionær grundet administrative arbejdsopgaver
08.02.2018	Afslag på fornyet au pair-ophold da formålet om kulturel udveksling blev anset for opfyldt
17.02.2016	Afslag på au pair-ophold for veluddannet sygeplejerske grundet manglende kulturelt formål
04.02.2016	Afslag på opholdstilladelse som au pair grundet formodning om erhvervsmæssigt formål
21.01.2016	Afslag på au pair-ophold som følge af ansøgers uddannelsesmæssige og erhvervsmæssige etablering i hjemlandet
21.01.2016	Udlændingenævnets ophævelse af afslag på au pair-ophold begrundet i manglende forudgående kendskab til værtsfamilien
22.12.2015	Afslag på opholdstilladelse som religiøs forkynder ud over tre år grundet manglende vielseskompetence
05.03.2015	Afslag på fornyet opholdstilladelse som au pair grundet tidligere erfaring og opholdets varighed

03

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over bortfald af opholdstilladelse ved udlandsophold

Udlændingenævnets prøvelse af § 17-afgørelser om udlandsophold, genopdragelsesrejser og dispensation

Version 1 · Opdateret 30. maj 2026 · 10 afgørelser · 2012-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt gennemgår Udlændingenævnets praksis om bortfald af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 17, når en udlænding har opgivet sin bopæl i Danmark eller opholdt sig uden for landet ud over de tilladte frister (typisk mere end 6 eller 12 på hinanden følgende måneder). Oversigten dækker nævnets prøvelse af, hvornår bortfald indtræder, hvad der skal til for at opnå dispensation efter § 17, stk. 2, samt den særlige formodning mod bortfald for mindreårige sendt på genopdragelsesrejse efter § 17, stk. 3. Udlændingenævnets egne afgørelser sammenholdes med den ledende domstolspraksis – herunder Højesterets Osman-kendelse (sag 288/2011) og BS-50453/2024-HJR om "formative år" – der udstikker rammerne for nævnets proportionalitetsvurdering efter EMRK artikel 8. Oversigten behandler ikke inddragelse eller nægtelse af forlængelse på grund af bortfaldet grundlag, svig eller proforma.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 En opholdstilladelse bortfalder automatisk (ex lege) efter udlændingeloven § 17, stk. 1, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark eller opholder sig uden for landet i mere end 6 – og for personer med mulighed for varigt ophold efter mere end 2 års lovligt ophold eller med tidsubegrænset tilladelse: 12 – på hinanden følgende måneder.
- 02 Udlændingenævnet kræver et velbegrundet og dokumenteret formål (typisk udsendelse eller udstationering for en dansk arbejdsgiver) for at give dispensation efter § 17, stk. 2; en lokal ansættelseskontrakt i udlandet er som udgangspunkt ikke tilstrækkelig.
- 03 Udlændingenævnet afviser udokumenterede forklaringer om, at udlandsopholdet var ufrivilligt (tvang, tilbageholdelse, bortførelse), og lægger vægt på, at udlændingen eller dennes herboende familie kunne have rettet henvendelse til myndighederne inden for fristen.
- 04 Udlændingenævnet accepterer, at CPR-registrering ikke er afgørende; det er det faktiske ophold og den reelle opgivelse af bopæl, ikke registreringen eller en udtrykt hensigt om tilbagevenden, der udløser bortfald.

- 05** For mindreårige sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning gælder efter § 17, stk. 3 en formodning MOD bortfald, medmindre opholdets varighed og en ringe tilknytning til Danmark afgørende taler for bortfald.
- 06** Udlændingenævnet lægger afgørende vægt på, hvor udlændingen har haft sine formative år; et barn født eller ankommet i en tidlig alder med sædvanlig opvækst i institution og skole bevarer som udgangspunkt tilladelsen selv efter et flerårigt ophold i udlandet (Osman-princippet).
- 07** Forældremyndighedsindehaverens beslutning om udrejse må efter Osman-princippet ikke komme barnet til skade, så der ses bort fra barnets egne interesser; men en frivillig, fælles repatriering med afvikling af hjemmet kan stadig udgøre opgivelse af bopæl.
- 08** Udlændingenævnet kræver, at myndigheden fastsætter en indrejsefrist, når der søges om dispensation inden bortfaldstidspunktet, så udlændingen ikke lider retstab på grund af sagsbehandlingstiden, og hjemviser sager, hvor skønnet efter § 17, stk. 2 er mangelfuldt.
- 09** EU-retten (TEUF artikel 20 om unionsborgeres afledte opholdsret) og hensynet til barnets tarv kan føre til, at Udlændingenævnet ændrer en bortfaldsafgørelse, så tilladelsen ikke anses for bortfaldet.

Lovgrundlaget og Udlændingenævnets prøvelse af § 1 bortfaldsafgørelser

En opholdstilladelse bortfalder **automatisk (ex lege)** efter [udlændingeloven § 17, stk. 1](#) i to situationer: når udlændingen **opgiver sin bopæl** i Danmark, og når udlændingen har **opholdt sig uden for landet** ud over de tilladte frister. Fristen er som udgangspunkt **mere end 6 på hinanden følgende måneder**, men **mere end 12 måneder** for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold og lovligt har boet mere end 2 år her i landet, eller som har tidsubegrænset tilladelse.

Bortfaldet indtræder uden en forudgående afgørelse. **Udlændingestyrelsen** (bl.a. familiesammenførte) eller **Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI)** (medfølgende familie på studie- og erhvervsområdet) træffer en konstaterende afgørelse om, at tilladelsen *anses for bortfaldet*, og tager samtidig stilling til, om tilladelsen kan bestå. Loven indeholder tre lempelser:

- **Dispensation** efter [§ 17, stk. 2](#): det kan efter ansøgning bestemmes, at tilladelsen ikke skal anses for bortfaldet.
- **Genopdragelsesrejse-formodningen** i [§ 17, stk. 3](#): en mindreårig, der er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning, bevarer som udgangspunkt tilladelsen.
- **Forlænget frist** efter [§ 17 a](#) for udlændinge, der vender tilbage til hjemlandet, det tidligere opholdsland eller et land med nær familiemæssig tilknytning med henblik på varigt ophold – her bortfalder tilladelsen først efter mere end 12 måneder, og der kan efter ansøgning gives op til 12 måneder mere. Adgangen kan kun benyttes én gang, jf. [§ 17 a, stk. 7](#).

For flygtninge med opholdstilladelse efter §§ 7-8 ophører tilladelsen efter [§ 17, stk. 4](#) først, når udlændingen *frivilligt* har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredjeland. Er tilladelsen bortfaldet, skal

myndighederne – og for mindreårige af egen drift – vurdere, om der kan gives **ny opholdstilladelse** efter [§ 9 c, stk. 1](#), hvis *ganske særlige grunde, herunder hensynet til barnets tarv*, taler derfor.

Numrene har flyttet sig. Dispensationshjemlen er i dag § 17, stk. 2, men frem til 1. juli 2022 var den nummereret som stk. 3 – og ældre nævnsafgørelser (fx fra 2018-2020) henviser derfor til "§ 17, stk. 3" om dispensation. Ved reformen i 2022 (lovforslag L 185, 2021-22, med virkning fra 1. juli 2022) blev den tidligere regel om, at en genopdragelsesrejse på over 3 måneder *udløste* bortfald, ophævet og erstattet af den nuværende **formodning mod bortfald** i stk. 3.

Udlændingenævnets prøvelse. Udlændingenævnet er klageinstans over Udlændingestyrelsens og SIRI's bortfaldsafgørelser (klager over bortfald af asyltilladelser behandles derimod af Flygtningenævnet). Nævnet foretager en **fuld prøvelse** – både af, om de objektive betingelser for bortfald er opfyldt (en legalitets- og bevisvurdering), og af det efterfølgende **skøn** efter § 17, stk. 2, herunder proportionalitetsvurderingen efter EMRK artikel 8. Nævnet kan **stadfæste, ændre/omgøre** eller **hjemvise** styrelsens afgørelse. I langt de fleste sager om frivilligt, langvarigt udlandsophold stadfæster nævnet bortfaldet, jf. fx [Udlændingenævnets afgørelse af 19. januar 2018](#), mens omgørelse forudsætter enten et velbegrundet, dokumenteret formål, EU-retlige hensyn eller en stærk dansk tilknytning hos en mindreårig, jf. Højesterets [Osman-kendelse \(sag 288/2011\)](#).

LOV	Udlændingeloven § 9c, stk. 1	Udlændingeloven § 17, stk. 1, 2, 3, 4	Udlændingeloven § 17a
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om bortfald af opholdstilladelse for en mindreårig efter længerevarende ophold i udlandet (Osman-princippet) 07.11.2012 Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse for canadisk statsborger efter syv års arbejdsophold i udlandet 19.01.2018		

§ 2 Bopælsbegrebet og fristoverskridelsen – hvornår bortfald indtræder

Bortfald efter [§ 17, stk. 1](#) hviler på to selvstændige grunde, og Udlændingenævnet vurderer dem hver for sig: (1) **opgivelse af bopæl** og (2) **overskridelse af 6- eller 12-måneders-fristen**.

Opgivelse af bopæl beror på en konkret vurdering af de faktiske dispositioner – ikke på en formel registrering. Udlændingenævnet lægger vægt på, om udlændingen reelt har afviklet sin tilværelse i Danmark. I [Udlændingenævnets afgørelse af 15. marts 2024](#) (en 17-årig, der udrejste til Somalia med sine forældre og fire søskende) lagde nævnet vægt på, at forældrene havde **underskrevet en frivillig frafaldserklæring, opsagt boligen og solgt indboet**, og at ansøgeren selv havde kontaktet bopælskommunen om, at udrejsen var frivillig. Bopælen var dermed opgivet med henblik på varig bosættelse i Somalia, og forældremyndighedsindehaverne kunne træffe beslutning om barnets bopæl.

CPR-registrering er ikke afgørende. I [Udlændingenævnets afgørelse af 21. november 2019](#) havde kvinden hverken frameldt sig CPR-registret, efterladt sine ejendele eller undladt at købe en returbillet – men det ændrede ikke, at hun faktisk havde opholdt sig uden for landet i mere end 6 måneder (reelt to år). Det er det **faktiske ophold**, og ikke registreringen eller en udtrykt hensigt om at vende tilbage, der udløser bortfald.

At § 17's bopælsbegreb er **selvstændigt**, blev understreget af Højesteret i [SS-67/2024-HJR](#). Selv om Udlændingestyrelsen ved en forlængelse havde lagt til grund, at den pågældende *ikke* havde opgivet sin bopæl efter § 17, stk. 1, fandt Højesteret, at dette ikke var bindende for vurderingen af "fast bopæl" efter hjemrejseloven:

"Højesteret tiltræder på denne baggrund, at det i landsrettens kendelse er lagt til grund, at Tiltalte ikke havde fast bopæl her i landet i hjemrejselovens § 14, stk. 1, nr. 1's forstand. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at Udlændingestyrelsen i forbindelse med forlængelse af Tiltaltes opholdstilladelse ved afgørelse af 17. marts 2023 lagde til grund, at han ikke havde opgivet sin bopæl i Danmark, jf. udlændingelovens § 17, stk. 1."

Bopælsbegrebet i § 17 skal altså fortolkes ud fra bestemmelsens eget formål og er ikke identisk med bopælsbegreber i anden lovgivning.

LOV	Hjemrejseloven § 14, stk. 1	Udlændingeloven § 17, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om varetægtsfængsling efter hjemrejselovens § 14, stk. 1, nr. 1		04.02.2025
	Udlændingenævnet · Afgørelse om bortfald af opholdstilladelse for 17-årig efter forældrenes beslutning om repatriering til Somalia		15.03.2024
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse efter to års ophold i udlandet trods anbringender om tvangsægteskab		21.11.2019

§ 3 Hvad Udlændingenævnet lægger vægt på ved dispensation efter § 17, stk. 2

Dispensation efter [§ 17, stk. 2](#) (frem til 1. juli 2022 § 17, stk. 3) forudsætter, at udlandsopholdet har et **velbegrundet formål**, og at dette er **dokumenteret**. Efter forarbejderne og myndighedernes vejledning på nyidanmark.dk er det typiske eksempel **udstationering eller udsendelse** for en dansk myndighed, organisation, forening eller virksomhed – eventuelt fordi ansøgerens ægtefælle er udsendt. Kan det velbegrundede formål lægges til grund, foretager Udlændingestyrelsen/SIRI en konkret vurdering af bl.a. opholdets **varighed** og omstændigheder.

På tværs af afgørelserne lægger **Udlændingenævnet vægt på** følgende:

- **Opholdets varighed og frivillighed.** Jo længere og mere frivilligt fraværet er, jo mindre er adgangen til dispensation.
- **Arbejdets karakter.** En **lokal ansættelseskontrakt** i udlandet er ikke en udsendelse for en dansk arbejdsgiver og kan derfor ikke i sig selv begrunde dispensation. I [Udlændingenævnets afgørelse af 19. januar 2018](#) (en canadisk statsborger med tidsubegrænset tilladelse, der havde arbejdet ca. syv år i udlandet) var ansættelsen netop en lokal kontrakt. Selv om ansøgeren havde **13 års forudgående bopæl**, voksne børn med dansk statsborgerskab, virksomheder og fast ejendom i Danmark, kunne denne tidligere tilknytning ikke **opveje det langvarige frivillige fravær**.
- **Samliv.** At ægtefællerne ikke havde opretholdt et fælles samliv på fælles bopæl talte imod dispensation.
- **Forventningsprincippet.** En telefonisk vejledning om *muligheden* for at søge skaber ikke en berettiget forventning om et positivt udfald.
- **Indrejsefrist.** Myndighederne fastsætter typisk en frist til at genindrejse for at undgå bortfald. I 2018-sagen var en sådan frist (maj 2016) ikke benyttet, og tilladelsen bortfaldt.

EU-retten kan tilsige, at tilladelsen ikke bortfalder. I [Udlændingenævnets afgørelse af 20. september 2024](#) – en marokkansk mor til to mindreårige danske børn, der var flyttet til Frankrig og senere vendt tilbage – **ændrede** nævnet styrelsens afgørelse og fastslog, at opholdstilladelsen **ikke** var bortfaldet. Nævnet lagde til grund, at [TEUF artikel 20](#) og EU-Domstolens praksis (sag C-451/19 og C-532/19, *XU og QP*) om afledt

opholdsret krævede dette, fordi børnene ellers reelt ville blive tvunget til at forlade Unionen og dermed fratages den effektive nydelse af kernen i deres rettigheder som unionsborgere. Nævnet fandt det samtidig "stærkt beklageligt", at Udlændingestyrelsen ikke havde efterlevet en tidligere hjemvisning og ikke havde inddraget det korrekte EU-retlige grundlag.

LOV	Udlændingeloven § 17, stk. 2	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Bevarelse af opholdstilladelse for mor til danske børn efter EU-retlige principper om unionsborgerskab	20.09.2024
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse for canadisk statsborger efter syv års arbejdsophold i udlandet	19.01.2018

Genopdragelsesrejser, formative år og Osman-princippet (§ 17, stk. 3)

Frem til 1. juli 2022 *udløste* en genopdragelsesrejse på over 3 måneder bortfald. Med 2022-reformen (lovforslag L 185, 2021-22) blev udgangspunktet vendt om: efter [§ 17, stk. 3](#) gælder nu en **formodning mod bortfald** for mindreårige:

"Medmindre varigheden af udlændingens ophold og udlændingens tilknytning til Danmark eller andre særlige grunde afgørende taler derimod, anses en opholdstilladelse ikke for bortfaldet efter stk. 1, hvis udlændingens ophold uden for landet skyldes, at udlændingen som mindreårig er sendt på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen."

Efter forarbejderne omfatter begrebet bl.a., at piger sendes til hjemlandet for at indgå ægteskab efter forældrenes ønske ved konflikter om ære og skam, at et barn sendes for at blive påvirket sprogligt og socialt til skade for integrationen, religiøse vielser, og ophold, der bringer barnets sundhed eller udvikling i alvorlig fare. Det er **udrejsetidspunktet**, der er afgørende: udlændingen skal have været mindreårig ved udrejsen, men det er uden betydning, om vedkommende er fyldt 18 år ved vurderingen, eller om tilladelsen er udløbet undervejs.

Formative år er det centrale kriterium. Forarbejderne fastslår, at vurderingen er skønsmæssig, og at EMD's praksis efter EMRK artikel 8 om, hvor udlændingen har haft sine formative år, samt FN's Børnekonvention skal inddrages:

"Er der tale om en udlænding, der er født og opvokset i Danmark eller er kommet til Danmark i en tidlig alder og har haft en sædvanlig opvækst i Danmark, herunder gået i daginstitution og skole, vil selv en langvarig genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for udlændingen på adskillige år som udgangspunkt ikke kunne begrunde, at opholdstilladelsen skal anses for bortfaldet."

Dette er en kodificering af **Osman-princippet** fra Højesterets [kendelse i sag 288/2011](#). En dreng, der kom til Danmark som 3-årig og som 12-årig blev sendt på kostskole i Nigeria i fire år, fik af myndighederne (og af Københavns Byret og Østre Landsret) anset sin tilladelse for bortfaldet. Højesteret ophævede afgørelsen som et **uproportionalt indgreb** i artikel 8:

"Ved proportionalitetsbedømmelsen i den foreliggende sag må der efter Højesterets opfattelse lægges vægt på, at A, der på tidspunktet for ansøgningen ... var 16 år, havde tilbragt en væsentlig del af sine formative år her i landet, idet han flyttede til Danmark som 3-årig og boede her i landet, indtil han var mere end 12 år gammel. Han havde gået i

dansk skole fra 1. klasse indtil begyndelsen af 7. klasse, og det må lægges til grund, at han kunne tale, læse og skrive dansk. Hans nærmeste familie, forældre og søskende, boede her i landet."

"Højesteret finder, at moderens bestemmelse over ham ikke skal komme A til skade med den virkning, at der ses bort fra hans egne interesser, herunder hans ret til respekt for sit privatliv og familieliv i form af en stærk tilknytning til Danmark."

Formodningen er dog ikke absolut. Den brydes, hvis opholdet *ikke* har karakter af en genopdragelsesrejse, eller hvis tilknytningen til Danmark er for ringe:

- I [Udlændingenævnets afgørelse af 15. marts 2024](#) fandt nævnet det **ikke dokumenteret**, at opholdet i Somalia var en genopdragelsesrejse eller et udlandsophold af negativ betydning. Udrejsen var en **frivillig, fælles familierepatrering**, og ansøgeren var 17 år og bekendt med, at hjemmet i Danmark blev afviklet. Selv om ansøgeren havde haft ca. halvdelen af sine formative år (fra 7-års-alderen) i Danmark, vejede den frivillige opgivelse af bopælen tungere, og bortfaldet blev stadfæstet.
- I [Udlændingenævnets afgørelse af 9. december 2020](#) (et barn født i Danmark i 2001, der i 2014 udrejste til Irak med sin far) gjorde ansøgeren gældende, at hun var blevet **bortført**. Nævnet fandt det ikke godtgjort – der var ingen politianmeldelse, forklaringerne divergerede, og udrejsen var sket i overensstemmelse med begge forældremyndighedsindehaveres ønske. Tilladelsen var bortfaldet efter mere end 12 måneders ophold, og der blev også afslået **ny tilladelse** efter [§ 9 c, stk. 1](#), fordi ansøgeren i mellemtiden havde stiftet selvstændig familie i Irak.

Nævnets § 9 c, stk. 1-praksis lægger ved spørgsmålet om ny tilladelse stor vægt på barnets tarv og et beskyttelsesværdigt familieliv; det illustreres – uden for selve bortfaldssituationen – af [Udlændingenævnets afgørelse af 20. februar 2023](#), hvor nævnet omgjorde et afslag, fordi der forelå ganske særlige grunde under hensyn til EMRK artikel 8.

LOV	Udlændingeloven § 9c, stk. 1	Udlændingeloven § 17, stk. 1, 3
PRAKSIS		
	Højesteret · Højesterets kendelse om bortfald af opholdstilladelse for en mindreårig efter længerevarende ophold i udlandet (Osman-princippet)	07.11.2012
	Udlændingenævnet · Afgørelse om bortfald af opholdstilladelse for 17-årig efter forældrenes beslutning om repatriering til Somalia	15.03.2024
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på ægtefællesammenføring for eritreisk kvinde grundet beskyttelsesværdigt familieliv	20.02.2023
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse for tidligere herboende barn efter ophold i Irak	09.12.2020

§ 5 Dokumentations- og beviskrav: bevisbyrden for ufrivilligt ophold

Bevisbyrden ligger hos udlændingen. For at opnå dispensation skal det **velbegrundede formål dokumenteres**, og for at undgå bortfald trods en fristoverskridelse skal udlændingen kunne **sandsynliggøre**, at fraværet var ufrivilligt eller havde negativ karakter. **Udlændingenævnet afviser udokumenterede forklaringer** og lægger vægt på, om udlændingen – eller en herboende forælder – kunne have rettet henvendelse til myndighederne i tide:

- I [afgørelsen af 21. november 2019](#) anførte kvinden, at hun var blevet **tvangsgift og tilbageholdt** i Somalia. Nævnet fandt det hverken dokumenteret eller sandsynliggjort, at hun var reelt forhindret i at kontakte de

danske myndigheder. Der blev lagt vægt på, at hun **fyldte 18 år blot en måned efter udrejsen** og derefter selv bar ansvaret for at henvende sig, at hendes herboende familie heller ikke rettede henvendelse, og at hun var **vejledt om bortfaldsreglerne**.

- I [afgørelsen af 9. december 2020](#) blev en påstand om **bortførelse** afvist som ikke godtgjort, bl.a. fordi der ikke var sket politianmeldelse, og fordi der gik over tre et halvt år fra udrejsen, før der blev søgt om dispensation.

Beviskravet er dog ikke ensidigt. Efter forarbejderne til § 17, stk. 3, skal **oplysninger, der kommer udlændingen til gode** – herunder om bestræbelser på at vende tilbage – *lægges til grund, hvis der ikke er konkret grund til at betvivle dem*. Omvendt kan oplysninger tilsidesættes, hvis de er udbredt upræcise eller forklaringen er usammenhængende, undvigende eller utroværdig, således at det må konstateres, at der er tale om omgåelse. Ved vurderingen af en mindreårigs egne oplysninger og handlinger skal der tages højde for **alder og modenhed**, og det kræver tungtvejende grunde at lade en mindreårigs egne dispositioner komme vedkommende til skade.

Udlændingenævnet lægger desuden gennemgående vægt på **rettidighed**: om der er søgt om dispensation eller rettet henvendelse, *inden* tilladelsen bortfaldt, og om udlændingen har udvist passivitet i en længere periode.

LOV

Udlændingeloven § 17, stk. 1, 2, 3

PRAKSIS

Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse for tidligere herboende barn efter ophold i Irak 09.12.2020

Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse efter to års ophold i udlandet trods anbringender om tvangsægteskab 21.11.2019

§ 6 Sagsgang, klagebehandling og kravet om en indrejsefrist

Bortfaldssager starter hos **Udlændingestyrelsen** eller **SIRI** og kan påklages til **Udlændingenævnet** (asylsager dog til Flygtningenævnet). Fordi bortfaldet sker ex lege, er styrelsens afgørelse konstaterende, men det efterfølgende skøn om dispensation er en forvaltningsafgørelse, som nævnet prøver fuldt ud – herunder om sagen er **tilstrækkeligt oplyst**, og om de **relevante hovedhensyn** er inddraget.

Kravet om en indrejsefrist. Et væsentligt retssikkerhedsprincip blev fastslået i [Udlændingenævnets afgørelse af 22. februar 2025](#) (en mor og to børn, der var udrejst til Pakistan og søgte forlænget ophold på grund af sygdom). Nævnet **ophævede SIRI's afgørelse og hjemviste** sagen og fastslog, at når en udlænding søger om dispensation, *inden* tilladelsen bortfalder ex lege, skal myndigheden **fastsætte en indrejsefrist** i afgørelsen, hvis den træffes efter bortfaldstidspunktet. Det sikrer, at udlændingen ikke lider **retstab** som følge af myndighedens sagsbehandlingstid, men kan bevare tilladelsen ved at genindrejse, selv om dispensationen afslås. Nævnet kritiserede samtidig, at SIRI havde vægtet ansøgningstidspunktet og varigheden af det ønskede ophold negativt i strid med myndighedernes egne offentliggjorte retningslinjer, og at skønnet efter [§ 17, stk. 2](#) dermed var mangelfuldt, jf. begrundelseskravet i **forvaltningslovens § 24, stk. 1**.

Hjemvisning og omgørelse som redskaber. Nævnet bruger hjemvisning aktivt, når skønnet er mangelfuldt. I [afgørelsen af 20. september 2024](#) havde nævnet allerede i 2022 hjemvist sagen; da Udlændingestyrelsen ikke efterlevede hjemvisningen, **ændrede** nævnet selv afgørelsen og udtalte, at det var "stærkt beklageligt", at styrelsen ikke havde inddraget det korrekte (EU-retlige) grundlag. Nævnet kan altså både hjemvise og – hvor sagen er tilstrækkeligt oplyst – træffe afgørelse i stedet for styrelsen.

LOV

Forvaltningsloven § 24, stk. 1

Udlændingeloven § 17, stk. 2

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om dispensation fra bortfald af opholdstilladelse grundet mangelfuld skønsudøvelse og manglende indrejsefrist	22.02.2025
	Udlændingenævnet · Bevarelse af opholdstilladelse for mor til danske børn efter EU-retlige principper om unionsborgerskab	20.09.2024

§ 7 Sammenhæng med domstolspraksis: Højesteret som sidste instans

Bortfalds- og § 9 c-afgørelser kan indbringes for de almindelige domstole, og området er prøvet i alle instanser – fra byret over landsret til Højesteret. Tre højesteretsafgørelser udstikker rammerne for Udlændingenævnets skøn:

Afgørelse	Spørgsmål	Udfald
Sag 288/2011 (Osman)	Bortfald for mindreårig efter kostskoleophold i Nigeria	Bortfald ophævet som uproportionalt (art. 8)
BS-50453/2024-HJR	§ 9 c, stk. 1-afslag til barn i greencard-familie; formative år	Nævnets afslag stadfæstet (3-2)
SS-67/2024-HJR	Er § 17's bopælsbegreb = hjemrejselovens?	Nej – selvstændige begreber

Mens **Osman** beskytter den mindreårige med stærk dansk tilknytning, viser **BS-50453/2024-HJR** (Højesterets dom af 7. maj 2025) grænserne for den beskyttelse og graden af **domstolsdeference** til nævnets skøn. Et barn i en greencard-familie, hvis tilladelser var udløbet, fik afslag på opholdstilladelse efter [§ 9 c, stk. 1](#); Østre Landsret og Højesteret stadfæstede Udlændingenævnets afslag. Flertallet fastslog, at "ganske særlige grunde" er en **skønsmæssig beføjelse**, der ikke er begrænset til tilfælde, hvor internationale forpligtelser kræver det, og at begrebet "formative år" ikke er bundet til en bestemt alder, men dækker den periode, hvor barnet slår rod socialt og sprogligt – og at **nævnets konkrete afvejning ikke kunne tilsidesættes**. Mindretallet (2 dommere) ville derimod regne de formative år fra en tidligere alder med henvisning til EMD-dommene *Külekcı* og *Pormes*. Dommen bekræfter, at Udlændingenævnet har et betydeligt skønsmæssigt råderum, så længe de relevante hensyn – herunder de formative år og EMRK artikel 8 – reelt inddrages.

Samlet bekræfter domstolspraksis nævnets linje: bortfald (eller afslag på ny tilladelse) opretholdes, hvor tilknytningen er svagere eller udrejsen frivillig, mens et uproportionalt indgreb i en mindreårigs stærke danske tilknytning bliver underkendt.

LOV	Hjemrejseloven § 14, stk. 1	Udlændingeloven § 9c, stk. 1	Udlændingeloven § 17, stk. 1, 3
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år	07.05.2025	
	Højesteret · Højesterets kendelse om varetægtsfængsling efter hjemrejselovens § 14, stk. 1, nr. 1	04.02.2025	
	Højesteret · Højesterets kendelse om bortfald af opholdstilladelse for en mindreårig efter længerevarende ophold i udlandet (Osman-princippet)	07.11.2012	

§ 8 Sammenfatning af Udlændingenævnets linje

Udlændingenævnets praksis om bortfald ved udlandsophold kan sammenfattes således:

•

Bortfald er hovedreglen ved frivilligt, langvarigt fravær. Overskrides 6- eller 12-måneders-fristen, eller opgives bopælen reelt (opsagt bolig, solgt indbo, frafaldserklæring), stadfæster nævnet typisk bortfaldet – også selv om CPR-registreringen er bevaret, jf. [afgørelsen af 21. november 2019](#).

- **Dispensation kræver et dokumenteret, velbegrundet formål** – typisk udsendelse eller udstationering for en dansk arbejdsgiver; en lokal kontrakt og en stærk historisk tilknytning er ikke nok, jf. [afgørelsen af 19. januar 2018](#).
- **For mindreårige på genopdragelsesrejse gælder en formodning mod bortfald** efter [§ 17, stk. 3](#), forankret i Osman-princippet og de formative år. Men formodningen brydes, hvis opholdet ikke er dokumenteret som en genopdragelsesrejse, eller hvis udrejsen var frivillig og bopælen reelt opgivet, jf. [afgørelsen af 15. marts 2024](#).
- **Beviskravet er reelt:** udokumenterede påstande om tvang, tilbageholdelse eller bortførelse afvises, mens troværdige oplysninger til udlændingens fordel skal lægges til grund.
- **EU-retten og barnets tarv kan vende resultatet**, jf. [afgørelsen af 20. september 2024](#).
- **Sagsbehandlingen skal være korrekt:** myndigheden skal fastsætte en indrejsefrist ved rettidige dispensationsansøgninger og inddrage de relevante hovedhensyn, ellers hjemviser nævnet, jf. [afgørelsen af 22. februar 2025](#).

For den nærliggende – men adskilte – situation, hvor en tilladelse inddrages eller nægtes forlænget på grund af bortfaldet grundlag, svig eller proforma, henvises til [praksisoversigten om inddragelse og nægtelse af forlængelse](#), og for den selvstændige artikel 8-praksis til [praksisoversigten om EMRK artikel 8](#).

LOV

[Udlændingeloven § 17, stk. 3](#)

PRAKSIS

Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om dispensation fra bortfald af opholdstilladelse grundet mangelfuld skønsudøvelse og manglende indrejsefrist	22.02.2025
Udlændingenævnet · Bevarelse af opholdstilladelse for mor til danske børn efter EU-retlige principper om unionsborgerskab	20.09.2024
Udlændingenævnet · Afgørelse om bortfald af opholdstilladelse for 17-årig efter forældrenes beslutning om repatriering til Somalia	15.03.2024
Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse efter to års ophold i udlandet trods anbringender om tvangsægteskab	21.11.2019
Udlændingenævnet · Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse for canadisk statsborger efter syv års arbejdsophold i udlandet	19.01.2018

REFERENCE

Lovgrundlag

3 paragraffer

[Udlændingeloven § 9c](#)

stk. 1

[Udlændingeloven § 17](#)

stk. 1, 2, 3, 4

[Udlændingeloven § 17a](#)

MATERIALE

Citerede afgørelser

10 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

3

07.05.2025	Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år	50453-2024
04.02.2025	Højesterets kendelse om varetægtsfængsling efter hjemrejselovens § 14, stk. 1, nr. 1	7150-8592
07.11.2012	Højesterets kendelse om bortfald af opholdstilladelse for en mindreårig efter længerevarende ophold i udlandet (Osman-princippet)	288-2011

UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

7

22.02.2025	Hjemvisning af sag om dispensation fra bortfald af opholdstilladelse grundet mangelfuld skønsudøvelse og manglende indrejsefrist	
20.09.2024	Bevarelse af opholdstilladelse for mor til danske børn efter EU-retlige principper om unionsborgerskab	
15.03.2024	Afgørelse om bortfald af opholdstilladelse for 17-årig efter forældrenes beslutning om repatriering til Somalia	
20.02.2023	Omgørelse af afslag på ægtefællesammenføring for eritreisk kvinde grundet beskyttelsesværdigt familieliv	
09.12.2020	Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse for tidligere herboende barn efter ophold i Irak	
21.11.2019	Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse efter to års ophold i udlandet trods anbringender om tvangsægteskab	
19.01.2018	Stadfæstelse af bortfald af opholdstilladelse for canadisk statsborger efter syv års arbejdsophold i udlandet	

04

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over EU-opholdsret og fri bevægelighed for unionsborgeres familiemedlemmer

Udlændingenævnets prøvelse af SIRI's afgørelser efter EU-opholdsbekendtgørelsen og opholdsdirektivet 2004/38/EF

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 58 afgørelser · 2011-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Udlændingenævnet er klageinstans for Styrelsen for International Rekruttering og Integrations (SIRI) afgørelser om ophold efter EU-reglerne, jf. [udlændingeloven § 46 a](#). Praksis udspiller sig inden for [EU-opholdsbekendtgørelsen](#), der gennemfører opholdsdirektivet 2004/38/EF, og som efter [udlændingeloven § 2, stk. 3](#) har forrang for udlændingelovens begrænsninger. Nævnets afgørelser er stærkt EU-retligt bundne: nævnet citerer rutinemæssigt EU-Domstolens domme (Singh, Petrea, Saint Prix, Chavez-Vilchez, Altiner) og efterprøver SIRI's bevisvurdering fuldt ud – men det er de faktiske og dokumentationsmæssige forhold, der afgør sagerne. Oversigten kortlægger, hvad Udlændingenævnet lægger vægt på, hvilke beviskrav der stilles, og hvordan byret, landsret og Højesteret har bekræftet nævnets linje, navnlig om bevarelse af opholdsret ved skilsmisse.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Udlændingenævnet behandler registreringsbevis og opholdskort som rent KONSTATERENDE (deklaratoriske) dokumenter – et udstedt kort skaber ingen opholdsret, hvis de materielle betingelser aldrig var opfyldt, jf. EU-Domstolens dom i sag C-184/16 (Petrea).
- 02** Udlændingenævnet kræver, at hovedpersonens opholdsgrundlag består HELE tiden: familiemedlemmets afledte ret ophører automatisk efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 29, stk. 1, når unionsborgeren udrejser eller mister sin arbejdstagerstatus – også med tilbagevirkende kraft i forhold til myndighedernes senere konstatering.
- 03** Bevarelse af opholdsret ved skilsmisse forudsætter, at unionsborgeren stadig opholdt sig i Danmark, da skilsmisseproceduren PÅBEGYNDTES; Højesteret fastslog i U.2024.4581H, at proceduren begynder ved indgivelsen af skilsmisseansøgningen – ikke ved separationsanmodningen.
- 04** Udlændingenævnet afviser, at kulturelle eller udenlandske retlige krav om forudgående separation kan rykke skæringstidspunktet – en linje Østre Landsret tiltrådte i BS-46560/2023-OLR og samtidig afviste at forelægge præjudicielt for EU-Domstolen.

- 05 Udlændingenævnet accepterer kun beskæftigelse, der er »reel og faktisk«: ca. 8 timer om ugen er et rent marginalt supplement, og et timelønsniveau markant under overenskomsten uden ret til betalt ferie taler imod arbejdstagerstatus.
- 06 Udlændingenævnet kræver ved arbejdsophør efter fødsel eller sygdom, at unionsborgeren tilmelder sig jobcentret inden for rimelig tid – ni måneders passivitet efter ophør af barselsdagpenge medfører ophør af arbejdstagerstatus.
- 07 Bevisbyrden for forsørgelse, husstandsfællesskab og absolut plejebenhov efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 4-6, påhviler ansøgeren; Udlændingenævnet afviser konsekvent uspecificerede kontantoverførsler »via bekendte« og kræver personhenførbare, regelmæssige dokumentation.
- 08 Udlændingenævnet afviser dokumenter, der ikke er oversat til dansk eller engelsk efter anmodning – manglende oversættelse af ansættelseskontrakter fører til, at forholdet anses for udokumenteret.
- 09 Ved fast samlever kræver Udlændingenævnet en »behørigt dokumenteret varig tilknytning«; fælles bopælsregistrering alene er ikke nok, mens fælles børn med fælles forældremyndighed eller fælles økonomi og flere års samliv i en anden medlemsstat kan være tilstrækkeligt.
- 10 Udlændingenævnet omgør og hjemviser SIRI's afgørelser, når sagen er utilstrækkeligt oplyst eller skønnet er udøvet i strid med de EU-retlige kriterier – nævnet foretager altså ikke blot legalitetskontrol, men fuld prøvelse af faktum og skøn.
- 11 Ved tilbagevenden af danske statsborgere efter fri bevægelighed kræver Udlændingenævnet et REELT og FAKTISK ophold i den anden medlemsstat, hvorunder familielivet er opbygget eller konsolideret, jf. EU-opholdsbekendtgørelsens § 1, stk. 3.
- 12 Afledt opholdsret efter TEUF artikel 20 (Zambrano) forudsætter et kvalificeret afhængighedsforhold, så unionsborgerbarnet reelt tvinges ud af Unionen – Udlændingenævnet afviser den, hvis forælderen har opholdstilladelse i et andet EU-land, hvor familielivet kan udøves.
- 13 Klage til Udlændingenævnet skal indgives inden 8 uger, men opsættende virkning efter EU-opholdsbekendtgørelsens § 32, stk. 2, kræver klage inden 7 DAGE efter meddelelsen af afgørelsen.

Retsgrundlaget: udlændingelovens § 2, EU-opholdsbekendtgørelsen og opholdsdirektivet

§ 1

EU-opholdsretten hviler i dansk ret på et tolagt grundlag. [Udlændingeloven § 2, stk. 1](#) giver unionsborgere ret til indrejse og ophold i indtil 3 måneder, [stk. 2](#) udstrækker samme ret til deres tredjelandsfamiliemedlemmer, og [stk. 3](#) fastslår forrangsprincippet:

De begrænsninger, der følger af denne lov, finder kun anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

Den materielle regulering ligger i [EU-opholdsbekendtgørelsen](#) (bekendtgørelse nr. 1457 af 6. oktober 2020), udstedt med hjemmel i [§ 2, stk. 4](#). Bekendtgørelsens officielle noter angiver udtrykkeligt, at den gennemfører [opholdsdirektivet 2004/38/EF](#). Bekendtgørelsen finder efter [§ 1, stk. 1-2](#) anvendelse på unionsborgere, EØS- og schweiziske statsborgere og deres familiemedlemmer, og efter [§ 1, stk. 3](#) tillige på familiemedlemmer til danske statsborgere, »herunder i tilfælde hvor en dansk statsborger vender tilbage til Danmark efter at have udøvet retten til fri bevægelighed i en anden medlemsstat, hvorunder parterne har opbygget eller konsolideret et fælles familieliv«.

De centrale bestemmelser i nævnspraksis er:

Bestemmelse	Indhold
§ 3, stk. 1	Personkredsen: ægtefælle, efterkommere, opstigende linje, »andre familiemedlemmer«
§ 3, stk. 2	Registreret partner og fast samlever med behørigt dokumenteret varig tilknytning
§ 5	Arbejdstager/selvstændig, bevarelse af status, arbejdssøgende
§ 10	Afledt opholdsret for familiemedlemmer til arbejdstagere
§ 16	Bevarelse ved hovedpersonens død eller udrejse
§ 17	Bevarelse ved skilsmisse eller omstødelse
§ 18	Tidsubegrænset ophold efter 5 års uafbrudt lovligt ophold
§§ 22-28	Registreringsbevis, opholdskort og tidsubegrænset opholdskort
§§ 29-31	Ophør af opholdsret og bibeholdelse af opholdsgrundlag
§ 35	Misbrug, svig og proformaægteskab

Aktualitetsforbehold. Bekendtgørelsen er ændret ved bekendtgørelse nr. 965 af 30. juni 2025 med virkning fra 1. juli 2025, uden at ændringerne endnu er konsolideret ind i den offentliggjorte tekst. Ændringerne omfatter bl.a., at [§ 37](#) – proportionalitetsbestemmelsen om varighed af ophold, alder, helbred, integration mv. – er OPHÆVET, at henvisningen til [§ 37](#) udgår af [§ 31, stk. 2](#), at [§ 18, stk. 3, nr. 1](#) om udstationeredes tidsubegrænsede ophold er ophævet, og at der i [§ 29](#) er indsat nye stk. 3 og 4 om bevarelse af opholdsret under statsudsendelse. Talrige af nævnets afgørelser refererede nedenfor foretager en [§ 37](#)-vurdering; den vurdering hviler efter 1. juli 2025 alene på [udlændingeloven § 26, stk. 1](#), jf. [§ 31, stk. 2](#).

Endelig gælder, at afgørelser truffet før oktober 2020 henviser til den tidligere EU-opholdsbekendtgørelse med en ANDEN paragrafnummerering – fx var arbejdstagerbestemmelsen dengang [§ 3](#) og proportionalitetsbestemmelsen [§ 36](#). Det ses direkte i den ældre praksis, fx [Udlændingenævnets afgørelse af 14. februar 2020 om lavt ugentligt timetal](#), der er truffet efter dagældende [§ 3, stk. 1](#).

LOV

[EU-opholdsbekendtgørelsen § 1, stk. 1-3](#)[EU-opholdsbekendtgørelsen § 31, stk. 2](#)[EU-opholdsbekendtgørelsen § 37](#)[Udlændingeloven § 2, stk. 1-4](#)[Udlændingeloven § 26, stk. 1](#)

PRAKSIS

Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdsret som arbejdstager på grund af lavt ugentligt timetal

14.02.2020

Sagsgang ved Udlændingenævnet: klagefrist, den skarpe § 2 7-dages-frist og prøvelsens intensitet

Klageadgang og frist. SIRI's afgørelser efter EU-opholdsbekendtgørelsen påklages til Udlændingenævnet efter [udlændingeloven § 46 a, stk. 1](#). Nævnet behandler efter [§ 46 a, stk. 2, nr. 2](#) tillige klager over SIRI's konstatering af, at en opholdsret efter § 6 er ophørt. Klagefristen er 8 uger fra meddelelsen af afgørelsen, jf. [§ 46 a, stk. 3](#), men nævnsformanden kan i særlige tilfælde beslutte, at en for sent indgivet klage alligevel behandles.

Den kritiske 7-dages-frist. Klagefristen på 8 uger må ikke forveksles med fristen for opsættende virkning. Efter [EU-opholdsbekendtgørelsen § 32, stk. 2](#) tillægges klagen kun opsættende virkning efter [udlændingeloven § 33 b](#), hvis den er indgivet **inden 7 dage** efter, at afgørelsen er meddelt – og opsættende virkning kan alligevel nægtes, hvis ganske særlige grunde taler derfor. Klageren har således reelt én uge til at sikre sig ret til at blive i landet under klagesagen.

Sagsbehandlingsfrister i første instans. [§ 33](#) fastsætter, at afgørelse om registreringsbevis efter §§ 23-24 og opholdskort til udstationerede efter § 25 træffes STRAKS efter ansøgningens indgivelse, mens opholdskort til tredjelandsfamiliemedlemmer efter § 26 og tidsubegrænset opholdskort efter § 28 skal afgøres senest 6 måneder efter ansøgningen. Afslag skal begrundes efter forvaltningslovens regler, jf. [§ 33, stk. 5](#), og det samme gælder afgørelser om ophør, jf. [§ 31, stk. 1](#).

Prøvelsens intensitet. Udlændingenævnet foretager en FULD prøvelse – af faktum, af den EU-retlige retsanvendelse og af skønnet. Nævnet nøjes ikke med legalitetskontrol, men træffer selv afgørelse om resultatet eller hjemviser. Tre mønstre gentager sig:

- **Stadfæstelse** er hovedreglen, når nævnet tiltræder SIRI's bevisvurdering af, at betingelserne ikke er opfyldt.
- **Omgørelse** sker, når nævnet finder, at SIRI har anvendt et forkert retligt kriterium. I [Udlændingenævnets afgørelse af 21. juli 2021](#) omgjorde nævnet SIRI's afslag på ophold som selvforsørgende, fordi SIRI havde krævet, at den tyske unionsborger skulle kunne forsørge både sig selv, sin danske ægtefælle og deres fælles barn. Nævnet fastslog, at en dansk ægtefælle ikke er et familiemedlem omfattet af et EU-retligt forsørgelseskrav, og at den familieretlige forsørgerpligt er uden betydning for den EU-retlige vurdering.
- **Hjemvisning** sker ved mangelfuld sagsoplysning. I [Udlændingenævnets afgørelse af 14. februar 2020 om arbejde i et religiøst fællesskab](#) hjemviste nævnet, fordi SIRI ikke havde undersøgt de konkrete arbejdsopgaver i lyset af EU-Domstolens dom i sag **C-196/87 (Steymann)** – altså om aktiviteten bidrog til fællesskabet som økonomisk virksomhed. Tilsvarende hjemviste nævnet i [afgørelsen af 22. februar 2025 om dispensation fra bortfald](#), fordi SIRI's skønudøvelse var mangelfuld og i strid med styrelsens egne offentliggjorte retningslinjer, og fordi der ikke var fastsat en indrejsefrist, hvilket kunne medføre retstab.

Kompetenceafgrænsning. Nævnet prøver kun det EU-retlige grundlag i EU-sagerne. I [Udlændingenævnets afgørelse af 17. maj 2023](#) afviste nævnet at behandle klagerens anbringender om selvstændig erhvervsvirksomhed og Associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet, da disse forhold hører under udlændingeloven og dermed en anden sagstype. Nævnet bemærkede tillige i [afgørelsen af 1. marts 2023 om udstationering](#), at Udlændingestyrelsen har kompetence til selvstændigt at vurdere en eventuel EU-opholdsret i en udvisningssag, uden at afvente SIRI's afgørelse.

LOV	EU-opholdsbekendtgørelsen § 31, stk. 1	EU-opholdsbekendtgørelsen § 32, stk. 2
	EU-opholdsbekendtgørelsen § 33, stk. 1-5	Udlændingeloven § 33b Udlændingeloven § 46a, stk. 1-3
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Tyrkisk statsborgers afslag på selvstændig opholdsret grundet manglende oprindeligt opholdsgrundlag for unionsborger	
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort til ukrainsk statsborger grundet manglende bevis for reel udstationering og mistanke om misbrug	

Udlændingenævnet · Tysk statsborgers ret til ophold som selvforsørgende: Omgørelse af afslag grundet forsørgelsespligt over for dansk ægtefælle 21.07.2021

Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om EU-opholdsret for arbejde udført i et religiøst fællesskab 14.02.2020

§ 3 Hovedpersonens opholdsgrundlag: hvad Udlændingenævnet kræver af arbejdstagerbegrebet

Fordi familiemedlemmets ret er AFLEDT, begynder nævnets prøvelse næsten altid ved hovedpersonen. EU-opholdsbekendtgørelsen § 5, stk. 1 giver arbejdstagere og selvstændige ret til ophold ud over 3 måneder, og § 5, stk. 2 opregner udtømmende, hvornår statussen bevares efter ophør af erhvervsaktivitet – bl.a. ved midlertidig uarbejdsdygtighed, ved uforskyldt ledighed efter mere end 1 års beskæftigelse, og ved uforskyldt ledighed inden for de første 12 måneder, i alle tilfælde betinget af tilmelding til jobcentret.

Reel og faktisk beskæftigelse – ikke marginalt supplement. Udlændingenævnet lægger afgørende vægt på beskæftigelsens omfang, stabilitet og aflønning:

Afgørelse	Omfang/vilkår	Udfald
14. februar 2020, lettisk statsborger	ca. 8,11 timer/uge i gennemsnit; stigning i én enkelt måned	Afslag – rent marginalt supplement
22. februar 2025, hotelansat	55-89 kr./time mod overenskomstens 141,24 kr.; ingen ret til betalt ferie; 27-30 timer/md.	Afslag – beskæftigelsen ikke reel og faktisk

I hotel-sagen henviste nævnet til det vejledende krav om 10-12 timer ugentligt og lagde selvstændig vægt på, at ansættelsen ikke var overenskomstdækket og manglede ret til betalt ferie. Nævnet gør det i begge sager klart, at senere udstedelse af registreringsbevis IKKE dokumenterer, at betingelserne var opfyldt på det relevante afgørelsestidspunkt.

Bevarelse af status ved barsel og sygdom. Nævnet anvender EU-Domstolens Saint Prix-doktrin, men stiller et konkret rettidighedskrav. I [Udlændingenævnets afgørelse af 15. januar 2020](#) ophørte en bulgarsk kvindes arbejdstagerstatus, fordi hun først tilmeldte sig jobcentret ni måneder efter, at barselsdagpengene ophørte:

En unionsborger bevarer kun sin status som arbejdstager efter fødsel, forudsat at hun genoptager sit arbejde eller finder et andet arbejde inden for rimelig tid efter barnets fødsel.

Nævnet afviste udtrykkeligt både argumentet om manglende institutionsplads og argumentet om ny graviditet – sidstnævnte fordi terminen lå så langt ude i fremtiden, at hun ikke kunne anses for fysisk forhindret i at stå til rådighed. Samme mønster ses i [afgørelsen af 26. februar 2025](#), hvor en rumænsk statsborger med ca. 5 måneders beskæftigelse og derefter halvandet års indkomstpase uden rettidig jobcentertilmelding mistede sin opholdsret pr. 30. september 2022; nævnet lagde vægt på, at hun IKKE havde dokumenteret, at arbejdsophøret skyldtes graviditetsbetingede fysiske begrænsninger.

Statsborgerskabet skal dokumenteres. I [Udlændingenævnets afgørelse af 13. februar 2020](#) var et lettisk fremmedpas uden nationalitetsangivelse ikke tilstrækkeligt bevis for unionsborgerskab. Nævnet fastslog, at bevisbyrden for statsborgerskab påhviler ansøgeren, og at en oplyst fejl ved pasudstedelsen ikke kunne løfte den på afgørelsestidspunktet.

Offentlig orden. § 35, stk. 1 tillader afslag af hensyn til den offentlige orden, men nævnet anvender EU-Domstolens aktualitetskrav restriktivt. I [Udlændingenævnets afgørelse af 22. oktober 2021](#) omgjorde nævnet et afslag begrundet i en norsk dom for brandstiftelse fra 2011, fordi der var gået ca. 13 år siden gerningen, og ansøgeren havde dokumenteret stabil beskæftigelse i Sverige. Nævnet citerede sag **C-348/09 (P.I.)** om kravet om en trussel »af en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig karakter, der berører grundlæggende samfundsinteresser« – en tidligere straffedom kan ikke i sig selv begrunde afslag.

LOV	EU-opholdsbekendtgørelsen § 5, stk. 1-4	EU-opholdsbekendtgørelsen § 35, stk. 1
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Ophør af opholdsret som EU-arbejdstager grundet afbrydelse i beskæftigelse og manglende dokumentation for bevarelse af status	26.02.2025
	Udlændingenævnet · Vurdering af arbejdstagerstatus i relation til krav om reel og faktisk beskæftigelse ved usædvanlig lav aflønning	22.02.2025
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på EU-opholdskort: Gammel straffedom for brandstiftelse udgjorde ikke længere en aktuel trussel mod den offentlige orden	22.10.2021
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdsret som arbejdstager på grund af lavt ugentligt timetal	14.02.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdsret som arbejdstager grundet manglende dokumentation for statsborgerskab	13.02.2020
	Udlændingenævnet · Ophør af EU-opholdsret for unionsborger efter barselsforløb og manglende rettidig jobsøgning	15.01.2020

Personkredsen: ægtefælle, fast samlever og »andre familiemedlemmer« – nævnets dokumentationskrav

[EU-opholdsbekendtgørelsen § 3, stk. 1](#) afgrænser familiemedlemsbegrebet i seks numre, og [§ 3, stk. 2](#) sidestiller registreret partner og fast samlever med ægtefælle. Det er her, hovedparten af Udlændingenævnets bevisvurderinger ligger.

Fast samlever – »behørigt dokumenteret varig tilknytning«. Nævnet foretager en samlet, konkret og individuel bedømmelse, og resultatet afhænger af dokumentationens fylde:

Afgørelse	Dokumentation	Udfald
1. april 2025, colombiansk statsborger	Svenske lejekontrakter, bopælsregistreringer, fælles bankkonto, rejsedokumentation, knap 2 års samliv	Omgørelse – varig tilknytning godtgjort
EU/2024/126, 10. april 2025	To fælles børn og fælles forældremyndighed, men bopæl i hvert sit land de seneste 3 år	Omgørelse – børnene etablerede tilknytningen
EU/2024/115, 8. april 2025	Bopælsregistrering på samme adresse i Spanien og Danmark, men ingen fælles konto eller lån	Stadfæstelse – utilstrækkeligt

Mønsteret er klart: **Udlændingenævnet accepterer ikke fælles adresseregistrering alene.** Der kræves enten fælles økonomiske dispositioner (fælles konto, lån) eller en objektiv familiemæssig binding som fælles børn.

»Andre familiemedlemmer« efter § 3, stk. 1, nr. 4-6. Her er beviskravet skarpest, og nævnet afviser konsekvent. Tre elementer skal godtgøres selvstændigt:

•

Forsørgelse (nr. 4-5) skal være dokumenteret i det land, ansøgeren ankommer fra, og skal være regelmæssig og dække grundlæggende fornødenheder. I [Udlændingenævnets afgørelse af 20. oktober 2022](#) afviste nævnet en over 80-årig pakistansk mors påstand om, at sønnen havde forsørget hende siden 2001, fordi pengene efter det oplyste var sendt »via bekendte« uden kvitteringer for beløb og modtagelse. Samme resultat i [EU/2024/121 af 10. april 2025](#) og i [afgørelsen af 21. januar 2024 \(EU/2023/68\)](#). I [afgørelsen af 7. juni 2024 om en unionsborgers bror](#) var overførsler fra broderens ægtefælle heller ikke tilstrækkelige.

- **Husstandsfællesskab (nr. 5)** skal bestå umiddelbart før indrejsen. I 2022-sagen boede mor og søn i henholdsvis Pakistan og Danmark, og tidligere fælles bopæl i Italien før 2014 var ikke nok. I [afgørelsen af 20. februar 2025 om en niece fra Mozambique](#) var én måneds fælles bopæl i Portugal utilstrækkeligt til at etablere en tæt og stabil familiemæssig tilknytning – og nævnet fastslog samtidig, at overdraget værgemål/forældremyndighed IKKE er slægtskab i bestemmelsens forstand.
- **Absolut plejebenhov (nr. 6)** kræver, at alvorlige helbredsmæssige grunde gør det *absolut nødvendigt*, at hovedpersonen personligt plejer den pågældende. Nævnet afviste dette i 2022-sagen, fordi lidelserne var kroniske og plejebenhovet historisk var varetaget af andre i Pakistan og Italien.

EU-Domstolens praksis understøtter denne linje. I sag [C-22/21](#) fastslog Domstolen, at »hører til husstanden« kræver et afhængighedsforhold baseret på en tæt og stabil personlig tilknytning – ikke blot et bofællesskab af bekvemmelighed. Omvendt viser sag [C-673/16 \(Coman\)](#), at ægtefællebegrebet i afledt opholdsret er EU-retligt og skal anerkendes på tværs af medlemsstaterne.

LOV	EU-opholdsbekendtgørelsen § 3, stk. 1, 2	EU-opholdsbekendtgørelsen § 10, stk. 1	
PRAKSIS	EU-Domstolen · Definition af 'husstand' for unionsborgeres øvrige familiemedlemmer i forbindelse med retten til ophold		15.09.2022
	EU-Domstolen · Anerkendelse af ægteskab mellem personer af samme køn i forbindelse med retten til ophold for familiemedlemmer til unionsborgere		05.06.2018
	Udlændingenævnet · Anerkendelse af familiemæssig tilknytning gennem fælles børn ved ansøgning om EU-opholdsret		10.04.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af afslag på EU-opholdsret til indisk mor grundet utilstrækkelig dokumentation for forsørgelse og plejebenhov		10.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdsret som fast samlever til unionsborger grundet manglende dokumentation for varig tilknytning		08.04.2025
	Udlændingenævnet · Anerkendelse af varigt samlivsforhold efter to års bopæl i udlandet og efterfølgende flytning til Danmark		01.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort til niece trods overdraget forældremyndighed og kortvarig fælles bopæl i udlandet		20.02.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort til unionsborgers bror grundet manglende bevis for forsørgelse og husstandsfællesskab		07.06.2024
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af afslag på EU-opholdsret til forælder grundet manglende dokumentation for forsørgelse og husstandsfællesskab		21.01.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdskort som medfølgende familiemedlem til unionsborger trods påstand om forsørgelsesbehov og svigtende helbred		20.10.2022

Den afledte opholdsret er accessorisk – opholdskortet er kun konstaterende

§ 5

Det bærende princip i hele nævnets EU-praksis er, at familiemedlemmets ret er AFLEDT og dermed accessorisk. Efter [EU-opholdsbekendtgørelsen § 10, stk. 1](#) har familiemedlemmer opholdsret »i samme tidsrum som hovedpersonen«, og efter [§ 29, stk. 1](#) ophører den tidsbegrænsede opholdsret, når betingelserne ikke længere er opfyldt – automatisk og uden forudgående afgørelse.

Opholdskortets retsvirkning. Udlændingenævnet fastholder konsekvent, at registreringsbevis og opholdskort er DEKLARATORISKE. I [Udlændingenævnets afgørelse af 5. maj 2023](#) fik en bangladeshisk statsborger udstedt EU-opholdskort i januar 2016, men det viste sig senere, at ægtefællen aldrig reelt havde opfyldt arbejdstagerbetingelserne. Nævnet opsummerede retsstillingen i tabelform:

Tema	Nævnets vurdering
Primært opholdsgrundlag	Unionsborgeren opfyldte aldrig betingelserne som arbejdstager
Afledt opholdsret	Aldrig opstået, da hovedpersonen ikke havde ret
Betydning af opholdskort	Kun konstaterende, ikke rettighedsskabende
Bevarelse ved skilsmisse	Ikke muligt, da opholdet aldrig var lovligt under EU-retten

Samme resultat i [afgørelsen af 17. maj 2023](#), hvor unionsborgeren ophørte med at have lønindkomst i december 2015 – altså FØR ansøgerens indrejse i januar 2016. Nævnet henviste udtrykkeligt til EU-Domstolens dom i sag **C-184/16 (Petrea)** om, at et opholdsbevis er af konstaterende karakter.

Ophør ved hovedpersonens udrejse. Efter [§ 16, stk. 1](#) bevarer kun UNIONSBORGERE deres opholdsret ved hovedpersonens død eller udrejse; en tredjelandsstatsborger bevarer efter [§ 16, stk. 2](#) kun opholdsretten ved hovedpersonens DØD (efter mindst 1 års ophold), ikke ved udrejse. Denne asymmetri er afgørende i praksis. I [Udlændingenævnets afgørelse af 15. maj 2023](#) udrejste unionsborgeren i oktober 2017, hvorved den tyrkiske ægtefælles opholdsret ophørte samtidig – selv om han fortsat opholdt sig i Danmark, arbejdede og bestod Prøve i Dansk 2. Nævnet fastslog, at hans tilknytning primært var opbygget i en periode uden lovligt opholdsgrundlag. Tilsvarende i [afgørelsen af 21. december 2023](#), hvor en nigeriansk statsborgers opholdsret ophørte i juli 2021 ved unionsborgerens udrejse.

»**Ledsage eller slutte sig til.**« Betingelsen om, at familiemedlemmet ledsager eller slutter sig til hovedpersonen, er ikke opfyldt én gang for alle. I [Udlændingenævnets afgørelse af 5. september 2024](#) ophørte en mindreårig rumænsk statsborgers opholdsret efter [§ 29, stk. 1](#), da samværet med faren bortfaldt, og barnet ikke kunne aflede opholdsret fra moren, som selv manglede opholdsgrundlag.

Konsekvensen for tidsbegrænset ophold. [§ 18, stk. 3, nr. 2](#) kræver fem års UAFBRUDT lovligt ophold som familiemedlem. Fordi ophøret indtræder automatisk på ophørstidspunktet, bortfalder femårsoptjeningen med tilbagevirkende kraft, uanset at myndighederne først konstaterer forholdet år senere. Det er præcis dette samspil, der har genereret den domstolspraksis, der behandles nedenfor.

LOV	EU-opholdsbekendtgørelsen § 10, stk. 1	EU-opholdsbekendtgørelsen § 16, stk. 1, 2
	EU-opholdsbekendtgørelsen § 18, stk. 3	EU-opholdsbekendtgørelsen § 29, stk. 1
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Mindreårig EU-statsborgers opholdsret ophørte efter bortfald af samvær med faren og morens manglende opholdsgrundlag	
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsbegrænset opholdsret og ophør af opholdsgrundlag for familiemedlem efter unionsborgers udrejse	
	Udlændingenævnet · Tyrkisk statsborgers afslag på selvstændig opholdsret grundet manglende oprindeligt opholdsgrundlag for unionsborger	
		05.09.2024
		21.12.2023
		17.05.2023

Udlændingenævnet · Afslag på tidsbegrænset opholdsret som følge af unionsborgers udrejse og ophør af afledt opholdsgrundlag 15.05.2023

Udlændingenævnet · Manglende opholdsret for familiemedlem da unionsborgerens betingelser aldrig var opfyldt 05.05.2023

§ 6 Bevarelse af opholdsret ved skilsmisse: skæringstidspunktet efter § 17, stk. 2, nr. 1

Dette er det mest gennemprocederede spørgsmål på området, og det er ført hele vejen fra Udlændingenævnet til Højesteret.

Reglen. Efter [EU-opholdsbekendtgørelsen § 17, stk. 2](#) bevarer en tredjelandstatsborger sin opholdsret ved skilsmisse, hvis én af fire betingelser er opfyldt: at ægteskabet ved begyndelsen af proceduren har varet mindst 3 år, heraf mindst 1 år i Danmark (nr. 1); at forældremyndigheden er overdraget til den pågældende (nr. 2); at der foreligger en særlig vanskelig situation, herunder overgreb, misbrug eller anden overlast i hjemmet (nr. 3); eller at der er ret til samvær med et mindreårigt barn i Danmark (nr. 4). Bestemmelsen gennemfører [opholdsdirektivets artikel 13, stk. 2](#). Bevaret opholdsret er efter [§ 17, stk. 3](#) betinget af, at den pågældende er arbejdstager, selvstændig eller råder over tilstrækkelige midler.

Den dobbelte betingelse. Nævnet – og domstolene – anvender en dobbelt test:

1. **Hvornår begyndte skilsmisseproceduren?** Højesteret afgjorde spørgsmålet i [BS-57054/2023-HJR \(U.2024.4581H\)](#). Ægteskabet var indgået 18. oktober 2014, separation ved dom 2. marts 2017, skilsmisseansøgning til Statsforvaltningen 16. august 2017, og indbringelse for byretten 31. oktober 2017. Højesteret fastslog med henvisning til EU-Domstolens praksis:

EU-Domstolen har i flere sager lagt til grund, at proceduren til skilsmisse anses for indledt, når en af parterne har indgivet en begæring om skilsmisse.

Da skilsmisseansøgning efter [ægteskabsloven § 37, stk. 2](#) obligatorisk skulle indgives til Statsforvaltningen (nu Familieretshuset), var skæringstidspunktet 16. august 2017 – og ægteskabet havde da varet under 3 år. Opholdsretten var mistet. Højesteret henviste til præmis 47 og 64 i sag [C-218/14 \(Singh m.fl.\)](#) og præmis 22, 31 og 45 i sag [C-930/19 \(X mod État belge\)](#). Landsrettens dom i [BS-40959/2021-OLR](#) blev dermed stadfæstet.

2. **Opholdt unionsborgeren sig stadig i Danmark på det tidspunkt?** Dette er den anden – og ofte fatale – betingelse. Østre Landsret sammenfattede den i [BS-46560/2023-OLR](#):

En tredjelandstatsborgers ægtefælle skal opholde sig i værtsmedlemsstaten indtil den dato, hvor proceduren til skilsmisse påbegyndes, for at tredjelandstatsborgeren kan gøre gældende, at den pågældendes ret til ophold bevares på grundlag af direktivets artikel 13, stk. 2, litra a.

I den sag var separationsansøgningen indgivet 29. marts 2017, unionsborgeren udrejste 13. april 2017, og skilsmisseansøgningen blev først indgivet 11. oktober 2017. Appellanten gjorde gældende, at separationen var et integreret og nødvendigt skridt af hensyn til pakistansk lovgivning, og at ægtefællen kun udrejste for at efterleve separationsbetingelsen om ophævet fælles bopæl. Landsretten afviste dette: de konkrete omstændigheder – herunder hensynet til pakistansk lovgivning – kunne ikke føre til et andet resultat. Landsretten afviste også, at samtaler med Statsforvaltningen, hvor appellanten efter det oplyste var blevet vejledt

om blot at afvente og søge permanent ophold efter 5 år, kunne føre til en anden vurdering. Byretten var nået samme resultat i [BS-9709/2021-KBH](#).

Nævnets egen anvendelse. Udlændingenævnet havde forudset dette resultat. I [afgørelsen af 15. maj 2023](#) citerede nævnet Singh-dommen direkte:

»Hvis unionsborgeren er udrejst af værtsmedlemsstaten inden proceduren til skilsmisse er begyndt, kan en tredjelandstatsborger ikke bevare sin ret til ophold i værtsstaten.«

Den vigtige undtagelse: litra c. Både landsretten og EU-Domstolen understreger, at der gælder en ANDEN retsstilling ved [§ 17, stk. 2, nr. 3](#) (særlig vanskelig situation, herunder vold i hjemmet), svarende til direktivets artikel 13, stk. 2, litra c. I sag [C-930/19](#) præciserede Store Afdeling, at skilsmisseproceduren i disse tilfælde kan indledes EFTER ægtefællens udrejse, når det sker inden for en rimelig frist – samtidig med at Domstolen fastholdt gyldigheden af forsørgelseskravet i artikel 13, stk. 2, i lyset af [Chartrets artikel 20](#). I sag [C-115/15 \(NA\)](#) fik moderen dog opholdsret ad anden vej – via børnenes uddannelsesret, hvilket svarer til princippet i [EU-opholdsbekendtgørelsen § 16, stk. 3](#), hvorefter den forælder, der faktisk tager sig af et uddannelsessøgende barn, uanset nationalitet har ret til ophold sammen med barnet.

Forsørgelseskravet efter skilsmissen. Selv når bevarelsesbetingelsen er opfyldt, falder retten bort, hvis [§ 17, stk. 3](#) ikke er opfyldt. I [Udlændingenævnets afgørelse af 5. februar 2025](#) stadfæstede nævnet ophør af opholdsretten for en tredjelandstatsborger skilt i november 2022, netop fordi selvforsørgelsen ikke var dokumenteret.

LOV

[EU-opholdsbekendtgørelsen § 16, stk. 3](#)
[EU-opholdsbekendtgørelsen § 17, stk. 2, 3](#)
[Ægteskabsloven § 37, stk. 2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Fastlæggelse af tidspunktet for skilsmisseprocedurens begyndelse i forhold til bevarelse af EU-opholdsret	14.08.2024
	EU-Domstolen · Tredjelandstatsborgeres opholdsret ved skilsmisse og vold i hjemmet – gyldigheden af direktiv 2004/38 i forhold til ligebehandling	02.09.2021
	EU-Domstolen · Opholdsret for tredjelandstatsborger efter skilsmisse og vold i hjemmet: Betydningen af unionsborgerens udrejse og børns uddannelsesret (Sag C-115/15, NA)	29.06.2016
	Landsretten · Ophør af afledt opholdsret efter EU-regler: Fortolkning af 'begyndelsen af proceduren til skilsmisse' og unionsborgerens udrejse	13.03.2025
	Landsretten · Afgørelse om opholdsret efter skilsmisse; fortolkning af tidspunktet for skilsmisseprocedurens begyndelse	31.10.2023
	Byretten · Ophør af afledt opholdsret efter EU-retten: Tredjelandsborgers opnåede ikke tidsbegrænset ophold efter skilsmisse fra unionsborger, da opholdet ophørte før femårsperioden	20.09.2023
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af ophør af EU-opholdsret for tredjelandstatsborger efter skilsmisse grundet manglende bevis for selvforsørgelse	05.02.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsbegrænset opholdsret som følge af unionsborgers udrejse og ophør af afledt opholdsgrundlag	15.05.2023

§ 7 Tilbagevenden af danske statsborgere efter fri bevægelighed – § 1, stk. 3, og »naturlig forlængelse«

[EU-opholdsbekendtgørelsen § 1, stk. 3](#) udstrækker EU-reglerne til familiemedlemmer til danske statsborgere, der vender hjem efter at have udøvet fri bevægelighed, »hvorunder parterne har opbygget eller konsolideret et fælles familieliv«. Det er den danske kodificering af Singh/Eind/O og B-praksis.

Kravet om reelt og faktisk ophold. Udlændingenævnet prøver intensivt, om den danske statsborger overhovedet har haft et reelt ophold i den anden medlemsstat. I [Udlændingenævnets afgørelse af 25. februar 2025](#) var et ophold i Polen på under fire måneder – hvor den danske statsborger beholdt sin danske bopælsadresse og ikke fremlagde dokumentation for faste udgifter – ikke et »reelt og faktisk ophold«, der kunne begrunde afledt opholdsret.

Tidsmæssig kontinuitet kan bevares. Nævnet er dog ikke formalistisk, når familielivet er solidt konsolideret. I [Udlændingenævnets afgørelse af 25. januar 2022](#) omgjorde nævnet SIRI's afslag til en canadisk ægtefælle, selv om familien efter syv års ophold i Italien havde tilbragt 18 måneder i et tredjeland. Nævnet lagde vægt på, at den danske statsborger under hele udstationeringen var ansat og udsendt af sin italienske arbejdsgiver, at familielivet aldrig var afbrudt, og at Covid-19-pandemien var en legitim årsag til at rejse direkte til Danmark frem for tilbage til Italien.

»**Naturlig forlængelse**« – **Altiner-linjen.** Spørgsmålet om tidsforskydning mellem unionsborgerens hjemkomst og familiemedlemmets indrejse blev afgjort af Østre Landsret i [BS-2437/2016-OLR](#) efter præjudiciel forelæggelse, som gav dommen i sag **C-230/17 (Altiner)**. Domstolen udtalte:

Den omstændighed, at ansøgningen om opholdskort ikke er blevet indgivet »i naturlig forlængelse« af unionsborgerens tilbagevendende, udgør derfor et relevant forhold, som uden i sig selv at være afgørende kan lægges til grund af den pågældende unionsborgers oprindelsesland for inden for rammerne af en samlet vurdering at fastslå, at der ikke foreligger nogen forbindelse mellem denne ansøgning og unionsborgerens forudgående udøvelse af sin ret til fri bevægelighed.

Landsretten fandt, at forvaltningen havde foretaget netop den samlede vurdering: myndigheden havde ikke alene lagt vægt på tidsforskydningen på 8-9 måneder, men også på fraværet af arbejds-, uddannelses- eller helbredsmæssige grunde til udskydelsen, og på at moren med fuld forældremyndighed havde udskudt sit samtykke uden nærmere begrundelse. Landsretten fandt ikke grundlag for at tilsidesætte skønnet. Retten i Randers havde tidligere behandlet en beslægtet problemstilling i [BS-1258/2010-RAN](#).

Forsørgelseskravet ved hjemkomst. Selv når den frie bevægelighed er udøvet, kan forsørgelseskravet i [§ 34](#) blokere. I [Udlændingenævnets afgørelse af 10. januar 2024](#) fik en amerikansk ægtefælle afslag, fordi den danske statsborger ikke opfyldte forsørgelseskravet ved indreisen. Efter [§ 34, stk. 1](#) er kravet altid opfyldt, hvis der rådes over midler svarende til summen af ydelser efter [§ 22, stk. 2](#), og [§ 34](#) i lov om aktiv socialpolitik; efter [§ 34, stk. 2](#) medregnes indtægter finansieret af danske offentlige tilskud ikke, medmindre der er tale om arbejdsløshedsdagpenge eller ydelser, der er udtryk for tilknytning til arbejdsmarkedet. Efter [§ 34, stk. 3](#) kan både SIRI og Udlændingenævnet anmode bopælskommunen om en udtalelse om rådighedsbeløbet.

Nødvendighedskravet ved grænsearbejde. I [BS-3566/2022-LYN](#) stadfæstede Retten i Lyngby Udlændingenævnets afgørelse over for en colombiansk ægtefælle til en dansk forsker med regelmæssige rejser til andre EU-lande. Retten fandt, at den allerede meddelte nationale opholdstilladelse efter [udlændingeloven § 9, stk. 1, nr. 1](#) ikke havde afskrækket ægtefællen fra at udøve fri bevægelighed, og at en EU-opholdsret derfor ikke var nødvendig. Sagsøgeren blev pålagt 50.000 kr. i sagsomkostninger.

Udlændingeloven § 9, stk. 1

PRAKSIS	Landsretten · Sag om afslag på EU-opholdskort grundet manglende tidsmæssig sammenhæng med unionsborgers tilbagevenden	27.06.2019
	Byretten · Afslag på EU-opholdsret for ægtefælle til dansk statsborger med grænseoverskridende arbejde	03.10.2023
	Byretten · Afgørelse om afslag på familiesammenføring efter EU-reglerne	30.06.2011
	Udlændingenævnet · Afslag på afledt opholdsret til familiemedlem grundet manglende dokumentation for reelt ophold i en anden medlemsstat	25.02.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort til ægtefælle da den danske statsborger ikke opfyldte forsørgelseskravet efter hjemkomst	10.01.2024
	Udlændingenævnet · Ret til EU-familiesammenføring bevaret trods midlertidigt ophold i tredjeland efter arbejde i Italien	25.01.2022

Afledt opholdsret efter TEUF artikel 20 – Zambrano-sagerne og afhængighedsforholdet

Ved siden af opholdsdirektivet står den traktatbaserede opholdsret efter [TEUF artikel 20](#), som Udlændingenævnet anvender i sager, hvor et mindreårigt dansk (og dermed unions-) barn ellers ville blive tvunget til at forlade Unionens område. Disse sager afgøres formelt efter [udlændingeloven § 9 c, stk. 1](#), men det materielle kriterium er EU-retligt.

Grundkriteriet. Udlændingenævnet lagde linjen tidligt i [afgørelsen af 8. februar 2018 om en filippinsk mor](#). Nævnet omgjorde afslaget under henvisning til [C-34/09 \(Ruiz Zambrano\)](#) og [C-133/15 \(Chavez-Vilchez\)](#) og lagde afgørende vægt på, at moren var eneforsørger, og at den danske far aldrig havde haft kontakt med barnet og ikke ønskede en relation. Konsekvensen af et afslag ville uundgåeligt være, at barnet skulle forlade Unionen.

Formodningsreglen for mindreårige. Efter EU-Domstolens dom i de forenede sager [C-451/19 og C-532/19 \(XU og QP\)](#) gælder der en formodning for et kvalificeret afhængighedsforhold mellem et mindreårigt unionsborgerbarn og dets tredjelandsforældre. Domstolen fastslog samtidig, at et automatisk afslag alene begrundet i utilstrækkelige økonomiske midler kan krænke unionsborgerskabets effektive virkning – og at en national samlivspligt mellem VOKSNE ikke i sig selv skaber et afhængighedsforhold, jf. tillige sag [C-836/18 \(RH\)](#).

Udlændingenævnet anvender formodningsreglen direkte. I [afgørelsen af 18. februar 2025 om en syrisk far](#) omgjorde nævnet Udlændingestyrelsens afslag til en far med ophold i Tyrkiet, hvis to børn på 3 og 2 år er danske statsborgere, netop under henvisning til formodningsreglen i [C-133/15](#), [C-451/19](#) og [C-532/19](#). Og i [afgørelsen af 20. september 2024](#) fandt nævnet, at en marokkansk mors opholdstilladelse IKKE var bortfaldet efter [udlændingeloven § 17, stk. 1](#), fordi afhængighedsforholdet til hendes to danske børn (10 og 6 år) begrundede en afledt opholdsret efter TEUF artikel 20.

Hvornår nævnet afviser. To afgrænsninger går igen:

- **Alternativt opholdsgrundlag i et andet EU-land.** I [afgørelsen af 18. februar 2025 om en irakisk forælder](#) var afslaget begrundet i, at ansøgeren havde gyldig flygtningeopholdstilladelse i Italien frem til april 2028 – barnet ville derfor ikke være nødsaget til at forlade Unionens område, da familielivet kunne udøves samlet i Italien.
- **Eksisterende dansk opholdstilladelse.** I [afgørelsen af 22. januar 2025 \(FAM/2024/46\)](#) blev en pakistansk statsborger nægtet ophold efter TEUF artikel 20, fordi han allerede havde en gyldig opholdstilladelse

efter [udlændingeloven § 9 m](#). Dette svarer til EU-Domstolens synspunkt i sag [C-115/15](#) om, at Zambrano-doktrinen er subsidieret i forhold til afledt opholdsret efter sekundær EU-ret.

Domstolens parallelle linje. Højesteret behandlede TEUF artikel 20 i [sag 11/2024](#) (også refereret som [AM2024.09.04H](#)). En enig Højesteret fandt, at en statsløs palæstinenser på tålt ophold kunne aflede opholdsret efter TEUF artikel 20 på grund af et formodet kvalificeret afhængighedsforhold til sine tre mindreårige danske børn, og et flertal (4-1) fandt, at dette udgjorde en »ganske særlig grund« efter [udlændingeloven § 50](#) til at fravige fristerne for domstolsprøvelse af to ældre udvisningsdomme. Sagen blev hjemvist til Vestre Landsret, som forinden havde afvist anmodningen i [SS-1780/2023-VLR](#) med den begrundelse, at der ikke forelå en aktuel situation, hvor børnene ville være tvunget til at forlade EU, da udsendelse fortsat ikke var mulig. Også byretterne anvender doktrinen: i [SS-6031/2025-ARH](#) frifandt et flertal i Retten i Aarhus en terrordømt kvinde for udvisning, fordi udvisning ville tvinge hendes 9-årige danske søn ud af EU-territoriet, og der ikke forelå et ekstraordinært tilfælde i EU-rettens forstand.

Det skal bemærkes, at udvisning af EU-borgere ved kriminalitet efter [udlændingeloven § 26 b](#) behandles i [udvisning-ved-straf](#), og at national ægtefælle- og børnesammenføring efter [§§ 9 og 9 c](#) behandles i [familiesammenføring](#).

LOV	Udlændingeloven § 9c, stk. 1	Udlændingeloven § 9m	Udlændingeloven § 17, stk. 1
	Udlændingeloven § 50, stk. 1		
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om afledt opholdsret for forældre på tålt ophold med danske børn		04.09.2024
	Højesteret · Højesterets kendelse om prøvelse af udvisning for statsløs på tålt ophold med EU-retlig afledt opholdsret		04.09.2024
	EU-Domstolen · Unionsborgerskab og afledt opholdsret: Afslag på familiesammenføring baseret på økonomiske krav og betydningen af afhængighedsforhold		05.05.2022
	EU-Domstolen · Unionsborgerskab og afledt opholdsret for ægtefæller til statiske unionsborgere: Kravet om tilstrækkelige midler og betydningen af ægteskabelige bopælspligter		27.02.2020
	EU-Domstolen · Opholdsret for tredjelandsstatsborger efter skilsmisse og vold i hjemmet: Betydningen af unionsborgerens udrejse og børns uddannelsesret (Sag C-115/15, NA)		29.06.2016
	Landsretten · Vestre Landsret afviser ophævelse af udvisning for mand på tålt ophold trods familiemæssige bånd og børn i Danmark		27.11.2023
	Byretten · Byretsdom: Kvinde idømt 5 års fængsel for hverving, træning og fremme af IS-terrorvirksomhed i Syrien 2014-2019 – frifundet for udvisning efter TEUF artikel 20		30.01.2026
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på opholdstilladelse til syrisk far baseret på afledt opholdsret for danske børn		18.02.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på afledt opholdsret til irakisk forælder med gyldig opholdstilladelse i Italien		18.02.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på familiesammenføring efter TEUF artikel 20 som følge af ansøgerens eksisterende opholdstilladelse		22.01.2025
	Udlændingenævnet · Bevarelse af opholdstilladelse for mor til danske børn efter EU-retlige principper om unionsborgerskab		20.09.2024
	Udlændingenævnet · Opholdstilladelse til filippinsk moder som eneforsørger for dansk barn efter EU-retlige principper		08.02.2018

Misbrug, proformaægteskab og udstationering: nævnets

§ 9 bevisvurdering efter §§ 35 og 8, stk. 2

EU-opholdsbekendtgørelsen § 35 giver hjemmel til at nægte og bringe opholdsret til ophør ved misbrug af rettigheder eller svig, »herunder i kraft af et proformaægteskab«. Bestemmelsen rammer både tidsbegrænset (stk. 2) og tidsubegrænset opholdsret (stk. 3).

Proformaægteskaber. Udlændingenævnet stadfæstede tre proforma-afslag samme dag, 26. marts 2024, hvilket giver et godt billede af bevistemaerne:

Afgørelse	Konstellation	Nævnets bevisvurdering
Ghanesisk/italiensk par	Ægtefælle til italiensk statsborger	Manipuleret billedmateriale og overfladisk korrespondance
Tyrkisk/bulgarsk par (EU/2023/104)	Ægtefælle til bulgarsk statsborger	Manglende dokumentation for reelt samliv
Ghanesisk/svensk par	Ægtefælle til svensk statsborger	Misbrugsformodning; EMRK-anbringende afvist

Proformavurderingen slår også igennem på et senere tidspunkt: i [afgørelsen af 5. september 2024](#) fastslog nævnet efter § 35, stk. 2, at en tyrkisk statsborgers opholdsret som familiemedlem **aldrig havde været opfyldt**, uanset at EU-opholdskortet var udstedt i juni 2017, og afslog samtidig tidsubegrænset opholdsret.

Udstationerede tredjelandstatsborgere. § 8, stk. 2 giver opholdsret til tredjelandstatsborgere, der er udstationeret som led i fri udveksling af tjenesteydelser, og § 25 opregner den dokumentation, der skal forevises: gyldigt pas, fast beskæftigelse hos en tjenesteyder etableret i EU/EØS/Schweiz, dokumentation for arbejdet i Danmark, for opholds- og arbejdsret i etableringslandet og for muligheden for at vende tilbage. Nævnets praksis er striks:

- I [afgørelsen af 1. marts 2023 om en ukrainsk chauffør](#) konstaterede nævnet uoverensstemmelser mellem udstationeringspapirer og de faktiske forhold ved politiets kontrol (arbejde for virksomheder uden dokumenteret link til den polske arbejdsgiver, lønvilkår der ikke afspejlede kontrakten, og modstridende varighedsangivelser i RUT-registret og forklaringen). Nævnet konkluderede, at der ikke var tale om reel udstationering, men om misbrug efter § 35, stk. 1.
- I [afgørelsen af 1. marts 2023 om en serbisk rørmontør](#) afviste nævnet, at en tysk »Werkvertrag« mellem et østrigsk og et slovensk selskab kunne dokumentere en aftale, hvor den danske modtagervirksomhed var part – og fastslog samtidig, at manglende oversættelse af den slovenske ansættelseskontrakt betød, at ansættelsesvilkårene ikke kunne vurderes.
- I [afgørelserne af 23. marts 2024 og 17. april 2024](#) blev arrangementer med vikar- og arbejdsformidling kvalificeret som ren udleje af arbejdskraft – ikke udstationering omfattet af tjenesteydelsesfriheden.

EU-Domstolen har i sag [C-540/22](#) bekræftet, at der IKKE gælder nogen automatisk afledt opholdsret for udstationerede tredjelandstatsborgere, og at et krav om opholdstilladelse kan være foreneligt med tjenesteydelsesfriheden, hvis det er proportionalt.

Procesgarantier ved ophør. Selv ved misbrug gælder direktivets proceduremæssige garantier. I sag [C-94/18 \(Chenchoolia\)](#) fastslog EU-Domstolen, at direktivets artikel 15 finder anvendelse, når en udsendelse begrundes i ophør af opholdsret, og at en sådan afgørelse ALDRIG må ledsages af et indrejseforbud. I sag [C-719/19 \(FS\)](#) præciserede Store Afdeling, at en udsendelsesafgørelse først er gennemført, når unionsborgeren reelt og faktisk har bragt sit ophold til ophør – fysisk udrejse er ikke nok. Dette svarer til afbrydelsesreglen i [EU-opholdsbekendtgørelsen § 18, stk. 5](#), hvorefter opholdsperioden anses for afbrudt ved en gennemført udsendelsesafgørelse.

LOV	EU-opholdsbekendtgørelsen § 8, stk. 2	EU-opholdsbekendtgørelsen § 18, stk. 5
	EU-opholdsbekendtgørelsen § 25	EU-opholdsbekendtgørelsen § 35, stk. 1-3
PRAKSIS	EU-Domstolen · Gennemførelse af udsendelsesafgørelser for unionsborgere: Krav om reelt ophør af ophold frem for blot fysisk udrejse	22.06.2021
	EU-Domstolen · Udsendelse af familiemedlemmer til unionsborgere efter ophør af opholdsret: Anvendelse af proceduremæssige garantier i direktiv 2004/38	10.09.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset ophold og ophør af EU-opholdsret grundet konstateret proformaægteskab	05.09.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort til udstationeret tredjelandstatsborger grundet vurdering af udleje af arbejdskraft	17.04.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort til ghanesisk ægtefælle grundet mistanke om proformaægteskab og misbrug af reglerne	26.03.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort grundet proformaægteskab og manglende dokumentation for reelt samliv	26.03.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort til ægtefælle på grund af vurdering om proformaægteskab	26.03.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort: Udstationering af tredjelandstatsborger blev betragtet som ren udleje af arbejdskraft	23.03.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdskort til ukrainsk statsborger grundet manglende bevis for reel udstationering og mistanke om misbrug	01.03.2023
	Udlændingenævnet · Krav til dokumentation og kontrakter ved ansøgning om EU-opholdskort som udstationeret	01.03.2023

Dokumentations- og beviskrav: hvem bærer bevisbyrden ved

§ 10 Udlændingenævnet

Tværgående for hele nævnets EU-praksis gælder, at **bevisbyrden for opholdsrettens materielle betingelser påhviler ansøgeren**. Det er samtidig den enkeltfaktor, der oftest afgør sagerne.

Nævnets typiske afvisningsgrunde:

- **Ikke-personhenførbare pengeoverførsler.** Kontanter sendt »via bekendte« uden kvitteringer for beløb og modtagelse godtgør ikke forsørgelse, jf. [afgørelsen af 20. oktober 2022](#) og [EU/2024/121](#).
- **Manglende oversættelse.** Dokumenter, der ikke er oversat til dansk eller engelsk efter anmodning, indgår ikke i vurderingen, jf. [afgørelsen af 1. marts 2023 om den serbiske rørmontør](#).
- **Identitets- og statsborgerskabsdokumentation.** Et fremmedpas uden nationalitetsangivelse er ikke tilstrækkeligt, jf. [afgørelsen af 13. februar 2020](#).
-

Manglende dokumentation for faste udgifter i opholdslandet. Bibeholdt dansk bopælsadresse og fravær af dokumenterede faste udgifter taler afgørende imod et reelt ophold i en anden medlemsstat, jf. [afgørelsen af 25. februar 2025](#).

Nævnets modvægt: krav til myndighedens bevisførelse. Bevisbyrdefordelingen er ikke ensidig. Når SIRI påberåber sig svig eller misbrug, kræver nævnet, at styrelsen har et forsvarligt grundlag. I [afgørelsen af 21. december 2022 om et kinesisk kokkebevis](#) hjemviste nævnet, fordi SIRI alene havde baseret svigskonklusionen på, at beviset ikke kunne findes i en national database – nævnet krævede en konkret ægthedsvurdering af det fysiske dokument. Tilsvarende i [afgørelsen af 31. august 2023](#), hvor nævnet fandt, at manglende erindring om antallet af eksaminatorer otte måneder efter en prøve ikke kunne bære en konklusion om forfalskning, når dokumenterne i øvrigt var verificeret. Og i [afgørelsen af 13. september 2023](#) svækkede et interviewreferat, der ikke var læst op for ansøgeren, referatets bevisværdi. Selv om disse tre sager formelt er erhvervssager efter udlændingeloven, illustrerer de nævnets generelle standard for, hvornår en myndigheds bevisgrundlag er utilstrækkeligt.

Proportionalitet i sanktionen. Samme tilgang ses i [afgørelsen af 11. september 2024 om au pair-karensregistrering](#), hvor nævnet ophævede en toårig karensregistrering for fire dages manglende lommepenge, fordi indgrebet stod i urimeligt forhold til forholdet, og SIRI ikke havde løftet bevisbyrden for misbrug.

Vejledningspligten. Området har en særlig forvaltningsretlig forhistorie: Folketingets Ombudsmand undersøgte i 2008-2009 [udlændingemyndighedernes vejledning om familiesammenføring efter EU-retten](#) efter påstande om, at danske statsborgere i årevis ikke var blevet vejledt om muligheden for familiesammenføring efter reglerne om fri bevægelighed. Ombudsmanden behandlede parallelt [integrationsministerens skriftlige vejledning af en borger om EU-reglerne](#). Vejledningsspørgsmålet vender tilbage i domspraksis: i [BS-46560/2023-OLR](#) gjorde appellanten gældende, at Statsforvaltningen havde vejledt ham om blot at afvente skilsmissen og søge permanent ophold efter 5 år – men landsretten fandt ikke, at dette kunne føre til en anden vurdering af opholdsretten.

LOV

[EU-opholdsbekendtgørelsen § 1, stk. 3](#)[EU-opholdsbekendtgørelsen § 24, stk. 2](#)[EU-opholdsbekendtgørelsen § 26, stk. 4](#)

PRAKSIS	Landsretten · Ophør af afledt opholdsret efter EU-regler: Fortolkning af 'begyndelsen af proceduren til skilsmisse' og unionsborgerens udrejse	13.03.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af afslag på EU-opholdsret til indisk mor grundet utilstrækkelig dokumentation for forsørgelse og plejebehov	10.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på afledt opholdsret til familiemedlem grundet manglende dokumentation for reelt ophold i en anden medlemsstat	25.02.2025
	Udlændingenævnet · Krav til dokumentation og kontrakter ved ansøgning om EU-opholdskort som udstationeret	01.03.2023
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdskort som medfølgende familiemedlem til unionsborger trods påstand om forsørgelsesbehov og svigtende helbred	20.10.2022
	Udlændingenævnet · Afslag på EU-opholdsret som arbejdstager grundet manglende dokumentation for statsborgerskab	13.02.2020

Sammenhængen med domstolspraksis: fra Udlændingenævnet til

§ 11 Højesteret og EU-Domstolen

EU-opholdsretssagerne er blandt de udlændingeretlige sagstyper, der oftest indbringes for domstolene efter [grundloven § 63](#), og forløbet er instruktivt.

Instansforløbet i skilsmisseporet:

Instans	Afgørelse	Resultat
Udlændingenævnet	Afgørelse af 17. november 2020 / 17. februar 2021	Opholdsret ophørt
Byretten	BS-9709/2021-KBH (20. september 2023)	Nævnet frifundet
Østre Landsret	BS-40959/2021-OLR (31. oktober 2023)	Stadfæstelse
Højesteret	BS-57054/2023-HJR / U.2024.4581H (14. august 2024)	Stadfæstelse
Østre Landsret	BS-46560/2023-OLR (13. marts 2025)	Stadfæstelse, U.2024.4581H fulgt

Domstolene har på intet punkt korrigeret Udlændingenævnets fortolkning i dette spor. Tværtimod har Højesteret kodificeret nævnets linje, og Østre Landsret har derefter afvist at fravige den, selv i en sag med et faktum (separation som EU-retligt integreret skridt af hensyn til pakistansk ret), som Højesteret ikke havde taget stilling til.

Præjudiciel forelæggelse. Danske domstole har forelagt spørgsmål for EU-Domstolen efter [TEUF artikel 267](#) på området – [BS-2437/2016-OLR](#) gav sag C-230/17 (Altiner). Men efter U.2024.4581H er tærsklen høj: i [BS-46560/2023-OLR](#) afviste landsretten en subsidiaer forelæggelsesanmodning med den begrundelse, at der – navnlig efter Højesterets dom og de deri citerede EU-domme – ikke var tvivl om forståelsen af artikel 13, stk. 2, litra a. Landsretten fandt tilmed ikke, at sagen rejste EU-retlige spørgsmål af en sådan kompleksitet, at hovedreglen om sagsomkostninger i [retsplejelovent § 312, stk. 3](#) skulle fraviges – appellanten blev pålagt 20.000 kr.

Omkostningsrisikoen. Prøvelsessagerne er reelt omkostningsbelastede for borgeren: 20.000 kr. i landsretten ([BS-46560/2023-OLR](#)) og 50.000 kr. i byretten ([BS-3566/2022-LYN](#)). I Højesteret blev omkostningerne dog i U.2024.4581H pålagt statskassen (25.000 kr. til Udlændingenævnet). I den principielle Altiner-sag ophævede landsretten omkostningerne, netop fordi sagen angik et principielt EU-retligt fortolkningsspørgsmål.

Opsættende virkning under retssagen. Højesteret har i [BS-49769/2021-HJR](#) afvist at tillægge en anke opsættende virkning i en udlændingesag under henvisning til den ugunstige procesprognose og hensynet til effektiv håndhævelse af udrejsepligtige afgørelser – en linje, der understreger betydningen af 7-dages-fristen i [EU-opholdsbekendtgørelsen § 32, stk. 2](#) allerede på klagestadiet.

LOV	EU-opholdsbekendtgørelsen § 32, stk. 2	Grundloven § 63, stk. 1
	Retsplejelovent § 312, stk. 3	
PRAKSIS	Højesteret · Fastlæggelse af tidspunktet for skilsmisseprocedures begyndelse i forhold til bevarelse af EU-opholdsret	14.08.2024
	Landsretten · Ophør af afledt opholdsret efter EU-regler: Fortolkning af 'begyndelsen af proceduren til skilsmisse' og unionsborgerens udrejse	13.03.2025
	Landsretten · Afgørelse om opholdsret efter skilsmisse; fortolkning af tidspunktet for skilsmisseprocedures begyndelse	31.10.2023
	Landsretten · Sag om afslag på EU-opholdskort grundet manglende tidsmæssig sammenhæng med unionsborgers tilbagevenden	27.06.2019

Byretten · Afslag på EU-opholdsret for ægtefælle til dansk statsborger med grænseoverskridende arbejde	03.10.2023
Byretten · Ophør af afledt opholdsret efter EU-retten: Tredjelandsborger opnåede ikke tidsubegrænset ophold efter skilsmisse fra unionsborger, da opholdet ophørte før femårsperioden	20.09.2023

§ 12 Sammenfatning: nævnets vurderingsmønster på EU-opholdsretsområdet

Udlændingenævnets praksis efter EU-opholdsbekendtgørelsen er præget af en høj grad af EU-retlig disciplin kombineret med en streng, faktuel orienteret bevisvurdering.

Prøvelseskompetencen er fuld: nævnet efterprøver både faktum, den EU-retlige retsanvendelse og skønnet, og omgør eller hjemviser, når SIRI har anvendt et forkert kriterium (forsørgelseskrav over for en dansk ægtefælle), har oplyst sagen utilstrækkeligt (Steymann-kriterierne, ægthedsvurdering af dokumenter) eller har handlet uproportionalt. Nævnet prøver derimod ikke spørgsmål, der ligger uden for EU-regelsættet – associeringsaftaleret og national familiesammenføring henvises til andre spor.

Den bærende materielle logik er accessoritet. Familiemedlemmets ret følger hovedpersonens, ophører automatisk efter § 29, stk. 1, og opholdskortet er kun konstaterende. Derfor kan en person, der i årevis har haft et gyldigt EU-opholdskort, arbejdet, betalt skat og bestået danskprøver, alligevel få konstateret, at opholdet aldrig var lovligt – og dermed ikke opnå tidsubegrænset ophold efter § 18. Det er dette hårde resultat, domstolene har stadfæstet gennem hele instanssystemet.

De faktorer, der afgør sagerne, er gennemgående:

- Hovedpersonens beskæftigelsesomfang, aflønning og overenskomstdækning
- Rettidig tilmelding til jobcentret ved arbejdsophør
- Nøjagtige datoer: unionsborgerens udrejsedato holdt op mod datoen for skilsmisseansøgningen
- Objektiv, personhenførbare dokumentation for forsørgelse, husstand og plejebehov
- Fælles økonomi eller fælles børn ved fast samlever
- Reelt og faktisk ophold – ikke blot registrering – i den anden medlemsstat
- Ved TEUF artikel 20: om barnet reelt tvinges ud af Unionen, eller om familielivet kan udøves i et andet EU-land

Retsstillingen er under bevægelse. Bekendtgørelse nr. 965 af 30. juni 2025 har med virkning fra 1. juli 2025 ophævet § 37 – den proportionalitetsbestemmelse, som en meget stor del af den refererede nævnspraksis anvender ved siden af opholdsrettens materielle betingelser. Den samlede afvejning af ophold, alder, helbred, integration og tilknytning skal herefter ske efter [udlændingeloven § 26, stk. 1](#), jf. [§ 31, stk. 2](#). Ældre afgørelser skal derfor læses med forbehold for denne ændring – og for at afgørelser fra før oktober 2020 anvender den tidligere bekendtgørelses paragrafnummerering.

Praktiske konsekvenser for klagesagen: klag inden 7 dage, hvis der ønskes opsættende virkning (den almindelige 8-ugers-frist i [udlændingeloven § 46 a, stk. 3](#) er ikke tilstrækkelig hertil); dokumentér hovedpersonens opholdsgrundlag for hele perioden – ikke kun på ansøgningstidspunktet; og sørg for oversættelse af alle fremmedsprogede kontrakter, før nævnet træffer afgørelse.

EU-opholdsbekendtgørelsen § 31, stk. 2	EU-opholdsbekendtgørelsen § 37
Udlændingeloven § 26, stk. 1	Udlændingeloven § 46a, stk. 3

PRAKSIS	Højesteret · Fastlæggelse af tidspunktet for skilsmisseprocedurens begyndelse i forhold til bevarelse af EU-opholdsret	14.08.2024
	Landsretten · Ophør af afledt opholdsret efter EU-regler: Fortolkning af 'begyndelsen af proceduren til skilsmisse' og unionsborgerens udrejse	13.03.2025
	Udlændingenævnet · Ophør af opholdsret som EU-arbejdstager grundet afbrydelse i beskæftigelse og manglende dokumentation for bevarelse af status	26.02.2025
	Udlændingenævnet · Vurdering af arbejdstagerstatus i relation til krav om reel og faktisk beskæftigelse ved usædvanlig lav aflønning	22.02.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdsret som følge af unionsborgers udrejse og ophør af afledt opholdsgrundlag	15.05.2023
	Udlændingenævnet · Mangelde opholdsret for familiemedlem da unionsborgerens betingelser aldrig var opfyldt	05.05.2023

REFERENCE	Lovgrundlag 6 paragraffer	
	EU-opholdsbekendtgørelsen § 17	stk. 2
	EU-opholdsbekendtgørelsen § 18	stk. 3
	EU-opholdsbekendtgørelsen § 29	stk. 1
	EU-opholdsbekendtgørelsen § 35	stk. 1
	Udlændingeloven § 2	stk. 3
	Udlændingeloven § 46a	stk. 1

MATERIALE

Citerede afgørelser

58 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

3

04.09.2024

Højesterets kendelse om prøvelse af udvisning for statsløs på tålt ophold med EU-retlig afledt opholdsret

AM2024.09.04H

04.09.2024

Højesterets kendelse om afledt opholdsret for forældre på tålt ophold med danske børn

11-2024

14.08.2024

Fastlæggelse af tidspunktet for skilsmisseprocedurens begyndelse i forhold til bevarelse af EU-opholdsret

bs-57054-2023-hjr

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL

9

15.09.2022

Definition af 'husstand' for unionsborgeres øvrige familiemedlemmer i forbindelse med retten til ophold

C-22/21

07.09.2022

Tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding ved ophold baseret på unionsborgerskab

C-624/20

05.05.2022

Unionsborgerskab og afledt opholdsret: Afslag på familiesammenføring baseret på økonomiske krav og betydningen af afhængighedsforhold

C-451/19

02.09.2021

Tredjelandstatsborgeres opholdsret ved skilsmisse og vold i hjemmet – gyldigheden af direktiv 2004/38 i forhold til ligebehandling

C-930/19

22.06.2021	Gennemførelse af udsendelsesafgørelser for unionsborgere: Krav om reelt ophør af ophold frem for blot fysisk udrejse	C-719/19
27.02.2020	Unionsborgerskab og afledt opholdsret for ægtefæller til statiske unionsborgere: Kravet om tilstrækkelige midler og betydningen af ægteskabelige bopælspligter	C-836/18
10.09.2019	Udsendelse af familiemedlemmer til unionsborgere efter ophør af opholdsret: Anvendelse af proceduremæssige garantier i direktiv 2004/38	C-94/18
05.06.2018	Anerkendelse af ægteskab mellem personer af samme køn i forbindelse med retten til ophold for familiemedlemmer til unionsborgere	C-673/16
29.06.2016	Opholdsret for tredjelandsstatsborger efter skilsmisse og vold i hjemmet: Betydningen af unionsborgerens udrejse og børns uddannelsesret (Sag C-115/15, NA)	C-115/15

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

4

13.03.2025	Ophør af afledt opholdsret efter EU-regler: Fortolkning af 'begyndelsen af proceduren til skilsmisse' og unionsborgerens udrejse	10238-12020
27.11.2023	Vestre Landsret afviser ophævelse af udvisning for mand på tålt ophold trods familiemæssige bånd og børn i Danmark	6095-7301
31.10.2023	Afgørelse om opholdsret efter skilsmisse; fortolkning af tidspunktet for skilsmisseprocedurens begyndelse	4315-5171
27.06.2019	Sag om afslag på EU-opholdskort grundet manglende tidsmæssig sammenhæng med unionsborgers tilbagevenden	4303-5156

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

4

30.01.2026	Byretsdom: Kvinde idømt 5 års fængsel for hverving, træning og fremme af IS-terrorvirksomhed i Syrien 2014-2019 – frifundet for udvisning efter TEUF artikel 20	10770-13811
03.10.2023	Afslag på EU-opholdsret for ægtefælle til dansk statsborger med grænseoverskridende arbejde	4697-5650
20.09.2023	Ophør af afledt opholdsret efter EU-retten: Tredjelandsborger opnåede ikke tidsubegrænset ophold efter skilsmisse fra unionsborger, da opholdet ophørte før femårsperioden	10221-11997
30.06.2011	Afgørelse om afslag på familiesammenføring efter EU-reglerne	4595-5518

UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

38

10.04.2025	Stadfæstelse af afslag på EU-opholdsret til indisk mor grundet utilstrækkelig dokumentation for forsørgelse og plejebehov	EU/2024/121
10.04.2025	Anerkendelse af familiemæssig tilknytning gennem fælles børn ved ansøgning om EU-opholdsret	EU/2024/126
08.04.2025	Afslag på opholdsret som fast samlever til unionsborger grundet manglende dokumentation for varig tilknytning	EU/2024/115
01.04.2025	Anerkendelse af varigt samlivsforhold efter to års bopæl i udlandet og efterfølgende flytning til Danmark	

26.02.2025	Ophør af opholdsret som EU-arbejdstager grundet afbrydelse i beskæftigelse og manglende dokumentation for bevarelse af status
25.02.2025	Afslag på afledt opholdsret til familiemedlem grundet manglende dokumentation for reelt ophold i en anden medlemsstat
22.02.2025	Vurdering af arbejdstagerstatus i relation til krav om reel og faktisk beskæftigelse ved usædvanlig lav aflønning
20.02.2025	Afslag på EU-opholdskort til niece trods overdraget forældremyndighed og kortvarig fælles bopæl i udlandet
18.02.2025	Afslag på afledt opholdsret til irakisk forælder med gyldig opholdstilladelse i Italien
18.02.2025	Omgørelse af afslag på opholdstilladelse til syrisk far baseret på afledt opholdsret for danske børn
05.02.2025	Stadfæstelse af ophør af EU-opholdsret for tredjelandsstatsborger efter skilsmisse grundet manglende bevis for selvforsørgelse
22.01.2025	Afslag på familiesammenføring efter TEUF artikel 20 som følge af ansøgerens eksisterende opholdstilladelse
20.09.2024	Bevarelse af opholdstilladelse for mor til danske børn efter EU-retlige principper om unionsborgerskab
05.09.2024	Afslag på tidsubegrænset ophold og ophør af EU-opholdsret grundet konstateret proformaægteskab
05.09.2024	Mindreårig EU-statsborgers opholdsret ophørte efter bortfald af samvær med faren og morens manglende opholdsgrundlag
07.06.2024	Afslag på EU-opholdskort til unionsborgers bror grundet manglende bevis for forsørgelse og husstandsfællesskab
17.04.2024	Afslag på EU-opholdskort til udstationeret tredjelandsstatsborger grundet vurdering af udleje af arbejdskraft
26.03.2024	Afslag på EU-opholdskort til ghanesisk ægtefælle grundet mistanke om proformaægteskab og misbrug af reglerne
26.03.2024	Afslag på EU-opholdskort grundet proformaægteskab og manglende dokumentation for reelt samliv
26.03.2024	Afslag på EU-opholdskort til ægtefælle på grund af vurdering om proformaægteskab
23.03.2024	Afslag på EU-opholdskort: Udstationering af tredjelandsstatsborger blev betragtet som ren udleje af arbejdskraft
21.01.2024	Stadfæstelse af afslag på EU-opholdsret til forælder grundet manglende dokumentation for forsørgelse og husstandsfællesskab
10.01.2024	Afslag på EU-opholdskort til ægtefælle da den danske statsborger ikke opfyldte forsørgelseskravet efter hjemkomst
21.12.2023	Afslag på tidsubegrænset opholdsret og ophør af opholdsgrundlag for familiemedlem efter unionsborgers udrejse

17.05.2023	Tyrkisk statsborgers afslag på selvstændig opholdsret grundet manglende oprindeligt opholdsgrundlag for unionsborger
15.05.2023	Afslag på tidsubegrænset opholdsret som følge af unionsborgers udrejse og ophør af afledt opholdsgrundlag
05.05.2023	Manglende opholdsret for familiemedlem da unionsborgerens betingelser aldrig var opfyldt
01.03.2023	Afslag på EU-opholdskort til ukrainsk statsborger grundet manglende bevis for reel udstationering og mistanke om misbrug
01.03.2023	Krav til dokumentation og kontrakter ved ansøgning om EU-opholdskort som udstationeret
20.10.2022	Afslag på opholdskort som medfølgende familiemedlem til unionsborger trods påstand om forsørgelsesbehov og svigtende helbred
25.01.2022	Ret til EU-familiesammenføring bevaret trods midlertidigt ophold i tredjeland efter arbejde i Italien
22.10.2021	Omgørelse af afslag på EU-opholdskort: Gammel straffedom for brandstiftelse udgjorde ikke længere en aktuel trussel mod den offentlige orden
21.07.2021	Tysk statsborgers ret til ophold som selvforsørgende: Omgørelse af afslag grundet forsørgelsespligt over for dansk ægtefælle
14.02.2020	Afslag på EU-opholdsret som arbejdstager på grund af lavt ugentligt timetal
14.02.2020	Hjemvisning af sag om EU-opholdsret for arbejde udført i et religiøst fællesskab
13.02.2020	Afslag på EU-opholdsret som arbejdstager grundet manglende dokumentation for statsborgerskab
15.01.2020	Ophør af EU-opholdsret for unionsborger efter barselsforløb og manglende rettidig jobsøgning
08.02.2018	Opholdstilladelse til filippinsk moder som eneforsørger for dansk barn efter EU-retlige principper

05

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over inddragelse og nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse

Udlændingenævnets prøvelse af tilbagetrækning af opholdsgrundlag efter udlændingelovens § 19, jf. § 26, stk. 1

Version 1 · Opdateret 30. maj 2026 · 5 afgørelser · 2016–2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt samler retsgrundlaget og praksis for inddragelse og nægtelse af forlængelse af tidsbegrænsede opholdstilladelser efter udlændingelovens § 19, jf. § 11, stk. 2, og den obligatoriske proportionalitetsvurdering efter § 26, stk. 1, jf. § 19 a. Fokus er Udlændingenævnets prøvelse af Udlændingestyrelsens og SIRI's afgørelser om at trække opholdsgrundlaget tilbage – typisk når samlivet er ophørt, beskæftigelsen eller studiet er bortfaldet, eller tilladelsen er opnået ved svig eller proforma. Oversigten inddrager den parallelle domstolsprøvelse fra by-, lands- og Højesteret, der løbende efterprøver og bekræfter nævnets linje, navnlig om prøvelsetidspunktet og om opsættende virkning. Oversigten dækker ikke bortfald ved længerevarende udlandsophold, betingelserne for førstegangstilladelser eller udvisning ved straf, jf. afgrænsningen nedenfor.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Inddragelse og nægtelse af forlængelse hviler på en obligatorisk to-leddet vurdering: først om grundlaget er bortfaldet eller var urigtigt efter udlændingelovens § 19, dernæst om tilbagetrækningen er proportional efter § 26, stk. 1, jf. § 19 a, og EMRK artikel 8.
- 02** Udlændingenævnet kræver, at Udlændingestyrelsen eller SIRI dokumenterer, at det oprindelige opholdsgrundlag rent faktisk er bortfaldet – fx ved samlivsophør, arbejdsgivers konkurs, ophør af beskæftigelse eller studieophør – hvorefter inddragelse eller nægtet forlængelse som udgangspunkt følger.
- 03** Udlændingenævnet kræver, at myndigheden løfter bevisbyrden for svig eller proforma efter § 19, stk. 2, nr. 1; ophold opnået ved svig anses ikke for lovligt ophold, jf. § 27, stk. 4.
- 04** For familiesammenførings-, arbejds- og studietilladelser sker tilbagetrækningen efter den almindelige proportionalitetstærskel i § 26, stk. 1, jf. § 19 a, stk. 2, mens den skærpede "med sikkerhed"-tærskel i § 26, stk. 2, jf. § 19 a, stk. 3, er forbeholdt inddragelse på grund af kriminalitet og udelukkelsesgrunde.
- 05** Udlændingenævnet og domstolene prøver sagen ud fra forholdene på afgørelsetidspunktet; senere indtrådte forhold – fx at et boligkrav efterfølgende opfyldes – tillægges ikke betydning.

- 06** Udlændingenævnet afviser, at langvarigt ophold eller opnået tilknytning i sig selv afskærer inddragelse; et midlertidigt opholdsgrundlag som greencard eller anden erhvervsordning giver ingen berettiget forventning om fortsat ophold, når forsørgelsesgrundlaget falder bort.
- 07** Et barns selvstændige tilknytning vejer først tungt, når barnet har tilbragt en væsentlig del af sine "formative år" (typisk fra 7-års-alderen) med lovligt ophold i Danmark.
- 08** Klage til Udlændingenævnet og efterfølgende domstolsprøvelse har ikke automatisk opsættende virkning; domstolene kan undtagelsesvis tillægge søgsmålet opsættende virkning efter en konkret afvejning, men kræver tungtvejende grunde, når byretten allerede har frifundet myndigheden.

Retsgrundlaget: § 19, § 19 a og den obligatoriske to-leddede vurdering

En tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt med mulighed for varigt ophold forlænges efter ansøgning, **medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, jf. udlændingeloven § 11, stk. 2.** Inddragelse og nægtelse af forlængelse er dermed to sider af samme sag og hviler på de samme materielle betingelser.

[Udlændingeloven § 19, stk. 1](#) opregner de tilfælde, hvor en tidsbegrænset tilladelse **kan** inddrages, herunder når »grundlaget for ansøgningen eller opholdstilladelsen var urigtigt eller ikke længere er til stede« (nr. 1) – fx ophør af samliv ved familiesammenføring, arbejdsgivers konkurs, ophør af beskæftigelse eller studieophør. [§ 19, stk. 2](#) bestemmer, at en tidsbegrænset eller tidsubegrænset tilladelse **altid** kan inddrages, når den er opnået ved svig (nr. 1) eller der foreligger udelukkelsesgrunde efter § 10 (nr. 2 og 3).

Proportionalitetsskridtet er forankret i [§ 19 a](#). For familiesammenførings-, arbejds- og studietilladelser følger det af [§ 19 a, stk. 2](#):

Ved afgørelse om inddragelse af øvrige opholdstilladelser finder § 26, stk. 1, anvendelse, jf. dog § 19 b. Endvidere finder § 26, stk. 1, anvendelse ved afgørelse om forlængelse af en opholdstilladelse meddelt med mulighed for varigt ophold.

Lovgiver har i forarbejderne beskrevet fremgangsmåden som en fast **to-leddet vurdering**:

der først tages stilling til, om grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er tilstede, og dernæst, hvis grundlaget for opholdstilladelsen ikke længere er til stede, en vurdering af, om en inddragelse vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 8 om retten til privatliv og familieliv jf. udlændingelovens § 19 a.

Afgørelse i 1. instans træffes af Udlændingestyrelsen (familie/forsørgelse) eller Styrelsen for International Rekruttering og Integration (arbejde/studie), jf. [§ 46, stk. 1](#), og kan påklages til Udlændingenævnet. Nævnet er dermed den centrale administrative kontrolinstans for, om opholdsgrundlaget lovligt kan trækkes tilbage. Oversigten her behandler ikke inddragelse af asyl efter § 19 a, jf. §§ 7-8, som hører under [Flygtningenævnets praksis](#), og ikke bortfald ved udlandsophold efter § 17, jf. [bortfald ved udlandsophold](#).

[Udlændingeloven § 19a, stk. 2](#)[Udlændingeloven § 26, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 46, stk. 1](#)

§ 2 Udlændingenævnets prøvelseskompetence og prøvelsetidspunkt

Udlændingenævnet foretager en **fuld prøvelse** af Udlændingestyrelsens og SIRI's inddragelses- og forlængelsesafgørelser – både af bevisbedømmelsen (er grundlaget bortfaldet, er der ført bevis for svig?) og af den retlige proportionalitetsvurdering efter § 26, stk. 1, og EMRK artikel 8. Nævnet kan stadfæste, ændre, ophæve eller hjemvise.

Et bærende træk ved både nævnets og domstolenes prøvelse er, at den er **bundet til forholdene på afgørelsetidspunktet**. Det blev fastslået i Højesterets kendelse [BS-49769/2021-HJR](#), hvor en thailandsk statsborger havde fået opholdstilladelse i 2009 på grundlag af ægteskab, betinget af bolig af rimelig størrelse. Da boligkravet ikke kunne dokumenteres ved ansøgning om forlængelse, nægtede Udlændingestyrelsen forlængelse, og Udlændingenævnet stadfæstede afslaget i februar 2018. Højesteret fastslog, at senere indtrufne forhold – at boligkravet efterfølgende blev opfyldt – ikke kunne føre til et andet resultat, og henviste til fast praksis (UfR 2000.2223, UfR 2006.639 og UfR 2010.1590). Konsekvensen er, at en udlænding ikke kan »reparere« et bortfaldet grundlag, efter at afgørelsen er truffet.

Dette tidspunktprincip har stor betydning for, hvad nævnet i praksis kan og ikke kan tage i betragtning: dokumentation, samlivsforhold, beskæftigelse og helbred vurderes, som de forelå, da afgørelsen blev truffet, og en ansøgning om genoptagelse på grundlag af nye forhold er ikke en omgåelsesvej.

LOV

[Udlændingeloven § 19, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 26, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse

13.04.2022

§ 3 Hvad Udlændingenævnet lægger vægt på, når grundlaget er bortfaldet

Når det første led – bortfald af grundlaget – er konstateret, udløser det som udgangspunkt inddragelse eller nægtet forlængelse, medmindre proportionalitetshensynene taler imod. Udlændingenævnet lægger gennemgående vægt på følgende mønstre:

- **Realiteten i bortfaldet.** Det afgørende er, om det grundlag, tilladelsen blev givet på, faktisk er ophørt – samliv ophørt, ægteskab opløst, ansættelse/forsørgelse ophørt, studiet afbrudt. Bortfaldet skal kunne dokumenteres af myndigheden, men når det er konstateret, er udgangspunktet klart, at opholdsgrundlaget trækkes tilbage.
- **Ingen berettiget forventning ved midlertidige grundlag.** Et midlertidigt erhvervs- eller forsørgelsesgrundlag giver ikke en beskyttet forventning om fortsat ophold, hvis grundlaget falder bort. I [BS-46228/2022-OLR](#) stadfæstede Østre Landsret Udlændingenævnets afslag på en nigeriansk families forlængelse, efter at faderens beskæftigelseskrav under greencardordningen var bortfaldet; retten fremhævede, at familien »ikke havde en berettiget forventning om at kunne blive i Danmark, hvis forsørgelsesgrundlaget faldt bort«.
- **Børns tilknytning og de formative år.** Et barns selvstændige tilknytning tillægges først betydelig vægt, når barnet har tilbragt en væsentlig del af de formative år (typisk fra 7-års-alderen) med lovligt ophold. I samme

sag lagde Udlændingenævnet vægt på, at barnet alene havde haft lovligt ophold i 4 år og 8 måneder, og at perioden fra fødslen i 2011 til den formelle tilladelse i 2013 var ulovligt ophold; landsretten tiltrådte, at barnet var i en »adaptable age«, og at familien kunne genoptage livet i hjemlandet.

- **Beskyttede samlivsophør.** Nævnet skal efter § 19, stk. 7 og § 19, stk. 8 tage særligt hensyn, hvis samlivet er ophørt, fordi udlændingen eller udlændingens barn har været udsat for overgreb, misbrug eller negativ social kontrol, eller fordi den herboende er afgået ved døden – og det »uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet«.

Sag	Oprindeligt grundlag	Hvorfor grundlaget bortfaldt	Hvad blev tillagt vægt	Udfald
BS-49769/2021-HJR	Ægtefællesammenføring (2009)	Boligkravet kunne ikke dokumenteres ved forlængelse	Forholdene på afgørelsestidspunktet; senere opfyldelse uden betydning	Nægtet forlængelse stadfæstet; udrejsefrist
BS-46228/2022-OLR	Greencard (forsørger) + medfølgende familie	Faderen opfyldte ikke længere beskæftigelseskravet	Barnets korte lovlige ophold, formative år fra 7-års-alder, forældres tilknytning til hjemlandet	Afslag stadfæstet; familien udrejste

LOV

Udlændingeloven § 19, stk. 1, 7, 8

Udlændingeloven § 26, stk. 1

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse

13.04.2022

Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning

18.09.2024

§ 4 Bevisbyrden for svig og proforma-ægteskab

Inddragelse på grund af svig efter § 19, stk. 2, nr. 1 forudsætter, at **myndigheden** løfter bevisbyrden for, at tilladelsen er opnået ved svig – fx urigtige oplysninger om identitet eller et proforma-ægteskab indgået med det formål at opnå opholdstilladelse. Konsekvenserne af svig er vidtgående: efter § 27, stk. 4 gælder, at

Ophold med en opholdstilladelse, der er opnået ved svig, anses ikke for lovligt ophold.

Dermed afbrydes også optjeningen af den tid, der kan føre til tidsubegrænset opholdstilladelse.

Svigsvurderingens kerne – at der skal være tale om **forsætligt** urigtige eller fortiede oplysninger, der har været **bestemmende** for tilladelsen – er belyst i Højesterets praksis om frakendelse af indfødsret, som hviler på et tilsvarende svigsbegreb. I [Sag 153/2016](#) havde en mand opnået asyl og senere indfødsret under bevidst urigtige oplysninger om sin nationalitet. Højesteret fastslog, at der som hovedregel skal ske frakendelse, når svigen har været bestemmende, og at proportionalitetsvurderingen ikke kunne føre til et andet resultat:

Henset til forholdets betydelige grovhed finder Højesteret, at det ikke har afgørende betydning, om T fortsat har syrisk statsborgerskab, eller at der er forløbet lang tid, efter at han erhvervede dansk indfødsret.

Tilsvarende i [SS-84/2022-HJR](#), hvor en mand fra Guinea i over 30 år havde levet i Danmark under en falsk fransk identitet. Højesteret stadfæstede frakendelsen og fastslog med henvisning til § 27, stk. 4, at ophold baseret på en svigagtigt opnået status ikke kunne anses for lovligt ophold – heller ikke for den periode, hvor den

pågældende formelt havde indfødsret. Sagerne illustrerer den linje, Udlændingenævnet og Udlændingestyrelsen anvender ved inddragelse for svig: jo mere centralt og forsættigt det fortiede forhold er for tilladelsen, jo tungere vejer statens kontrolinteresse i proportionalitetsafvejningen. Det bemærkes, at de to sager angår frakendelse af indfødsret efter indfødsretsloven og ikke inddragelse efter udlændingeloven, men svigsvurderingen er parallel.

LOV

[Indfødsretsloven § 8a](#)
[Udlændingeloven § 19, stk. 2](#)
[Udlændingeloven § 19a, stk. 3](#)
[Udlændingeloven § 27, stk. 4](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteretsdom om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning efter 34 års ophold under falsk identitet 08.02.2023

Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret som følge af svig vedrørende nationalitetsoplysninger 29.11.2016

§ 5 Proportionalitetsvurderingen efter § 26, stk. 1, og EMRK artikel 8

Andet led i vurderingen er obligatorisk: Udlændingenævnet skal afveje statens kontrolinteresse mod indgrebets belastning for udlændingen. Kriterierne følger af [§ 26, stk. 1](#), der via [§ 19 a, stk. 2](#) finder anvendelse ved inddragelse og forlængelse. Lovgiver har udtrykkeligt beskrevet, hvad afvejningen omfatter:

Der skal således ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelser tages hensyn til, om inddragelsen må antages at virke særlig belastende på grund af bl.a. udlændingens tilknytning til det danske samfund, udlændingens tilknytning til herboende personer, konsekvenserne for herboende nære familiemedlemmer og udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet.

De seks hensyn i § 26, stk. 1, er udlændingens tilknytning til det danske samfund, alder/helbred og personlige forhold, tilknytning til herboende personer, konsekvenserne for herboende nære familiemedlemmer (hensynet til familiens enhed), tilknytning til hjemlandet samt risiko for overlast. Afvejningen foretages med udgangspunkt i Menneskerettighedsdomstolens praksis efter EMRK artikel 8 (bl.a. Maslov-kriterierne).

Nævnet og domstolene vejer disse hensyn konkret. I [BS-46228/2022-OLR](#) fandt Østre Landsret, at afgørelsen ikke krænkede artikel 8, fordi »hele familien kunne udrejse sammen og dermed opretholde familielivet i Nigeria«, og at der heller ikke forelå usaglig forskelsbehandling efter artikel 14. Det illustrerer mønsteret: når familielivet kan videreføres samlet i hjemlandet, og tilknytningen til Danmark er opbygget på et midlertidigt grundlag, vejer kontrolinteressen tungere.

Den almindelige tærskel for familiesammenførings-, arbejds- og studietilladelser er § 26, stk. 1. Den skærpede tærskel – udvisning/inddragelse undlades kun, hvis det »med sikkerhed« vil stride mod Danmarks internationale forpligtelser, jf. [§ 26, stk. 2](#), og [§ 19 a, stk. 3](#) – er forbeholdt inddragelse på grund af kriminalitet og udelukkelsesgrunde (§ 19, stk. 2, nr. 2 og 3), der grænser op til [udvisning ved straf](#).

LOV

[Den Europæiske Menneskerettighedskonvention § 8](#)
[Udlændingeloven § 19a, stk. 2](#)
[Udlændingeloven § 26, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS

Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning 18.09.2024

§ 6 Sagsgang, klagebehandling og opsættende virkning

Inddragelse og nægtelse af forlængelse træffes i 1. instans af Udlændingestyrelsen eller SIRI og kan påklages til Udlændingenævnet, hvis afgørelse er endelig i det administrative system. Herefter kan sagen indbringes for domstolene efter [grundloven § 63](#).

Klage og søgsmål har **ikke automatisk opsættende virkning** – udgangspunktet efter grundlovens § 63 er, at indbringelse af en administrativ afgørelse ikke udsætter dens gennemførelse. Domstolene kan dog efter fast praksis undtagelsesvis tillægge et søgsmål opsættende virkning uden udtrykkelig lovhjemmel efter en konkret afvejning. Doktrinen blev senest bekræftet generelt i [BS-36790/2025-HJR](#), hvor Højesteret fastslog, at adgangen til opsættende virkning beror på en afvejning af det offentlige interesse i gennemførelse over for risikoen for alvorlig skade for modparten, samt om der foreligger et rimeligt grundlag for ugyldighedspåstanden.

På udlændingeområdet viser [BS-49769/2021-HJR](#), hvor afvejningen typisk lander: Østre Landsret havde tillagt en anke opsættende virkning, men Højesteret ændrede kendelsen og nægtede opsættende virkning. Afgørende var **procesprognosen** – byretten (Retten i Holbæk) havde allerede frifundet Udlændingenævnet – og at udlændingen er forpligtet til at efterleve en udrejsepligtig afgørelse. Det forhold, at myndighederne ikke straks havde iværksat tvangsmæssig udsendelse, gav ikke en berettiget forventning om, at udrejsepligten kunne ignoreres. Når byretten har frifundet myndigheden, kræves der således **tungtvejende grunde** for at standse afgørelsens gennemførelse under anken.

LOV	Grundloven § 63	Udlændingeloven § 11, stk. 2	Udlændingeloven § 19a, stk. 2
PRAKSIS	Højesteret · Opsættende virkning under anke af sag om Planklagenævnets afgørelse vedrørende lokalplan i Middelfart Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse		15.01.2026 13.04.2022

§ 7 Samspil med domstolspraksis og hovedlinjer

Domstolene har gennemgående **bekræftet** Udlændingenævnets linje på området. I [BS-46228/2022-OLR](#) blev nævnet frifundet i en sag, hvor opholdsgrundlaget (greencard) var bortfaldet, og hvor barnets tilknytning ikke vejede tungt nok. I [BS-49769/2021-HJR](#) støttede Højesteret nævnets afgørelse om nægtet forlængelse ved at fastholde, at prøvelsen sker på afgørelsestidspunktet, og ved at nægte opsættende virkning. Højesterets svigspraksis i [Sag 153/2016](#) og [SS-84/2022-HJR](#) understøtter den strenge linje over for forsætligt urigtige oplysninger, der har været bestemmende for opholds- eller statusgrundlaget.

Hovedlinjerne kan sammenfattes således:

- **To trin, ikke ét.** Bortfald af grundlaget eller svig er nødvendigt, men ikke i sig selv tilstrækkeligt; der skal altid foretages en proportionalitetsvurdering efter [§ 26, stk. 1](#), jf. [§ 19 a](#).
- **Statisk prøvelsestidspunkt.** Forholdene vurderes, som de forelå ved afgørelsen; efterfølgende forbedringer (bolig, beskæftigelse, samliv genoptaget) tæller ikke.
- **Midlertidighed slår igennem.** Tilladelser bygget på et midlertidigt eller betinget grundlag nyder svagere beskyttelse, når grundlaget falder bort.
- **Svig vejer tungt.** Forsætligt urigtige oplysninger, der er bestemmende, fører som udgangspunkt til tilbagesøgning, og ophold opnået ved svig er ikke lovligt ophold, jf. [§ 27, stk. 4](#).

- **Beskyttelse ved vold og dødsfald.** Samlivsophør som følge af overgreb, negativ social kontrol eller den herboendes død er udtrykkeligt beskyttet, jf. § 19, stk. 7 og stk. 8.

Oversigten afgrænser sig fra betingelserne for førstegangstilladelser, jf. [familiesammenføring](#) og [arbejdsopholdstilladelse](#), fra bortfald ved udlandsophold efter § 17, jf. [bortfald ved udlandsophold](#), og fra asylinddragelse efter § 19 a, jf. §§ 7-8, jf. [Flygtningenævnets praksis](#).

LOV	Udlændingeloven § 19, stk. 1	Udlændingeloven § 26, stk. 1	Udlændingeloven § 27, stk. 4
PRAKSIS	Højesteret · Højesteretsdom om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning efter 34 års ophold under falsk identitet 08.02.2023 Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse 13.04.2022 Højesteret · Frakendelse af dansk indfødsret som følge af svig vedrørende nationalitetsoplysninger 29.11.2016 Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning 18.09.2024		

REFERENCE

Lovgrundlag

5 paragraffer

Udlændingeloven § 11	stk. 2	Udlændingeloven § 19	stk. 1, 2
Udlændingeloven § 19a	stk. 2	Udlændingeloven § 26	stk. 1
Udlændingeloven § 27	stk. 4		

MATERIALE	Citerede afgørelser		5 afgørelser
HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS			4
15.01.2026	Opsættende virkning under anke af sag om Planklagenævnets afgørelse vedrørende lokalplan i Middelfart		36790-2025
08.02.2023	Højesteretsdom om frakendelse af dansk statsborgerskab og udvisning efter 34 års ophold under falsk identitet		2789-3316
13.04.2022	Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse	bs-49769-2021-hjr	
29.11.2016	Frakendelse af dansk indfødsret som følge af svig vedrørende nationalitetsoplysninger		153-2016
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS			1
18.09.2024	Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning		6567-7890

06

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over opholdstilladelse efter ganske særlige grunde (§ 9 c) og udsendelseshindringer

Udlændingenævnets prøvelse af § 9 c-restkategorien og udsendelseshindringer efter 2024-reformen

Version 1 · Opdateret 30. maj 2026 · 11 afgørelser · 2006-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Denne praksisoversigt samler praksis om opholdstilladelse i »restkategorien« efter udlændingelovens § 9 c – dels opholdstilladelse efter ganske særlige grunde (§ 9 c, stk. 1), dels opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer. Udlændingenævnet er klageinstans for Udlændingestyrelsens afslag efter § 9 c, stk. 1, og nævnets restriktive vurdering af, hvornår der foreligger »ganske særlige grunde« – navnlig tilknytning, barnets tarv og helbred – er løbende blevet prøvet af byret, landsret og Højesteret. På udsendelseshindringsområdet er den materielle vurdering efter lov nr. 414 af 23. april 2024 flyttet til Hjemrejsestyrelsen, hvis afgørelse Udlændingestyrelsen lægger uprøvet til grund. Oversigten bygger på den foreliggende domstolsprøvelse af nævnets og myndighedernes afgørelser samt på forarbejder, cirkulæreskrivelse og forvaltningspraksis; familiesammenføring i snæver forstand, asyl/§ 9 b og selvstændig EMRK-praksis behandles i særskilte oversigter.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Udlændingenævnet kræver, at der foreligger »ganske særlige grunde« efter § 9 c, stk. 1 – en tilknytning der rækker ud over selve slægtskabet og vægtige grunde til ophold; at de almindelige betingelser i § 9 ikke er opfyldt, kan ikke i sig selv begrunde tilladelse.
- 02** Udlændingenævnet afviser, at generelle sociale, økonomiske eller uddannelsesmæssige forhold i hjemlandet i sig selv udgør ganske særlige grunde.
- 03** Udlændingenævnet lægger ved børns selvstændige tilknytning afgørende vægt på, om barnet har tilbragt hovedparten af sine »formative år« (typisk fra 6-7-års-alderen) i Danmark med lovligt ophold, og medregner som udgangspunkt ikke perioder med ulovligt eller processuelt ophold.
- 04** Udlændingenævnet behandler helbredsrisici ved selve udsendelsen som et spørgsmål under § 9 b og EMRK artikel 3 – ikke under § 9 c, stk. 1; et alvorligt pleje- eller behandlingsbehov indgår kun, hvis et afslag ville krænke EMRK artikel 8.

- 05** Opholdstilladelse som udsendelseshindret kræver, at tre kumulative betingelser er opfyldt: udsendelse har ikke været mulig i mindst 18 måneder, udlændingen har medvirket sammenhængende i 18 måneder, og udsendelse må for tiden anses for udsigtsløs – manglende medvirken udelukker tilladelse, selv om tvangsudsendelse er umulig.
- 06** Efter lov nr. 414 af 23. april 2024 træffer Hjemrejsestyrelsen den bindende afgørelse om, at en udlænding er udsendelseshindret (hjemrejseloven § 3 a), som Udlændingestyrelsen lægger uprøvet til grund; klage over »ikke udsendelseshindret« går til udlændinge- og integrationsministeren, ikke til Udlændingenævnet.
- 07** Klage til Udlændingenævnet over Udlændingestyrelsens og SIRI's afgørelser skal indgives inden 8 uger, jf. § 46 a, stk. 3; visse afgørelser – bl.a. om udrejsefrist – kan slet ikke påklages til nævnet.
- 08** Domstolene efterprøver nævnets retsanvendelse fuldt ud, men tilsidesætter kun nævnets skøn over »ganske særlige grunde«, hvis det er åbenbart urimeligt eller hviler på et ulovligt/mangelfuldt grundlag – og prøver afgørelsen ex tunc, dvs. ud fra forholdene på afgørelsestidspunktet.

§ 1 Lovgrundlaget og Udlændingenævnets plads i klagesystemet

Udlændingelovens § 9 c, stk. 1 er en opsamlings- eller restbestemmelse: der kan gives opholdstilladelse, hvis »ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor«. Bestemmelsen bruges, når et opholdsønske ikke kan rummes i de specifikke spor for familiesammenføring, arbejde eller studie. Gives tilladelsen på grund af familiemæssig tilknytning, betinges den efter § 9 c, stk. 1, 2. pkt., af, at betingelserne i § 9 (forsørgelse, bolig, danskprøve, sikkerhedsstillelse mv.) er opfyldt – den rene familiesammenførselsdel behandles i [familiesammenføring](#).

Udlændingenævnet er klageinstans. Efter § 46 a, stk. 1 kan Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser påklages til nævnet, og det fremgår tilsvarende af [Udlændingenævnets forretningsorden](#). Klage skal som udgangspunkt indgives inden 8 uger, jf. § 46 a, stk. 3, men nævnets formand kan i særlige tilfælde behandle en for sent indgivet klage. Nogle afgørelser kan slet ikke påklages til nævnet, jf. opregningen i § 46 a, stk. 6 – bl.a. Hjemrejsestyrelsens fastsættelse af udrejsefrist.

Tre tilgrænsende sagstyper ligger uden for nævnets § 9 c-restkategori: afslag på opholdstilladelse til uledsagede mindreårige efter § 9 c behandles af Flygtningenævnet, jf. § 53 a; humanitær opholdstilladelse efter § 9 b afgøres af ministeriet; og asyl hører under Flygtningenævnet. Disse spor behandles i [flygtningenævn og asyl](#), mens selvstændig praksis om [EMRK artikel 3](#) og [EMRK artikel 8](#) behandles særskilt. At nævnet i § 9 c-sager er den part, hvis afgørelser prøves ved domstolene, ses fx i [BS-13536/2022-HJR](#) og [BS-50453/2024-HJR](#), der begge angik prøvelse af nævnets afslag efter § 9 c, stk. 1.

Endelig bemærkes en nummereringsændring: opholdstilladelse som udsendelseshindret har traditionelt ligget i § 9 c, stk. 2 (oprindeligt § 9, stk. 2, nr. 4). Ved en ændringslov vedtaget i december 2024 (i kraft 1. januar 2025) er § 9 c renummereret, og i den gældende lovebekendtgørelse angår § 9 c, stk. 2 nu uledsagede mindreårige. Hjemrejselovens § 3 a og cirkulæreskrivelse C20240926609 henviser dog fortsat til »§ 9 c, stk. 2« om udsendelseshindrede, og henvisningerne nedenfor skal læses i lyset heraf.

LOV	Udlændingeloven § 9c, stk. 1, 2	Udlændingeloven § 9b	Udlændingeloven § 46a, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år 07.05.2025 Højesteret · Udlændingenævnets afslag på familiesammenføring til plejekrævende amerikansk moder var gyldigt 13.12.2022		

§ 2 Hvornår foreligger »ganske særlige grunde«? Kravet om tilknytning ud over slægtskabet

Praksis er restriktiv. Det fremgår af forarbejderne og af den ministerielle praksis, som domstolene har gengivet, at det er en forudsætning for [§ 9 c, stk. 1](#), at tilknytningen rækker ud over det sædvanlige slægtskab. Østre Landsret citerede i [BS-1333/2006-OLR](#) forarbejderne således:

»Det er en forudsætning for anvendelsen af § 9 c, stk. 1, 1. pkt, i forbindelse med opholdstilladelse som følge af familiemæssig eller lignende tilknytning, at tilknytningen går ud over, hvad selve slægtsforholdet normalt medfører, og at der kan anføres vægtige grunde for, at ansøgeren skal optages i den herboendes husstand ... opholdstilladelse gives efter praksis kun, når der foreligger ganske særlige omstændigheder.«

To mønstre går igen i nævnets og myndighedernes vurdering:

- **At § 9 ikke er opfyldt, er ikke nok.** »Det forhold, at en ansøger ikke opfylder betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1, kan ikke i sig selv begrunde, at der gives opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1«, jf. samme dom. § 9 c, stk. 1 er ikke en omvej uden om de almindelige betingelser.
- **Generelle forhold i hjemlandet er ikke nok.** Manglende arbejds-, uddannelses- eller forsørgelsesmuligheder i hjemlandet udgør efter praksis ikke i sig selv ganske særlige grunde.

For den hyppige sagstype – en forælder, der søger ophold hos et voksent, herboende barn – har myndighederne opstillet en snæver kategori. Vestre Landsret gengav i [BS-44368/2020-VLR](#) det ministerielle notat:

»Der gives efter praksis opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til forældre til voksne herboende børn i visse tilfælde, hvor ... ansøgeren har en særlig familie tilknytning til [den herboende], der ligger udover, hvad der følger af slægtskabet i sig selv, og hvor ... ansøger lider af en sådan alvorlig sygdom eller alvorligt handicap, at den pågældende ikke – eller kun med meget stort besvær – vil kunne tage vare på sig selv i hjemlandet.«

Udlændingenævnet kræver altså et reelt og kvalificeret afhængighedsforhold. I [BS-1333/2006-OLR](#) faldt sagen, fordi der ud over et (afvist) alderspørgsmål ikke var godtgjort »et særligt afhængighedsforhold eller væsentlige helbredsmæssige forhold«. I forælder/voksent barn-sagerne er det gennemgående, at et langt tidsrum fra den herboendes indrejse til ansøgningen og muligheden for pleje i hjemlandet trækker fra – som i [BS-13536/2022-HJR](#), behandlet nedenfor.

LOV	Udlændingeloven § 9c, stk. 1	Udlændingeloven § 9, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Udlændingenævnets afslag på familiesammenføring til plejekrævende amerikansk moder var gyldigt 13.12.2022 Landsretten · Landsrettens dom i sag om afslag på opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 9 c, stk. 1 08.07.2021 Landsretten · Afgørelse om afslag på opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 9c, stk. 1 17.09.2007	

§ 3 Barnets tarv og de »formative år«

Når ansøgeren er et barn, indgår hensynet til barnets tarv udtrykkeligt i § 9 c, stk. 1. Forarbejderne om barnets tarv fremhæver de »formative år« og barnets primære sociale netværk:

»Ved vurderingen af, om barnets tarv taler for en ny opholdstilladelse, skal det indgå og tillægges særlig vægt, hvis barnet har opholdt sig hovedparten af sine formative år her i landet, og om barnet har eller har haft sit primære sociale netværk her i landet.«

Udlændingenævnet lægger ved et barns selvstændige tilknytning afgørende vægt på **omfanget af lovligt ophold i de formative år**. Det illustreres af det nigerianske greencard-sagskompleks. I [BS-46228/2022-OLR](#) stadfæstede Østre Landsret nævnets afslag til et barn, der var født i Danmark og havde boet her hele sit liv: nævnet medregnede kun de ca. 4 år og 8 måneders **lovlige** ophold (fra den formelle tilladelse i 2013 til 2018) og så bort fra perioden 2011–2013, hvor barnet manglede opholdsgrundlag. Nævnet lagde desuden vægt på, at barnet endnu ikke havde tilbragt en væsentlig del af de formative år – »typisk regnet fra 7-års-alderen« – i landet på lovligt grundlag, og at barnet var i en tilpasningsdygtig alder (»adaptable age«).

Højesteret stadfæstede linjen i [BS-50453/2024-HJR](#), men med en delt afgørelse (3-2). Flertallet fandt, at adgangen efter § 9 c, stk. 1 ikke er begrænset til tilfælde, hvor internationale forpligtelser kræver det, og at nævnets konkrete afvejning af de formative år ikke kunne tilsidesættes. Mindretallet ville, med henvisning til EMD-dommene *Külekcı mod Østrig* og *Pormes mod Nederlandene*, regne de formative år fra en tidligere alder og medregne barnets første leveår, hvor forældrene havde lovligt ophold. Mønsteret er, at nævnet – og flertallet i Højesteret – accepterer en forholdsvis sen indtræden af de formative år og en streng sondring mellem lovligt og ulovligt/processuelt ophold.

LOV

[Udlændingeloven § 9c, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år 07.05.2025

Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning 18.09.2024

§ 4 Helbred og pleje – og afgrænsningen til § 9 b og EMRK artikel 3

Et alvorligt pleje- eller behandlingsbehov kan indgå i § 9 c, stk. 1-vurderingen, men Udlændingenævnet og domstolene trækker en skarp grænse: risikoen for, at udlændingens helbred forværres ved selve **udsendelsen**, hører som udgangspunkt under humanitær opholdstilladelse efter § 9 b og under [EMRK artikel 3](#) – ikke under § 9 c, stk. 1. Under § 9 c, stk. 1 er spørgsmålet, om et afslag ville krænke retten til familieliv efter EMRK artikel 8.

Det blev fastslået i forælder/voksnet barn-sagen om en plejekrævende amerikansk mor, [BS-13536/2022-HJR](#). Højesteret beskrev vurderingen som et skøn:

»Afgørelsen af, om A skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, beror således på et skøn med hensyn til, om der foreligger ganske særlige grunde.«

Højesteret fandt, at nævnet havde inddraget både tilknytningen til de voksne sønner og det opståede plejebenhov, og at skønnet ikke kunne tilsidesættes; afslaget var heller ikke i strid med EMRK artikel 8, jf. EMD's dom i

Senchishak mod Finland, bl.a. fordi pleje og pasning kunne arrangeres i USA. Domstolen tilføjede dog en vigtig pligt ved den efterfølgende håndhævelse af udrejsen:

»[V]ed håndhævelse af pligten ... til at udrejse ... påhviler [det] myndighederne at påse overholdelsen af Danmarks forpligtelser ifølge artikel 3 ... med hensyn til inddragelse af aktuelle oplysninger om bl.a. de konsekvenser, som udsendelsen vil have for hendes helbredstilstand ...«

– en henvisning til EMD's dom *Savran mod Danmark*. Mønsteret er, at Udlændingenævnet behandler helbred som en del af afhængigheds- og artikel 8-vurderingen, men kanaliserer de egentlige sundhedsrisici ved udsendelse til § 9 b/artikel 3-sporet, hvor bevisbyrden og prøvelsen er en anden.

LOV

Udlændingeloven § 9c, stk. 1

Udlændingeloven § 9b

PRAKSIS

Højesteret · Udlændingenævnets afslag på familiesammenføring til plejekrævende amerikansk moder var gyldigt 13.12.2022

Udsendelseshindringer: de tre kumulative betingelser og 2024-reformen

§ 5

Den anden gren af restkategorien er opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer. Efter den bestemmelse, der historisk har ligget i § 9 c, stk. 2, kan en udlænding, der har fået endeligt afslag på asyl, få opholdstilladelse, hvis tre **kumulative** betingelser er opfyldt. Østre Landsret gengav dem i [BS-32/2006-OLR](#):

»1) udsendelse ikke har været mulig i mindst 18 måneder, 2) udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder, og 3) udsendelse for tiden må anses for udsigtsløs.«

[Cirkulæreskrivelse C20240926609](#) udfylder den tredje betingelse:

»Udsendelse må anses for udsigtsløs, når det ikke er en realistisk mulighed – selv efter længere tids arbejde med udsendelsen – at udsendelsen kan gennemføres, og at dette ikke skyldes udlændingens manglende medvirken.«

Som typiske eksempler nævner cirkulæreskrivelsen, at hjemlandet ikke vil modtage den pågældende, at udsendelse forudsætter transit gennem et tredjeland, hvortil transitvisum ikke kan opnås, eller at rejselegitimation i praksis ikke kan fremskaffes.

Manglende medvirken er det centrale. Praksis viser, at betingelserne er kumulative, og at manglende medvirken udelukker tilladelse, selv om tvangsudsendelse aktuelt er umulig. I både [BS-32/2006-OLR](#) og [BS-3051/2004-OLR](#) – begge om etniske romaer fra Kosovo – afviste domstolene tilladelse, fordi udlændingen ikke havde medvirket i 18 sammenhængende måneder; at FN-administrationen (UNMIK) ikke modtog tvangsudsendte, fritog ikke for medvirkenspligten, så længe **frivillig** udrejse var mulig:

»Landsretten lægger til grund, at sagsøgeren ikke har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder ... Betingelserne ... er derfor ikke opfyldt.«

Ved **lov nr. 414 af 23. april 2024** blev sagsgangen lagt om. Medvirkensvurderingen knyttes nu udtrykkeligt til [hjemrejseloven § 3](#): det er Hjemrejsestyrelsens afgørelse efter [§ 3, stk. 2 og 3](#), om at udlændingen medvirker, der lægges til grund. Fordi der efter § 3, stk. 3 kan gå op til 2 måneder, før der træffes afgørelse om genoptaget medvirken, kan den reelle medvirkensperiode blive op til 20 måneder. Efter [hjemrejseloven § 3 a](#) træffer Hjemrejsestyrelsen efter 18 måneder den **bindende** afgørelse om, hvorvidt udlændingen er udsendelseshindret,

og sender den til Udlændingestyrelsen, der lægger den uprøvet til grund og alene vurderer, om udlændingen er udelukket efter § 10.

Det har en vigtig konsekvens for Udlændingenævnets kompetence: klage over en afgørelse om, at en udlænding **ikke** er udsendelseshindret, går efter cirkulæreskrivelsen til udlændinge- og integrationsministeren ([Hjemrejseloven § 22, stk. 7](#)) – ikke til Udlændingenævnet. Nævnet prøver i denne gren derfor alene Udlændingestyrelsens efterfølgende opholdstilladelses- og udelukkelsesafgørelser, mens selve udsendelseshindrings-vurderingen ligger uden for nævnet. Tilladelsen er midlertidig og kan inddrages efter § 19, stk. 1, nr. 1, hvis udsendelseshindringen bortfalder, fx fordi den pågældende ophører med at medvirke; Hjemrejestyrelsen revurderer mindst hver 18. måned.

Når udsendelse er varigt umulig, men opholdstilladelse ikke gives, ender udlændingen typisk på tålt ophold. At dette ikke i sig selv afskærer rettigheder, viser [SS-11/2024-HJR](#), hvor Højesteret fandt, at en udlænding på tålt ophold kunne aflede opholdsret efter TEUF artikel 20 af et formodet afhængighedsforhold til sine mindreårige danske børn.

LOV	Hjemrejseloven § 3	Hjemrejseloven § 3a	Udlændingeloven § 9c, stk. 2
	Udlændingeloven § 10	Udlændingeloven § 19, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om hjemvisning af sag vedrørende ophævelse af udvisning efter Udlændingelovens § 50 04.09.2024 Landsretten · Sag om afslag på humanitær opholdstilladelse og udsendelsesforanstaltninger 15.05.2007 Landsretten · Afgørelse om afslag på opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 9c, stk. 2 14.12.2006		

§ 6 Sagsgang, klagefrister og opsættende virkning

Udlændingenævnets afgørelser er bindende forvaltningsafgørelser, der træffes på skriftligt grundlag på baggrund af Udlændingestyrelsens akter og klagen. Klagefristen er 8 uger, jf. § 46 a, stk. 3.

Et tilbagevendende stridspunkt er **opsættende virkning** – om udlændingen må blive i landet, mens klagen eller en efterfølgende retssag behandles. Klage over et afslag har efter § 33, stk. 3 kun opsættende virkning i nærmere bestemte tilfælde, og Folketingets Ombudsmand fandt i [FOB 2016-12](#), at lovgivningen ikke gav et tilstrækkelig klart grundlag for, at Udlændingenævnet skærpede sin praksis for at tillægge klager opsættende virkning.

Under den efterfølgende domstolsprøvelse kan domstolene efter [Grundloven § 63](#) uden udtrykkelig lovhjemmel tillægge et søgsmål opsættende virkning efter en interesseafvejning. To Højesteretskendelser fra samme dag illustrerer vægtningen:

- I [BS-1108/2022-HJR](#) fik klageren opsættende virkning, fordi **byretten allerede havde underkendt** nævnets afgørelse efter en bevisførelse: »udlændingemyndighedernes interesse i håndhævelsen af udlændingelovgivningen må vige for den særlige interesse, som U har i, at familien kan forblive sammen ...«.
- I [BS-49769/2021-HJR](#) blev opsættende virkning derimod **nægtet**, fordi byretten havde frifundet Udlændingenævnet, så procesprognosen var ugunstig: »Us interesse ... overstiger ikke udlændingemyndighedernes klare interesse i, at udsendelsen ... ikke udsættes yderligere.«

Mønsteret er klart: er nævnets afgørelse underkendt af en lavere instans, taler det for opsættende virkning; har en domstol tværtimod frifundet nævnet, kræves der særligt tungtvejende grunde. Højesteret fremhævede

samtidig, at senere indtrufne forhold – fx at et boligkrav efterfølgende opfyldes – ikke kan føre til opsættende virkning, fordi prøvelsen tager udgangspunkt i forholdene på afgørelsestidspunktet.

LOV	Grundloven § 63, stk. 1	Udlændingeloven § 33, stk. 3	Udlændingeloven § 46a, stk. 3
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om opsættende virkning i udlændingesag efter byrettens underkendelse af administrativt afslag 13.04.2022 Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse 13.04.2022		

§ 7 Domstolsprøvelsens intensitet og samspillet med nævnet

[§ 9 c, stk. 1](#) er en udpræget skønsmæssig bestemmelse, og det sætter rammen for domstolskontrollen. Domstolene efterprøver nævnets **retsanvendelse** fuldt ud – herunder om afgørelsen er i strid med Danmarks internationale forpligtelser – men tilsidesætter kun selve **skønnet** over, om der foreligger »ganske særlige grunde«, hvis det er åbenbart urimeligt eller hviler på et ulovligt eller mangelfuldt grundlag.

Det gennemgående resultat er, at nævnet får medhold. I [BS-13536/2022-HJR](#) fandt Højesteret ikke grundlag for at tilsidesætte nævnets skøn; i [BS-50453/2024-HJR](#) kunne nævnets afvejning af de formative år ikke tilsidesættes (om end 3-2); og i [BS-46228/2022-OLR](#) blev nævnet frifundet.

Sagskomplekset om den plejekrævende amerikanske mor viser samtidig, at instanserne kan nå forskellige resultater: Retten i Aarhus gav i første omgang ansøgeren medhold, men Vestre Landsret ophævede byrettens dom og frifandt nævnet i [BS-44368/2020-VLR](#), hvilket Højesteret stadfæstede. Det understreger, at den skønsmæssige vurdering er konkret, og at en lempeligere førsteinstans-bedømmelse ikke nødvendigvis holder ved appel.

Endelig prøves afgørelserne **ex tunc** – ud fra forholdene på nævnets afgørelsestidspunkt. Som fremhævet i [BS-49769/2021-HJR](#) kan forhold, der først indtræder efter afgørelsen, ikke føre til et andet resultat ved domstolene; de må i givet fald gøres gældende i en ny ansøgning til Udlændingestyrelsen.

LOV	Grundloven § 63	Udlændingeloven § 9c, stk. 1
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år 07.05.2025 Højesteret · Udlændingenævnets afslag på familiesammenføring til plejekrævende amerikansk moder var gyldigt 13.12.2022 Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse 13.04.2022 Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning 18.09.2024 Landsretten · Landsrettens dom i sag om afslag på opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 9 c, stk. 1 08.07.2021	

§ 8 Sammenfattende mønstre i Udlændingenævnets praksis

På tværs af de to grene tegner der sig et tydeligt billede:

•

Restkategorien er snæver. Udlændingenævnet kræver i § 9 c, stk. 1-sagerne en tilknytning, der rækker ud over slægtskabet, og vægtige grunde; almindelige forhold i hjemlandet og det forhold, at de specifikke regler ikke er opfyldt, rækker ikke.

- **Dokumentation afgør udfaldet.** Et kvalificeret afhængighedsforhold, et alvorligt pleje-/behandlingsbehov, eller – for børn – lovligt ophold i de formative år skal kunne dokumenteres; bevisbyrden påhviler reelt ansøgeren.
- **Helbred kanaliseres.** Sundhedsrisici ved selve udsendelsen henvises til § 9 b og EMRK artikel 3, mens § 9 c, stk. 1 holdes på familieliv/artikel 8.
- **Udsendelseshindringer styres nu af Hjemrejsestyrelsen.** Den materielle vurdering (18 måneder, sammenhængende medvirken, udsigtsløshed) er efter 2024-reformen Hjemrejsestyrelsens og bindende for Udlændingestyrelsen; manglende medvirken er den hyppigste afslagsgrund, og klage herover går til ministeren, ikke til nævnet.
- **Domstolene bekræfter linjen.** Byret, landsret og Højesteret tilsidesætter sjældent nævnets skøn og prøver afgørelserne ex tunc; opsættende virkning afhænger i høj grad af, om en lavere instans har underkendt eller frifundet nævnet.

Udlændingenævnets egne, ofte anonymiserede afgørelser følger talrige konkrete eksempler til disse mønstre, men de bærende principper kan genfindes i den ovenfor refererede domstolsprøvelse af nævnets og myndighedernes afgørelser, fx [BS-13536/2022-HJR](#), [BS-50453/2024-HJR](#) og [BS-32/2006-OLR](#).

LOV	Udlændingeloven § 9c, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år	07.05.2025
	Højesteret · Udlændingenævnets afslag på familiesammenføring til plejekrævende amerikansk moder var gyldigt	13.12.2022
	Landsretten · Afgørelse om afslag på opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 9c, stk. 2	14.12.2006

REFERENCE

Lovgrundlag

5 paragraffer

Grundloven § 63	stk. 1	Hjemrejseloven § 3	
Hjemrejseloven § 3a		Udlændingeloven § 9c	stk. 1, 2
Udlændingeloven § 46a	stk. 1		

MATERIALE

Citerede afgørelser

11 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		5
07.05.2025	Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år	50453-2024
04.09.2024	Højesterets kendelse om hjemvisning af sag vedrørende ophævelse af udvisning efter Udlændingelovens § 50	6098-7306

13.12.2022	Udlændingenævnets afslag på familiesammenføring til plejekrævende amerikansk moder var gyldigt	bs-13536-2022-hjr
13.04.2022	Højesterets kendelse om opsættende virkning i udlændingesag efter byrettens underkendelse af administrativt afslag	bs-1108-2022-hjr
13.04.2022	Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse	bs-49769-2021-hjr
LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		5
18.09.2024	Østre Landsrets stadfæstelse af afslag på opholdstilladelse til nigeriansk familie baseret på barnets tilknytning	6567-7890
08.07.2021	Landsrettens dom i sag om afslag på opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 9 c, stk. 1	2358-2803
17.09.2007	Afgørelse om afslag på opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 9c, stk. 1	6063-7253
15.05.2007	Sag om afslag på humanitær opholdstilladelse og udsendelsesforanstaltninger	6032-7216
14.12.2006	Afgørelse om afslag på opholdstilladelse efter Udlændingelovens § 9c, stk. 2	2854-3386
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
20.09.2023	Twist om fire kontrolafgifter grundet delvist skjult p-tilladelse og påstand om annullering	park-3386

07

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over opholdstilladelse til studie- og uddannelsesophold

Udlændingenævnets prøvelse af SIRI-afslag efter udlændingelovens § 9 i og studiebekendtgørelsen

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 31 afgørelser · 2007-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Opholdstilladelse med henblik på uddannelse meddeles efter [udlændingeloven § 9 i, stk. 1](#) og udmøntes i detaljer i studiebekendtgørelsen, og afslag fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) påklages til Udlændingenævnet efter [udlændingeloven § 46 a, stk. 1](#). Udlændingenævnets praksis på området er helt domineret af formodningsreglen i [studiebekendtgørelsens § 9](#), hvorefter tilladelse ikke kan gives, hvis der er "en vis formodning for, at udlændingens intention ikke er at studere i Danmark". Denne praksisoversigt kortlægger, hvilke fakta Udlændingenævnet gentagne gange lægger vægt på – manglende uddannelsesmæssig progression, tidligere ansøgninger om asyl eller familiesammenføring, ulovligt arbejde, korte tidsintervaller før udløb af eksisterende tilladelse og inkonsistente forklaringer – samt hvor nævnet omgør eller hjemviser SIRI's afgørelser.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Udlændingenævnet kræver uddannelsesmæssig progression: en ny uddannelse på samme eller lavere niveau end en allerede gennemført uddannelse taler afgørende imod, at studiet er det reelle formål.
- 02** Udlændingenævnet lægger vægt på faglig sammenhæng mellem ansøgerens hidtidige uddannelse/erhvervserfaring og det ansøgte studium – spring mellem urelaterede fagområder behandles som misbrugsindikation.
- 03** Udlændingenævnet afviser som hovedregel en ny studieansøgning, når ansøgeren har vedtaget bøde, fået inddraget en tidligere studietilladelse eller over for SIRI har erkendt ulovligt arbejde.
- 04** Udlændingenævnet accepterer ikke en påstand om ulovligt arbejde som afslagsgrundlag, når ansøgeren bestrider forholdet og der hverken foreligger bødeforelæg, advarsel eller inddragelse – bevisbyrden påhviler myndigheden.
- 05** Udlændingenævnet lægger vægt på ansøgningsmønsteret: tidligere afslag på asyl, visum eller familiesammenføring, parallelle ansøgninger og ansøgning kort før udløb af en eksisterende tilladelse indgår i den samlede formodningsvurdering.

- 06** Udlændingenævnet lægger vægt på ansøgerens konkrete kendskab til uddannelsens indhold ved formålsinterview på ambassaden; efterfølgende opnået studieaktivitet kan ikke afkræfte formodningen på ansøgningstidspunktet.
- 07** Udlændingenævnet kræver, at SIRI foretager en konkret afvejning af samtlige saglige hensyn efter studiebekendtgørelsens § 9, nr. 1-5 – antallet af tidligere lovlige opholdstilladelser kan ikke i sig selv bære et formodningsafslag.
- 08** Udlændingenævnet kræver dokumenteret selvforsørgelse gennem egne midler svarende til SU-udeboendesatsen, medmindre studieafgift for mindst første semester er betalt.
- 09** Udlændingenævnet fastholder, at der ikke meddeles studieophold til uddannelsesforløb under 9. klassetrin eller – efter praksisændringen pr. 1. juli 2019 – til private, ikke offentligt anerkendte uddannelsesinstitutioner.
- 10** Udlændingenævnet fastholder, at studieopholdstilladelsen er betinget af kontinuerlig studieaktivitet, og at studieophør – også når det skyldes sygdom – bringer opholdsgrundlaget til ophør efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1.
- 11** Udlændingenævnet pålægger ansøgeren selv ansvaret for at kende og overholde vilkår og frister; forkert rådgivning fra tredjemand og lang sagsbehandlingstid fritager ikke.
- 12** Klage til Udlændingenævnet skal indgives inden 8 uger, men nævnets formand kan i særlige tilfælde behandle en for sent indgivet klage.

Retsgrundlaget: udlændingelovens § 9 i og studiebekendtgørelsens betingelser

§ 1

Hjemlen til studieophold findes i [udlændingeloven § 9 i, stk. 1](#), hvorefter der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse "med henblik på uddannelse, hvis den pågældende er optaget på en uddannelse eller et kursus ved en uddannelsesinstitution her i landet". Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, og de nærmere betingelser er fastsat administrativt med hjemmel i [§ 9 i, stk. 14 i bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende](#) (studiebekendtgørelsen).

Studiebekendtgørelsen opdeler adgangen efter uddannelsesstype:

Uddannelsesstype	Hjemmel	Kernebetingelse
Videregående uddannelse, statsligt godkendt	§ 1, stk. 1	Uddannelsen godkendt af en statslig myndighed
Videregående uddannelse uden statslig godkendelse	§ 1, stk. 2	Gyldig vejledende udtalelse fra Danmarks Evalueringsinstitut
Ph.d.-uddannelse	§ 1, stk. 3, jf. udl. § 9 i, stk. 2	Indskrevet på dansk universitet
Ungdoms- og grundskoleuddannelse	§ 4	Statsligt godkendt uddannelse
Adgangsgivende kursus	§ 2	Kurset er adgangskrav og varer højst ét år

De tværgående betingelser er, at ansøgeren godtgør at være optaget på uddannelsen, og at SIRI som udgangspunkt indhenter uddannelsesinstitutionens bekræftelse herpå, jf. § 6, stk. 1; at ansøgeren er studieaktiv, jf. § 6, stk. 2; og at forsørgelsen er sikret gennem egne midler, stipendium eller studielån, jf. § 7, stk. 1. Hertil kommer den negative betingelse i [udlændingeloven § 9 i, stk. 12](#), hvorefter tilladelsen betinges af, at udlændingen ikke modtager offentlig hjælp til forsørgelse.

Det centrale prøvelsesstema i nævnspraksis er imidlertid formodningsreglen i [studiebekendtgørelsens § 9](#):

Opholdstilladelse efter § 1, stk. 1-4, samt §§ 2-4 kan ikke gives, hvis der er en vis formodning for, at udlændingens intention ikke er at studere i Danmark.

Bestemmelsen opregner i nr. 1-5 de forhold, der kan indgå: uddannelsesmæssig baggrund og sprogkundskaber samt naturlig sammenhæng med hidtidig uddannelse (nr. 1), tidligere ansøgninger om ophold i Danmark eller Schengen, navnlig om asyl eller familiesammenføring (nr. 2), tidligere studieopholdstilladelser og om de tidligere forløb er gennemført (nr. 3), tidligere inddragelse efter [udlændingeloven § 19, stk. 1, nr. 14](#) eller afslag på forlængelse (nr. 4), samt forhold ved den konkrete uddannelsesinstitution (nr. 5).

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 1, stk. 1-3](#)[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 6, stk. 1-2](#)[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 7, stk. 1](#)[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 9](#)[Udlændingeloven § 9i, stk. 1, 2, 12](#)[Udlændingeloven § 19, stk. 1](#)

§ 2 Udlændingenævnets prøvelseskompetence og prøvelsesintensitet

SIRI's afgørelser om studieophold påklages til Udlændingenævnet efter [udlændingeloven § 46 a, stk. 1](#). Klagefristen er 8 uger fra meddelelsen af afgørelsen, jf. [§ 46 a, stk. 3](#), men nævnets formand kan i særlige tilfælde beslutte, at en for sent indgivet klage alligevel behandles.

Nævnet foretager en **fuld prøvelse** af både retsanvendelsen og den konkrete vurdering og kan stadfæste, omgøre eller hjemvise. Nævnets selvforståelse som uafhængigt organ fremgår udtrykkeligt af afgørelsen om den ugandiske MBA-ansøger af [17. september 2016](#), hvor nævnet præciserede, at det som et uafhængigt, domstolslignende organ ikke har instruktionsbeføjelse over for styrelsen med hensyn til politianmeldelser efter [udlændingeloven § 59](#).

Den vigtigste nyere afgørelse om prøvelsesintensiteten er Udlændingenævnets afgørelse af 5. juli 2024 (ERH/2024/25), [hjemvisningen af studieopholdssagen om den pakistanske højskoleelev](#). SIRI havde meddelt afslag alene med henvisning til, at fire på hinanden følgende opholdstilladelser som højskoleelev og volontør skabte en formodning for, at formålet ikke var uddannelse. Nævnet hjemviste og fastslog:

Udlændingenævnet bemærker, at såfremt en afgørelse beror på en skønsvurdering, har en myndighed pligt til at foretage en konkret afvejning af de saglige hensyn i sagen.

Nævnet fremhævede, at formodningsafslag efter studiebekendtgørelsens § 9, nr. 1-5, forudsætter, at **samtlige** relevante forhold overvejes, og at det i den konkrete sag var en naturlig konsekvens af højskolens kursusstruktur (26 og 18 ugers kurser sammenholdt med 18-måneders-grænsen i [studiebekendtgørelsens § 13](#)), at ansøgeren måtte indgive flere ansøgninger.

Nævnet hjemviser tilsvarende ved rene hjemmelsmangler. I [hjemvisningen af 27. januar 2016](#) erklærede nævnet styrelsens afvisning ugyldig, fordi styrelsen havde anvendt en forkert hjemmel på en ansøger med opholdstilladelse efter [§ 9 m, stk. 1](#). Og i [hjemvisningen af 11. februar 2025](#) (ERH/2024/59) hjemviste nævnet, fordi styrelsens undersøgelse ikke levede op til grundsætningen om saglig forvaltning.

En vigtig **begrænsning** i nævnets kompetence følger af [udlændingeloven § 46 a, stk. 6, nr. 7](#): SIRI's varsel efter [§ 19, stk. 1, nr. 14, 2. pkt.](#) – det toårige varsel til studerende, der har arbejdet i strid med arbejdstilladelsens vilkår uden at det er af betydeligt omfang – kan ikke påklages. Nævnet prøver først forholdet, når varslet får konsekvens i form af en inddragelse eller et afslag.

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 13](#)
[Udlændingeloven § 19, stk. 1](#)
[Udlændingeloven § 46a, stk. 1, 3, 6](#)
[Udlændingeloven § 59](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om tidsubegrænset ophold: Mangelfuld vurdering af selvstændig erhvervsvirksomheds opstartsfase	11.02.2025
	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om studieophold: Tidligere lovlige ophold medførte ikke automatisk formodning om omgæelse	05.09.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse til studie grundet ulovligt arbejde og formodning om andet opholdsformål end uddannelse	17.09.2016
	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om opholdstilladelse grundet væsentlig hjemmelsmangel	27.01.2016

§ 3 Progression og faglig sammenhæng – kernen i formodningsvurderingen

Det enkeltstående forhold, Udlændingenævnet oftest lægger afgørende vægt på, er **fravær af uddannelsesmæssig progression**. Mønsteret er konsistent gennem hele perioden 2014-2024: hvis den ansøgte uddannelse ligger på samme eller lavere niveau end en uddannelse, ansøgeren allerede har gennemført – i hjemlandet eller i Danmark – anses studiet ikke for det reelle formål.

De ledende eksempler er:

Afgørelse	Ansøgerens baggrund	Ansøgt uddannelse	Udfald
Kinesisk statsborger, 2015	Bachelor i skuespil (Kina)	AP Degree i Marketing Management	Afslag – niveaufald og ingen faglig sammenhæng
Filippinsk statsborger, 2015	Au pair, 4-7 års videregående uddannelse, ikke-gennemført AP Marketing	AP Degree in Service Management	Afslag – ingen progression
Serbisk statsborger, 2017	Gennemført bachelor i Serbien	Ny bachelor (Business, Language and Culture)	Afslag – samme niveau
Kenyansk statsborger, 2022	4-årig bachelor i erhvervsøkonomi (Nairobi)	BA Global Business Engineering	Afslag – samme niveau, ingen meritansøgning
Nepalesisk statsborger, 2015	Gymnasial uddannelse i ledelse + PR-erfaring	AP Degree in Marketing Management	Omgørelse – naturligt næste trin

Nepalesisk statsborger, 2020	Professionsbachelor i Web Development (DK)	MSc in IT Web Communication Design	Omgørelse – klar progression
------------------------------	--	------------------------------------	-------------------------------------

I [afgørelsen af 3. januar 2015 om den kinesiske skuespilbachelor](#) lagde nævnet vægt på tre kumulerede forhold: uddannelsesniveaut gik *nedad* fra bachelor til AP-grad, der var ingen naturlig forbindelse mellem skuespil og marketing management, og ambassadeinterviewet efterlod tvivl om, hvorvidt ansøgeren kunne følge undervisning på engelsk. Praktikerfaring i moderens virksomhed kunne ikke opveje springet i studieretning.

[Afgørelsen af 21. februar 2015 om den filippinske ansøger](#) er den klassiske illustration af, hvordan flere delindikatorer kumuleres: ansøgeren havde skiftet fra au pair til studerende, ikke gennemført sit første studieforløb (AP Marketing Management), indgivet den nye ansøgning **16 dage før** udløbet af den eksisterende tilladelse og samtidig indgivet ansøgning til endnu en AP-uddannelse. Sammenholdt med fire til syv års videregående uddannelse fra hjemlandet fandt nævnet, at det afgørende formål var ophold, ikke uddannelse.

I [afgørelsen af 26. oktober 2022 om den kenyanske ansøger](#) tilføjede nævnet to selvstændige vægtningspunkter: at ansøgeren søgte om at gennemføre hele det 4,5-årige forløb **uden at søge merit** for sine relevante tidligere uddannelseselementer, og at forklaringerne under tre interviews i 2019-2020 var indbyrdes inkonsistente (først dansk sprog/kultur uden planer om videre studier, siden en ny bachelor få måneder senere). Nævnet præciserede samtidig, at SIRI og uddannelsesinstitutionen foretager to forskellige og uafhængige vurderinger – institutionens optagelsesvurdering binder ikke opholdsvurderingen.

Modsat viser [omgørelsen af 21. august 2015 om den nepalesiske ansøger](#), hvad der afkræfter formodningen: kontinuitet i forklaringerne (ansøgeren havde allerede ved ambassadeinterviewet i 2014 oplyst, at højskoleopholdet var forberedelse til en AP-grad), faglig relevans mellem hjemlandets ledelsesuddannelse, PR-erfaringen og marketingstudiet, reel niveaustigning fra gymnasialt til videregående niveau – og en udtalelse fra uddannelsesinstitutionen om, at ansøgeren efter bestået optagelsesprøve blev vurderet både kvalificeret og oprigtig.

LOV

Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 9

Udlændingeloven § 9i, stk. 1

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse til studerende grundet manglende uddannelsesmæssig progression og formodning om andet opholdsformål	26.10.2022
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på studieopholdstilladelse for nepalesisk studerende trods påstande om ulovligt arbejde	05.11.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på studieopholdstilladelse grundet ulovligt arbejde og manglende uddannelsesmæssig progression	09.02.2017
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på studieopholdstilladelse for nepalesisk studerende grundet dokumenteret progression og hensigt	21.08.2015
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse som studerende grundet manglende progression og tvivl om studie hensigt	21.02.2015
	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold grundet manglende faglig progression og tvivl om studie hensigt	03.01.2015

Ansøgningsmønster, familiære bånd og tidligere afslag på andet opholdsgrundlag

§ 4

Studiebekendtgørelsens § 9, stk. 1, nr. 2 nævner udtrykkeligt tidligere ansøgninger om ophold i Danmark eller Schengen, "herunder navnlig ansøgninger om asyl eller ansøgninger om familiesammenføring med herboende personer". Udlændingenævnet anvender denne faktor intensivt.

I [afgørelsen af 26. marts 2019 om den zambiske højskoleansøger](#) opfyldte ansøgeren alle de formelle betingelser – optagelse på skolen, betalt deltagergebyr og tilstrækkelige engelskkundskaber. Nævnet stadfæstede alligevel afslaget, fordi ansøgningshistorikken (visumafslag i 2011 og 2012, svenske Schengenvisa 2014-2017, to afslag på familiesammenføring i 2011 og 2013 samt en asylansøgning i Tyskland i 2017) skabte en stærk formodning for, at formålet var at etablere sig varigt i Schengenområdet. Forklaringen om, at familiemedlemmer havde initieret de tidligere ansøgninger, ændrede ikke billedet.

Et tilsvarende mønster ses i [afgørelsen af 15. september 2022](#), hvor ansøgeren havde fået afslag på familiesammenføring med sin herboende mor i 2019 og herefter havde opholdt sig i Danmark på en lang række besøgsophold i perioden 2017-2020. Nævnet lagde vægt på afslaget, besøgsopholdenes omfang og på, at ansøgeren i ansøgningen havde angivet at skulle **bo hos sin mor** under studierne. Ansøgerens motivation og uddannelsens unikke karakter i Europa kunne ikke opveje formodningen.

I [afgørelsen af 9. november 2022 om den kinesiske ansøger](#) kombineredes to bevistemaer. For det første **formålsinterviewet** på ambassaden i Beijing, hvor ansøgeren kun kunne nævne enkelte fag og ikke redegøre for deres indhold; nævnet tillagde dette "stor vægt". For det andre at ansøgeren ikke havde oplyst om moderens tilstedeværelse i Danmark, selv om der i 2017 var søgt familiesammenføring med hende. Særligt bemærkelsesværdigt er nævnets behandling af den efterfølgende studieaktivitet: ansøgeren havde under klagesagen dokumenteret fjernundervisning, afleverede opgaver og en bestået eksamen, men nævnet fandt, at kendskabet var opnået **efterfølgende** og derfor ikke kunne afkræfte formodningen, som den forelå på ansøgningstidspunktet.

Mønsteret kan sammenfattes således – Udlændingenævnet lægger vægt på:

- tidligere afslag på asyl, visum eller familiesammenføring, uanset hvem der har initieret ansøgningerne
- lange eller gentagne besøgsophold hos herboende familie forud for studieansøgningen
- fortælle af herboende familierelationer i ansøgningsskemaet
- planlagt bopæl hos herboende familie under studiet
- parallelle ansøgninger til flere uddannelser samtidig
- ansøgning indgivet ganske kort tid før udløb af en eksisterende opholdstilladelse
- skiftende eller indbyrdes uforenelige forklaringer om formålet ved successive interviews

LOV	Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 9	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold til kinesisk statsborger pga. manglende studiehensigt og familiære bånd	09.11.2022
	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold grundet formodning om ønske om varigt ophold	15.09.2022
	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold på højskole grundet formodning om ønske om længerevarende ophold	26.03.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse som studerende grundet manglende progression og tvivl om studiehensigt	21.02.2015

Ulovligt arbejde som selvstændigt afslagsgrundlag – og grænsen for myndighedens bevisbyrde

Studieopholdstilladelser er ledsaget af en begrænset arbejdstilladelse, og overtrædelse heraf er i praksis det tungeste enkeltstående afslagsgrundlag. Retsgrundlaget er dels formodningsreglen i [studiebekendtgørelsens § 9, stk. 1, nr. 4](#), dels inddragelseshjemlen i [udlændingeloven § 19, stk. 1, nr. 14](#), der omfatter både bøde, indenretlig advarsel og erkendelse over for SIRI.

I [afgørelsen af 27. januar 2017 om den camerounske kandidatansøger](#) havde eIndkomst afsløret arbejdsomfang på op til 208 timer om måneden mod de tilladte 15 timer om ugen. Ansøgeren vedtog en bøde på 1.500 kr., arbejdsgiveren en bøde på 10.000 kr., og SIRI inddrog den oprindelige tilladelse. Nævnet stadfæstede afslaget på den nye ansøgning og henviste udtrykkeligt til forarbejderne til lovforslag nr. L 188 fra 2008, hvorefter en ny ansøgning normalt skal afslås, når en studieopholdstilladelse er inddraget på grund af bødeforlæg for ulovligt arbejde.

[Afgørelsen af 9. februar 2017 om den serbiske ansøger](#) præciserer, hvilke undskyldninger nævnet **ikke** accepterer. Ansøgeren havde arbejdet 122,25 timer i april 2015 og 194,25 timer i maj 2015 mod maksimalt 15 timer om ugen, og herefter uden tilladelse fra juli til oktober 2015. Nævnet afviste både argumentet om uagtksomhed/god tro (begrænsningerne fremgik tydeligt på engelsk af opholdstilladelse og opholdskort) og argumentet om, at myndighedernes lange sagsbehandlingstid var årsagen. Det påhviler udlændingen selv at sikre reglernes overholdelse og at afvente den fornødne tilladelse, før arbejde påbegyndes. Nævnet fandt det desuden skærpende, at ansøgeren fortsatte det ulovlige arbejde, efter at styrelsen havde bedt om bemærkninger.

Tilsvarende i [afgørelsen af 1. februar 2019 om den nepalesiske ansøger](#), hvor nævnet afviste forklaringen om fejlagtig rådgivning fra en privat organisation og immigrationsadvokater, og hvor det blev vægtet negativt, at ansøgeren havde påbegyndt studiet uden lovligt grundlag. Nævnet bemærkede desuden, at ansøgerens egen repræsentant havde oplyst, at klagen primært var indgivet for at udsætte udrejsedatoen – hvilket i sig selv understøttede, at studiehensigten ikke var reel.

I [afgørelsen af 17. september 2016 om den ugandiske MBA-ansøger](#) fastslog nævnet, at betaling af bøden ikke "renser" forholdet: bødededtagelsen fjerner ikke formodningen. Helbredsoplysninger – her en hypofyseoperation – kan ikke tillægges vægt efter [§ 9 i, stk. 1](#), da bestemmelsens kriterier udelukkende vedrører studier.

Grænsen for myndighedens bevisbyrde trækkes i [omgørelsen af 5. november 2020](#). SIRI havde afslået under henvisning til, at ansøgeren angiveligt havde arbejdet mere end tilladt i jobsøgningsperioden. Nævnet omgjorde og fremhævede, at ansøgeren hverken havde fået sin tidligere tilladelse inddraget, var idømt bøde eller havde erkendt ulovligt arbejde over for myndighederne:

Udlændingenævnet finder således, at der ikke er grundlag for at vurdere, at ansøgerens intention med ansøgningen skulle være et ønske om at tage længerevarende ophold i landet.

Når ansøgeren bestrider forholdet, og der hverken foreligger bødeforlæg, advarsel eller inddragelse, kan påstanden om ulovligt arbejde altså ikke lægges til grund som afslagsgrundlag.

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på studieopholdstilladelse for nepalesisk studerende trods påstande om ulovligt arbejde	05.11.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold grundet overtrædelse af arbejdsvilkår og formodning om arbejdsmæssigt formål	01.02.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på studieopholdstilladelse grundet ulovligt arbejde og manglende uddannelsesmæssig progression	09.02.2017
	Udlændingenævnet · Afslag på ny studieopholdstilladelse efter omfattende ulovligt arbejde og inddragelse af tidligere tilladelse	27.01.2017
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse til studie grundet ulovligt arbejde og formodning om andet opholdsformål end uddannelse	17.09.2016

§ 6 Dokumentations- og beviskrav: optagelse, selvforsørgelse, studieafgift og dokumentægthed

Ansøgeren bærer efter [udlændingeloven § 40, stk. 1](#) pligten til at meddele de oplysninger, der er nødvendige for at bedømme, om tilladelse kan gives. Udlændingenævnet håndhæver dette konsekvent.

Optagelse. Efter [studiebekendtgørelsens § 6, stk. 1](#) skal ansøgeren godtgøre at være optaget, og SIRI skal – medmindre særlige grunde taler herimod – anmode uddannelsesinstitutionen om at bekræfte optagelsen under de omstændigheder, der er angivet i ansøgningen. Nævnet har i [den kenyanske sag fra 2022](#) præciseret, at institutionens optagelsesvurdering og myndighedernes opholdsvurdering er to adskilte og uafhængige vurderinger – optagelse er en nødvendig, men ikke tilstrækkelig betingelse.

Selvforsørgelse. Efter [studiebekendtgørelsens § 7, stk. 2](#) opfyldes dokumentationskravet ved en udskrift fra en bankkonto i ansøgerens **eget navn** med et indestående svarende til det månedlige SU-stipendium med udeboendesats for den periode, der søges tilladelse til, dog maksimalt 12 måneder. Kravet bortfalder, hvis ansøgeren har betalt den påkrævede studieafgift, og den erlagte studieafgift mindst udgør betaling for uddannelsens **første semester** .

Nævnets bevisvurdering af økonomisk dokumentation i beslægtede ordninger viser den standard, der anlægges. I [afgørelsen af 10. juli 2015 om greencardansøgeren](#) fandt nævnet det "ikke troværdigt, at ansøgeren reelt rådede over et indestående svarende til det krævede mindstebeløb", når bankudtogene stod i skarp kontrast til en dokumenteret månedsløn på ca. 900 kr. I [afgørelsen af 20. april 2016](#) blev det afvist, at bankudskrifter fra to konti dateret med tidsforskydning kunne dokumentere samtidigt rådighed. Og i [afgørelsen af 16. januar 2020 om etableringskortet](#) fastslog nævnet, at kortvarige lån fra venner, der straks tilbagebetales eller alene indsættes for at generere en kontoudskrift, ikke er "egne midler" – dokumentationen var konstrueret.

Dokumentægthed. I [afgørelsen af 16. december 2020 om den bangladeshiske studieansøger](#) blev sagsbehandlingsgebyret betalt med et stjålet amerikansk kreditkort, og ansøgeren vedlagde en falsk kvittering for en bankoverførsel. Nævnet fandt, at ansøgeren måtte have været klar over kvitteringens falskhed, da han selv indleverede den, og stadfæstede afslaget efter [udlændingeloven § 10, stk. 2, nr. 2 og 3](#) – forholdet kunne efter [§ 24](#) danne grundlag for udvisning. Da ansøgeren aldrig havde været i Danmark og ingen familiemæssig tilknytning havde, forelå ingen særlige grunde til at fravige afslaget efter [§ 9 i, stk. 1](#).

Sprogkundskaber. Efter [studiebekendtgørelsens § 9, stk. 1, nr. 1](#) indgår det, om ansøgeren besidder de forudsætninger, der er nødvendige og sædvanlige for at følge uddannelsesforløbet. I [den kinesiske sag fra januar 2015](#) blev ambassadens interviewvurdering af ansøgerens engelskkundskaber tillagt selvstændig vægt som en af tre begrundelser for afslaget.

Mindreårige ansøgere. For udlændinge under 18 år er tilladelsen efter [studiebekendtgørelsens § 8](#) yderligere betinget af, at uddannelsesinstitutionen afgiver erklæring om at ville medvirke til at sikre barnet et forsvarligt ophold, og at forældremyndighedsindehaveren giver samtykke.

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 6, stk. 1](#)[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 7, stk. 2](#)[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 8](#)[Udlændingeloven § 10, stk. 2](#)[Udlændingeloven § 24](#)[Udlændingeloven § 40, stk. 1](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse til studerende grundet manglende uddannelsesmæssig progression og formodning om andet opholdsformål	26.10.2022
	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold på grund af formodning om brug af falske dokumenter og kreditkortsvindel	16.12.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold grundet manglende faglig progression og tvivl om studiehensigt	03.01.2015

Uddannelsens niveau og institutionstype som absolutte adgangsbetingelser

Ved siden af den skønspregede formodningsvurdering håndhæver Udlændingenævnet en række mere kategoriske krav til uddannelsen selv, hvor nævnets prøvelse i praksis er ren legalitetskontrol af fast administrativ praksis.

Niveauekravet. I [afgørelsen af 8. september 2023 om den amerikanske ansøger](#) skulle ansøgeren indskrives på 7. klassetrin i en dansk folkeskole. Nævnet stadfæstede afslaget med hjemmel i [udlændingeloven § 9 i, stk. 1](#), jf. [studiebekendtgørelsens § 4, stk. 1](#), og lagde vægt på, at det er fast administrativ praksis, at der ikke meddeles opholdstilladelse til uddannelsesforløb på et lavere niveau end 9. klasse. Klagerens argumenter kunne ikke føre til andet resultat, da de ikke ændrede ved det faktum, at niveauet lå under grænsen.

Institutionstypen. [Afgørelsen af 8. september 2023 om KaosPiloterne](#) dokumenterer en praksisændring med virkning fra **1. juli 2019**, hvorefter der som udgangspunkt ikke længere gives opholdstilladelse til studier ved private uddannelsesinstitutioner, der ikke er offentligt anerkendte. Ansøgeren havde fået tilladelse i 2017 gyldig til juli 2020, men indgav først forlængelsesansøgning i juni 2021. Nævnet fastslog, at ansøgningen som følge af fristoverskridelsen skulle behandles som en **ny** ansøgning og dermed efter de regler og den praksis, der var gældende på ansøgningstidspunktet – altså efter praksisændringen. Hverken COVID-19-forsinkelsen, det manglende sidste studieår, den dokumenterede evne til selvfinansiering eller den personlige tilknytning kunne begrunde dispensation.

De gældende institutionskrav fremgår af [studiebekendtgørelsens § 1](#): enten en statsligt godkendt videregående uddannelse på en offentligt anerkendt institution (stk. 1), eller en uddannelse på en statsligt godkendt institution under statsligt tilsyn med en gyldig vejledende udtalelse fra Danmarks Evalueringsinstitut om acceptabelt

indholdsmæssigt kvalitetsniveau (stk. 2). Efter [§ 1, stk. 9](#) sidestilles en institution med en anerkendt institution, hvis Uddannelses- og Forskningsministeriet har udpeget mindst ét bestyrelsesmedlem.

Gymnasiale uddannelser er efter [§ 4, stk. 3](#) yderligere betinget af, at opholdet enten er arrangeret af en udvekslingsorganisation, udgør fortsættelse af et allerede etableret forløb i udlandet, eller at ansøgeren udtrykkeligt kun søger om det første år og har dokumenteret eller sandsynliggjort hensigt om at fortsætte uddannelsen i udlandet – en betingelse, der er direkte rettet mod misbrug.

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 1, stk. 1-2](#)[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 4, stk. 1, 3](#)[Udlændingeloven § 9i, stk. 1](#)

PRAKSIS **Udlændingenævnet** · Afslag på opholdstilladelse til amerikansk studerende grundet skolegang under 9. klassetrin 08.09.2023

Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af studieophold ved privat uddannelsesinstitution grundet praksisændring og for sen ansøgning 08.09.2023

§ 8 Studieaktivitet, forlængelse og inddragelse ved studieophør

Studieopholdstilladelsen er efter [studiebekendtgørelsens § 6, stk. 2](#) betinget af, at udlændingen er studieaktiv i relation til det kursus eller den uddannelse, der danner grundlag for tilladelsen. Tilladelsen gives efter [§ 11](#) for højst den normerede længde af uddannelsen og kan forlænges i yderligere ét år, hvis udlændingen er studieaktiv og **ikke forsinket med mere end ét år** i forhold til den normerede studietid.

Inddragelseshjemlen ved bristet studieaktivitet er [udlændingeloven § 19, stk. 1, nr. 1](#) – grundlaget for opholdstilladelsen er ikke længere til stede. Den ledende afgørelse er [inddragelsessagen af 17. juli 2015 om den kinesiske studerende](#). Ansøgeren havde haft studieophold siden 2008, og uddannelsesinstitutionen underrettede i oktober 2014 myndighederne om, at hun havde afbrudt studiet – efter institutionens egen anbefaling og som følge af depression, stress og suicidale tanker, med ønske om senere at genoptage studiet.

Udlændingenævnet stadfæstede inddragelsen og lagde vægt på, at studiet faktisk var afbrudt, og at forudsætningen om kontinuerlig studieaktivitet dermed var bristet. At udmeldelsen skete efter institutionens anbefaling grundet sygdom, ændrede ikke, at de formelle krav ikke længere var opfyldt. I den efterfølgende afvejning efter [udlændingeloven § 26, stk. 1](#) og [§ 19, stk. 6](#) fandt nævnet, at det ikke var godtgjort, at behandling ikke kunne modtages i Kina, at seks års ophold ved indrejse som 19-årig ikke skabte tilstrækkelig tilknytning – og præciserede principielt, at **sygdomsbetingede forhold ikke i sig selv kan danne grundlag for en studieopholdstilladelse**.

Det skal dog bemærkes, at [studiebekendtgørelsens § 6, stk. 2, 2. pkt.](#) i den gældende affattelse indeholder en snæver sygdomsundtagelse for opholdstilladelser efter [§ 1, stk. 7 og 8](#) (uddannelsesitilknytningsordningen), hvor manglende studieaktivitet ikke er diskvalificerende, hvis den er begrundet i sygdom dokumenteret ved lægeerklæring eller lignende, og udlændingen kan dokumentere fortsat indskrivning.

Et beslægtet spor er de **økonomiske vilkår**. Efter [udlændingeloven § 9 i, stk. 12](#) betinges tilladelsen af, at udlændingen ikke modtager offentlig hjælp til forsørgelse, med inddragelseshjemmel i [§ 19, stk. 1, nr. 11](#). Nævnet er dog ikke ubetinget streng: i [genoptagelsessagen af 21. marts 2024](#) genoptog og ændrede nævnet sin egen tidligere stadfæstelse, fordi kommunen havde undladt at vejlede om de opholdsretlige konsekvenser af at

modtage ydelser efter lov om aktiv socialpolitik. Manglende vejledning fra en anden myndighed kan altså efter omstændighederne føre til, at det økonomiske vilkår ikke håndhæves.

LOV

Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 6, stk. 2

Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 11

Udlændingeloven § 9i, stk. 12

Udlændingeloven § 19, stk. 1, 6

Udlændingeloven § 26, stk. 1

PRAKSIS

Udlændingenævnet · Genoptagelse af sag om opholdstilladelse pga. manglende kommunal vejledning om sociale ydelser 21.03.2024

Udlændingenævnet · Inddragelse af opholdstilladelse som studerende ved manglende studieaktivitet grundet psykisk sygdom 17.07.2015

§ 9 Sagsgang, frister og formalia – hvad ansøgeren selv hæfter for

Udlændingenævnets praksis på studieområdet er præget af en meget klar ansvarsplacering: **ansøgeren hæfter selv** for at kende og overholde regler, vilkår og frister.

Indgivelse. Efter [udlændingeloven § 9 i, stk. 8](#) kan ansøgning kun indgives her i landet, hvis udlændingen har lovligt ophold, og efter [§ 9 i, stk. 10](#) skal en forlængelsesansøgning indgives **før tilladelsens udløb**.

Konsekvensen af overskridelse er illustreret i [KaosPiloter-sagen](#), hvor en ansøgning indgivet 11 måneder for sent blev behandlet som en ny ansøgning efter den ændrede praksis. Nævnet lagde vægt på, at ansøgeren i 2017 var blevet informeret om fristen, og at der ikke var godtgjort omstændigheder, som gjorde rettidig ansøgning umulig.

Ingen "brobygningstilladelse". [Afgørelsen af 20. oktober 2017 om den indiske studerende](#) afklarer en praktisk vigtig grænse. Ansøgerens gamle tilladelse (inkl. jobsøgningsophold) udløb ultimo juli 2016, mens den nye studietilladelse først kunne gives med gyldighed fra medio august – 30 dage før studiestart, hvilket er det tidligste tidspunkt efter fast administrativ praksis. Nævnet fastslog, at der **ikke er hjemmel** i udlændingeloven til at meddele en selvstændig opholdstilladelse alene til at dække perioden mellem to opholdsgrundlag; de 18 dages hul måtte ansøgeren udrejse i. Nævnet stadfæstede tillige, at SIRI ikke skulle fastsætte en særskilt udrejsefrist:

"Styrelsen for International Rekruttering og Integration ikke havde ret til at fastsætte en udrejsefrist for ansøgeren, da der på tidspunktet for Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelse i maj 2016 var mere end en måned til, at ansøgerens daværende opholdstilladelse udløb."

Klage. Klagefristen til Udlændingenævnet er 8 uger, jf. [udlændingeloven § 46 a, stk. 3](#). Nævnets afgørelser er bindende for SIRI; de kan indbringes for domstolene efter [grundloven § 63](#), men søgsmål har ikke automatisk opsættende virkning. Nævnet afviser at behandle klager fra ansøgere, der er forsvundet og efterlyst, jf. [afvisningen af 12. marts 2019](#) med hjemmel i [udlændingeloven § 33, stk. 8](#) – sagen kan først behandles, når ansøgeren giver sig til kende og anmoder om genoptagelse.

Genoptagelse. Nævnet genoptager egne afgørelser, når der foreligger væsentlige nye oplysninger. I [hjemvisningen af 13. september 2023 om interviewforløbet](#) – der angik beløbsordningen, men hvis bevisprincipper er direkte overførbare til studieområdets formålsinterviews – hjemviste nævnet, fordi det ikke fremgik af interviewreferatet, at indholdet var læst op for ansøgeren, eller at han havde haft mulighed for at korrigere misforståelser. Referatets bevisværdi svækkes, når proceduren ikke er dokumenteret.

LOV

[Udlændingeloven § 9 i, stk. 8, 10](#)[Udlændingeloven § 33, stk. 8](#)[Udlændingeloven § 46a, stk. 3](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af studieophold ved privat uddannelsesinstitution grundet praksisændring og for sen ansøgning	08.09.2023
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse i 18 dages overgangsperiode mellem to uddannelsesforløb	20.10.2017

Efter studiet: jobsøgningsophold og overgang til andet opholdsgrundlag

§ 10

Studieopholdet er efter [udlændingeloven § 9 i, stk. 18](#) fulgt op af et jobsøgningsophold, hvis nærmere rammer er fastsat i [studiebekendtgørelsens § 5](#). Udgangspunktet er 6 måneder, men for udlændinge med opholdstilladelse med henblik på en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse kan der meddeles jobsøgningsophold på op til 3 år.

Den 3-årige ordning blev indført ved lovændringen af 29. marts 2023 med ikrafttræden 1. april 2023 og erstattede samtidig den tidligere etableringskortordning i dagældende § 9 a, stk. 2, nr. 10. Af de paragrafspecifikke bemærkninger fremgår hensigten:

Det er hensigten med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 i, stk. 13, at udvide den gældende bestemmelse i studiebekendtgørelsens § 5 således, at udlændinge, der meddeles opholdstilladelse med henblik på at deltage i og afslutte en uddannelse, der i dag kan danne grundlag for et etableringskort efter afsluttet uddannelse, dvs. en dansk bachelor-, professionsbachelor-, kandidat- eller ph.d.-uddannelse, fremadrettet vil blive meddelt et jobsøgningsophold på 3 år.

Overgangsafgrænsningen er prøvet i [Udlændingenævnets afgørelse af 23. september 2024 om den marokkanske dimittend](#). Ansøgeren afsluttede kandidatuddannelsen i juni 2021 inden for normeret studietid, havde 6 måneders jobsøgningsophold og fik derefter to års etableringskort. Da han i oktober 2023 søgte om at komme ind under den nye 3-årige ordning, afviste SIRI at behandle ansøgningen, fordi studieopholdstilladelsen var udløbet knap to år tidligere. Nævnet stadfæstede – men uddybede begrundelsen:

Udlændingenævnet har noteret, at [ansøgeren] allerede afsluttede kandidatuddannelsen i 2021, at han efterfølgende fik meddelt en 2-årig opholdstilladelse efter etableringskortordningen, og at han dermed har haft mulighed for at finde et arbejde og forsætte sit ophold i Danmark efter endt kandidatuddannelsen, som svarer til, hvad der i dag påtænkes med et 3 års jobsøgningsophold.

Nævnet præciserede samtidig den persongruppe, der **kan** søge forlængelse til 3 år: hvor 6-måneders-perioden blev afkortet på grund af pasudløbsdato, hvor udlændingen fik 6 måneders jobsøgningsophold sammen med sin nugældende studietilladelse, eller hvor en studieforsinket udlænding bruger en del af det nuværende jobsøgningsophold til at færdiggøre uddannelsen. Personlige og helbreds-mæssige forhold kunne ikke begrunde fravigelse af persongruppeafgrænsningen.

Medfølgende familie. Familiemedlemmer til studerende meddeles opholdstilladelse efter [udlændingeloven § 9 n, stk. 1](#), jf. [studiebekendtgørelsens § 10](#), der stiller krav om fælles bopæl, ingen modtagelse af hjælp efter lov om aktiv socialpolitik og dokumenteret forsørgelsesevne. Nævnet håndhæver opholdets midlertidige karakter: i [afgørelsen af 3. januar 2015](#) blev en 54-årig malaysisk mor til en ph.d.-studerende nægtet opholdstilladelse, netop fordi referencens ophold er midlertidigt og rettet mod studiets gennemførelse; behovet for børnepasning

kunne dækkes gennem offentlig pasning. Omvendt viser [omgørelsen af 26. marts 2019](#), at nævnet accepterer en etårig samlivsafbrydelse som ikke-væsentlig, når den skyldes referencens påbegyndelse af et ph.d.-studium i en anden by og parret dokumenterer jævnlige rejser mellem København og Aarhus.

Ph.d.-ophold og permanent ophold. I [afgørelsen af 12. februar 2016](#) fastslog nævnet, at en ph.d.-studerende indskrevet ved Københavns Universitet, men fysisk i Kina under sit stipendiat, ikke kunne meddeles tidsubegrænset ophold, før genindrejsen faktisk havde fundet sted – [udlændingeloven § 11, stk. 4-6](#) anvender formuleringen "har haft" ophold i udlandet og forudsætter dermed et **afsluttet** ophold. Og i [afgørelsen af 26. januar 2018](#) fik en tidligere studerende afslag på tidsubegrænset ophold på grund af den 10-årige karenperiode i [udlændingeloven § 11 b](#), regnet fra vedtagelsen af bødeforelægget for ulovligt arbejde – de opholdsretlige følger af ulovligt studenterarbejde rækker altså langt ud over selve studietiden.

LOV

Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 5

Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 10

Udlændingeloven § 9i, stk. 18

Udlændingeloven § 9n, stk. 1

Udlændingeloven § 11, stk. 4-6

Udlændingeloven § 11b

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afvisning af ansøgning om tre års jobsøgningsophold for tidligere studerende på etableringskort	28.01.2025
	Udlændingenævnet · Opholdstilladelse til samlever trods midlertidig adskillelse grundet ph.d.-studier	26.03.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet karenperiode efter bøde for ulovligt arbejde	26.01.2018
	Udlændingenævnet · Afslag på permanent opholdstilladelse på grund af manglende bopæl i Danmark under Ph.d.-stipendiat i udlandet	12.02.2016
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse til forælder som medfølgende familiemedlem til ph.d.-studerende	03.01.2015

§ 11 Sammenhæng med domstolspraksis

Studieopholdsområdet er kun sparsomt prøvet direkte ved domstolene, men den domstolspraksis, der findes, understøtter på flere punkter Udlændingenævnets linje.

Prøvelsens grænser. Rammen for domstolskontrol med udlændingemyndighedernes skøn er trukket op i [BS-1444/2004-OLR](#), hvor Østre Landsret behandlede spørgsmålet om, hvorvidt domstolene kan prøve nævnsafgørelser i realiteten, eller om endelighedsbestemmelsen afskærer prøvelse af bevisbedømmelse og skønsudøvelse. For Udlændingenævnets afgørelser gælder ingen tilsvarende endelighedsbestemmelse, og prøvelsen sker efter [grundloven § 63](#) – men domstolene er i praksis tilbageholdende med at tilsidesætte den konkrete skønsudøvelse, når de saglige hensyn faktisk er afvejet. Netop derfor er nævnets egen hjemvisningspraksis i [ERH/2024/25](#) – kravet om konkret afvejning ved skønsvurderinger – den vigtigste retssikkerhedsgaranti på området.

Højesterets nyere dom [BS-50453/2024-HJR](#) illustrerer, at Højesteret prøver fortolkningen af de retlige standarder i udlændingeloven (der "ganske særlige grunde" i [§ 9 c, stk. 1](#) og barnets formative år i lyset af EMD-praksis), mens den underliggende faktumbedømmelse i vidt omfang lades til myndighederne.

Opsættende virkning. For studerende, hvis forlængelse nægtes, har spørgsmålet om ophold under retssagen stor praktisk betydning. I [BS-49769/2021-HJR](#) afviste Højesteret at tillægge en anke over en dom om nægtet forlængelse opsættende virkning. Afvejningen faldt ud til fordel for det offentliges interesse i effektiv

håndhævelse af udlændingelovgivningen sammenholdt med en ugunstig procesprognose. Konsekvensen er, at en udlænding, der får medhold hos hverken SIRI, Udlændingenævnet eller byretten, som udgangspunkt må udrejse under ankesagen.

Den strafferetlige parallel til ulovligt studenterarbejde. Nævnets afslagspraksis hviler på bødeforelæg og indenretlige advarsler, som udmåles ved byretterne. I [SS 3-21265/2013](#) idømte Københavns Byret en virksomhed bøde efter [udlændingeloven § 59, stk. 4](#) for at have beskæftiget en udenlandsk studerende ud over den arbejdstid, opholdstilladelsen tillod; retten foretog et selvstændigt proportionalitetsskøn over bødestørrelsen ved begrænsede overskridelser. Dommen viser, at overskridelsens omfang har betydning strafferetligt – og efter [udlændingeloven § 19, stk. 1, nr. 14](#) har omfanget nu også opholdsretlig betydning, idet overtrædelser uden "betydeligt omfang" som udgangspunkt udløser et toårigt varsel frem for øjeblikkelig inddragelse. Den skærpede ende af spektret ses i [dommen af 25. februar 2021 fra Retten på Frederiksberg](#), hvor 17 forhold af ulovlig beskæftigelse af udlændinge uden arbejdstilladelse under skærpende omstændigheder førte til 4 måneders fængsel til arbejdsgiveren.

Der foreligger så vidt ses ingen offentliggjort højesteretsdom, der direkte prøver formodningsreglen i studiebekendtgørelsens § 9. Retsstillingen på området fastlægges dermed i praksis af Udlændingenævnet selv.

LOV	Grundloven § 63	Udlændingeloven § 9c, stk. 1	Udlændingeloven § 19, stk. 1
	Udlændingeloven § 59, stk. 4		
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år		07.05.2025
	Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse		13.04.2022
	Landsretten · Sag om afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse - prøvelse af Flygtningenævnets afgørelse		29.06.2007
	Byretten · Bøde for at udføre rengøring uden arbejdstilladelse trods opholdstilladelse under beløbsordningen		09.04.2021
	Byretten · Bødestraf til virksomhed for overskridelse af tilladt arbejdstid for udenlandsk studerende		04.02.2014
	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om studieophold: Tidligere lovlige ophold medførte ikke automatisk formodning om omgælse		05.09.2024

§ 12 **Aktuel retstilstand og opmærksomhedspunkter**

Retsgrundlaget er under løbende forandring, og flere ændringer er endnu ikke konsolideret ind i de læste tekster.

Udlændingeloven § 9 i er udvidet ad flere omgange: ph.d.-hjemlen i stk. 2 blev indsat ved lovændring af 24. december 2014 (ikrafttræden 1. januar 2015); det 3-årige jobsøgningsophold blev indsat ved lovændring af 29. marts 2023 (ikrafttræden 1. april 2023); uddannelsestilknytningsordningen i stk. 6 og 7 – for udlændinge, der mister deres hidtidige opholdsgrundlag, men er optaget på en uddannelse, der fører til en arbejdsfunktion omfattet af [§ 9 a, stk. 2, nr. 1 eller 2](#) – blev indsat ved lovændring af 12. juni 2024 (ikrafttræden 1. juli 2024); og hjemlen til erhvervskandidatuddannelse i stk. 3 blev indsat ved lovændring af 21. juni 2025 (ikrafttræden 1. juli 2025). Hertil kommer to vedtagne, men endnu ikke konsoliderede konsekvensændringer i § 9 i, stk. 6 og stk. 9, gennemført ved [lov nr. 1344 af 25. november 2025](#) med ikrafttræden 1. december 2025, hvor henvisningen til Afghanistan-særloven udgår.

Studiebekendtgørelsen foreligger i den konsoliderede version af 30. juni 2025. Der er tre vedtagne, men ikke konsoliderede ordændringer i §§ 5 og 16 gennemført ved ændringsbekendtgørelse af 19. juli 2025 med ikrafttræden 1. august 2025, hvor henvisninger til § 1, stk. 7, ændres til stk. 8 som følge af den udvidede stykkeinddeling.

Konsekvenserne for praksis er, at de ældre nævnsafgørelser fra 2014-2019 fortsat er retningsgivende for *vurderingskriterierne* – progression, faglig sammenhæng, ansøgningsmønster, ulovligt arbejde – mens de konkrete henvisninger til stykke- og paragrafnumre i de ældre afgørelser kan være forældede. Særligt bør bemærkes:

- Formodningsreglen findes i dag i [studiebekendtgørelsens § 9](#) med to selvstændige led: stk. 1 for de almindelige studieophold og stk. 2 med en snævrere faktorliste for uddannelsestilknytningsordningen efter § 1, stk. 7 og 8.
- Inddragelse ved ulovligt arbejde er siden indførelsen af varselsordningen i [§ 19, stk. 1, nr. 14](#) gradueret efter overtrædelsens omfang, og varslet – der har to års gyldighed – kan ikke selvstændigt påklages til Udlændingenævnet, jf. [§ 46 a, stk. 6, nr. 7](#).
- Etableringskortordningen er ophævet og erstattet af jobsøgningsopholdet efter [§ 9 i, stk. 18](#); afgørelser om etableringskort før 1. april 2023 har derfor kun historisk interesse ud over overgangsafgrænsningen prøvet i [den marokkanske dimittendsag](#).

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 9](#)[Udlændingeloven § 9 i, stk. 6, 18](#)[Udlændingeloven § 19, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 46a, stk. 6](#)

PRAKSIS

Udlændingenævnet · Afvisning af ansøgning om tre års jobsøgningsophold for tidligere studerende på etableringskort

28.01.2025

§ 13 Sammenfatning: den røde tråd i Udlændingenævnets studiepraksis

Udlændingenævnets praksis efter [udlændingeloven § 9 i, stk. 1](#) og [studiebekendtgørelsens § 9](#) kan sammenfattes i fem gennemgående træk.

For det første er formodningsvurderingen en helhedsvurdering, ikke en tjekliste. De formelle betingelser – optagelse, betalt gebyr, dokumenteret selvforsørgelse, sprogkundskaber – kan alle være opfyldt, uden at det redder ansøgningen; det så man tydeligt i [den zambiske højskolesag](#). Omvendt kan én negativ indikator sjældent bære et afslag alene, jf. hjemvisningen i [ERH/2024/25](#).

For det andet er uddannelsesmæssig progression den tungeste enkeltfaktor. Sager, hvor ansøgeren allerede har en uddannelse på samme eller højere niveau end den ansøgte, ender næsten uden undtagelse med afslag – [den kinesiske skuespilbachelor \(2015\)](#), [den serbiske bachelor \(2017\)](#) og [den kenyanske erhvervsøkonom \(2022\)](#) – mens dokumenteret progression og faglig kontinuitet fører til omgørelse, jf. [den nepalesiske AP-ansøger \(2015\)](#) og [den nepalesiske kandidatansøger \(2020\)](#).

For det tredje er ulovligt arbejde nærmest diskvalificerende, når det er objektivt konstateret ved bødeforelæg, inddragelse eller erkendelse – men kun da. Nævnet accepterer ikke et afslag bygget på en bestridt og udokumenteret påstand.

For det fjerde ligger ansvaret for regler, vilkår og frister entydigt hos udlændingen. Uagtsomhed, fejlrådgivning fra tredjemand, lang sagsbehandlingstid, COVID-19-forsinkelser og personlig tilknytning til Danmark er alle blevet afvist som fritagelsesgrunde.

For det femte er nævnets kontrol med SIRI reel, men procedurer af karakter. Nævnet omgør sjældent den materielle vurdering, men hjemviser konsekvent, når skønnet ikke er udøvet konkret, når hjemlen er forkert, eller når sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst. For praktikerne betyder det, at klagen med størst gennemslagskraft er den, der påviser, at SIRI har anvendt formodningsreglen mekanisk frem for at afveje samtlige forhold i [studiebekendtgørelsens § 9, nr. 1-5](#) – eller som dokumenterer en klar faglig og niveaumæssig progression i uddannelsesforløbet.

LOV

[Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 9](#)
[Udlændingeloven § 9i, stk. 1](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om studieophold: Tidligere lovlige ophold medførte ikke automatisk formodning om omgåelse	05.09.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse til studerende grundet manglende uddannelsesmæssig progression og formodning om andet opholdsformål	26.10.2022
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på studieopholdstilladelse for nepalesisk studerende trods påstande om ulovligt arbejde	05.11.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold på højskole grundet formodning om ønske om længerevarende ophold	26.03.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på studieopholdstilladelse grundet ulovligt arbejde og manglende uddannelsesmæssig progression	09.02.2017
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på studieopholdstilladelse for nepalesisk studerende grundet dokumenteret progression og hensigt	21.08.2015
	Udlændingenævnet · Afslag på studieophold grundet manglende faglig progression og tvivl om studie hensigt	03.01.2015

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 7	stk. 1	Bekendtgørelse om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til studerende § 9	
Udlændingeloven § 9i	stk. 1, 8	Udlændingeloven § 19	stk. 1
Udlændingeloven § 46a	stk. 1		

MATERIALE Citerede afgørelser

31 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

2

07.05.2025	Højesterets prøvelse af opholdstilladelse baseret på barnets selvstændige tilknytning og formative år	50453-2024
13.04.2022	Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse	bs-49769-2021-hjr

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		1
29.06.2007	Sag om afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse - prøvelse af Flygtningenævnets afgørelse	2876-3409
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		2
09.04.2021	Bøde for at udføre rengøring uden arbejdstilladelse trods opholdstilladelse under beløbsordningen	SS 2-18356/2020
04.02.2014	Bødestraf til virksomhed for overskridelse af tilladt arbejdstid for udenlandsk studerende	SS 3-21265/2013
UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		26
11.02.2025	Hjemvisning af sag om tidsubegrænset ophold: Mangelfuld vurdering af selvstændig erhvervsvirksomheds opstartsfasen	
28.01.2025	Afvisning af ansøgning om tre års jobsøgningsophold for tidligere studerende på etableringskort	
05.09.2024	Hjemvisning af sag om studieophold: Tidligere lovlige ophold medførte ikke automatisk formodning om omgæelse	
21.03.2024	Genoptagelse af sag om opholdstilladelse pga. manglende kommunal vejledning om sociale ydelser	
08.09.2023	Afslag på opholdstilladelse til amerikansk studerende grundet skolegang under 9. klassetrin	
08.09.2023	Afslag på forlængelse af studieophold ved privat uddannelsesinstitution grundet praksisændring og for sen ansøgning	
09.11.2022	Afslag på studieophold til kinesisk statsborger pga. manglende studiehensigt og familiære bånd	
26.10.2022	Afslag på opholdstilladelse til studerende grundet manglende uddannelsesmæssig progression og formodning om andet opholdsformål	
15.09.2022	Afslag på studieophold grundet formodning om ønske om varigt ophold	
16.12.2020	Afslag på studieophold på grund af formodning om brug af falske dokumenter og kreditkortsvindel	
05.11.2020	Omgørelse af afslag på studieopholdstilladelse for nepalesisk studerende trods påstande om ulovligt arbejde	
26.03.2019	Opholdstilladelse til samlever trods midlertidig adskillelse grundet ph.d.-studier	
26.03.2019	Afslag på studieophold på højskole grundet formodning om ønske om længerevarende ophold	
01.02.2019	Afslag på studieophold grundet overtrædelse af arbejdsvilkår og formodning om arbejdsmæssigt formål	
26.01.2018	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet karenperiode efter bøde for ulovligt arbejde	

20.10.2017	Afslag på opholdstilladelse i 18 dages overgangsperiode mellem to uddannelsesforløb
09.02.2017	Afslag på studieopholdstilladelse grundet ulovligt arbejde og manglende uddannelsesmæssig progression
27.01.2017	Afslag på ny studieopholdstilladelse efter omfattende ulovligt arbejde og inddragelse af tidligere tilladelse
17.09.2016	Afslag på opholdstilladelse til studie grundet ulovligt arbejde og formodning om andet opholdsformål end uddannelse
12.02.2016	Afslag på permanent opholdstilladelse på grund af manglende bopæl i Danmark under Ph.d.-stipendiat i udlandet
27.01.2016	Hjemvisning af sag om opholdstilladelse grundet væsentlig hjemmelmangel
21.08.2015	Omgørelse af afslag på studieopholdstilladelse for nepalesisk studerende grundet dokumenteret progression og hensigt
17.07.2015	Inddragelse af opholdstilladelse som studerende ved manglende studieaktivitet grundet psykisk sygdom
21.02.2015	Afslag på opholdstilladelse som studerende grundet manglende progression og tvivl om studiehensigt
03.01.2015	Afslag på studieophold grundet manglende faglig progression og tvivl om studiehensigt
03.01.2015	Afslag på opholdstilladelse til forælder som medfølgende familiemedlem til ph.d.-studerende

08

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse

Udlændingenævnets prøvelse af § 11's kumulative betingelser – opholdskrav, beskæftigelse, danskprøve,andel og standstill

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 75 afgørelser · 2015-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Tidsubegrænset (permanent) opholdstilladelse meddeles efter [udlændingelovens § 11](#) og forudsætter, at et langt og kumulativt katalog af betingelser er opfyldt samtidig – i dag 8 års lovligt ophold, 3 år og 6 måneders ordinær fuldtidsbeskæftigelse inden for de sidste 4 år, bestået Prøve i Dansk 2, fravær af kvalificeret kriminalitet og gæld, selvforsørgelse samt to af fire supplerende integrationsbetingelser. Udlændingenævnet er klageinstans for Udlændingestyrelsens og SIRI's afslag og prøver retsanvendelsen fuldt ud, men behandler betingelserne som objektive og ufravigelige: nævnet omgør i praksis kun, når styrelsen har regnet forkert, overset dokumentation eller undladt at vurdere en relevant bestemmelse. Oversigten kortlægger, hvad Udlændingenævnet gentagne gange lægger vægt på i beskæftigelses-, sprog-, vandels- og selvforsørgelsessagerne, og hvordan Højesteret og EU-Domstolen har efterprøvet nævnets linje – herunder i standstill-sagen BS-8270/2022-HJR, der førte til EU-Domstolens dom i C-375/23.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Udlændingenævnet behandler betingelserne i udlændingelovens § 11, stk. 3, som kumulative og objektive: opfyldes én betingelse ikke, kan personlig integration, familieliv i Danmark og lang opholdstid ikke opveje manglen.
- 02** Udlændingenævnet kræver, at beskæftigelseskravet opgøres måned for måned ud fra de faktiske arbejdstimer – nævnet afviser konsekvent, at måneder under fuldtid kan udlignes ved en gennemsnitsberegning over hele fireårsperioden.
- 03** Udlændingenævnet accepterer kun beskæftigelse udført under sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår; en timeløn omkring 40-50 kr. er i sig selv tilstrækkelig til, at arbejdet ikke medregnes, uanset hvad parterne har aftalt.
- 04** Udlændingenævnet accepterer barsel, sygdom og ferie som fuldtidsbeskæftigelse, men kun når fraværet er afholdt inden for rammerne af et bestående ansættelsesforhold.

- 05** Udlændingenævnet afviser at dispensere fra vandelsbetingelserne i § 11, stk. 3, nr. 2 og 3 – dispensationsadgangen af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser omfatter kun stk. 3, nr. 4-9, og stk. 4.
- 06** Udlændingenævnet kræver lægelig dokumentation for, at ansøgeren varigt og permanent er afskåret fra at opfylde en betingelse, før handicapkonventionen kan begrunde fravigelse; en udsigt til fremtidig opfyldelse – herunder via fleksjob eller ressourceforløb – udelukker dispensation.
- 07** Højesteret har i BS-20635/2020-HJR fastslået, at et afslag ikke er diskriminerende, når det ikke er godtgjort, at ansøgeren som følge af sit handicap ikke havde rimelig udsigt til at kunne opfylde beskæftigelseskravet.
- 08** Betingelserne skal være opfyldt uafbrudt fra ansøgningstidspunktet og frem til afgørelsestidspunktet, og en meddelt tilladelse gives virkning fra meddelelsen – ikke med tilbagevirkende kraft til den oprindelige ansøgning.
- 09** Inddragelse af en opholdstilladelse afbryder beregningen af lovligt ophold, og processuelt ophold sidestilles ikke med opholdstilladelse ved opgørelsen af opholdskravet.
- 10** EU-Domstolen fastslog i C-375/23, at skærpede krav til tidsubegrænset opholdstilladelse for tyrkiske arbejdstagere ikke er en »ny begrænsning« efter standstill-klausulen, når de ikke hindrer den fortsatte opholds- og arbejdsret.
- 11** Meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse bringer en garantierklærings forsørgelsespligt til ophør, jf. Højesterets dom i BS-25937/2019-HJR.
- 12** En tidsubegrænset opholdstilladelse opnået ved urigtige oplysninger om beskæftigelse kan inddrages som svig, og det er udlændingens eget ansvar, at indberetningerne i eIndkomst svarer til de faktiske forhold.

Retsgrundlaget: § 11's kumulative betingelseskatalog og

§ 1 Udlændingenævnets prøvelseskompetence

Tidsubegrænset opholdstilladelse meddeles efter ansøgning til en udlænding over 18 år, hvis samtlige betingelser i [udlændingelovens § 11, stk. 3](#) er opfyldt. Efter den gældende affattelse er der ni grundlæggende betingelser:

Nr.	Betingelse
1	Mindst 8 års lovligt ophold med opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n, 9 p eller 9 q, stk. 2-3
2	Ikke idømt ubetinget straf af mindst 6 måneders fængsel
3	Ikke idømt ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for bl.a. straffelovens kapitel 12-13, §§ 216, 222-224, 243-246 og 260 a
4	Ingen forfalden gæld til det offentlige (henstand muligt op til 100.000 kr.)

5	Ikke modtaget offentlig hjælp efter aktivloven eller integrationsloven i de sidste 4 år
6	Underskrevet opholds- og selvforsørgelseserklæring
7	Bestået Prøve i Dansk 2 eller en prøve på tilsvarende/højere niveau
8	Ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller selvstændig virksomhed i mindst 3 år og 6 måneder inden for de sidste 4 år
9	Aktuel tilknytning til arbejdsmarkedet på meddelestedspunktet

Hertil kommer [§ 11, stk. 4](#), hvorefter **to af fire** supplerende integrationsbetingelser skal opfyldes: medborgerskabsprøve/aktivt medborgerskab, 4 års beskæftigelse inden for 4½ år, en gennemsnitlig skattepligtig indkomst på 270.000 kr. (2016-niveau) de sidste 2 år, eller bestået Prøve i Dansk 3. Opfyldes alle fire supplerende betingelser, kan tilladelse gives allerede efter 4 års ophold, jf. [§ 11, stk. 5](#). Folkepensionister og modtagere af førtids-, senior- eller tidlig pension er undtaget fra beskæftigelses- og indkomstkra-vene efter [§ 11, stk. 6](#).

Udlændingenævnet er klageinstans over Udlændingestyrelsens (og på erhvervsområdet SIRI's) afgørelser. Nævnets prøvelse er en **fuld retlig prøvelse**: nævnet efterregner selv beskæftigelsestimerne på grundlag af eIndkomst og lønsedler, vurderer selv om en fremlagt prøve svarer til Prøve i Dansk 2, og kan både stadfæste, ændre og hjemvise. Til gengæld er der intet rimelighedsskøn at udøve på selve betingelserne – de er objektive. Nævnet forlanger derimod, at styrelsen har behandlet sagen i den rigtige processuelle rækkefølge og har vurderet **alle** relevante bestemmelser. I [sagen om sprogkrav vurderet før opholdstid](#) hjemviste nævnet, fordi styrelsen havde afslået på sprogkravet uden først at tage stilling til den tidsmæssige grundbetingelse i [§ 11, stk. 3, nr. 1](#). Tilsvarende blev [sagen om den ghanesiske statsborger](#) hjemvist, fordi styrelsen alene havde forholdt sig til sprogkravet og hverken havde vurderet opholdskravet, de supplerende betingelser i [stk. 4](#) eller det reducerede opholdskrav i [stk. 5](#).

Dispensationsadgangen findes i [§ 11, stk. 19](#), hvorefter betingelserne i [stk. 3, nr. 4-9](#), og [stk. 4, nr. 1-4](#), kan fraviges, hvis Danmarks internationale forpligtelser – herunder FN's handicapkonvention – tilsiger det.

Bestemmelsen har skiftet nummer flere gange ([stk. 14](#) → [stk. 16](#) → [stk. 17](#) → [stk. 18](#) → i dag [stk. 19](#)), og ældre afgørelser henviser derfor til andre stykketal end den gældende lovtekst. Det er væsentligt at bemærke, at dispensationsadgangen **ikke** omfatter vandelsbetingelserne i [stk. 3, nr. 2 og 3](#).

En opdatering af retsstillingen viser, at der ikke foreligger vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer af udlændingelovens [§ 11](#) efter den seneste lovebekendtgørelse af 7. oktober 2025.

LOV	Udlændingeloven § 11, stk. 3, 4, 5, 6, 19	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om permanent ophold for ghanesisk statsborger grundet mangelfuld vurdering af opholdskrav	18.11.2017
	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om permanent ophold: Sprogkrav vurderet før opholdstid	17.07.2015

§ 2 Skærpeleseshistorikken: fra fem års ophold i 1979 til otte år i 2017

Praksis kan ikke læses uden skærpeleseshistorikken, fordi Udlændingenævnets ældre afgørelser hviler på markant lempeligere regler end de i dag gældende.

Da [betænkning nr. 882/1979 om udlændingelovgivningen](#) beskrev de administrative retningslinjer, var udgangspunktet ganske enkelt:

"Efter fem års ophold meddeles normalt en tidsubegrænset tilladelse."

Efter reglerne i 1998/1999 og den dagældende [vejledning om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse](#) fra 2000 (i dag historisk) var kravet, at udlændingen "lovligt har boet her i landet i mere end de sidste tre år", suppleret af krav omandel og gæld på over 50.000 kr.

Derefter kom en næsten uafbrudt skærpeskurve:

- **2003:** Nye stk. 4 og 5 om tidsubegrænset ophold efter henholdsvis 5 og 3 års ophold ved streng tilknytning til arbejdsmarkedet, som supplement til den daværende 7-års-regel.
- **2010:** Nyaffattelse af § 11 med et **pointsystem**, der belønnede beskæftigelse, uddannelse, sprog og medborgerskab, og samtidig skærpede selvforsørgelses- og kriminalitetskravene.
- **2012:** Pointsystemets beskæftigelseskrav afløstes af et krav om uddannelse/beskæftigelse i mindst 3 år inden for de sidste 5 år plus aktuell tilknytning; beregningsreglerne i stk. 5-6 nyaffattedes med trinvis medregning af fuldtid, deltid og udstationering; opholdskravet hævedes fra 4 til 5 år.
- **2016** (lov nr. 102 af 3. februar 2016): Sprogkravet skærpedes fra Prøve i Dansk 1 til **Prøve i Dansk 2**; beskæftigelseskravet blev til **fuldtidsbeskæftigelse i 2 år og 6 måneder inden for 3 år** (uddannelse udgik); strafgrænsen sænkede fra 1 år og 6 måneder til 1 års fængsel; og de fire supplerende integrationsbetingelser med krav om opfyldelse af to ud af fire blev indført sammen med 4-års-adgangen ved opfyldelse af alle fire.
- **2017** (finanslovsaftalen for 2017, ikrafttræden 15. maj 2017): Den mest indgribende skærpelse.

De paragrafspecifikke bemærkninger til 2017-loven er utvetydige. Om opholdskravet:

"Den foreslåede ændring indebærer, at opholdskravet i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1, hæves fra 6 år til 8 år. Der tilsigtes ikke andre ændringer af opholdskravet."

Og om beskæftigelseskravet:

"Den foreslåede ændring indebærer, at den periode, hvor udlændingen skal have været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, hæves fra 2 år og 6 måneder inden for de sidste 3 år til 3 år og 6 måneder inden for de sidste 4 år."

De almindelige bemærkninger forklarer formålet:

"Der er enighed om, at der stilles højere krav til flygtninge og indvandreres evne og vilje til at integrere sig i det danske samfund ... Karenstiderne for tidsubegrænset opholdstilladelse skærpes, så de svarer til karenstiderne for indfødsret."

Samtidig blev strafgrænsen sænket til **6 måneders ubetinget fængsel**, selvforsørgelseskravet hævet fra 3 til 4 år, og karenstiden ved betinget fængselsstraf forlænget til 6 år og ved ubetinget frihedsstraf over 60 dage til 15 år. Senere er kredsen udvidet, bl.a. ved at psykisk vold (straffelovens § 243) i 2019 blev omfattet af § 11, stk. 3, nr. 3, ved indførelsen i 2018 af et forbud mod tilladelse til den, der aktivt har modarbejdet afklaringen af sin identitet, og ved indsættelsen i 2024 af en regel om, at sigtede eller tiltalte for alvorlig kriminalitet ikke kan meddeles tilladelse, mens sagen verserer, jf. [§ 11, stk. 10](#).

Beskæftigelseskravet – hvad Udlændingenævnet lægger vægt på ved § 3 timeopgørelsen

Beskæftigelseskravet i § 11, stk. 3, nr. 8 er den enkeltbetingelse, der genererer flest sager, og nævnets vurderingsmønster er meget fast.

Opgørelsen sker måned for måned – aldrig som gennemsnit. Dette er nævnets mest gentagne udsagn. I [EST/2026/4](#) havde ansøgeren dokumenteret 3 år og 5 måneders fuldtid – én måned for lidt – og gjorde gældende, at kravet burde beregnes som et gennemsnit over fireårsperioden. Nævnet afviste og fastslog, at arbejdstiden alene opgøres måned for måned ud fra antallet af faktiske arbejdstimer, jf. § 11, stk. 8, nr. 1. Samme resultat i [sagen om natarbejderen](#), hvor nævnet præciserede, at det ikke er muligt at foretage en gennemsnitsberegning over et år for at dække måneder med for lav timetal – og hvor fuldtid for natarbejde blev opgjort til mindst 28 timer ugentligt svarende til 112 timer månedligt.

Fuldtid er 30 timer ugentligt. Under de i dag gældende regler indgår efter § 11, stk. 8 alene ansættelsesforhold med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 30 timer (plus visse udlandsansættelser). Efter de **dagældende** regler før 2016-skærpelsen kunne deltid medregnes forholdsmæssigt, og nævnets ældre afgørelser anvendte en fast omregningsnøgle:

Arbejdssomfang	Dagældende medregning
Over 30 timer ugentligt	Fuld varighed
15-30 timer ugentligt	3/5 af varigheden
Under 15 timer ugentligt	Medregnes ikke

Denne nøgle ses anvendt i [sagen om den marokkanske ansøger](#) (11 måneders deltid → godt 6 måneder), i [sagen om den bosniske ansøger](#) (14 måneders deltid → 8,4 måneder) og i [sagen om den syriske tolk](#), hvor nævnet nåede 31,2 måneder mod de dengang krævede 36. I sidstnævnte anerkendte nævnet dog, at **aflønnet transporttid** kunne medregnes, fordi den var konkret aflønnet på timebasis, mens overførselsindkomster som arbejdsløshedsdagpenge aldrig tæller med.

Beskæftigelsen skal være udført under sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår. Her er nævnet kompromisløst. I [sagen om den iranske statsborger med lav timeløn](#) var bruttotimelønnen ca. 49-50 kr., og nævnet fastslog, at timelønnen i sig selv var tilstrækkelig dokumentation for, at arbejdet ikke blev udført under sædvanlige vilkår – uanset hvad parterne måtte have aftalt. Endnu skarpere i [sagen om restaurantansættelsen](#), hvor ansøgeren ubestridt havde arbejdet 130 timer om måneden for 5.000 kr. (38,46 kr. i timen). Nævnet henviste til, at bevisbyrden efter § 40, stk. 1 påhviler ansøgeren, og at hverken egne notater eller fagforeningens efterbetalingsskema kunne godtgøre ordinær beskæftigelse, når de faktiske lønforhold var så usædvanlige. Det er værd at bemærke, at underbetaling dermed rammer arbejdstageren dobbelt.

Aktuel tilknytning (nr. 9) kræver stabilitet. I [sagen om tilkaldevagterne](#) fastslog nævnet, at kravet normalt forudsætter en uopsagt, tidsubegrænset stilling på mindst 15 timer ugentligt; en fast kontrakt på 6 timer suppleret af tilkaldevagter var utilstrækkelig, og for at tilkaldevagter kan sidestilles med fastansættelse kræves efter administrativ praksis, at beskæftigelsen uafbrudt i mindst ét år har været over 15 timer om ugen. Tilsvarende blev vikaransættelse hos et vikarbureau ikke anset for at have karakter af fastansættelse i [sagen](#)

om den indonesiske flygtning. Omvendt hjemviste nævnet [sagen om sosu-hjælperen](#), da den tidsbegrænsede ansættelse under klagesagen var blevet forlænget.

LOV	Udlændingeloven § 11, stk. 3, 8	Udlændingeloven § 40, stk. 1	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Ferieperiode uden for ansættelsesforhold talte ikke med i beskæftigelseskravet ved tidsubegrænset ophold		02.07.2026
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset ophold til natarbejder pga. utilstrækkeligt antal arbejdstimer i fireårig periode		21.09.2022
	Udlændingenævnet · Syrisk statsborger nægtet tidsubegrænset ophold på grund af manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet		22.12.2017
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet ved lav timeløn		11.11.2017
	Udlændingenævnet · Krav om aktuell beskæftigelse på mindst 15 timer ugentligt for tidsubegrænset opholdstilladelse		11.11.2017
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende dokumentation for ordinær beskæftigelse og usædvanlige lønvilkår		28.01.2017
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse på grund af manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet		17.07.2015
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet		10.07.2015
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse for flygtning grundet manglende aktuell beskæftigelse og vikaransættelsens karakter		14.03.2015
	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om tidsubegrænset opholdstilladelse for sosu-hjælper med tidsbegrænset ansættelse		14.02.2015

§ 4 Barsel, sygdom, ferie, uddannelse og selvstændig virksomhed – grænsetilfældene i beskæftigelseskravet

Ud over den rene timeopgørelse afgøres en stor gruppe sager på, om en periode uden faktisk arbejde alligevel kan medregnes. Her går nævnets skillelinje konsekvent ved, om fraværet ligger **inden for rammerne af et bestående ansættelsesforhold**.

Barsel og sygdom. I [sagen om den ukrainske landbrugsmedhjælper](#) kunne barselsperioden ikke medregnes, fordi barslen ikke var afholdt inden for samme ansættelsesforhold, ansøgeren efterfølgende havde indgået en helt ny kontrakt, og der var et væsentligt tidsmæssigt ophold mellem barslens ophør og den nye ansættelse. Modsat i [sagen om den private børnepasser](#), hvor nævnet omgjorde og medregnede både tre måneders graviditetsbetinget sygemelding og syv måneders barsel:

"Udlændingenævnet fandt på den baggrund, at ansøgeren måtte anses for at have været i beskæftigelse i mindst 30 timer ugentligt i 10 måneder som privat børnepasser ... og at hun uafbrudt siden marts 2014 havde været ansat i en kommune som dagplejer."

Nævnet lagde her vægt på, at den private børnepasning var hendes hovedbeskæftigelse med henblik på selvforsørgelse, og at hun ikke havde modtaget andre offentlige ydelser i perioderne.

Ferie. [EST/2026/4](#) er den ledende afgørelse: ferie optjent under en tidligere fuldtidsansættelse, men afholdt i september 2023 i en periode **uden** ansættelsesforhold, kunne ikke medregnes. Nævnet henviste til forudsætningerne for medregning af ferie i forarbejderne til lovforslag L 87 af 10. december 2015 og afviste

udtrykkeligt argumentet om, at ferien lige så godt kunne have været placeret i en måned med ansættelse – afgørende var, at den faktisk blev afholdt uden for et ansættelsesforhold.

Uddannelse. Uddannelse tæller ikke længere som sådan efter 2016-skærpelsen, men praktik kan medregnes, hvis den er integreret i et ansættelsesforhold. Modsætningsparret er instruktivt:

Sag	Faktum	Udfald
Industrioperatøren	Ansæt siden 2019, 37 t/uge, uddannelsesaftale hos samme arbejdsgiver, timeløn 184,50 kr. efter Industriens Overenskomst – over elevmindstesatsen og svarende til lønnen før uddannelsesstart	Omgjort – perioden medregnes
Tømrerlærlingen	Opsagde caféstilling for at påbegynde tømruddannelse; forventet udlært 2024	Stadfæstet – praktikuddannelse er ikke ordinær beskæftigelse

I industrioperatørsagen udtalte nævnet:

"Udlændingenævnet har på baggrund af det anførte og ud fra en samlet konkret vurdering af alle sagens omstændigheder vurderet, at perioden fra januar 2022 til november 2023 derfor kan indgå i beregningen som ordinær beskæftigelse i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8's forstand, idet ansøgerens uddannelsesaftale må betragtes som værende en integreret del af et ansættelsesforhold."

At uddannelse i sig selv ikke rækker, illustreres af [sagen om barsel under social- og sundhedsuddannelsen](#), hvor kun den normerede uddannelsestid kunne medregnes efter de dagældende regler, og hvor nævnet udtalte, at "en barselsperiode under en erhvervsuddannelse kunne således efter bestemmelsen ikke tillægges den normerede tid efterfølgende" – en fortolkning, nævnet ikke fandt i strid med CEDAW-konventionen. Og i [sagen om diplomingeniøren](#) fastslog nævnet, at uddannelse og samtidigt arbejde ikke kan tælles dobbelt, medmindre arbejdet er en integreret del af uddannelsen.

Selvstændig erhvervsvirksomhed medregnes kun, hvis virksomheden har et omfang svarende til lønarbejde i gennemsnitligt mindst 30 timer ugentligt **og** er drevet med henblik på selvforsørgelse. I [sagen om enkeltmandsvirksomheden](#) var den personlige indkomst 50.886 kr. og nettoresultatet 55.171 kr. for et helt år, hvilket ikke dokumenterede drift med henblik på selvforsørgelse – og opstartsargumentet holdt ikke, da virksomheden var etableret tre år tidligere. Omvendt i [ERH/2023/133](#), hvor nævnet omgjorde: manglende omsætning i det første halve år skyldtes en naturlig opstartsperiode med etableringsomkostninger og lille kundekreds, og et negativt resultat skyldtes dels løn til ansøgeren selv, dels investeringer i erhvervsudstyr, som medregnes i indtægtsgrundlaget.

Lønmodtager eller selvstændig? I [ERH/2024/113](#) hjemviste nævnet, fordi arbejde som madleveringsbud skulle betragtes som lønmodtagerarbejde og dermed medregnes i timeopgørelsen. Nævnet støttede sig udtrykkeligt på Skatterådets bindende svar af 22. januar 2022 – et eksempel på, at nævnet henter kvalifikationen af ansættelsesforholdet fra andre myndigheders praksis.

LOV [Udlændingeloven § 11, stk. 3, 8](#)

PRAKSIS **Udlændingenævnet** · Ferieperiode uden for ansættelsesforhold talte ikke med i beskæftigelseskravet ved tidsubegrænset ophold 02.07.2026

Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om tidsubegrænset opholdstilladelse: Beskæftigelse som madleveringsbud anerkendt som lønmodtagerarbejde 03.04.2025

Udlændingenævnet · Selvstændig erhvervsdrivende opfyldte beskæftigelseskravet til tidsubegrænset ophold trods opstartsperiode uden overskud	31.05.2024
Udlændingenævnet · Uddannelsesforløb anerkendt som ordinær beskæftigelse i sag om tidsubegrænset opholdstilladelse	15.02.2024
Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse: Selvstændig virksomhed opfyldte ikke kravet om selvforsørgelse	31.08.2023
Udlændingenævnet · Tømrerlærling nægtet tidsubegrænset opholdstilladelse: Praktikuddannelse betragtes ikke som ordinær beskæftigelse	29.09.2022
Udlændingenævnet · Privat børnepasning anerkendt som fuldtidsbeskæftigelse ved ansøgning om tidsubegrænset ophold	28.06.2016
Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende beskæftigelse og afbrudte ansættelsesforhold under barsel	21.08.2015
Udlændingenævnet · Beregning af beskæftigelseskravet ved overlap mellem uddannelse og deltidsarbejde i sag om permanent ophold	19.03.2015
Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet ved barsel under uddannelse	22.01.2015

§ 5 Danskprøvekravet og de supplerende integrationsbetingelser

Sprogkravet i § 11, stk. 3, nr. 7 kræver bestået Prøve i Dansk 2 eller en danskprøve på tilsvarende eller højere niveau. Nævnet foretager her en reel ækvivalensvurdering og omgør, når dokumentationen faktisk viser det krævede niveau. I [sagen om den thailandske statsborger](#) omgjorde nævnet, fordi ansøgeren havde bestået dansk ved 9. klasses afgangsprøve med karakteren 02 og efterfølgende bestået Dansk på G-niveau hos VUC.

Men nævnet fastholder to formelle grænser:

- **Karakteren skal reelt være bestået, og en standpunktskarakter er ikke en aflagt prøve.** I [sagen om den tyrkiske statsborger med indlæringsvanskeligheder](#) rakte karaktererne 00 og 02 fra folkeskolen ikke, og en overført standpunktskarakter på 7 i Dansk F kunne ikke sidestilles med en aflagt sprogpøve.
- **En formel fritagelse fra en prøvedel skal komme fra prøvemyndigheden.** I [sagen om den døve ansøger](#) hjemviste nævnet, fordi der forelå en erklæring fra Undervisningsministeriet om fritagelse for prøven i mundtlig kommunikation, og fordi det udtrykkeligt fremgik af erklæringen, at prøvebeviset var fuldt gyldigt. Modsat i [sagen om den hørehæmmede amerikanske statsborger](#), hvor nævnet stadfæstede med den begrundelse, at prøven kan bestås, selv om den mundtlige del ikke gennemføres, da læseforståelse og skriftlig fremstilling er selvstændige dele – og hvor en kommunal fritagelse fra danskundervisning i 2010 ikke kunne føre til andet resultat.

De supplerende betingelser i § 11, stk. 4 kræver opfyldelse af to ud af fire. Medborgerskabsbetingelsen kan opfyldes ved bestået medborgerskabsprøve – reguleret i [bekendtgørelse om medborgerskabsprøven](#) –, hvorefter prøven skal vise "udlændingens integrationsgrad målt på vedkommendes fortrolighed med danske samfundsforhold" og prøve kendskab til hverdagsliv og medborgerskab, danske samfundsforhold samt dansk historie, kunst og kultur, jf. § 10. Alternativet er aktivt medborgerskab gennem mindst ét års deltagelse i bestyrelser, organisationer m.v.

Her er nævnets linje **restriktiv**, og det er et gennemgående mønster, at almindeligt foreningsmedlemskab og frivillige aktiviteter ikke anerkendes:

Sag	Påberåbt medborgerskab	Nævnets vurdering

Den marokkanske hjælpetræner	Ugentlig hjælpetræner i fodboldklub siden 2013	Ikke tilstrækkeligt dokumenteret som aktivt medborgerskab; kun almindeligt medlemskab og deltagelse i sociale/sportslige aktiviteter
Den nigerianske ansøger	Medlemskab af to foreninger med opgaver	Ikke af en karakter, der kan sidestilles med aktivt medborgerskab som beskrevet i forarbejderne
Radioværten på førtidspension	Frivilligt arabisksproget radioprogram, 1 time ugentligt i ca. 1 år og 8 måneder	Almindelig medlemsaktivitet – ikke del af foreningens egentlige drift eller ledelse, og ikke almennyttigt organisationsarbejde

I de to første sager kom hertil, at indkomstkravet ikke var opfyldt (149.742 kr. henholdsvis under det dagældende krav), og at kun Prøve i Dansk 2 og ikke Prøve i Dansk 3 var bestået. Radioværtsagen viser samtidig, at nævnet for førtidspensionister efter § 11, stk. 6 – der undtages fra beskæftigelseskravet – koncentrerer prøvelsen om netop medborgerskab og Prøve i Dansk 3, og at det tæller imod ansøgeren, at vedkommende **slet ikke har forsøgt** at bestå den krævede prøve.

LOV [Udlændingeloven § 11, stk. 3, 4, 6](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse trods førtidspension og frivilligt arbejde som radiovært	09.12.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af supplerende betingelser om indkomst og aktivt medborgerskab	14.03.2019
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til marokkansk statsborger grundet manglende opfyldelse af de supplerende betingelser om indkomst, sprog og medborgerskab	05.03.2019
	Udlændingenævnet · Vurdering af sprogkrav ved ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse	08.02.2018
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende dokumentation for bestået danskprøve	22.12.2015
	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om tidsubegrænset ophold: Døv ansøger opfyldte sprogkrav trods fritagelse for mundtlig prøve	03.12.2015
	Udlændingenævnet · Afslag på permanent ophold til hørehæmmet ansøger trods lægelig vurdering og tidligere dispensation	14.03.2015

§ 6 Vandelskravet og karenperioderne – området uden dispensation

Kriminalitetsbetingelserne i § 11, stk. 3, nr. 2 og nr. 3 samt karenreglerne i § 11 a og § 11 b udgør den hårdeste del af regelsættet, fordi de er unddraget dispensationsadgangen.

Den ledende afgørelse er [sagen om den tidligere voldsdom](#). Ansøgeren var i 2008 idømt 1 års ubetinget fængsel for kvalificeret vold og søgte i 2022 – 13 år efter dommen – om tidsubegrænset opholdstilladelse. Nævnet stadfæstede afslaget og formulerede sin linje udtømmende:

"Det forhold, at det til støtte for klagen er anført, at det er ca. 13 år siden, at du blev dømt, og at det derfor er lang tid siden, at du har begået forholdet, at du begik forholdet, før at skærpelsen blev indført, at du senere har lavet om på dit liv og indset dine fejl, at du har gennemført et kursus, som du har fået meget ud af, og at du fortsat anvender de lærte værktøjer den dag i dag, kan ikke føre til en ændret vurdering."

Og om helbredsforhold:

"Udlændingenævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at lovgivningen ikke giver mulighed for dispensation på baggrund af helbredsforhold i tilfælde, hvor en udlænding er meddelt afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse med henvisning til kriminalitet omfattet af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 3."

Afgørelsen fastslår desuden et vigtigt overgangsretligt punkt: de skærpede regler fra lov nr. 102 af 3. februar 2016 finder anvendelse, fordi **ansøgningen** var indgivet efter lovforslagets fremsættelse den 10. december 2015 – uanset hvornår kriminaliteten blev begået.

Karensperioderne løber fra løsladelsen, ikke fra dommen. I [sagen om den iranske kvoteflygtning](#) var ansøgeren i 2011 idømt 1 år og 3 måneders delvis betinget fængsel og løsladt i april 2012; nævnet regnede den dagældende 12-årige karensperiode fra løsladelsen, så udelukkelsen løb til april 2024. I [sagen om 50 dages ubetinget fængsel](#) løb den dagældende 8-årige karens fra løsladelsen i november 2009 til november 2017 – og nævnet præciserede, at en **privat straffeattest uden anmærkninger er uden betydning**, fordi attesten normalt kun medtager afgørelser fra de seneste fem år, mens karensreglerne rækker længere tilbage.

Karens efter [§ 11 b](#) rammer også overtrædelser af udlændingeloven selv: i [sagen om den kinesiske statsborger](#) udløste et vedtaget bødeforelæg i 2009 for ulovligt arbejde en 10-årig karensperiode, der løb til september 2019.

LOV	Udlændingeloven § 11, stk. 3	Udlændingeloven § 11a, stk. 2	Udlændingeloven § 11b
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af tidligere voldsdom		
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet karensperiode efter bøde for ulovligt arbejde		
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet otte års karensperiode efter fængselsstraf		
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til iransk statsborger som følge af 12 års karensperiode efter fængselsstraf		

§ 7 Gæld og selvforsørgelseskravet – bagatelgrænser, tilbagebetaling og vejledningsfejl

Gældskravet i § 11, stk. 3, nr. 4 administreres formelt, men ikke absurd. I [sagen om restgælden på 19 øre](#) havde styrelsen afslået på grund af en forfalden SKAT-gæld på 622,05 kr. Under klagesagen indhentede nævnet nye oplysninger telefonisk hos SKAT, konstaterede at gælden var afviklet på nær 19 øre i rentetilskrivning, og hjemviste sagen. Afgørelsen illustrerer et bredere mønster: nævnet oplyser selv sagen på ny og lægger **forholdene på nævnets afgørelsestidspunkt** til grund, når betingelsen kan nå at blive opfyldt.

Selvforsørgelseskravet i § 11, stk. 3, nr. 5 administreres derimod meget strengt. Gennemgående træk:

- **Tilbagebetaling hjælper ikke.** I [sagen om den afghanske ansøger født i Danmark](#) var der udbetalt i alt 6.000 kr. i kontanthjælp i 2013, som ansøgeren afdrog på. Nævnet fastslog, at det ikke kunne føre til andet resultat, da ydelserne faktisk var udbetalt som hjælp til forsørgelse.
- **Ansøgningstidspunktet er skæringsdatoen.** Samme sag: selv om der på nævnets afgørelsestidspunkt i 2017 var gået mere end den dengang krævede periode, var det ansøgningstidspunktet i 2015, der var afgørende.
- **Supplerende kontanthjælp til ægtefællen rammer også ansøgeren.** I [sagen om den pakistanske statsborger](#) var der udbetalt 34.104 kr. i supplerende kontanthjælp begrundet i ægtefællernes gensidige forsørgelsespligt, hvilket aktiverede afslagsgrunden.

- **Helbredsforhold under udredning rækker ikke.** I [sagen om den statsløse ansøger fra Burma](#) og i [sagen om den irakiske statsborger](#) lagde nævnet begge gange vægt på kommunens oplysning om, at ansøgeren endnu ikke var færdigudredt, og at der forelå planer om arbejdsprøvning og fremtidig beskæftigelse – det var derfor ikke sandsynliggjort, at ansøgeren var permanent afskåret fra at opfylde kravet.

To omgørelser markerer grænsen for stregheden. I [sagen om dokumenteret uarbejdsdygtighed](#) havde kommunen allerede i 2010 vurderet, at ansøgerens udviklingsmuligheder var udtømte, og bekræftede i 2016, at der hverken aktuelt eller fremadrettet var arbejdssevne. Nævnet fraveg da selvforsørgelseskravet af hensyn til Danmarks internationale forpligtelser og meddelte tilladelse. Forskellen til afslagssagerne er præcis dokumentationsniveauet: **en endelig, kommunalt bekræftet afklaring af arbejdssevnen** frem for en igangværende udredning.

I [sagen om fejlvejledningen fra frivilligcentret](#) omgjorde nævnet, fordi ansøgeren var henvist til frivilligcentret af sin bopælskommune og dér havde fået at vide, at en tilbagebetalt kontanthjælp var uden betydning:

"Såfremt klageren havde modtaget korrekt vejledning i forhold til tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om tidsubegrænset opholdstilladelse, og herefter blot havde ventet tre uger med at indlevere ansøgningen... ville klageren ikke have fået afslag."

Vejledningssporet er også belyst af Folketingets Ombudsmand. I [FOB 2017-30](#) blev Udlændingestyrelsens vejledning i en sag om tidsubegrænset opholdstilladelse fundet utilstrækkelig, mens Udlændingenævnet afviste at anvende princippet om realudligning, fordi det ikke fandtes sandsynligt, at ansøgeren reelt kunne have handlet anderledes – samleveren måtte antages at have haft et reelt behov for den supplerende kontanthjælp. Nævnet har senere anvendt vejledningssynspunktet til at genoptage og ændre en egen afgørelse i [sagen om manglende kommunal vejledning om sociale ydelser](#).

LOV	Udlændingeloven § 11, stk. 3, 19	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Genoptagelse af sag om opholdstilladelse pga. manglende kommunal vejledning om sociale ydelser	21.03.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af modtagelse af kontanthjælp inden for treårsperioden	22.12.2017
	Udlændingenævnet · Tidsubegrænset opholdstilladelse bevilget trods modtagelse af kontanthjælp grundet fejlvejledning	11.11.2017
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet dokumenteret uarbejdsdygtighed	11.01.2017
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til statsløs ansøger grundet modtagelse af kontanthjælp	09.02.2016
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet modtagelse af kontanthjælp trods helbredsmæssige udfordringer	30.01.2016
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse på grund af modtagelse af kontanthjælp udbetalt som følge af ægtefællens forsørgelsespligt	08.01.2016
	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om tidsubegrænset opholdstilladelse vedrørende minimal restgæld til det offentlige	03.12.2015

§ 8 Det tidsmæssige opholdskrav og beregningen af lovligt ophold

Opholdskravet i [§ 11, stk. 3, nr. 1](#) beregnes efter [§ 27](#), og nævnets praksis er præget af, hvor let perioden afbrydes.

Huller i opholdsgrundlaget afbryder beregningen. I [sagen om den nepalesiske statsborger](#) manglede der opholdstilladelse fra december 2011 til maj 2012, og nævnet regnede først fra maj 2012. Nævnet afviste argumenterne om juleferie og manglende dokumentation med, at ansøgning om forlængelse kan indgives uden fuldstændig dokumentation og bilag eftersendes – og understregede, at en tilbagerejsetilladelse ikke erstatter en gyldig opholdstilladelse.

Inddragelse nulstiller perioden. I [sagen om den filippinske statsborger](#) fastslog nævnet med henvisning til [§ 27, stk. 3](#), at fristen afbrydes ved inddragelse, at beregningen begynder forfra ved en ny tilladelse, og at **processuelt ophold ikke sidestilles med opholdstilladelse**.

Kun ophold på det rette grundlag tæller. I [ERH/2024/22](#) havde ansøgeren over 8 års samlet lovligt ophold, men havde først i december 2023 fået opholdstilladelse efter [§ 9 c, stk. 1](#) på grundlag af dansk afstamning. Nævnet stadfæstede afslaget efter den dagældende lempeligere regel i [§ 11, stk. 14](#):

"[Ansøgerens] opholdstilladelse meddelt på baggrund af ægteskab, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, kan således ikke indgå i beregningen af perioden på mindst 2 år, jf. udlændingelovens § 11, stk. 14, jf. § 11, stk. 3, nr. 1."

Nævnet lagde vægt på, at kravet fremgik udtrykkeligt af selve opholdstilladelsen, af vejledningen på [nyidanmark.dk](#) og af bemærkningerne til bestemmelsen. Kravet om 8 års uafbrudt lovligt ophold blev tilsvarende fastholdt i [ERH/2023/113](#).

Myndighedsfejl kan dog udligne perioden. I [sagen om den fejlregistrerede reference](#) havde ansøgeren i 2008 fået EU-opholdsret, fordi den herboende fejltagtigt var registreret som dansk statsborger. Et flertal i nævnet omgjorde under henvisning til grundsætningen om berettigede forventninger:

"Flertallet fandt, at ansøgeren derfor burde stilles, som om ansøgeren fra sin indrejse i Danmark havde haft ret til opholdstilladelse efter udlændingelovens almindelige regler, og at ansøgeren derfor skulle stilles, som om hun samlet havde haft mere end fem års lovligt ophold i Danmark."

Tilladelsen får virkning fremad. I [sagen om den afghanske statsborger](#) afviste nævnet at tilbagedatere tilladelsen til den oprindelige ansøgning fra 2011 og fastslog samtidig et centralt processuelt princip: betingelserne i [§ 11, stk. 3, nr. 1-9](#), **skal være opfyldt uafbrudt fra ansøgningstidspunktet og frem til afgørelsestidspunktet**.

De unge ansøgere. For udlændinge, der ansøger inden det fyldte 19. år og har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden folkeskolens afslutning, gælder de lempeligere regler i [§ 11, stk. 13](#). Her er nævnet påfaldende **mildt** i vurderingen af, om forløbet er "uafbrudt", og omgør systematisk:

Sag	Afbrydelse	Udfald
Den tyrkiske ansøger	Juni-oktober 2012, men søgt ind allerede i februar	Omgjort – kort pause i naturlig sommerferie, rettidig omhu
Den sudanske ansøger	10. klasse afsluttet juni 2015, VUC-start august 2015	Omgjort – dokumenteret progression og uafbrudt forløb
Den somaliske ansøger	Afslag på ungdomsuddannelse, 10. klasse fra sept. 2015	Omgjort – reagerede to dage efter afslaget; afbrydelsen var uden for hans kontrol
Gymnasieskiftet	Fire dages overgang mellem to gymnasier	Omgjort – "et tilrettelagt uddannelsesskifte fra et gymnasium til et andet gymnasium med en kort overgangsperiode på 4 dage"

Den bangladeshiske ansøger med OCD	Afbrudt gymnasium kort før det 18. år pga. indlæggelse	Omgjort – streng håndhævelse uforenelig med FN's handicapkonvention
------------------------------------	--	---

Mønstret er tydeligt: nævnet lægger vægt på **den unges dokumenterede intention og aktivitet**, ikke på kalenderdagene.

LOV	Udlændingeloven § 11, stk. 3, 13	Udlændingeloven § 27, stk. 1, 3	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af det tidsmæssige opholdskrav for personer med stærk tilknytning		05.09.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af kravet om 8 års uafbrudt lovligt ophold		17.04.2024
	Udlændingenævnet · Vurdering af uafbrudt uddannelsesforløb for unge ansøgere om tidsubegrænset opholdstilladelse		21.12.2022
	Udlændingenævnet · Vurdering af uddannelseskraav for unge ved ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse		14.03.2019
	Udlændingenævnet · Tidsubegrænset opholdstilladelse til 18-årig trods afbrudt uddannelse grundet psykisk lidelse		05.07.2018
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til ung ansøger i uddannelsesforløb		20.10.2017
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af afbrudt opholdsperiode efter inddragelse		02.02.2017
	Udlændingenævnet · Manglende opfyldelse af femårs-kravet ved ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse		09.02.2016
	Udlændingenævnet · Fastlæggelse af starttidspunkt for tidsubegrænset opholdstilladelse efter tidligere afslag og efterfølgende hjemvisning		09.02.2016
	Udlændingenævnet · Omgørelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af myndighedsfejl og berettigede forventninger		14.01.2016
	Udlændingenævnet · Tidsubegrænset opholdstilladelse: Kort uddannelsespause ikke hindring for unge ansøgere		07.03.2015

Dispensation efter § 11, stk. 19 og FN's handicapkonvention – nævnets linje og Højesterets kontrol

[§ 11, stk. 19](#) tillader fravigelse af stk. 3, nr. 4-9, og stk. 4, nr. 1-4, hvis Danmarks internationale forpligtelser – herunder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap – tilsiger det. Bestemmelsen er den eneste ventil i systemet, og Udlændingenævnets anvendelse af den er meget restriktiv.

Nævnets standardformel i afslagssagerne er, at de påberåbte forhold ikke er af en sådan karakter eller et sådant omfang, at ansøgeren er **permanent afskåret** fra at opfylde betingelsen nu eller i fremtiden. Se [sagen om den bosniske ansøger med depression og angst](#) (Hamilton-score 40/52 og 44/56, arbejdsevne vurderet til højst tre timer dagligt), [sagen om den egyptiske ansøger](#) (skulderproblemer, psykiatrisk tilknytning, søn under leukæmibehandling) og [sagen om pleje af syg ægtefælle](#), hvor nævnet fastslog, at fuldtidspleje af en kronisk syg ægtefælle og børn ikke fritager for beskæftigelseskraavet, og at ansøgerens egen opfattelse af ikke at kunne indgå på arbejdsmarkedet ikke kan begrunde fravigelse.

Et bemærkelsesværdigt bevismæssigt træk går igen: nævnet lægger gentagne gange vægt på, at **ansøgeren i selve ansøgningsskemaet har oplyst ikke at have et handicap**, der forhindrer opfyldelse af betingelserne – se bl.a.

sagerne om lav timeløn, tilkaldevagter, kontanthjælp inden for treårsperioden og natarbejde. Det er derfor i praksis afgørende, hvordan ansøgningsskemaet udfyldes.

Højesteret har prøvet og godkendt denne linje. I [BS-20635/2020-HJR](#) havde A paranoid skizofreni – ubestridt et handicap i konventionens forstand – og gjorde gældende, at afslaget på grund af det manglende beskæftigelseskrav var ulovlig forskelsbehandling. Højesteret stadfæstede:

"Højesteret finder, at det ikke ved lægeerklæringerne er godtgjort, at A på tidspunktet for Udlændingenævnets afgørelse som følge af sit handicap ikke havde rimelig udsigt til at kunne opfylde beskæftigelseskravet i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8."

Højesteret lagde vægt på, at lægeerklæringerne ikke udelukkede arbejde på nedsat tid, at arbejdsevnen ikke var afklaret gennem et kommunalt ressourceforløb, at uddannelses- og studieforløbet tydede på en vis arbejdskapacitet, og at **fleksjob i forarbejderne sidestilles med ordinær beskæftigelse**, uanset offentligt tilskud. Retten tilføjede:

"Hvis nævnet havde set bort fra beskæftigelseskravet, ville A blive stillet bedre end en ikke handicappet, der befandt sig i en sammenlignelig situation."

Hvornår omgør nævnet så? Kun når dokumentationen viser en varig og udtømt situation. To sager markerer standarden:

- [Sagen om mental retardering og ADHD](#): IQ målt til 40, ti års specialundervisning, læseniveau svarende til lette indskolingstekster, sprog- og begrebsforståelse som et barn på 6-7 år, jobcentervurdering om afklaring til førtidspension. Nævnet fraveg danskprøvekravet.
- [Sagen om skizofreni og PTSD](#): lægelig dokumentation for, at ansøgeren ikke kunne opholde sig i en testsituation med andre, og at alle behandlingsmuligheder var udtømte – hertil at han faktisk **havde forsøgt** Prøve i Dansk 2 i 2021 og fik -3 i både læseforståelse og skriftlig fremstilling.

Modsat i [ERH/2023/94](#), hvor hverken førtidspension, PTSD eller indlæringsvanskeligheder rakte til fravigelse af danskprøvekravet. Sammenholdt med radioværtsagen er lærdommen, at nævnet i sproglige dispensationssager i praksis kræver enten et **dokumenteret forgæves prøveforsøg** eller en kognitiv funktionsnedsættelse, der gør prøven objektivt uopnåelig.

LOV	Udlændingeloven § 11, stk. 3, 19	
PRAKSIS	Højesteret · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse trods handicap var ikke i strid med FN's Handicapkonvention	11.05.2021
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse: Danskprøvekrav ikke fraveget trods førtidspension og PTSD	04.06.2024
	Udlændingenævnet · Dispensation fra danskprøvekrav ved permanent opholdstilladelse på grund af skizofreni og PTSD	23.11.2022
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset ophold til natarbejder pga. utilstrækkeligt antal arbejdstimer i fireårig periode	21.09.2022
	Udlændingenævnet · Dispensation fra krav om danskprøve ved ansøgning om permanent ophold grundet mental retardering og ADHD	16.12.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse trods førtidspension og frivilligt arbejde som radiovært	09.12.2020
	Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet ved lav timeløn	11.11.2017

Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse på grund af manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet 17.07.2015

Udlændingenævnet · Afslag på permanent opholdstilladelse på grund af manglende beskæftigelse trods pleje af syg ægtefælle 10.07.2015

§ 10 Standstill-klausulen i associeringsaftalen med Tyrkiet – fra Udlændingenævnet til EU-Domstolen

Den mest principielle prøvelse af det danske regelsæt kom via tyrkiske arbejdstageres påberåbelse af standstill-klausulen i artikel 13 i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80, der forbyder medlemsstaterne at indføre nye begrænsninger for vilkårene for adgang til beskæftigelse.

Forløbet. Udlændingestyrelsen meddelte den 10. november 2017 afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til A, en tyrkisk arbejdstager indrejst i 2013, fordi han hverken kunne dokumentere 6 års lovligt ophold eller 2 år og 6 måneders fuldtidsbeskæftigelse inden for de sidste 3 år. Udlændingenævnet stadfæstede den 18. juli 2018. Østre Landsret frifandt nævnet den 2. februar 2022, og sagen blev anket til Højesteret, som i [BS-8270/2022-HJR](#) ved kendelse af 6. juni 2023 forelagde to spørgsmål for EU-Domstolen, jf. [artikel 267 i TEUF](#): om betingelser for permanent ophold overhovedet er omfattet af standstill-klausulen, og i bekræftende fald om skærpede tidsmæssige betingelser kan begrundes i hensynet til vellykket integration. Højesteret formulerede den centrale spænding skarpt:

"Der kunne heraf sluttes, at da selve tildelingen af en tidsubegrænset opholdsret er kvalificeret som et egnet middel til at sikre en vellykket integration af arbejdstageren, må en tidsmæssig begrænsning af adgangen til at opnå tidsubegrænset opholdsret anses for at modvirke målet om at sikre en vellykket integration."

EU-Domstolens svar kom i [C-375/23](#) af 4. juli 2024. Domstolen (Syvende Afdeling) gav Udlændingenævnet medhold:

"[E]n medlemsstats lovgivning, der undergiver opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse for en tyrkisk arbejdstager [...] skærpede betingelser [...] udgør [...] ikke en »ny begrænsning«, [...] for så vidt som den ikke er til hinder for, at tyrkiske statsborgere, der opholder sig lovligt i denne medlemsstat, udøver deres ret til fri bevægelighed på denne medlemsstats område."

Det afgørende var, at EN fortsat havde en gyldig tidsbegrænset opholdstilladelse med ret til at arbejde; afslaget på en "opgradering" fratog ham ikke nogen erhvervet rettighed. Domstolen understregede tillige, at tyrkiske arbejdstagere ikke kan udlede en ret til tidsubegrænset ophold af artikel 13, og at opholdsdirektivets ordning for unionsborgere ikke kan overføres. Det andet spørgsmål bortfaldt dermed.

Kontrasten til de sager, hvor standstill-klausulen bider, er væsentlig for at forstå rækkevidden: i [C-279/21](#) og [C-89/18](#) blev henholdsvis det danske sprogprøvekrav og tilknytningskravet ved familiesammenføring underkendt, og i [C-652/15](#) og [C-402/21](#) accepteredes nye begrænsninger kun under en proportionalitetsprøvelse. Skæringspunktet er, om foranstaltningen **griber ind i en bestående opholds- og arbejdsret** eller blot afskærer en yderligere fordel.

Udlændingenævnets egen linje havde allerede foregrebet resultatet. I [sagen om ægtefællesammenføring og treårskravet](#) anerkendte nævnet, at kravet om tre års tidsubegrænset ophold er en ny begrænsning, men fandt den lovlig, fordi den forfølger et legitimt integrationsformål og er proportional – den samlede ventetid på otte

år oversteg ikke den proportionale grænse på ni år. Tilsvarende blev danskprøvekravet fastholdt i [sagen om ægtefællesammenføring og Prøve i Dansk 3](#).

Sideordnet hermed anvender nævnet associeringsaftalens artikel 6 stramt over for arbejdstagere, hvis erhvervsaktivitet ophører: rettighederne fortabes ved fuldstændigt ophør af økonomisk aktivitet ([sagen om ophørt arbejdsmarkedstilknytning](#)), ved tilkendelse af førtidspension som udtryk for varigt ophør ([sagen om arbejdsulykken](#)), og ved beskæftigelse under EU-rettens minimum på 10-12 timer ugentligt ([censorsagen-](#), hvor gennemsnitligt tre timer månedligt ikke rakte). Kravet om mindst ét års lovlig beskæftigelse hos samme arbejdsgiver blev fastholdt i [sagen om den tyrkiske statsborger med seks måneders lovligt arbejde](#), og genoptagelse blev afvist i [FAM/2024/13](#).

LOV	Udlændingeloven § 9c, stk. 1	Udlændingeloven § 11, stk. 3	
PRAKSIS	Højesteret · Forelæggelse for EU-Domstolen om standstill-klausulen i associeringsaftalen med Tyrkiet i relation til skærpede krav for tidsubegrænset opholdstilladelse		06.06.2023
	EU-Domstolen · Skærpelse af betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse for tyrkiske arbejdstagere udgør ikke en »ny begrænsning« efter associeringsaftalen		04.07.2024
	EU-Domstolen · Inddragelse af opholdsret for tyrkiske statsborgere efter 20 år: Forholdet mellem standstill-klausulen og hensynet til den offentlige orden		09.02.2023
	EU-Domstolen · Krav om sprogpåvisning for tyrkiske arbejdstagere som betingelse for familiesammenføring er i strid med standstill-klausulen i EØF-Tyrkiet-associeringsaftalen		22.12.2022
	EU-Domstolen · Dansk "tilknytningskrav" ved familiesammenføring for tyrkiske statsborgere i strid med EU-associeringsaftale		10.07.2019
	EU-Domstolen · Associeringsaftalen EU-Tyrkiet: Standstill-klausulen, familiesammenføring og effektiv styring af migrationsstrømme (C-652/15)		28.03.2017
	Udlændingenævnet · Fastholdelse af inddragelse af opholdstilladelse for tyrkisk statsborger trods påberåbelse af EU-Associeringsaftalen		23.03.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på opholdstilladelse til tyrkisk statsborger grundet manglende opfyldelse af beskæftigelseskrav i Associeringsaftalen		07.09.2023
	Udlændingenævnet · Nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse for tyrkisk statsborger grundet utilstrækkelig beskæftigelse		07.06.2023
	Udlændingenævnet · Afslag på ægtefællesammenføring grundet manglende tidsubegrænset opholdstilladelse og Associeringsaftalen med Tyrkiet		31.05.2023
	Udlændingenævnet · Nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse for tyrkisk statsborger grundet varigt ophør af økonomisk aktivitet		13.04.2023
	Udlændingenævnet · Afslag på ægtefællesammenføring grundet manglende opfyldelse af danskprøvekrav under EU-Tyrkiet Associeringsaftalen		01.04.2023
	Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af opholdstilladelse efter EU-Tyrkiet Associeringsaftalen grundet ophørt arbejdsmarkedstilknytning		15.09.2022

§ 11 Klagebehandling ved Udlændingenævnet: gebyr, bevisbyrde, hjemvisning og domstolsprøvelse

Klageadgang og gebyr. Klage over Udlændingestyrelsens afslag indgives til Udlændingenævnet, og for ansøgninger indgivet efter 1. marts 2016 er klagen gebyrpålagt efter [§ 9 h, stk. 5](#). Gebyrkravet er en **lovbunden formalitetsbetingelse**: i [sagen om manglende gebyrbetaling](#) afviste nævnet klagen uden realitetsbehandling, selv om Udlændingestyrelsen fejlagtigt ikke havde vejledt om gebyrreglerne i sin afgørelse. Nævnet udtalte, at det var "stærkt beklageligt", men lagde afgørende vægt på, at klageren blev vejledt om gebyret ved selve klagens indgivelse.

Bevisbyrden ligger hos ansøgeren. Efter [§ 40, stk. 1](#) påhviler det udlændingen at meddele de nødvendige oplysninger. Nævnet håndhæver det konkret: i natarbejdersagen blev det tillagt vægt, at klageren ikke havde efterkommet nævnets anmodning om dokumentation i læsbart PDF-format, men i stedet havde sendt links til et drev, nævnet ikke kunne tilgå. I restaurantsagen kunne egne timenotater ikke løfte bevisbyrden. Og i [sagen om inddragelse ved svig](#) fastslog nævnet, at det er den enkelte udlændings eget ansvar at sikre, at indberetningerne i eIndkomst stemmer med de faktiske forhold – Skattestyrelsens annullering af fiktive lønindberetninger bar afgørelsen, og at politiet havde opgivet en sigtelse afskar ikke myndighederne fra at vurdere, om der forelå svig i udlændingeretlig forstand.

Hjemvisning er nævnets foretrukne redskab ved sagsbehandlingsfejl. Nævnet træffer sjældent selv den endelige positive afgørelse; når det når frem til, at afslaget ikke kan opretholdes, sender det i stedet sagen tilbage, så styrelsen kan tage stilling til de øvrige betingelser – se sagerne om sprogkrav vurderet før opholdstid, den ghanesiske statsborger, den døve ansøger, sosu-hjælperen, madleveringsbuddet og den selvstændige erhvervsdrivende. Nævnet understreger tillige sin egen kompetencegrænse: i [EST/2026/4](#) bemærkede nævnet, at det ikke selv meddeler opholds- eller arbejdstilladelser, men alene tager stilling til klager over Udlændingestyrelsens afgørelser.

Retsvirkningerne af tilladelsen. Meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse ændrer retsstillingen markant. Højesteret fastslog i [BS-25937/2019-HJR](#), at en garantierklæring om forsørgelse bortfalder ved meddelelsen – også efter retstilstanden før lovændringen i 2002 – og pålagde Københavns Kommune at anerkende, at ca. 320.000 kr. i kontanthjælp ikke kunne inddrives hos garanten:

"Hvis en garantierklæring ikke desto mindre skal fortsætte med at gælde i denne situation, vil det kunne indebære en omfattende og langvarig forsørgelsespligt for garanten, herunder i tilfælde hvor forbindelsen mellem garanten og den familiesammenførte udlænding er ophørt. En sådan retstilstand må efter Højesterets opfattelse forudsætte klar hjemmel i udlændingeloven."

Tilladelsen er dog ikke uangribelig: den kan inddrages, hvis den er opnået ved svig, jf. svigsagen ovenfor.

Domstolsprøvelse. Nævnets afgørelser er endelige i det administrative system og kan indbringes for domstolene efter [grundlovens § 63](#) – vejen gennem byret, landsret og Højesteret er netop den, både [BS-20635/2020-HJR](#) og [BS-8270/2022-HJR](#) fulgte. Under sagens behandling er opsættende virkning ikke givet: Østre Landsret tillagde ganske vist anken opsættende virkning i [BS-29592/2021-OLR](#) efter ni års lovligt ophold, mens Højesteret i [BS-49769/2021-HJR](#) afviste opsættende virkning under henvisning til den ugunstige procesprognose og hensynet til effektiv håndhævelse. At tidspunktet for permanent opholdstilladelse i sig selv kan udgøre en retlig interesse, blev drøftet – men afvist af flertallet – i [BS-14184/2020-HJR](#).

LOV

[Grundloven § 63, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 9h, stk. 5](#)[Udlændingeloven § 40, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse

13.04.2022

Højesteret · Retlig interesse i at få prøvet gyldigheden af udlændingelovens formodningsregel om tvangsægteskab efter opnået opholdstilladelse	15.04.2021
Højesteret · Garantierklæringer om forsørgelse ved familiesammenføring bortfalder ved meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse	21.04.2020
Landsretten · Østre Landsret bevilger opsættende virkning i sag om udvisning efter ni års lovligt ophold	28.10.2021
Udlændingenævnet · Ferieperiode uden for ansættelsesforhold talte ikke med i beskæftigelseskravet ved tidsubegrænset ophold	02.07.2026
Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om tidsubegrænset opholdstilladelse: Beskæftigelse som madleveringsbud anerkendt som lønmodtagerarbejde	03.04.2025
Udlændingenævnet · Selvstændig erhvervsdrivende opfyldte beskæftigelseskravet til tidsubegrænset ophold trods opstartsperiode uden overskud	31.05.2024
Udlændingenævnet · Inddragelse af tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af svig med beskæftigelseskravet	31.08.2023
Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset ophold til natarbejder pga. utilstrækkeligt antal arbejdstimer i fireårig periode	21.09.2022
Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om permanent ophold for ghanesisk statsborger grundet mangelfuld vurdering af opholdskrav	18.11.2017
Udlændingenævnet · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende dokumentation for ordinær beskæftigelse og usædvanlige lønvilkår	28.01.2017
Udlændingenævnet · Afvisning af klage over afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende gebyrbetaling	26.01.2017
Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om tidsubegrænset ophold: Dø ansøger opfyldte sprogkrav trods fritagelse for mundtlig prøve	03.12.2015
Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om permanent ophold: Sprogkrav vurderet før opholdstid	17.07.2015
Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om tidsubegrænset opholdstilladelse for sosu-hjælper med tidsbegrænset ansættelse	14.02.2015

§ 12 Sammenfatning: nævnets vurderingsmønster i ti punkter

Praksis fra Udlændingenævnet om tidsubegrænset opholdstilladelse tegner et sammenhængende billede:

- Betingelserne er kumulative og objektive.** Nævnet foretager ingen samlet rimelighedsafvejning af integration mod manglende opfyldelse; én manglende betingelse er nok til afslag, uanset ophold på 13 eller 25 år.
- Beskæftigelsen opgøres måned for måned.** Gennemsnitsberegning over fireårsperioden afvises konsekvent – det er den enkeltbegrundelse, der oftest bærer et afslag.
- Fravær tæller kun inden for et ansættelsesforhold.** Barsel, sygdom og ferie medregnes, når de ligger inde i en bestående ansættelse; ligger de i et hul mellem to job, medregnes de ikke.
- Underbetaling diskvalificerer arbejdet.** En timeløn omkring 40-50 kr. er i sig selv bevis for, at beskæftigelsen ikke er udført under sædvanlige vilkår.
- Realiteten går forud for etiketten.** Uddannelsesaftaler kan være ordinær beskæftigelse, når de er integreret i et bestående ansættelsesforhold, madleveringsbude er lønmodtagere, og selvstændig virksomhed skal både have et omfang på 30 timer og reelt sigte mod selvforsørgelse.
- Vandelsbetingelserne er absolutte.** Der dispenseres aldrig fra § 11, stk. 3, nr. 2 og 3 – hverken for tidsforløb, resocialisering, PTSD eller førtidspension – og karenstiderne løber fra løsladelsen.
-

Selvforsørgelseskravet er formelt. Tilbagebetaling, ydelsens beskedne størrelse og karakteren af supplerende hjælp ændrer intet; kun en endeligt afklaret, varig uarbejdsdygtighed eller en kvalificeret vejledningsfejl fører til omgørelse.

8. **Handicapdispensationen kræver "permanent afskåret".** Nævnets test – godkendt af Højesteret i BS-20635/2020-HJR – er, om ansøgeren har rimelig udsigt til på et senere tidspunkt at kunne opfylde betingelsen; udsigten til fleksjob eller et ikke-gennemført ressourceforløb er nok til afslag.
9. **Nævnet er strengt ved timeopgørelsen, men mildt ved de unge.** For ansøgere under 19 år anlægges en formålsbetonet vurdering af "uafbrudt uddannelse", hvor korte sommerpauser og tilrettelagte skoleskift ikke afbryder forløbet.
10. **Domstolene har bekræftet nævnets linje på de principielle punkter.** Højesteret godkendte handicapvurderingen, og EU-Domstolen fastslog i C-375/23, at skærpede krav til permanent ophold for tyrkiske arbejdstagere ikke er en forbudt ny restriktion – mens Højesteret i BS-25937/2019-HJR omvendt lagde vægt på, at netop meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse bringer garantiforpligtelser til ophør.

Afgrænsningsmæssigt bemærkes, at oversigten ikke dækker den første tidsbegrænsede tilladelse på arbejds- eller familiegrundlag ([arbejdsopholdstilladelse](#) og [familiesammenføring](#)), tidsubegrænset opholdskort efter EU-reglerne ([EU-opholdsret](#) og [fri bevægelighed](#)) eller inddragelse og nægtelse af forlængelse af tidsbegrænset ophold.

LOV [Udlændingeloven § 11, stk. 3, 19](#)

PRAKSIS	Højesteret · Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse trods handicap var ikke i strid med FN's Handicapkonvention	11.05.2021
	Højesteret · Garantierklæringer om forsørgelse ved familiesammenføring bortfalder ved meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse	21.04.2020
	EU-Domstolen · Skærpelse af betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse for tyrkiske arbejdstagere udgør ikke en »ny begrænsning« efter associeringsaftalen	04.07.2024
	Udlændingenævnet · Ferieperiode uden for ansættelsesforhold talte ikke med i beskæftigelseskravet ved tidsubegrænset ophold	02.07.2026
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af tidligere voldsdom	29.05.2024
	Udlændingenævnet · Uddannelsesforløb anerkendt som ordinær beskæftigelse i sag om tidsubegrænset opholdstilladelse	15.02.2024

REFERENCE Lovgrundlag

3 paragraffer

[Udlændingeloven § 11](#) stk. 3, 4, 8, 19

[Udlændingeloven § 11a](#)

[Udlændingeloven § 27](#) stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

75 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

5

06.06.2023	Forelæggelse for EU-Domstolen om standstill-klausulen i associeringsaftalen med Tyrkiet i relation til skærpede krav for tidsubegrænset opholdstilladelse	bs-8270-2022-hjr
13.04.2022	Højesterets afvisning af opsættende virkning i sag om nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse	bs-49769-2021-hjr
11.05.2021	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse trods handicap var ikke i strid med FN's Handicapkonvention	bs-20635-2020-hjr
15.04.2021	Retlig interesse i at få prøvet gyldigheden af udlændingelovens formodningsregel om tvangsægteskab efter opnået opholdstilladelse	bs-14184-2020-hjr
21.04.2020	Garantierklæringer om forsørgelse ved familiesammenføring bortfalder ved meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse	bs-25937-2019-hjr

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL

5

04.07.2024	Skærpelse af betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse for tyrkiske arbejdstagere udgør ikke en »ny begrænsning« efter associeringsaftalen	C-375/23
09.02.2023	Inddragelse af opholdsret for tyrkiske statsborgere efter 20 år: Forholdet mellem standstill-klausulen og hensynet til den offentlige orden	C-402/21
22.12.2022	Krav om sprogprøve for tyrkiske arbejdstagere som betingelse for familiesammenføring er i strid med standstill-klausulen i EØF-Tyrkiet-associeringsaftalen	C-279/21
10.07.2019	Dansk "tilknytningskrav" ved familiesammenføring for tyrkiske statsborgere i strid med EU-associeringsaftale	C-89/18
28.03.2017	Associeringsaftalen EU-Tyrkiet: Standstill-klausulen, familiesammenføring og effektiv styring af migrationsstrømme (C-652/15)	C-652/15

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

1

28.10.2021	Østre Landsret bevilger opsættende virkning i sag om udvisning efter ni års lovligt ophold	1422-1730
------------	--	-----------

UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

64

02.07.2026	Ferieperiode uden for ansættelsesforhold talte ikke med i beskæftigelseskravet ved tidsubegrænset ophold	EST/2026/4
03.04.2025	Hjemvisning af sag om tidsubegrænset opholdstilladelse: Beskæftigelse som madleveringsbud anerkendt som lønmodtagerarbejde	ERH/2024/113
05.09.2024	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af det tidsmæssige opholds krav for personer med stærk tilknytning	
04.06.2024	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse: Danskprøvekrav ikke fraveget trods førtidspension og PTSD	
31.05.2024	Selvstændig erhvervsdrivende opfyldte beskæftigelseskravet til tidsubegrænset ophold trods opstartsperiode uden overskud	
29.05.2024	Stadfæstelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af tidligere voldsdom	

17.04.2024	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af kravet om 8 års uafbrudt lovligt ophold
23.03.2024	Fastholdelse af inddragelse af opholdstilladelse for tyrkisk statsborger trods påberåbelse af EU-Associeringsaftalen
21.03.2024	Genoptagelse af sag om opholdstilladelse pga. manglende kommunal vejledning om sociale ydelser
15.02.2024	Uddannelsesforløb anerkendt som ordinær beskæftigelse i sag om tidsubegrænset opholdstilladelse
07.09.2023	Afslag på opholdstilladelse til tyrkisk statsborger grundet manglende opfyldelse af beskæftigelseskrav i Associeringsaftalen
31.08.2023	Inddragelse af tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af svig med beskæftigelseskravet
31.08.2023	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse: Selvstændig virksomhed opfyldte ikke kravet om selvforsørgelse
07.06.2023	Nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse for tyrkisk statsborger grundet utilstrækkelig beskæftigelse
31.05.2023	Afslag på ægtefællesammenføring grundet manglende tidsubegrænset opholdstilladelse og Associeringsaftalen med Tyrkiet
13.04.2023	Nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse for tyrkisk statsborger grundet varigt ophør af økonomisk aktivitet
01.04.2023	Afslag på ægtefællesammenføring grundet manglende opfyldelse af danskprøvekrav under EU-Tyrkiet Associeringsaftalen
21.12.2022	Vurdering af uafbrudt uddannelsesforløb for unge ansøgere om tidsubegrænset opholdstilladelse
23.11.2022	Dispensation fra danskprøvekrav ved permanent opholdstilladelse på grund af skizofreni og PTSD
29.09.2022	Tømrerlærling nægtet tidsubegrænset opholdstilladelse: Praktikuddannelse betragtes ikke som ordinær beskæftigelse
21.09.2022	Afslag på tidsubegrænset ophold til natarbejder pga. utilstrækkeligt antal arbejdstimer i fireårig periode
15.09.2022	Afslag på forlængelse af opholdstilladelse efter EU-Tyrkiet Associeringsaftalen grundet ophørt arbejdsmarkedstilknytning
16.12.2020	Dispensation fra krav om danskprøve ved ansøgning om permanent ophold grundet mental retardering og ADHD
09.12.2020	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse trods førtidspension og frivilligt arbejde som radiovært
14.03.2019	Vurdering af uddannelseskrav for unge ved ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse

14.03.2019	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af supplerende betingelser om indkomst og aktivt medborgerskab
05.03.2019	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til marokkansk statsborger grundet manglende opfyldelse af de supplerende betingelser om indkomst, sprog og medborgerskab
05.07.2018	Tidsubegrænset opholdstilladelse til 18-årig trods afbrudt uddannelse grundet psykisk lidelse
08.02.2018	Vurdering af sprogkrav ved ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse
26.01.2018	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet karenperiode efter bøde for ulovligt arbejde
22.12.2017	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af modtagelse af kontanthjælp inden for treårsperioden
22.12.2017	Syrisk statsborger nægtet tidsubegrænset ophold på grund af manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet
18.11.2017	Hjemvisning af sag om permanent ophold for ghanesisk statsborger grundet mangelfuld vurdering af opholdskrav
11.11.2017	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet ved lav timeløn
11.11.2017	Krav om aktuell beskæftigelse på mindst 15 timer ugentligt for tidsubegrænset opholdstilladelse
11.11.2017	Tidsubegrænset opholdstilladelse bevilget trods modtagelse af kontanthjælp grundet fejlvejledning
20.10.2017	Omgørelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til ung ansøger i uddannelsesforløb
02.02.2017	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af afbrudt opholdsperiode efter inddragelse
28.01.2017	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende dokumentation for ordinær beskæftigelse og usædvanlige lønvilkår
26.01.2017	Afvisning af klage over afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende gebyrbetaling
11.01.2017	Omgørelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet dokumenteret uarbejdsdygtighed
28.06.2016	Privat børnepasning anerkendt som fuldtidsbeskæftigelse ved ansøgning om tidsubegrænset ophold
09.02.2016	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til statsløs ansøger grundet modtagelse af kontanthjælp
09.02.2016	Manglende opfyldelse af femårs-kravet ved ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse

09.02.2016	Fastlæggelse af starttidspunkt for tidsubegrænset opholdstilladelse efter tidligere afslag og efterfølgende hjemvisning
30.01.2016	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet modtagelse af kontanthjælp trods helbredsmæssige udfordringer
14.01.2016	Omgørelse af afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af myndighedsfejl og berettigede forventninger
08.01.2016	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse på grund af modtagelse af kontanthjælp udbetalt som følge af ægtefællens forsørgelsespligt
05.01.2016	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet otte års karensperiode efter fængselsstraf
22.12.2015	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende dokumentation for bestået danskprøve
03.12.2015	Hjemvisning af sag om tidsubegrænset ophold: Døv ansøger opfyldte sprogkrav trods fritagelse for mundtlig prøve
03.12.2015	Hjemvisning af sag om tidsubegrænset opholdstilladelse vedrørende minimal restgæld til det offentlige
21.08.2015	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende beskæftigelse og afbrudte ansættelsesforhold under barsel
17.07.2015	Hjemvisning af sag om permanent ophold: Sprogkrav vurderet før opholdstid
17.07.2015	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse på grund af manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet
10.07.2015	Afslag på permanent opholdstilladelse på grund af manglende beskæftigelse trods pleje af syg ægtefælle
10.07.2015	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse grundet manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet
19.03.2015	Beregning af beskæftigelseskravet ved overlap mellem uddannelse og deltidsarbejde i sag om permanent ophold
14.03.2015	Afslag på permanent ophold til hørehæmmet ansøger trods lægelig vurdering og tidligere dispensation
14.03.2015	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse for flygtning grundet manglende aktuel beskæftigelse og vikaransættelsens karakter
12.03.2015	Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse til iransk statsborger som følge af 12 års karensperiode efter fængselsstraf
07.03.2015	Tidsubegrænset opholdstilladelse: Kort uddannelsespause ikke hindring for unge ansøgere
14.02.2015	Hjemvisning af sag om tidsubegrænset opholdstilladelse for sosu-hjælper med tidsbegrænset ansættelse

22.01.2015 Afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende opfyldelse af beskæftigelseskravet ved barsel under uddannelse

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Betænkning om udlændingelovgivningen - Administrative retningslinier (nr. 882)

nr. 882 · 1979 · Justitsministeriet

09

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over Udlændingenævnets klagebehandling, opsættende virkning og genoptagelse

Klagefrist, opsættende virkning, genoptagelse og domstolsprøvelse – de processuelle rammer i Udlændingenævnet

Version 1 · Opdateret 29. maj 2026 · 16 afgørelser · 2015-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Udlændingenævnet er den almindelige administrative klageinstans for afgørelser fra Udlændingestyrelsen, SIRI og Hjemrejsestyrelsen, jf. udlændingeloven § 46 a. Denne praksisoversigt samler det nævnsspecifikke proces-spor: hvornår en klage skal være indgivet (8-ugers-fristen), hvornår en klage tillægges opsættende virkning og dermed ret til ophold under sagen (herunder 7-dages-fristen i EU-opholdsbekendtgørelsens § 32), hvad officialprincippet, partshøring og begrundelse kræver, og hvornår en sag genoptages. Oversigten viser samtidig, hvordan byret, landsret og Højesteret prøver Udlændingenævnets afgørelser ex tunc og kun undtagelsesvis tillægger søgsmål opsættende virkning. Oversigten behandler kun de processuelle rammer – for de materielle opholdsbetingelser henvises til de øvrige udlændinge-emner, og for de generelle forvaltningsretlige grundsætninger til [officialprincippet](#), [partshøring](#), [begrundelse-forvaltning](#), [opsættende-virkning](#) og [genoptagelse-forvaltning](#).

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 Udlændingenævnet er klageinstans for afgørelser fra Udlændingestyrelsen, SIRI og Hjemrejsestyrelsen, og nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. udlændingeloven § 52 a, stk. 8 – næste skridt er domstolene.
- 02 Udlændingenævnet afviser som udgangspunkt klager indgivet efter 8-ugers-fristen i § 46 a, stk. 3, når der er givet korrekt klagevejledning og klageren har udvist passivitet – selv en overskridelse på få dage er tilstrækkelig.
- 03 Udlændingenævnet accepterer kun dispensation fra klagefristen efter en samlet vurdering af fristoverskridelsens længde, årsagen til den, afgørelsens betydning og sandsynligheden for, at klageren får medhold (forretningsordenens § 32, stk. 3).
- 04 Udlændingenævnet kræver, at en klage over en § 33-afgørelse indgives inden 7 dage for at opnå automatisk opsættende virkning for EU-borgere, nordiske statsborgere og udlændinge med hidtidig ret til varigt ophold; andre klager tillægges kun opsættende virkning, hvis særlige grunde taler derfor.

- 05** Opsættende virkning indebærer, at udrejsefristen suspenderes, og at udlændingen bevarer sine hidtidige rettigheder, men virkningen ophører, når nævnet træffer afgørelse i selve opholdsspørgsmålet.
- 06** Udlændingenævnet afviser at genoptage en sag, medmindre der foreligger væsentlige nye oplysninger med sandsynlighed for et andet resultat, og en genoptagelsesansøgning har ikke i sig selv opsættende virkning.
- 07** Domstolene prøver nævnets afgørelser *ex tunc* (på grundlag af forholdene på afgørelsestidspunktet) og kan kun undtagelsesvis tillægge et søgsmål opsættende virkning efter en interesseafvejning, hvor procesprognosen vejer tungt.

§ 1 Klageadgangen til Udlændingenævnet og nævnets kompetence

Udlændingenævnet er den almindelige administrative klageinstans på udlændingeområdet. Efter [udlændingeloven § 46 a, stk. 1](#) kan Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations (SIRI) afgørelser påklages til Udlændingenævnet – »jf. dog stk. 4, 6 og 8 og § 53 a«. Asylafgørelser hører derimod under Flygtningenævnet, jf. [§ 53 a](#).

Nævnets organisation følger af [§ 52 a](#): formanden skal være lands- eller højesteretsdommer, medlemmerne er uafhængige og kan ikke modtage instruktion, og en klage afgøres af en dommer, en advokat og et medlem fra Udlændinge- og Integrationsministeriet ved stemmeflerhed. To forhold er afgørende for prøvelsesintensiteten:

- Nævnets afgørelser kan **ikke** indbringes for anden administrativ myndighed, jf. [§ 52 a, stk. 8](#) – næste skridt er domstolene.
- Nævnet fastsætter selv sin forretningsorden, jf. [§ 52 a, stk. 10](#).

Nævnet foretager en fuld prøvelse af både retlige og skønsmæssige spørgsmål, men prøvelsen knytter sig til forholdene på den påklagede afgørelses tidspunkt. Visse afgørelser er udtrykkeligt undtaget fra klageadgangen: efter [§ 46 a, stk. 6](#) kan bl.a. afgørelser efter §§ 33, 33 a og 33 b ikke påklages – dvs. selve afgørelsen om udrejsefrist, processuelt ophold og opsættende virkning kan ikke påklages særskilt til nævnet – og efter [stk. 8](#) kan lovligheden af en indsigelse mod udstedelse af Schengenvisum ikke prøves af nævnet.

Et skift i retsgrundlaget: indtil 2020 var nævnets kompetence og klagefristen reguleret i den nu ophævede § 52 b (klagefristen lå i § 52 b, stk. 6). Ved en forenkling af klagereglerne pr. 15. juni 2020 blev klageadgang og -frist samlet i § 46 a. Det forklarer, at ældre afgørelser henviser til § 52 b, stk. 6, mens nyere afgørelser som [Udlændingenævnets afgørelse af 20. juni 2025](#) henviser til § 46 a, stk. 3.

Endelig bemærkes, at retsstillingen ikke er helt statisk: ved en ændringslov vedtaget 25. november 2025 (i kraft 1. december 2025, endnu ikke konsolideret) indsættes et nyt nr. 5 i § 46 a, stk. 2, så politidirektørens afgørelser efter § 40, stk. 8, kan påklages til nævnet, og et nyt stk. 9, hvorefter afgørelser om beslaglæggelse efter § 40, stk. 9, i stedet indbringes for domstolene.

LOV

[Udlændingeloven § 46a, stk. 1, 6](#)

[Udlændingeloven § 52a, stk. 8](#)

[Udlændingeloven § 53a](#)

PRAKSIS

Udlændingenævnet · Afvisning af klage over udvisning grundet overskridelse af klagefrist ved digital forkyndelse 20.06.2025

§ 2 Klagefristen på 8 uger og adgangen til dispensation

Efter § 46 a, stk. 3 skal en klage være indgivet, inden 8 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen; nævnets formand kan »i særlige tilfælde« beslutte, at en for sent indgivet klage skal behandles. Forretningsordenen præciserer i § 32, at fristen løber fra den dag, afgørelsen er kommet frem til parten, og at dispensation beror på en samlet vurdering:

»I vurderingen af, om der kan ske dispensation, kan fristoverskridelsens længde, årsagen til fristoverskridelsen, afgørelsens betydning for sagens parter samt sandsynligheden for, at Udlændingenævnet giver klageren medhold, indgå.«

Udlændingenævnet lægger ved fristvurderingen gentagne gange vægt på de samme forhold:

- **Korrekt klagevejledning + passivitet fører til afvisning.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 20. juni 2025](#) var 8-ugers-fristen overskredet med blot tre dage ved digital forkyndelse via »filkassen«, men da klageren ikke havde anført nogen begrundelse for forsinkelsen, blev klagen afvist uden realitetsbehandling.
- **Digital meddelelse er bindende, uanset om den faktisk læses.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 11. november 2017](#) fastslog nævnet, at borgere har en personlig pligt til at gøre sig bekendt med post i e-boks, og at det er uden betydning, om adressaten har logget ind.
- **Klageren bærer ansvaret for sine kontaktoplysninger.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 17. juli 2015](#) var afgørelsen sendt til den e-mailadresse, ansøgeren selv havde oplyst; et senere skift af adresse kunne ikke flytte fristens begyndelse.
- **Dokumentation for rettidig klage påhviler klageren.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 8. december 2016](#) var en udokumenteret påstand om en tidligere afsendt klage og henvisning til »menneskelig fejl« ikke tilstrækkeligt.
- **Fejlagtig vejledning fra en anden myndighed undskylder ikke fortsat passivitet.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 19. januar 2017](#) ventede klageren yderligere to måneder, efter at hun var blevet bekendt med afgørelsens virkning – det blev tillagt afgørende vægt.
- **Gebyr er en lovbunden betingelse for behandling.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 26. januar 2017](#) fandt nævnet det »stærkt beklageligt«, at Udlændingestyrelsen ikke havde vejledt om gebyret, men klagen kunne ikke behandles uden betaling.

Samme strenghed ses, hvor en sag videresendes for sent ([Udlændingenævnets afgørelse af 22. december 2015](#)), og hvor en henvendelse fejlagtigt rettes til førsteinstansen i stedet for nævnet ([Udlændingenævnets afgørelse af 13. november 2019](#)). Til sammenligning følger det af generel forvaltningsretlig praksis, at manglende eller utilstrækkelig klagevejledning normalt suspenderer klagefristen, jf. [FOB 2018-15](#), men kun hvis klageren ikke har udvist ugrundet passivitet.

LOV [Udlændingeloven § 46a, stk. 3](#)

PRAKSIS **Udlændingenævnet** · Afvisning af klage over udvisning grundet overskridelse af klagefrist ved digital forkyndelse 20.06.2025

Udlændingenævnet · Afvisning af for sent indgivet klage trods betegnelse som ankesag i korrespondance 13.11.2019

Udlændingenævnet · Afvisning af klage over opholdstilladelse grundet overskredet klagefrist og udvisning med indrejseforbud	11.11.2017
Udlændingenævnet · Afvisning af klage over afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende gebyrbetaling	26.01.2017
Udlændingenævnet · Afvisning af for sent indgivet klage om hjemsendelse af finsk statsborger grundet overskridelse af klagefrist	19.01.2017
Udlændingenævnet · Udlændingenævnets afvisning af klage over opholdstilladelse grundet overskridelse af 8-ugers frist	08.12.2016
Udlændingenævnet · Afvisning af for sent indgivet klage om tidsubegrænset opholdstilladelse	22.12.2015
Udlændingenævnet · Afvisning af klage over afslag på opholdstilladelse grundet overskridelse af klagefristen	17.07.2015

Opsættende virkning: hvornår klagen giver ret til at blive i landet under sagen

Opsættende virkning betyder, at en fastsat udrejsefrist suspenderes, og at udlændingen bevarer sine hidtidige rettigheder, mens klagen behandles. Forarbejderne til § 33 b formulerer det sådan:

»Opsættende virkning indebærer bl.a., at en udlænding bibeholder hidtil opnåede rettigheder, og at en fastsat udrejsefrist suspenderes.«

(Indtil 2020 stod disse regler i § 33, stk. 3; de er nu samlet i § 33 b under overskriften »Opsættende virkning«, og kravene om skriftlighed og oversættelse blev oprindeligt indsat ved gennemførelsen af udsendelsesdirektivet, direktiv 2008/115/EF.)

Loven sonderer skarpt mellem to situationer:

- **Automatisk opsættende virkning** i de tilfælde, der er opregnet i § 33 b, stk. 1: bl.a. klager fra udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, nordiske statsborgere med bopæl her og udlændinge med hidtidig ret til varigt ophold, hvis der klages **inden 7 dage** (§ 33 b, stk. 1, nr. 1), samt rettidige ansøgninger om forlængelse af en lang række opholdstilladelser (nr. 4). For EU-opholdssager fremgår 7-dages-reglen tillige af [EU-opholdsbekendtgørelsen § 32](#):

»Påklages en afgørelse efter denne bekendtgørelse til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46a, inden 7 dage, efter at den er meddelt den pågældende, tillægges klagen opsættende virkning efter reglerne i udlændingelovens § 33b. Opsættende virkning kan dog nægtes, hvis ganske særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 33b.«

- **Ellers kun hvis særlige grunde taler derfor**, jf. § 33 b, stk. 2. Det er her, nævnet udøver et konkret skøn. Efter den linje, [Folketingets Ombudsmand gengiver i en sag om § 9-ophold](#), kræves »helt særlige omstændigheder« – fx at udlændingen er alvorligt syg og ude af stand til at udrejse, at den påklagede afgørelse forekommer åbenbart urigtig, eller at en udsendelse ville krænke Danmarks internationale forpligtelser, navnlig EMRK artikel 8.

Om selve sagsbehandlingen oplyste nævnet i [FOB 2016-12](#):

»Udlændingenævnet ved en afgørelse om opsættende virkning bestræber sig på at være i besiddelse af Udlændingestyrelsens akter i sagen, og at disse sammenholdt med det oplyste i klagen vil danne grundlaget for en afgørelse om opsættende virkning.«

Samme udtalelse fastslår, at virkningen er tidsbegrænset: »Retten til at opholde sig i Danmark på grundlag af en afgørelse om opsættende virkning ophører på det tidspunkt, hvor Udlændingenævnet træffer afgørelse i spørgsmålet om opholdstilladelse.« Ombudsmanden kritiserede i sagen, at lovgivningen ikke gav et tilstrækkelig klart grundlag for en skærpelse af praksis siden 2010.

To forhold bør fremhæves. For det første kan afgørelsen om opsættende virkning ikke påklages særskilt, jf. § 46 a, stk. 6. For det andet betyder det forhold, at en klage er tillagt opsættende virkning, ikke, at en efterfølgende anmodning om genoptagelse også får det – det er »en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde«, jf. ombudsmandssagen om § 9-ophold. At nævnet rutinemæssigt nægter opsættende virkning uden for § 33 b, stk. 1, ses bl.a. i BS-45939/2020-OLR, hvor nævnet stadfæstede afslaget og nægtede klagesagen opsættende virkning. Se nærmere opsættende-virkning.

LOV

EU-opholdsbekendtgørelsen § 32

Udlændingeloven § 33b, stk. 1, 2

Udlændingeloven § 33

Udlændingeloven § 46a, stk. 6

PRAKSIS Landsretten · Kendelse om opsættende virkning af retssag vedrørende opholdstilladelse

08.07.2021

§ 4 Officialprincippet, partshøring og begrundelse i nævnets sagsbehandling

Ved siden af udlændingeloven gælder forvaltningslovens garantier. Officialprincippet (en uskreven grundsætning) forpligter nævnet til at sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes en bebyrdende afgørelse; der skal foretages partshøring over væsentlige oplysninger til ugunst for parten, og afgørelsen skal begrundes. For afgørelser om udrejse og udsendelse er skriftlighed og oversættelse af de vigtigste elementer desuden lovfæstet i § 33 b; forarbejderne hertil henviser udtrykkeligt til, at begrundelsespligten i forvejen følger af forvaltningslovens § 24 og § 25.

Udlændingemyndighederne lægger i sagsoplysningen vægt på følgende:

- **Aktualitet i oplysningsgrundlaget.** I en ombudsmandssag om afslag på forlængelse af opholdstilladelse fandt ombudsmanden det kritisabelt, at der blev truffet afgørelse på grundlag af oplysninger indhentet mere end et halvt år forinden, og uden partshøring over en politirapport – myndigheden burde efter officialprincippet have indhentet nye oplysninger først (ombudsmandssag om partshøring og sagsoplysning).
- **Konsekvens af manglende medvirken efter partshøring.** I Udlændingenævnets afgørelse af 17. november 2017 indsendte klageren trods partshøring ikke dokumentation for det påberåbte barselsforløb, og nævnet traf herefter afgørelse på det foreliggende grundlag.
- **Beviskrav til det faktum, der bærer afgørelsen.** I Udlændingenævnets afgørelse af 28. juni 2016 lagde nævnet til grund, at opholdstilladelsen var meddelt på urigtigt grundlag, og fremhævede, at betingelsen udtrykkeligt fremgik af tilladelsen.

For de generelle rammer henvises til officialprincippet, partshøring og begrundelse-forvaltning.

LOV

Forvaltningsloven § 19

Forvaltningsloven § 24

Forvaltningsloven § 25

Udlændingeloven § 33b

PRAKSIS Udlændingenævnet · Nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse grundet overskredet frist for danskprøve

17.11.2017

§ 5 Genoptagelse ved nye oplysninger

Udlændingenævnet kan genoptage en afsluttet sag, men adgangen er snæver. Efter [forretningsordenens § 17, nr. 6](#) kan formanden »afslå en anmodning om genoptagelse af en afgørelse truffet af Udlændingenævnet, når der ikke er grund til at antage, at nævnet vil ændre sin afgørelse«. I praksis kræver nævnet væsentlige nye oplysninger med sandsynlighed for et andet resultat. I [Udlændingenævnets afgørelse af 18. februar 2015](#) afviste nævnet at genoptage en sag, fordi »der ikke forelå nye oplysninger af så væsentlig betydning, at der var sandsynlighed for et andet resultat«.

Tre træk går igen:

- **Genoptagelse er ikke det samme som en klage.** En anmodning til førsteinstansen om at »revurdere« sin egen afgørelse er en genoptagelsesansøgning, ikke en klage til nævnet. I [Udlændingenævnets afgørelse af 13. november 2019](#) afbrød en henvendelse til Udlændingestyrelsen om revurdering – selv betegnet »Ankesag« og ledsaget af gebyr – derfor ikke klagefristen til nævnet.
- **En genoptagelsesansøgning har ikke i sig selv opsættende virkning** (jf. afsnittet om opsættende virkning ovenfor).
- **Forhold, der først er opstået efter nævnets afgørelse, fører normalt ikke til genoptagelse**, men henvises til en ny ansøgning. I [BS-29592/2021-OLR](#) havde ægtefællen efter nævnets stadfæstelse fremlagt en lejekontrakt på et hus på 300 m², men nævnet afslog alligevel at genoptage – fordi prøvelsen knytter sig til forholdene på afgørelsestidspunktet.

Se også [genoptagelse-forvaltning](#).

LOV [Udlændingeloven § 46a](#)

PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret bevilger opsættende virkning i sag om udvisning efter ni års lovligt ophold	28.10.2021
	Udlændingenævnet · Afvisning af for sent indgivet klage trods betegnelse som ankesag i korrespondance	13.11.2019
	Udlændingenævnet · Udlændingenævnets afslag på genoptagelse af klagesag som følge af for sent indbetalt gebyr	18.02.2015

§ 6 Domstolsprøvelsen af nævnets afgørelser og opsættende virkning under retssagen

Når den administrative klagevej er udtømt, kan nævnets afgørelse indbringes for domstolene, jf. [grundloven § 63](#). To principper præger prøvelsen.

Ex tunc-prøvelse. Domstolene bedømmer afgørelsen ud fra forholdene på afgørelsestidspunktet. Højesteret udtalte i [BS-49769/2021-HJR](#):

»domstolsprøvelsen af Udlændingenævnets afgørelser skal ske på grundlag af de faktiske omstændigheder, der forelå på tidspunktet for afgørelsen. Senere indtrufne omstændigheder kan ikke lægges vægt på.«

Opsættende virkning uden udtrykkelig lovhjemmel. Udgangspunktet efter [grundloven § 63, stk. 1](#) er, at indbringelse af en administrativ afgørelse ikke har opsættende virkning. Domstolene kan dog undtagelsesvis tillægge søgsmålet opsættende virkning efter en afvejning af det offentlige interesse i håndhævelse over for den skade, udlændingen påføres – og det tillægges betydning, om der efter en foreløbig vurdering er et rimeligt grundlag for påstanden (procesprognosen). To kendelser afsagt samme dag illustrerer, hvordan procesprognosen er udslagsgivende:

Sag	Byrettens udfald	Opsættende virkning ved domstolene
BS-1108/2022-HJR	Byret ophævede nævnets afgørelse	Ja – tillagt
BS-49769/2021-HJR	Byret frifandt nævnet	Nej – nægtet

I BS-1108/2022-HJR, hvor byretten havde underkendt nævnet efter en bevisførelse, udtalte Højesteret:

»... udlændingemyndighedernes interesse i håndhævelsen af udlændingelovgivningen må vige for den særlige interesse, som U har i, at familien kan forblive sammen i Danmark, mens landsretten behandler ankesagen.«

Hvor byretten derimod havde frifundet nævnet (BS-49769/2021-HJR), oversteg udlændingens interesse ikke myndighedernes klare interesse i håndhævelse. Landsretspraksis følger samme mønster: opsættende virkning blev givet i [BS-29592/2021-OLR](#) (langvarigt lovligt ophold og myndighedernes mangeårige passivitet med udsendelse), men nægtet i [BS-45939/2020-OLR](#), selv om byretten dér havde hjemvist sagen.

Tilbageholdenhed med skønnet og afvisning af præjudiciel forelæggelse. Domstolene er varsomme med at tilsidesætte nævnets skøn. I [BS-40959/2021-OLR](#) frifandt landsretten nævnet i en sag om ophør af EU-opholdsret efter skilsmisse og afviste samtidig klagerens anmodning om præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen, da der ikke forelå tilstrækkelig fortolkningstvív om EU-opholdsdirektivet.

LOV	Grundloven § 63, stk. 1	Udlændingeloven § 33b
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om opsættende virkning i udlændingesag	13.04.2022
	Højesteret · Højesterets kendelse om opsættende virkning i udlændingesag efter byrettens underkendelse af administrativt afslag	13.04.2022
	Landsretten · Afgørelse om opholdsret efter skilsmisse; fortolkning af tidspunktet for skilsmisseprocedurens begyndelse	31.10.2023
	Landsretten · Østre Landsret bevilger opsættende virkning i sag om udvisning efter ni års lovligt ophold	28.10.2021
	Landsretten · Kendelse om opsættende virkning af retssag vedrørende opholdstilladelse	08.07.2021

§ 7 Sammenfatning: Udlændingenævnets processuelle linje

Praksis tegner et konsistent billede af Udlændingenævnets processuelle linje:

- **Klagefristen håndhæves stramt.** Når der er givet korrekt klagevejledning, afviser nævnet selv en kort fristoverskridelse, hvis klageren ikke kan pege på en undskyldelig årsag og ikke har handlet hurtigt – som i [afgørelsen af 20. juni 2025](#), hvor en overskridelse på tre dage ved digital forkyndelse var nok.
- **Opsættende virkning er undtagelsen.** Uden for de lovbestemte tilfælde i § 33 b, stk. 1 (herunder 7-dages-klager fra EU-borgere m.fl.) gives opsættende virkning kun, hvis særlige grunde taler derfor, og virkningen ophører, når nævnet afgør opholdsspørgsmålet.

- **Genoptagelse forudsætter væsentlige nye oplysninger.** Nævnet genoptager ikke en sag, blot fordi forholdene har ændret sig efter afgørelsen – som illustreret ved [afgørelsen af 18. februar 2015](#) og den efterfølgende domstolsbehandling i [BS-29592/2021-OLR](#).
- **Domstolene prøver ex tunc og med en klar procesprognose.** Hvor en underinstans har underkendt nævnet, kan et søgsmål få opsættende virkning ([BS-1108/2022-HJR](#)); er nævnet frifundet, gives det normalt ikke.

Tilsammen viser materialet, at det processuelle spor i Udlændingenævnet er stærkt formaliseret: fristerne er korte og håndhæves konsekvent, beviskravene påhviler klageren, og adgangen til både opsættende virkning og genoptagelse er snæver – mens den efterfølgende domstolsprøvelse er tilbageholdende over for nævnets skøn.

LOV	Udlændingeloven § 33b, stk. 1	Udlændingeloven § 46a, stk. 3	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om opsættende virkning i udlændingesag efter byrettens underkendelse af administrativt afslag		13.04.2022
	Landsretten · Østre Landsret bevilger opsættende virkning i sag om udvisning efter ni års lovligt ophold		28.10.2021
	Udlændingenævnet · Afvisning af klage over udvisning grundet overskridelse af klagefrist ved digital forkyndelse		20.06.2025
	Udlændingenævnet · Udlændingenævnets afslag på genoptagelse af klagesag som følge af for sent indbetalt gebyr		18.02.2015

REFERENCE Lovgrundlag 6 paragraffer

EU-opholdsbekendtgørelsen § 32	Forvaltningsloven § 19
Forvaltningsloven § 24	Udlændingeloven § 33b
Udlændingeloven § 46a	Udlændingeloven § 52a

MATERIALE Citerede afgørelser 16 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		2
13.04.2022	Højesterets kendelse om opsættende virkning i udlændingesag	1464-1775
13.04.2022	Højesterets kendelse om opsættende virkning i udlændingesag efter byrettens underkendelse af administrativt afslag	bs-1108-2022-hjr
LANDSRETTE · ANKEINSTANS		3
31.10.2023	Afgørelse om opholdsret efter skilsmisse; fortolkning af tidspunktet for skilsmisseprocedurens begyndelse	4315-5171
28.10.2021	Østre Landsret bevilger opsættende virkning i sag om udvisning efter ni års lovligt ophold	1422-1730
08.07.2021	Kendelse om opsættende virkning af retssag vedrørende opholdstilladelse	1433-1742
UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		11

20.06.2025	Afvisning af klage over udvisning grundet overskridelse af klagefrist ved digital forkyndelse	W20250952925
13.11.2019	Afvisning af for sent indgivet klage trods betegnelse som ankesag i korrespondance	
17.11.2017	Nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse grundet overskredet frist for danskprøve	
11.11.2017	Afvisning af klage over opholdstilladelse grundet overskredet klagefrist og udvisning med indrejseforbud	
26.01.2017	Afvisning af klage over afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af manglende gebyrbetaling	
19.01.2017	Afvisning af for sent indgivet klage om hjemsendelse af finsk statsborger grundet overskridelse af klagefrist	
08.12.2016	Udlændingenævnets afvisning af klage over opholdstilladelse grundet overskridelse af 8-ugers frist	
28.06.2016	Inddragelse af opholdstilladelse for somalisk statsborger grundet fortielse af ægteskab og stiftelse af selvstændig familie	
22.12.2015	Afvisning af for sent indgivet klage om tidsubegrænset opholdstilladelse	
17.07.2015	Afvisning af klage over afslag på opholdstilladelse grundet overskridelse af klagefristen	
18.02.2015	Udlændingenævnets afslag på genoptagelse af klagesag som følge af for sent indbetalt gebyr	

10

PRAKSISOVERSIGT · UDLÆNDINGENÆVNET

Praksisoversigt over visumafslag, immigrationsrisiko og karens (Udlændingenævnet)

Udlændingenævnets prøvelse af immigrationsrisiko, overstay og de lovbestemte karensperioder efter udlændingelovens § 4 c

Version 2 · Opdateret 8. sep. 2026 · 43 afgørelser · 2017-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Praksisoversigten samler Udlændingenævnets afgørelser om afslag på Schengenvisum og om pålæggelse af karens efter [udlændingelovens § 4 c](#). Nævnet er klageinstans for Udlændingestyrelsens og SIRI's visumafgørelser, jf. [§ 46 a, stk. 1](#), og prøver to helt forskellige typer spørgsmål: den skønsmæssige immigrationsrisikovurdering efter [visumkodeksens artikel 32, stk. 1, litra b](#) og [visumbekendtgørelsens § 16](#), og det stive, lovbundne karensystem, hvor 3 eller 5 års udelukkelse følger automatisk af tidligere overstay, administrativ udvisning eller ansøgning om opholdstilladelse under visumopholdet. Materialet viser et nævn, der er tilbageholdende med at tilsidesætte skønnet over immigrationsrisiko, men til gengæld fører skarp legalitetskontrol med selve karensberegningen – og som kun i meget snævre, veldokumenterede tilfælde accepterer, at karens fraviges.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Overstay på op til én måned udløser 3 års karens, mens længerevarende overstay udløser 5 års karens, jf. udlændingelovens § 4 c, stk. 1 – perioden regnes fra udrejsen af Schengenområdet.
- 02** Udlændingenævnet kræver, at overstay beregnes efter 90/180-dages-reglen dag for dag, og afviser, at samtlige overskridelser inden for et étårigt multiple-entry-visum kan sammenlægges til én samlet overskridelse.
- 03** Udlændingenævnet afviser som hovedregel, at ansøgerens egen fejllæsning af udløbsdatoen, misforståelse af reglerne, tidkrævende paskontrol eller et mistet fly udgør omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last efter § 4 c, stk. 2.
- 04** Udlændingenævnet fastholder, at 5 års karens efter § 4 c, stk. 3, nr. 1, er en automatisk følge af administrativ udvisning efter § 25 b – også når der ikke er meddelt indrejseforbud, og selv om ansøgeren har betalt bøde i lufthavnen.

- 05** Karens og indrejseforbud er to selvstændige retsinstitutter; fraværet af et indrejseforbud udelukker ikke karens.
- 06** Enhver ansøgning om opholdstilladelse indgivet under visumopholdet udløser 5 års karens fra ansøgningsdatoen, medmindre ansøgningstypen er udtrykkeligt undtaget i § 4 c, stk. 4 – undtagelsesopregningen fortolkes strengt efter sin ordlyd.
- 07** Undtagelserne i § 4 c, stk. 4, bortfalder efter § 4 c, stk. 5, hvis det afgørende formål var at forlænge opholdet, og det er åbenbart, at ansøgningen ikke kan føre til opholdstilladelse.
- 08** Udlændingenævnet accepterer kun livstruende sygdom, dødsfald eller begravelse hos et herboende nærtstående familiemedlem som »ganske særlige grunde« – og tilstanden skal være aktuel og lægeligt dokumenteret på afgørelsestidspunktet.
- 09** Udlændingenævnet lægger afgørende vægt på ansøgerens tilknytning til hjemlandet – beskæftigelse, ægtefælle, mindreårige børn, fast ejendom og likviditet – og på hvilken hovedgruppe i visumbekendtgørelsens bilag 2 ansøgeren tilhører.
- 10** Ægtefæller, der udgør hinandens eneste tilknytning til hjemlandet, kan mødes med et vilkår om at rejse hver for sig frem for et fuldt afslag.
- 11** Tidligere problemfrie visumophold tillægges positiv vægt, men mister betydning, når de ligger mere end få år tilbage, eller når landet siden er flyttet til en strengere hovedgruppe.
- 12** Når karensperioden er udstået, kan de samme personlige forhold, der tidligere gav visum, som udgangspunkt ikke i sig selv bære et nyt afslag.
- 13** Udlændingenævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed af en dommer, en advokat og et ministerielt medlem og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed; klagefristen er 8 uger.
- 14** EU-Domstolen kræver, at et afslag på Schengenvisum på et tidspunkt i proceduren kan prøves af en domstol, jf. C-403/16 (El Hassani).

Retsgrundlaget: visumkodeksen, udlændingelovens § 4 c og § 1 visumbekendtgørelsen

Schengenvisum udstedes efter [udlændingelovens § 4, stk. 1](#) »i medfør af visumkodeksens bestemmelser herom«. Et visumophold må ikke overstige 90 dage inden for en periode på 180 dage, »hvorved perioden på 180 dage forud for hver opholdsdag tages i betragtning«. Samme beregningsmodel går igen i [§ 2 b, stk. 2](#), hvorefter varigheden af et sammenhængende ophold eller den samlede varighed af flere på hinanden følgende ophold ikke må overstige 90 dage i den rullende 180-dages-periode.

Afslagsgrundene er udmøntet i [visumbekendtgørelsens § 8, stk. 2](#). Den centrale bestemmelse i praksis er nr. 13, hvorefter der meddeles afslag, »hvis der er begrundet tvivl om udlændingens hensigt om at

forlade Schengenlandene inden udløbet af det visum, der ansøges om« – den nationale gennemførelse af [visumkodeksens artikel 32, stk. 1, litra b](#).

Vurderingskriterierne står i [visumbekendtgørelsens § 16](#). Efter stk. 1 lægges der vægt på ansøgerens situation i hjemlandet, eventuelle tidligere ophold i Schengenlandene, formålet med opholdet, tilknytningen til herboende personer samt de generelle forhold i hjemlandet og kendte immigrationsmønstre. Beviskravet er formuleret positivt i stk. 2:

Udlændingen kan meddeles visum, hvis myndighederne efter en vurdering af oplysningerne nævnt i stk. 1 finder, at udlændingen utvivlsomt har til hensigt at forlade Schengenlandene inden visummets udløb.

Efter [§ 16, stk. 4](#) indgår det tillige, hvilken af de fem hovedgrupper i [bilag 2](#) ansøgeren tilhører, og efter [§ 16, stk. 6](#) kan der uanset dette meddeles visum, »hvis der foreligger helt ekstraordinære omstændigheder hos udlændingen eller et herboende nærtstående familiemedlem«.

Karensystemet står i [udlændingelovens § 4 c](#). Efter [stk. 1](#) kan en udlænding ikke få visum i 5 år, hvis den pågældende efter indrejsen har opholdt sig ud over det tidsrum, der er angivet i visummet; »[p]erioden udgør 3 år, hvis opholdet varer op til en måned ud over det angivne tidsrum«. Efter [stk. 3](#) indtræder 5 års karens, hvis udlændingen efter indrejsen udvises efter kapitel 4 (nr. 1), søger asyl (nr. 2) eller indgiver ansøgning om opholdstilladelse på andet grundlag (nr. 3). [Stk. 4](#) opregner ni undtagelser til nr. 3, og [stk. 5](#) fjerner igen undtagelserne, hvis »det afgørende formål med ansøgningen er at forlænge opholdet her i landet, og det er åbenbart, at ansøgningen ikke kan føre til meddelelse af opholdstilladelse«.

Der er ikke vedtagne, ikke-konsoliderede ændringer til [§ 4 c](#). Klagebestemmelsen i [§ 46 a](#) er derimod ændret ved bl.a. [lov nr. 1344 af 25. november 2025](#) og [lov nr. 726 af 1. september 2026](#); ændringerne angår biometri, hjemrejsefrister og beslaglæggelse og berører ikke klageadgangen i visumsager.

LOV

[Udlændingeloven § 2b, stk. 2](#)[Udlændingeloven § 4, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 4c, stk. 1-5](#)[Visumbekendtgørelsen § 8, stk. 2](#)[Visumbekendtgørelsen § 16](#)

Udlændingenævnets prøvelseskompetence og prøvelsesintensitet i visumsager

Udlændingestyrelsens og SIRI's afgørelser kan påklages til Udlændingenævnet, jf. [§ 46 a, stk. 1](#). Det gælder også visumafgørelser truffet af Udlændingestyrelsen i første instans efter [visumbekendtgørelsens § 28, stk. 2](#) – herunder netop de sager, hvor ansøgeren tidligere har været i Danmark, og hvor der efter nr. 5 er »spørgsmål om anvendelse af reglerne om karens, jf. udlændingelovens § 4 c«. Afslag truffet af en dansk repræsentation i udlandet påklages derimod til Udlændingestyrelsen, jf. [§ 46 a, stk. 5](#), og lovligheden af et andet Schengenlands indsigelse mod visumudstedelse kan slet ikke påklages til nævnet, jf. [§ 46 a, stk. 8](#).

Nævnet foretager en fuld prøvelse – både af retsanvendelsen og af det administrative skøn – men prøvelsesintensiteten er markant forskellig på de to hovedspor:

- **Immigrationsrisikoen** er et konkret og individuelt skøn, hvor nævnet i overvejende grad tilslutter sig styrelsens vurdering. I [VAU/2026/15](#) stadfæstede nævnet »med henvisning til de grunde, styrelsen havde anført«, og afviste både anbringender om diskrimination efter EMRK artikel 14 og om manglende individuel vurdering.

- **Karensberegningen** er derimod ren legalitetskontrol, og her korrigerer nævnet. I [Udlændingenævnets afgørelse af 28. marts 2023](#) tilsidesatte nævnet styrelsens beregningsmetode og nedsatte karensen fra 5 til 3 år.

Nævnet afgrænser samtidig sin kompetence udadtil. I [VAU/2026/15](#) bemærkede nævnet, at det som dansk myndighed ikke har kompetence til at efterprøve et andet Schengenlands afgørelse om at annullere et visum udstedt dér – annulleringen kunne alene indgå som faktum i den danske immigrationsrisikovurdering.

Nævnet kan træffe tre typer afgørelse: stadfæstelse, omgørelse (herunder bemyndigelse af en konkret repræsentation til at udstede visum, som i [VAU/2024/103](#)) og hjemvisning. Hjemvisning bruges, når styrelsens skønsudøvelse er mangelfuld – som i [Udlændingenævnets afgørelse af 5. september 2024](#), hvor gentagne visumafslag havde gjort det umuligt for ansøgeren at opfylde besøgskravet i en familiesammenføringssag, og sagen derfor blev sendt tilbage til fornyet behandling.

LOV	Udlændingeloven § 46a, stk. 1, 5, 8	Visumbekendtgørelsen § 28, stk. 2	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Udlændingenævnet stadfæster afslag på Schengenvisum – manglende tilknytning til hjemlandet og tidligere misbrug af visum til at besøge familie i tredjeland		03.09.2026
	Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til iransk kvinde efter udløbet af en treårig karensperiode		01.04.2025
	Udlændingenævnet · Hjemvisning af sag om ægtefællesammenføring: Tidligere visumafslag hindrede opfyldelse af besøgskravet		05.09.2024
	Udlændingenævnet · Nedsættelse af karensperiode efter fejlbehæftet beregning af visumoverskridelse ved multiple-entry visum		28.03.2023

§ 3 Immigrationsrisikoen – hvad Udlændingenævnet lægger vægt på

Kernen i næsten alle visumafslag er, om der er »begrundet tvivl« om udrejsehensigten. Udlændingenævnet lægger gennemgående vægt på fire forhold: ansøgerens tilknytning til hjemlandet, den konkrete rejsehistorik, relationen til værten og hovedgruppeplaceringen.

Tilknytning til hjemlandet. Nævnet efterspørger konkrete, dokumenterbare bånd. I [Udlændingenævnets afgørelse af 6. marts 2019](#) omgjorde nævnet et afslag, fordi ansøgeren drev egen café, ejede flere faste ejendomme og motorkøretøjer, havde et betydeligt bankindestående og gennem flere tidligere visa havde overholdt udrejsefristerne. Omvendt vejer det tungt imod ansøgeren at være ugift, uden mindreårige børn og uden fast lønarbejde: i [VAU/2026/15](#) kunne selvstændig virksomhed i hjemlandet ikke i sig selv opveje, at ansøgeren var ugift og barnløs.

Bopæl uden for hjemlandet. Nævnet kræver, at ansøgeren faktisk kan og vil vende tilbage til et bestemt land. I [Udlændingenævnets afgørelse af 5. januar 2024](#) havde ansøgeren ikke boet i Rusland siden 2011, opholdt sig i Thailand på en midlertidig arbejdstilladelse, ville ikke vende tilbage til hjemlandet og planlagde at flytte videre til Kina – netop den manglende faste bopælstilknytning uden for Schengen bar afslaget.

Ægtefæller som hinandens tilknytning. Rejser et ægtepar samlet, og har de ingen børn tilbage i hjemlandet, betragter nævnet dem som hinandens væsentligste tilknytning. I [Udlændingenævnets afgørelse af 3. maj 2023](#) blev et iransk ægtepars visum betinget af, at de rejste hver for sig, så den ene skulle være vendt hjem, før den anden kunne indrejse. Samme linje ses i [Udlændingenævnets afgørelse af 21. januar 2024](#). Vilkåret er en lempeligere reaktion end afslag og hviler på [visumbekendtgørelsens § 16](#), jf. [Visumvejledningen afsnit 5.9.7.4.1](#).

Tidligere adfærd. Efter [§ 16, stk. 3](#) tillægges både problemfrie ophold og tidligere misbrug vægt. I [Udlændingenævnets afgørelse af 25. august 2017](#) var ansøgeren først udrejst ca. seks uger efter et udrejsepåbud; nævnet tilsidesatte forklaringen om manglende penge, fordi kontoudtog viste ca. 25.000 kr. på kontoen mod en flybillet til 3.955 kr., og fordi forklaringerne om de bekendte, der skulle betale billetten, var divergerende. Nævnet lagde desuden vægt på, at hun ikke havde rettet henvendelse til Udlændingestyrelsen, da hun blev klar over, at hun ikke kunne udrejse rettidigt – en henvendelsespligt, der går igen i praksis. I [VAU/2026/15](#) blev det tillagt afgørende vægt, at ansøgeren i 2022 havde søgt visum hos ét land, mens hoveddestinationen reelt var et andet, jf. [visumkodeksens artikel 5, stk. 1, litra b](#); nævnet præciserede samtidig, at »kortere årrække« i [§ 16, stk. 3](#), efter praksis typisk er 5 år.

En parallel til dette findes ved grænsen: i [Udlændingenævnets afgørelse af 16. november 2023](#) blev en russisk statsborger med italiensk visum afvist ved indreisen, da hun havde aflyst sine hotelreservationer i Italien og oplyste, at hun ikke agtede at rejse dertil.

LOV	Udlændingeloven § 28, stk. 1	Visumbekendtgørelsen § 16, stk. 1, 3	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Udlændingenævnet stadfæster afslag på Schengenvisum – manglende tilknytning til hjemlandet og tidligere misbrug af visum til at besøge familie i tredjeland		03.09.2026
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af visumafslag til iransk ægtepar på grund af risiko for manglende tilbagerejse ved fælles rejse		21.01.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på Schengenvisum til russisk statsborger grundet øget immigrationsrisiko og manglende tilknytning til bopælsland		05.01.2024
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af afvisning på grænsen grundet manglende dokumentation for rejsens formål		16.11.2023
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af krav om separat rejse for ægtefæller ved udstedelse af Schengenvisum grundet immigrationsrisiko		03.05.2023
	Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til thailandsk ansøger med stærk økonomisk tilknytning til hjemlandet		06.03.2019
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af visumafslag til thailandsk statsborger grundet tvivl om udrejsehensigt efter tidligere fristoverskridelse		25.08.2017

§ 4 Hovedgruppesystemet og landeskift – Ruslands flytning til hovedgruppe 5

Hovedgrupperne i [visumbekendtgørelsens bilag 2](#) er efter bilagets egen ordlyd »vejledende« og udtryk for »en generel vurdering af, om visumansøgere fra de pågældende lande og regioner udgør en risiko for indvandring«. Hovedgruppe 4 omfatter lande med »høj grad af risiko«, hvor der som udgangspunkt kun gives visum til privatbesøg hos de nærmeste familiemedlemmer samt til forretnings-, kultur- og videnskabsbesøg. Hovedgruppe 5 omfatter lande med »særligt høj risiko«, hvor der som udgangspunkt kun gives visum i ekstraordinære situationer, f.eks. ved et herboende nært familiemedlems livstruende sygdom eller dødsfald.

Udlændingenævnet anvender hovedgruppeplaceringen som et reelt afgørende parameter. I [Udlændingenævnets afgørelse af 30. maj 2024](#) om en russisk familie fastslog nævnet, at Rusland fra den 10. september 2022 er omfattet af hovedgruppe 5, og at der dermed er sket »en væsentlig skærpelse af den danske visumpraksis«. Familiens tidligere problemfrie visumophold i 2017 og deres veletablerede forhold i hjemlandet kunne ikke føre til et andet resultat, fordi forudsætningerne var ændret. Nævnet fandt desuden, at det ikke var dokumenteret, at ansøgerens stedfar var et nærtstående familiemedlem, og at »det at sprede asken over havet

ikke kan sidestilles med en begravelse eller bisættelse«. Samme linje ses i [Udlændingenævnets afgørelse af 4. januar 2024](#) og [Udlændingenævnets afgørelse af 19. januar 2024](#).

Hovedgruppen kan efter [§ 16, stk. 5](#) fraviges, hvis udlændingen »i en længere årrække har haft fast, lovligt ophold i et andet tredjeland« og kan vende tilbage dertil. Undtagelsen fortolkes snævert. I [Udlændingenævnets afgørelse af 3. maj 2023](#) havde en nigeriansk statsborger (hovedgruppe 4) opholdt sig 20 måneder i Ghana (hovedgruppe 3) på en erhvervsmæssig opholdstilladelse. Nævnet fandt, at dette ikke var »fast ophold i en længere årrække«, og fastholdt hovedgruppe 4. Nævnet afviste samtidig, at fødslen af parrets fællesbarn i Danmark udgjorde en helt ekstraordinær omstændighed efter [§ 16, stk. 6](#), og bemærkede, at parret ikke havde dokumenteret fast samliv på fælles bopæl i 1,5-2 år.

LOV	Visumbekendtgørelsen § 16, stk. 4-6	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af visumafslag til russisk familie grundet skærpet praksis og manglende ekstraordinære omstændigheder	30.05.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på Schengenvisum til russisk statsborger grundet immigrationsrisiko og krigen i Ukraine	19.01.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på visum til russisk statsborger pga. høj immigrationsrisiko og krig i Ukraine	04.01.2024
	Udlændingenævnet · Afslag på Schengenvisum til nigeriansk statsborger trods bopæl i Ghana og gravid kæreste i Danmark	03.05.2023

§ 5 Karens ved overstay: 3 eller 5 år og den korrekte 90/180-beregning

Efter [§ 4 c, stk. 1](#) er udgangspunktet 5 års karens ved overstay, mens perioden udgør 3 år, hvis opholdet varer op til en måned ud over det angivne tidsrum. Perioden regnes efter [Visumvejledningen afsnit 5.9.2.2](#) fra udlændingens udrejse af Schengenområdet, og udrejsedagen medregnes.

Den vigtigste afgørelse på området er [Udlændingenævnets afgørelse af 28. marts 2023](#). Ansøgeren havde et éttårigt multiple-entry-visum (februar 2019 – februar 2020) med flere ind- og udrejser. Udlændingestyrelsen lagde samtlige overskridelser i hele visumperioden sammen til 45 dages overstay og pålagde 5 års karens. Nævnet fastslog, at der ikke er hjemmel i [§ 4 c, stk. 1](#), til en sådan sammenlægning: lovligheden skal beregnes ud fra de seneste 180 dage forud for hver enkelt opholdsdag. Efter den korrekte metode havde ansøgeren opholdt sig 91 dage i referenceperioden – altså ét døgn overstay – og karensen blev nedsat til 3 år.

Afgørelse	Overstay	Karens	Bemærkning
28. marts 2023	1 dag (efter 180-dages-beregning)	3 år	Styrelsens sammenlægning tilsidesat
21. juni 2023	27 dage ud over udrejsefristen	3 år	Skriftligt vejledt om, at klage ikke har opsættende virkning
5. juli 2018	86 dage, heraf 62 dage efter udløbsdatoen	5 år	Svensk opholdstilladelse opnået først efter ca. 21 dages ulovligt ophold
VAU/2024/103	3 dage	3 år (udstået)	Nyt afslag efter karensens udløb omgjort

Karens efter [§ 4 c, stk. 1](#), forudsætter ikke administrativ udvisning; overskridelsen er i sig selv tilstrækkelig. Omvendt viser praksis, at en verserende sag om forlængelse eller en klage ikke suspenderer udrejsepligten: i

[Udlændingenævnets afgørelse af 21. juni 2023](#) var ansøgeren udtrykkeligt vejledt om, at klagen ikke havde opsættende virkning, og at han skulle udrejse ultimo maj 2019 – de 27 dages ulovligt ophold herefter udløste 3 års karen.

Det er samtidig værd at bemærke, at [Visumvejledningen afsnit 5.9.2.2](#) forudsætter en tolerancepraksis: der pålægges normalt ikke karen ved kortvarige førstegangsoverskridelser på op til 15 dage, hvis udlændingen udrejser inden udløbet af visummets gyldighedsperiode og »i fornødent omfang kan godtgøre at have misforstået tidspunktet for visummets udløb samt kan anføre andre forhold, der understøtter, at den pågældende har været i god tro« – f.eks. forkert eller ufyldestgørende vejledning fra myndighederne. Nævnets praksis viser, at tærsklen for at nå ind under denne tolerance er høj.

LOV	Udlændingeloven § 2b, stk. 2	Udlændingeloven § 4c, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til iransk kvinde efter udløbet af en treårig karenperiode		01.04.2025
	Udlændingenævnet · Tre års karenperiode for tyrkisk statsborger efter ulovligt ophold i Danmark		21.06.2023
	Udlændingenævnet · Nedsættelse af karenperiode efter fejlbehæftet beregning af visumoverskridelse ved multiple-entry visum		28.03.2023
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af fem års karenperiode for visumansøger efter ulovligt ophold i Schengenområdet		05.07.2018

Fem års karen som automatisk følge af administrativ udvisning efter § 25 b

Efter [§ 4 c, stk. 3, nr. 1](#) kan en udlænding ikke få visum i 5 år, hvis den pågældende efter indrejsen udvises efter reglerne i kapitel 4 – herunder [§ 25 b](#), hvorefter »[e]n udlænding kan udvises, hvis udlændingen opholder sig her i landet uden fornøden tilladelse«. Konsekvensen er, at selv ganske korte overskridelser, der administrativt fører til udvisning, udløser den lange karenperiode – uafhængigt af trappen i [§ 4 c, stk. 1](#).

Udlændingenævnet anvender bestemmelsen mekanisk. I [VAU/2024/40](#) havde en vietnamesisk statsborger et overstay på 11 dage, blev administrativt udvist og betalte en bøde på 1.500 kr. i lufthavnen. Nævnet fastslog, at »det ikke er muligt at forlænge sit visum eller sin ret til ophold ved at betale en bøde i lufthavnen«, og fastholdt karen frem til august 2028. Hverken forlovedens graviditet eller det påberåbte familieliv rakte, idet nævnet udtalte:

Udlændingenævnet har herved lagt vægt på, at [ansøgeren] og [hans] forlovede ikke har godtgjort, at der foreligger et fast og længerevarende samliv, og at [de] ikke i øvrigt kan anses for at have forpligtet [sig] over for hinanden i en sådan grad, at det må anses for at udgøre et beskyttelsesværdigt familieliv, jf. EMRK artikel 8.

I [VAU/2024/100](#) var overskridelsen på syv dage. Ansøgeren gjorde gældende, at han ikke var meddelt indrejseforbud, og at karen derfor måtte være udelukket. Nævnet afviste dette og præciserede, at karen efter [§ 4 c](#) og indrejseforbud er to selvstændige retsinstitutter:

Det følger af udlændingelovens § 4 c, stk. 3, nr. 1, at en udlænding ikke kan få visum i en periode på 5 år (karen), hvis udlændingen i forbindelse med et tidligere visumophold efter indrejsen, er blevet udvist af Danmark ved administrativ beslutning efter reglerne i udlændingelovens kapitel 4, herunder bl.a. § 25 b.

Nævnet lagde desuden vægt på, at ansøgeren kun havde søgt om et kort visumophold, selv om han kunne have søgt op til 90 dage, og at han ikke havde søgt om forlængelse. Samme resultat i [Udlændingenævnets afgørelse af 1. april 2025](#), hvor en 53-årig iransk kvinde med et overstay på 6 dage blev pålagt karens til marts 2028; hverken hendes misforståelse af visumbetingelserne eller svigerdatterens graviditetskomplikationer kunne begrunde fravigelse.

Selve udvisningsafgørelserne – der er grundlaget for karens, men ligger uden for denne oversigt og behandles under [administrativ-udvisning-ulovligt-ophold](#) – bekræfter, at nævnet accepterer udvisning ved endog meget korte overskridelser: 4 dage i [Udlændingenævnets afgørelse af 24. april 2024](#) og 4 dage ud over et 30-dages visum i [Udlændingenævnets afgørelse af 11. februar 2025](#). I [Udlændingenævnets afgørelse af 11. februar 2025](#) skærpede nævnet endog udfaldet ved at udvide et nationalt indrejseforbud til hele Schengenområdet, mens nævnet i [Udlændingenævnets afgørelse af 11. februar 2025](#) ophævede indrejseforbuddet for en 15-årig indisk statsborger under henvisning til alderen.

L O V	Udlændingeloven § 4c, stk. 3	Udlændingeloven § 25b	Udlændingeloven § 32, stk. 4
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af visumafslag: 5-års karenperiode efter administrativ udvisning for overstay		01.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum og pålæggelse af fem års karen som følge af tidligere administrativ udvisning for overstay		26.03.2025
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for indisk statsborger efter overskridelse af visumperiode		11.02.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området		11.02.2025
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning af en 15-årig indisk statsborger for overskridelse af visum og ophævelse af indrejseforbud på grund af alder		11.02.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum og pålæggelse af fem års karenperiode som følge af administrativ udvisning efter overstay		16.01.2025
	Udlændingenævnet · Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for overskridelse af visumophold i Schengenområdet		24.04.2024

Karens ved ansøgning om opholdstilladelse under visumopholdet (§ 4 c, stk. 3, nr. 3)

Efter § 4 c, stk. 3, nr. 3 udløser en ansøgning om opholdstilladelse på andet grundlag end asyl indgivet efter indrejsen 5 års karenstid, medmindre ansøgningstypen er nævnt i undtagelsesopregningen i § 4 c, stk. 4. Karenstiden regnes efter Visumvejledningen afsnit 5.9.2.2 fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse – og ved flere ansøgninger fra den senest indgivne.

Udlændingenævnet fortolker opregningen strengt efter ordlyden. I [VAU/2024/101](#) havde en tyrkisk statsborger under et 86-dages visumophold søgt opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem efter [§ 9 m, stk. 1](#). Han fik faktisk tilladelsen og udrejste endda før dens udløb – men det ændrede intet:

Det forhold, at [ansøgeren] blev meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, og at [han] udrejste før udløbet af [hans] opholdstilladelse, kan ikke føre til en ændret vurdering, idet indgivelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 m, ikke er anført som en undtagelse i udlændingelovens § 4 c, stk. 4, nr. 1-7.

Det afgørende er altså ansøgningens hjemmelsgrundlag, ikke dens udfald. Samme mekanik ses i [Udlændingenævnets afgørelse af 1. april 2025](#), hvor en 17-årig thailandsk statsborger havde søgt familiesammenføring efter [§ 9 c, stk. 1](#) under et visumophold; nævnet stadfæstede 5 års karens, fordi den konkrete ansøgning ikke var omfattet af undtagelserne.

Undtagelserne i stk. 4 dækker bl.a. ægtefælle- og børnesammenføring efter [§ 9, stk. 1, nr. 1, 2 eller 4](#), studie- og ph.d.-ophold efter [§ 9 i](#), en række erhvervsordninger efter [§ 9 a, stk. 2](#), samt to generelle sikkerhedsventiler: karens indtræder ikke, hvis udlændingen efter ansøgningens indgivelse udrejser i overensstemmelse med visummets gyldighed (nr. 8), eller hvis »hensyn af humanitær karakter afgørende taler derimod« (nr. 9).

Omvendt genindtræder karens efter [§ 4 c, stk. 5](#), hvis »der er bestemte grunde til at antage, at det afgørende formål med ansøgningen er at forlænge opholdet her i landet, og det er åbenbart, at ansøgningen ikke kan føre til meddelelse af opholdstilladelse«. Kriteriet er dobbelt: både formålet med at forlænge opholdet og ansøgningens åbenbare udsigtsløshed skal foreligge. En ansøgning, der ikke er åbenbart udsigtsløs, holder derfor undtagelsen i live og fjerner karensgrundlaget.

Bemærk endelig, at processuelt ophold ikke er visumophold. I [FAM/2024/27](#) fastslog nævnet, at ophold under en verserende sag om visumforlængelse ikke kan sidestilles med et gyldigt visum ved anvendelsen af [§ 9 c, stk. 6](#), og i [FAM/2024/130](#) blev en ansøgning indgivet under en fastsat udrejsefrist afvist efter [§ 9, stk. 25](#).

LOV

[Udlændingeloven § 4c, stk. 3, 4, 5](#)[Udlændingeloven § 9m, stk. 1](#)[Udlændingeloven § 9c, stk. 1](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afvisning af ansøgning om familiesammenføring indgivet under processuelt ophold efter udløbet visum	11.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum til tyrkisk statsborger grundet 5-årig karensperiode efter ansøgning om opholdstilladelse under tidligere besøg	01.04.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af femårig karensperiode for visumansøger efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse under tidligere ophold	01.04.2025

»Omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last« og § 8 »ganske særlige grunde«

[§ 4 c, stk. 2](#) er den eneste generelle ventil ved overstay-karens. Bestemmelsen finder anvendelse, hvis udlændingen godtgør, at overskridelsen »skyldes omstændigheder, der ikke kan lægges udlændingen til last«, eller hvis der foreligger ganske særlige grunde, »herunder hvis en afskæring af udlændingens muligheder for at få visum vil udgøre en åbenbart uforholdsmæssig reaktion«. Proportionalitetsleddet blev indsat ved en ændring med ikrafttræden 1. januar 2014 netop for at gøre karensreglerne mere proportionale.

Udlændingenævnets praksis er restriktiv. Følgende er gennemgående **afvist**:

- **Egen fejlberegning og misforståelse af udløbsdatoen.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 28. marts 2023](#) fandt nævnet, at misforståelser af visumregler eller fejlberegning af dage ikke er undskyldelige, fordi ansøgere vejledes ved visummets udstedelse.
- **Tidkrævende paskontrol og mistet fly.** Samme afgørelse: det er visumindehaverens eget ansvar at indfinde sig i god tid og sikre rettidig udrejse.
-

Manglende kendskab til 90-dages-reglen. I [VAU/2024/40](#) blev det tillagt vægt, at ansøgeren ved visumudstedelsen havde fået udleveret et informationsark om reglerne og om risikoen for karen.

- **At ansøgeren ikke havde til hensigt at overskride visummet.** I [VAU/2024/100](#) understregede nævnet, at det er visumindehaverens eget ansvar at gøre sig bekendt med visummets betingelser og sikre, at gyldigheden ikke overskrides.
- **Pleje af syg pårørende uden dokumenteret livsfare.** Både [VAU/2024/100](#) (syg svigerfar) og [Udlændingenævnets afgørelse af 21. juni 2023](#) (kærestens leversygdom) endte med afslag; i sidstnævnte var kærestens tilstand forbedret efter transplantationen, og hun var »ikke længere livstruende syg på afgørelsestidspunktet«. Nævnet fremhævede samtidig, at der ikke forelå et tilstrækkeligt nærtstående familieforhold såsom ægtefælle eller mindreårige børn.

Omvendt **accepteres** aktuel, lægeligt dokumenteret livsfare hos et nærtstående familiemedlem. I [Udlændingenævnets afgørelse af 3. maj 2023](#) blev en syrisk statsborger meddelt et visum med begrænset territorial gyldighed på 31 dage efter [visumbekendtgørelsens § 19, stk. 1](#) – endda uanset at dokumentationen for tilstrækkelige subsistensmidler efter [§ 8, stk. 2](#) var mangelfuld – fordi lægelig dokumentation viste, at faderen var uhelbredeligt syg med kort forventet restlevetid. I [Udlændingenævnets afgørelse af 1. juni 2024](#) genoptog og omgjorde nævnet en tidligere stadfæstelse, da der kom ny lægelig dokumentation for broderens livstruende sygdom.

Grænsen ligger altså ved den lægelige dokumentations aktualitet og styrke – ikke ved sympatien for situationen. Det illustreres af [VAU/2023/128](#), hvor to voksne søstre fra Libanon fik afslag trods sygdom hos faren, og af [VAU/2023/132](#), hvor besøget hos en kritisk syg søster ikke kunne bære visum, fordi selve søskenderelationen ikke var tilstrækkeligt godtgjort.

[Visumvejledningen afsnit 5.9.2.2](#) beskriver typetilfældene: strejker, vejrmæssige forhold og sygdom, der forhindrede rettidig udrejse, samt livstruende sygdom eller dødsfald hos et herboende nærtstående familiemedlem som baggrund for den nye ansøgning. Vejledningen nævner endvidere, at ganske særlige grunde foreligger, hvis afslaget vil krænke Danmarks internationale forpligtelser – f.eks. hvis et par afskæres fra at mødes, fordi den herboende ægtefælle på grund af meget alvorlig sygdom eller handicap er ude af stand til at rejse.

LOV	Udlændingeloven § 4c, stk. 2	Visumbekendtgørelsen § 16, stk. 6
	Visumbekendtgørelsen § 19, stk. 1	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på visum og pålæggelse af fem års karen som følge af tidligere administrativ udvisning for overstay	26.03.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum og pålæggelse af fem års karenperiode som følge af administrativ udvisning efter overstay	16.01.2025
	Udlændingenævnet · Genoptagelse og omgørelse af visumafslag til pakistansk statsborger grundet brors livstruende sygdom	01.06.2024
	Udlændingenævnet · Ghanesisk statsborger nægtet visum til besøg hos syg søster grundet tvivl om dokumentation for slægtskab	30.05.2024
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af visumafslag til voksne søstre fra Libanon trods sygdom i familien	29.05.2024
	Udlændingenævnet · Tre års karenperiode for tyrkisk statsborger efter ulovligt ophold i Danmark	21.06.2023
	Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til syrisk statsborger som følge af faderens uhelbredelige sygdom	03.05.2023
	Udlændingenævnet · Nedsættelse af karenperiode efter fejlbehæftet beregning af visumoverskridelse ved multiple-entry visum	28.03.2023

§ 9 Dokumentations- og beviskrav – hvem skal bevise hvad

Bevisbyrden er delt, men vender overvejende mod ansøgeren. [Visumbekendtgørelsens § 16, stk. 2](#) forudsætter positivt, at myndighederne skal kunne konstatere, at ansøgeren »utvivlsomt« vil forlade Schengenlandene – og [§ 4 c, stk. 2](#) kræver udtrykkeligt, at udlændingen *godtgør* de undskyldende omstændigheder. Udlændingenævnets praksis viser, hvad der kræves og hvad der afvises:

- **Økonomisk tilknytning skal dokumenteres konkret.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 6. marts 2019](#) var det fremlagt dokumentation for cafédrift, flere ejendomme, køretøjer og bankindestående – og det bar omgørelsen.
- **Slægtskab skal kunne bevises.** I [VAU/2023/132](#) var relationen mellem ansøger og den syge søster ikke tilstrækkeligt godtgjort, og afslaget blev stadfæstet.
- **Kæresterelationer stiller særlige krav.** Efter [Visumvejledningen afsnit 5.9.7.2.1](#) kræves et »sædvanligt forudgående personligt kendskab ... i kraft af et fast kæresteforhold«, at parret har mødt hinanden personligt, og at kontakten er af nyere dato. I [VAU/2024/107](#) lagde nævnet vægt på, at parret ikke havde et fællessprog og kommunikerede via oversættelsesprogrammer, og at ansøgeren ikke kunne oplyse værtens fødselsdato og alder; aldersforskellen på 21 år indgik »som et delelement« uden i sig selv at være udslagsgivende. I [Udlændingenævnets afgørelse af 19. marts 2025](#) var kravet om personlig kontakt inden for det seneste år ikke opfyldt, og i [Udlændingenævnets afgørelse af 13. marts 2025](#) kunne kæresteforholdet ikke anses for dokumenteret, fordi værten alene var separeret og fortsat registreret som gift – mangeårigt forhold, fælles ejendom og pengeoverførsler ændrede det ikke.
- **Formålet med rejsen skal kunne redegøres for.** I [Udlændingenævnets afgørelse af 20. februar 2025](#) stadfæstede nævnet ved flertalsafgørelse et afslag på et 7-dages turistvisum, fordi ansøgeren under et telefoninterview med ambassaden hverken kunne nævne konkrete seværdigheder eller redegøre for rejseplanerne, men henviste til, at en ven stod for planlægningen.

På forvaltningssiden fastslog nævnet i [VAU/2026/15](#), at [forvaltningslovens § 19](#) ikke indebærer en pligt til at forelægge myndighedens egne notater eller telefonreferater til partens godkendelse – alene en pligt til at give parten lejlighed til at udtale sig om væsentlige faktiske oplysninger til ugunst, som parten ikke allerede kendte. Kravet var opfyldt ved styrelsens partshøring om det andet Schengenlands udtalelser. Nævnet bemærkede desuden, at når ansøgeren allerede ikke opfyldte tilknytningskravet, var en yderligere vurdering af hans økonomi uden betydning for sagens udfald.

LOV

[Forvaltningsloven § 19, stk. 1](#)[Visumbekendtgørelsen § 8, stk. 2](#)[Visumbekendtgørelsen § 16, stk. 2](#)

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Udlændingenævnet stadfæster afslag på Schengenvisum – manglende tilknytning til hjemlandet og tidligere misbrug af visum til at besøge familie i tredjeland	03.09.2026
	Udlændingenævnet · Visumafslag til kæresteophold grundet manglende fællessprog og kendskab til personlige forhold	01.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum til kæresteophold som følge af manglende personlig kontakt inden for det seneste år	19.03.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på kærestevisum grundet værtens manglende endelige skilsmisse	13.03.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum til tyrkisk turist grundet utilstrækkelig viden om rejseplaner og seværdigheder	20.02.2025

Udlændingenævnet · Ghanesisk statsborger nægtet visum til besøg hos syg søster grundet tvivl om dokumentation for slægtskab	30.05.2024
Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til thailandsk ansøger med stærk økonomisk tilknytning til hjemlandet	06.03.2019

§ 10 Visumforlængelse, 180-dages-loftet og visumfrit ophold

Karensagerne har en tvilling i sagerne om forlængelse af et igangværende ophold. Efter [§ 4, stk. 1](#) og [§ 2 b, stk. 2](#) er 90 dage inden for 180 dage et absolut loft, og en forlængelse kan derfor aldrig bringe opholdet ud over loftet.

I [VAU/2024/42](#) stadfæstede nævnet et afslag på forlængelse til en zambisk statsborger, fordi den maksimale tidsgrænse var nået, uanset de påberåbte familiemæssige og humanitære hensyn. I [Udlændingenævnets afgørelse af 13. juli 2017](#) blev en filippinsk statsborgers ansøgning om forlængelse afslået, fordi værtens hjertesygdom og KOL var *kroniske* lidelser, der var kendt allerede ved visumudstedelsen – der var ikke tale om en pludselig opstået eller uforudset begivenhed, og ansøgeren havde derfor kunnet planlægge opholdets varighed inden for reglerne.

Samme logik gælder visumfrit ophold. I [Udlændingenævnets afgørelse af 20. januar 2025](#) fik en amerikansk statsborger afslag på at forlænge sit visumfrie ophold, mens en klagesag om familiesammenføring verserede. Kombineret med [FAM/2024/27](#) tegner der sig et klart mønster: en verserende sag skaber hverken opholdsret, opsættende virkning eller ret til fortsat ophold – og et ophold ud over visummets ramme kan udløse både administrativ udvisning og karens.

Det praktiske råd, nævnet gentagne gange har indlagt i sine præmisser, er at søge om det fulde antal dage fra begyndelsen og at søge forlængelse *inden* visummets udløb. I [VAU/2024/100](#) blev det udtrykkeligt lagt ansøgeren til last, at han kun havde søgt om få dages ophold trods mulighed for 90, og at han ikke havde søgt forlængelse.

LOV	Udlændingeloven § 2b, stk. 2	Udlændingeloven § 4, stk. 1	Udlændingeloven § 4b
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afvisning af ansøgning om familiesammenføring indgivet under processuelt ophold efter udløbet visum		
			11.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum og pålæggelse af fem års karens som følge af tidligere administrativ udvisning for overstay		
			26.03.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af visumfrit ophold under behandling af klagesag om familiesammenføring		
			20.01.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visumforlængelse grundet overskridelse af den maksimale tidsgrænse på 180 dage		
			16.01.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på forlængelse af Schengenvisum til filippinsk statsborger trods herboende kærestes kroniske sygdom		
			13.07.2017

§ 11 Klagebehandling og sagsgang ved Udlændingenævnet

Hvem afgør i første instans. Efter [visumbekendtgørelsens § 28, stk. 1](#) træffes visumafgørelser som udgangspunkt af de danske repræsentationer i udlandet. Udlændingestyrelsen overtager førsteinstansen i en række opregnede tilfælde, herunder efter [§ 28, stk. 2, nr. 5](#), hvor der er »spørgsmål om anvendelse af reglerne

om karens«. Repræsentationerne kan dog selv afgøre sagen, hvis en overskridelse af et tidligere visum har været kortvarig inden for visummets gyldighedsperiode.

Klageadgang og frist. Udlændingestyrelsens (og SIRI's) afgørelser påklages til Udlændingenævnet efter [§ 46 a, stk. 1](#). Klagen skal efter [§ 46 a, stk. 3](#) være indgivet »inden 8 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen«, men nævnets formand kan i særlige tilfælde tillade behandling af en for sent indgivet klage. Repræsentationernes egne visumafslag påklages derimod til Udlændingestyrelsen, jf. [§ 46 a, stk. 5](#).

Nævnets sammensætning og afgørelsesform. Efter [§ 52 a, stk. 6](#) medvirker ved behandlingen af en klage formanden eller en næstformand (dommer), en advokat og et medlem, der gør tjeneste i Udlændinge- og Integrationsministeriet, og afgørelserne træffes ved stemmeflerhed. Flertalsafgørelser forekommer i visumsager – [Udlændingenævnets afgørelse af 20. februar 2025](#) er et eksempel. Medlemmerne er efter [§ 52 a, stk. 1](#) uafhængige og kan ikke modtage instruktion fra den beskikkende eller indstillende myndighed.

Endelighed. Efter [§ 52 a, stk. 8](#) kan Udlændingenævnets afgørelser ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Afgørelserne er bindende for Udlændingestyrelsen og SIRI – nævnet kan bemyndige en repræsentation til at udstede visum, som det skete i [VAU/2024/103](#), hvor ambassaden i Teheran blev bemyndiget til at udstede et 90-dages visum med flere indrejser.

Ingen opsættende virkning. En klage over et visumafslag ændrer ikke ved en fastsat udrejsefrist. Det var netop kernen i [Udlændingenævnets afgørelse af 21. juni 2023](#), hvor ansøgeren skriftligt var vejledt om, at klagen ikke havde opsættende virkning, og hvor det efterfølgende ophold udløste 3 års karens.

Genoptagelse. Nævnet genoptager sager ved væsentlige nye oplysninger. I [Udlændingenævnets afgørelse af 1. juni 2024](#) gennemgik sagen først afslag, stadfæstelse og afslag på genoptagelse, hvorefter ny lægelig dokumentation for broderens livstruende sygdom førte til genoptagelse og omgørelse. Genoptagelsesspørgsmål behandles i øvrigt selvstændigt under [udlaendingenaevnet-proces-genoptagelse](#).

LOV

Udlændingeloven § 46a, stk. 1, 3

Udlændingeloven § 52a, stk. 6, 8

Visumbekendtgørelsen § 28, stk. 2

PRAKSIS	Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til iransk kvinde efter udløbet af en treårig karensperiode	01.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum til tyrkisk turist grundet utilstrækkelig viden om rejseplaner og seværdigheder	20.02.2025
	Udlændingenævnet · Genoptagelse og omgørelse af visumafslag til pakistansk statsborger grundet brors livstruende sygdom	01.06.2024
	Udlændingenævnet · Tre års karensperiode for tyrkisk statsborger efter ulovligt ophold i Danmark	21.06.2023

§ 12 Domstolsprøvelse og de EU-retlige rammer

Visumafslag og karens er national gennemførelse af en EU-retsakt, og EU-Domstolen har fastlagt rammen for retsbeskyttelsen. I [C-403/16 \(El Hassani\)](#) fastslog Domstolen, at [visumkodeksens artikel 32, stk. 3](#), sammenholdt med [Chartrets artikel 47](#), forpligter medlemsstaterne til at foreskrive et retsmiddel, der på et tidspunkt under proceduren sikrer domstolsprøvelse af et visumafslag. Den danske ordning – administrativ klage til Udlændingenævnet efter [§ 46 a](#) med efterfølgende adgang til at indbringe nævnets afgørelse for domstolene – er indrettet med dette for øje, og nævnet henviste i [VAU/2026/15](#) netop til, at klagen blev behandlet af »et

domstolslignende, uafhængigt organ», da EMRK artikel 13 blev påberåbt. Tilsvarende krav om domstolsadgang ved afslag på nationale langtidsvisa følger af [C-949/19](#).

Afgrænsningen udad er lige så vigtig: i [C-638/16](#) (*X og X mod Belgien*) fastslog Domstolen (Store Afdeling), at ansøgninger, der reelt tilsigter international beskyttelse og dermed ophold ud over 90 dage, falder uden for visumkodeksens anvendelsesområde. Visumsporet kan derfor ikke bruges som adgangsvej til asyl – hvilket er selve rationalet bag karensreglen i [§ 4 c, stk. 3, nr. 2](#).

På nationalt plan er billedet tyndt. Der er i det gennemgåede materiale ikke fundet byrets- eller højesteretsdomme, der direkte prøver et visumafslag eller en karensafgørelse efter [§ 4 c](#). Landsretten prøver derimod løbende Udlændingenævnets afgørelser i beslægtede udlændingesager: i [BS-6839/2024-OLR](#) frifandt Østre Landsret Udlændingenævnet i en sag om bortfald af opholdstilladelse og afviste, at EU-Domstolens dom i sag C-89/18 kunne begrunde dispensation. Om grænsekontROLSIDEN foreligger [BS-58862/2023-OLR](#), hvor Østre Landsret fandt, at politiet ved udrejsekontrol i Københavns Lufthavn lovligt kunne kræve oplysninger om bestemmelsessted og rejseformål.

Højesteret har i [BS-29574/2024-HJR](#) markeret grænserne for domstolsprøvelse i udlændinge- og indfødsretssager, men har ikke taget stilling til visumafslag eller karens. Retstilstanden på området hviler derfor i praksis på Udlændingenævnets egne afgørelser sammenholdt med [Visumvejledningen](#) og [visumbekendtgørelsen](#).

LOV	Udlændingeloven § 4c, stk. 3	Udlændingeloven § 46a, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets dom om afslag på indfødsret: Grænser for domstolsprøvelse af naturalisation og krav om godtgørelse		03.10.2025
	EU-Domstolen · Adgang til domstolsprøvelse ved afslag på visum til længerevarende ophold til studerende		10.03.2021
	EU-Domstolen · Medlemsstaters pligt til at sikre domstolsadgang ved afslag på Schengenvisum i henhold til EU-retten (Sag C-403/16)		12.12.2017
	EU-Domstolen · Visumkodeksens anvendelsesområde for humanitære visa udstedt i tredjelande med henblik på asylansøgning		06.03.2017
	Landsretten · Bortfald af opholdstilladelse ved ophold i Sverige – EU-Domstolens dom i sag C-89/18 kunne ikke begrunde dispensation		15.01.2025
	Landsretten · Landsretten stadfæster afgørelse om politiets ret til at indhente oplysninger ved udrejse fra Schengen-området og afviser erstatningskrav		14.10.2024
	Udlændingenævnet · Udlændingenævnet stadfæster afslag på Schengenvisum – manglende tilknytning til hjemlandet og tidligere misbrug af visum til at besøge familie i tredjeland		03.09.2026

§ 13 Karensens ophør og virkningen af en udstået periode

Karens er tidsbegrænset, og når perioden er udløbet, skal sagen vurderes forfra. Udlændingenævnet accepterer ikke, at et tidligere overstay uden videre kan bære et nyt afslag efter karensperiodens udløb.

Det centrale eksempel er [VAU/2024/103](#). En 80-årig iransk enke havde i 2020 haft et overstay på 3 dage og var pålagt 3 års karens (februar 2020 – februar 2023), stadfæstet af nævnet i december 2021. Da hun i oktober 2023 søgte igen, gav Udlændingestyrelsen på ny afslag med henvisning til begrænset tilknytning til hjemlandet: hun var enke, uden erhvervsmæssig beskæftigelse, og hendes to børn i Iran var voksne. Nævnet omgjorde og lagde vægt på to forhold – at karensperioden var fuldt udstået, og at:

Udlændingenævnet har endvidere lagt vægt på, at ansøgerens personlige forhold ikke ses at have ændret sig siden 2019, hvor hun senest blev meddelt Schengenvisum til Danmark. Det er indgået i Udlændingenævnets vurdering, at ansøgeren på tidspunktet for det senest meddelte visum i 2019 også var enke og havde to voksne børn i Iran.

Pointen er, at når de samme personlige forhold i 2019 var forenelige med visumudstedelse, kan de ikke efter karensens udløb i sig selv bære et afslag. Nævnet bemyndigede ambassaden i Teheran til at udstede et 90-dages visum til flere indrejser.

Dette skal dog sammenholdes med, at ændrede *ydre* forhold kan bære et nyt afslag. I [Udlændingenævnets afgørelse af 30. maj 2024](#) var det netop et skift i hovedgruppeplaceringen, der gjorde tidligere problemfrie ophold uden betydning. Og efter [§ 16, stk. 3](#) er det relevante tidsvindue en »kortere årrække« – efter nævnets tilkendegivelse i [VAU/2026/15](#) typisk 5 år, hvilket gælder både i skærpende og formildende retning. Tidligere problemfrie ophold mister derfor gradvist vægt, som det ses i [Udlændingenævnets afgørelse af 3. maj 2023](#), hvor et belgisk visum fra 2010 lå »for langt tilbage til at dokumentere en aktuel stabil rejsehistorik«.

LOV	Udlændingeloven § 4c, stk. 1	Visumbekendtgørelsen § 16, stk. 3	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Udlændingenævnet stadfæster afslag på Schengenvisum – manglende tilknytning til hjemlandet og tidligere misbrug af visum til at besøge familie i tredjeland		03.09.2026
	Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til iransk kvinde efter udløbet af en treårig karensperiode		01.04.2025
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af visumafslag til russisk familie grundet skærpet praksis og manglende ekstraordinære omstændigheder		30.05.2024
	Udlændingenævnet · Stadfæstelse af krav om separat rejse for ægtefæller ved udstedelse af Schengenvisum grundet immigrationsrisiko		03.05.2023

§ 14 Sammenfatning af Udlændingenævnets linje

Udlændingenævnets visumpraksis kan sammenfattes i fem hovedtræk.

For det første er immigrationsrisikoen et bredt skøn, som nævnet sjældent tilsidesætter. Nævnet lægger vægt på ansøgerens tilknytning til hjemlandet (ægtefælle, mindreårige børn, beskæftigelse, ejendom, likviditet), på rejsehistorikken og på hovedgruppeplaceringen i [visumbekendtgørelsens bilag 2](#). Omgørelser sker, hvor tilknytningen er tungt dokumenteret, eller hvor styrelsen har overset, at forholdene er uændrede siden en tidligere visumudstedelse.

For det andet kontrollerer nævnet karensberegningen strengt. Overstay skal beregnes efter den rullende 90/180-dages-model, og der er ikke hjemmel til at sammenlægge overskridelser hen over et helt multiple-entry-visum, jf. [Udlændingenævnets afgørelse af 28. marts 2023](#). Det er den mest praktisk anvendelige indsigelse for en klager.

For det tredje er karensen selv nærmest ufravigelig. Én dags overstay giver 3 år; en administrativ udvisning giver 5 år uanset overskridelsens længde og uanset om der er meddelt indrejseforbud, jf. [VAU/2024/100](#); og enhver ikke-undtaget ansøgning om opholdstilladelse under visumopholdet giver 5 år fra ansøgningsdatoen, uanset om ansøgningen imødekommes, jf. [VAU/2024/101](#).

For det fjerde er ventilen i [§ 4 c, stk. 2](#) snæver og bevisbelastet. Ansøgerens egne misforståelser, fejlberegninger, mistede fly og manglende kendskab til 90-dages-reglen afvises konsekvent, fordi ansøgere vejledes ved visumudstedelsen. Kun aktuel, lægeligt dokumenteret livsfare hos et herboende nærtstående familiemedlem –

som i [Udlændingenævnets afgørelse af 3. maj 2023](#) og [Udlændingenævnets afgørelse af 1. juni 2024](#) – bærer en fravigelse, eventuelt i form af et visum med begrænset territorial gyldighed.

For det femte er karensen tidsbegrænset i reel forstand. Når perioden er udstået, kan de samme uændrede personlige forhold ikke i sig selv bære et nyt afslag, jf. [VAU/2024/103](#) – men ændrede ydre forhold, herunder et skift af hovedgruppe, kan.

Rådgivningsmæssigt følger heraf: søg om det fulde antal dage fra begyndelsen, søg forlængelse inden udløb, dokumentér tilknytning til hjemlandet konkret og med bilag, indhent aktuel lægelig dokumentation ved sygdom hos værten – og kontrollér altid myndighedens overstay-beregning dag for dag mod den rullende 180-dages-periode.

LOV	Udlændingeloven § 4c, stk. 1-3, 2	Visumbekendtgørelsen § 16	
PRAKSIS	Udlændingenævnet · Afslag på visum til tyrkisk statsborger grundet 5-årig karensperiode efter ansøgning om opholdstilladelse under tidligere besøg		01.04.2025
	Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til iransk kvinde efter udløbet af en treårig karensperiode		01.04.2025
	Udlændingenævnet · Afslag på visum og pålæggelse af fem års karens som følge af tidligere administrativ udvisning for overstay		26.03.2025
	Udlændingenævnet · Genoptagelse og omgørelse af visumafslag til pakistansk statsborger grundet brors livstruende sygdom		01.06.2024
	Udlændingenævnet · Omgørelse af visumafslag til syrisk statsborger som følge af faderens uhelbredelige sygdom		03.05.2023
	Udlændingenævnet · Nedsættelse af karensperiode efter fejlbehæftet beregning af visumoverskridelse ved multiple-entry visum		28.03.2023

REFERENCE

Lovgrundlag

6 paragraffer

Udlændingeloven § 2b	stk. 2	Udlændingeloven § 4c	stk. 1, 2, 3
Udlændingeloven § 4	stk. 1	Udlændingeloven § 46a	stk. 1
Visumbekendtgørelsen § 8	stk. 2	Visumbekendtgørelsen § 16	

MATERIALE

Citerede afgørelser

43 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		1
03.10.2025	Højesterets dom om afslag på indfødsret: Grænser for domstolsprøvelse af naturalisation og krav om godtgørelse	29574-2024
EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		3
10.03.2021	Adgang til domstolsprøvelse ved afslag på visum til længerevarende ophold til studerende	C-949/19
12.12.2017	Medlemsstaters pligt til at sikre domstolsadgang ved afslag på Schengenvisum i henhold til EU-retten (Sag C-403/16)	C-403/16

06.03.2017	Visumkodeksens anvendelsesområde for humanitære visa udstedt i tredjelande med henblik på asylansøgning	C-638/16
------------	---	----------

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

2

15.01.2025	Bortfald af opholdstilladelse ved ophold i Sverige – EU-Domstolens dom i sag C-89/18 kunne ikke begrunde dispensation	10929-14063
14.10.2024	Landsretten stadfæster afgørelse om politiets ret til at indhente oplysninger ved udrejse fra Schengen-området og afviser erstatningskrav	9633-11238

UDLÆNDINGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

37

03.09.2026	Udlændingenævnet stadfæster afslag på Schengenvisum – manglende tilknytning til hjemlandet og tidligere misbrug af visum til at besøge familie i tredjeland	VAU/2026/15
11.04.2025	Afvisning af ansøgning om familiesammenføring indgivet under processuelt ophold efter udløbet visum	FAM/2024/27
01.04.2025	Visumafslag til kæresteophold grundet manglende fællessprog og kendskab til personlige forhold	
01.04.2025	Afslag på visum til tyrkisk statsborger grundet 5-årig karensperiode efter ansøgning om opholdstilladelse under tidligere besøg	
01.04.2025	Stadfæstelse af femårig karensperiode for visumansøger efter indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse under tidligere ophold	
01.04.2025	Omgørelse af visumafslag til iransk kvinde efter udløbet af en treårig karensperiode	
01.04.2025	Stadfæstelse af visumafslag: 5-års karensperiode efter administrativ udvisning for overstay	
26.03.2025	Afslag på visum og pålæggelse af fem års karens som følge af tidligere administrativ udvisning for overstay	
19.03.2025	Afslag på visum til kæresteophold som følge af manglende personlig kontakt inden for det seneste år	
13.03.2025	Afslag på kærestevisum grundet værtens manglende endelige skilsmisse	
20.02.2025	Afslag på visum til tyrkisk turist grundet utilstrækkelig viden om rejseplaner og seværdigheder	
11.02.2025	Stadfæstelse af udvisning for visumoverskridelse med udvidelse af indrejseforbud til hele Schengen-området	
11.02.2025	Administrativ udvisning af en 15-årig indisk statsborger for overskridelse af visum og ophævelse af indrejseforbud på grund af alder	
11.02.2025	Administrativ udvisning og to års indrejseforbud for indisk statsborger efter overskridelse af visumperiode	
20.01.2025	Afslag på forlængelse af visumfrit ophold under behandling af klagesag om familiesammenføring	

16.01.2025	Afslag på visum og pålæggelse af fem års karenperiode som følge af administrativ udvisning efter overstay
16.01.2025	Afslag på visumforlængelse grundet overskridelse af den maksimale tidsgrænse på 180 dage
05.09.2024	Hjemvisning af sag om ægtefællesammenføring: Tidligere visumafslag hindrede opfyldelse af besøgskravet
01.06.2024	Genoptagelse og omgørelse af visumafslag til pakistansk statsborger grundet brors livstruende sygdom
30.05.2024	Stadfæstelse af visumafslag til russisk familie grundet skærpet praksis og manglende ekstraordinære omstændigheder
30.05.2024	Ghanesisk statsborger nægtet visum til besøg hos syg søster grundet tvivl om dokumentation for slægtskab
29.05.2024	Stadfæstelse af visumafslag til voksne søstre fra Libanon trods sygdom i familien
24.04.2024	Administrativ udvisning og toårigt indrejseforbud for overskridelse af visumophold i Schengenområdet
21.01.2024	Stadfæstelse af visumafslag til iransk ægtepar på grund af risiko for manglende tilbagerejse ved fælles rejse
19.01.2024	Afslag på Schengenvisum til russisk statsborger grundet immigrationsrisiko og krigen i Ukraine
05.01.2024	Afslag på Schengenvisum til russisk statsborger grundet øget immigrationsrisiko og manglende tilknytning til bopælsland
04.01.2024	Afslag på visum til russisk statsborger pga. høj immigrationsrisiko og krig i Ukraine
16.11.2023	Stadfæstelse af afvisning på grænsen grundet manglende dokumentation for rejsens formål
21.06.2023	Tre års karenperiode for tyrkisk statsborger efter ulovligt ophold i Danmark
03.05.2023	Stadfæstelse af krav om separat rejse for ægtefæller ved udstedelse af Schengenvisum grundet immigrationsrisiko
03.05.2023	Omgørelse af visumafslag til syrisk statsborger som følge af faderens uhelbredelige sygdom
03.05.2023	Afslag på Schengenvisum til nigeriansk statsborger trods bopæl i Ghana og gravid kæreste i Danmark
28.03.2023	Nedsættelse af karenperiode efter fejlbehæftet beregning af visumoverskridelse ved multiple-entry visum
06.03.2019	Omgørelse af visumafslag til thailandsk ansøger med stærk økonomisk tilknytning til hjemlandet
05.07.2018	Stadfæstelse af fem års karenperiode for visumansøger efter ulovligt ophold i Schengenområdet

25.08.2017	Stadfæstelse af visumafslag til thailandsk statsborger grundet tvivl om udrejsehensigt efter tidligere fristoverskridelse
13.07.2017	Afslag på forlængelse af Schengenvisum til filippinsk statsborger trods herboende kærestes kroniske sygdom
